Kågeälvens biflöden

Projektredovisning
2009 – 2016

Thomas Johansson

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning 5
Projektet 5
Sammanfattning 5
Finansiering 6
Ekonomisk redovisning 6
Syfte 8
Samråd, tillstånd och information om projektet 9
Utförande 9
Resultat 10
Kamsån 11
Biflöden till Kamsån 14
1 Bergtjärnbäcken 14
2 Brännholmmyrbäcken 16
3 Vackerlidträskbäcken 18
4 Hästskobäcken 20
5 Axelmyrbäcken 23
Degerträskån 25
1 Stängt omlöp 28
2 Rensad sträcka vid gamla sågen i Sågforsen. 29
3 Rensad sträcka Broforsen. 30
4 Karlslundsdammen. 34
5 Bäckängesforsen 37
6 Dammforsen 39
7 Lillforsen 41
8 Rensat forsparti 42
9 Degerträskdammen 44
Biflöden till Degerträskån 47
1 Bäckängesbäcken 47
2 Holmtjärnbäcken 49
3 Kärrhusbäcken 50
Biflöden till Degervattnet 52
1 Skravelbäcken 52
2 Grundmyrbäcken 54
3 Lillälgtjärnbäcken 57
Klintån 59
1 Stängt omlöp 63
2 Stängt omlöp 65
3 Stängt omlöp 67
4 Stängt omlöp 69
5 Stängt omlöp 71
6 Brytare 73
7 Stängt omlöp 74
9.1 Stängt omlöp 79
9.2 Stängt omlöp 81
9.3 Stängt omlöp 84

10 Stängt omlöp 86
11 Sänkt sjö 89
Biflöden till Klintån 90
1 Älgtjärnbäcken 90
2 Sundsbäcken 93
3 Svartbäcken 96
4 Granbergsmyrbäcken 98
5 Stortjärnbäcken 100
6 Kvartersbäcken / Bergmyrbäcken 102
Biflöden till Stor-Klintträsket 106
7 Bäcken mellan Lilla och Stora Klintträsket 106
8 Storträskån 108
9 Störhusån 110
10 Långhultbäcken 113
11 Sörmyrbäcken / Fräkenträskbäcken 115
Kusån 117
1 Naturligt raserat omlöp 122
2 Dammläge 124
3 Stängt omlöp 126
4 Förstärkt ytterkurva 128
5 Gammal timmerränna med brytare 129
6 Stängd vik 131
7 Förstärkt ytterkurva 132
8 Förstärkt ytterkurva 133
9 Kraftigt rensat parti med vägtrumma i behov av tröskling 134
10 Stängt omlöp 138
11 Rensat parti 141
12 Rensat parti 142
13 Dammläge Åängesdammen 143
14 Kraftigt urgrävd sträcka 145
15 Raserad kvarndamm 148
16 Kraftigt urgrävd sträcka 149
17 Rensad sträcka med dammvall av sten. 150
Biflöden till Kusån 152
1 Långslybäcken 152
2 Vitsidbäcken 154
Pjäsörbäcken 157
1 Stängt omlöp 160
2 Förstärkt ytterkurva 161
3 Stängt omlöp 162
4 Sprängt hällparti. 164
5 Förstärkt ytterkurva 165
6 Stängt omlöp/våtmarksområde 166
7 Rensad sträcka. 167
8 Stängt omlöp. 168
9 Naturligt raserad ledarm 170
10 Stora block vid strandkanten 171
11 Måttligt rensad sträcka 172
12 Stängt omlöp 173

13 Stängt omlöp 174
14 Höghedsdammen 175
15 Erik-Karlsadammet. 177
16 Göridammet 179
17 Lekområde 180
Biflöden till Pjäsörbäcken 181
1 Långtjärnbäcken 181
Lillån 183
1 Brytare. 187
2 Skibord 188
3 Rensad sträcka. 191
4 Kraftigt urgrävt parti. 192
5 Rensat parti. 193
6 Stängd våtmark. 195
7 Förstärkt ytterkurva. 196
8 Högliddammen. 199
9 Förstärkt ytterkurva. 201
10 Förstärkt ytterkurva. 202
11 Strandförstärkning. 203
12 Strandförstärkning. 204
13 Sundheddammen. 205
14 Omgrävd sträcka. 208
15 Stängt omlöp eller vik. 210
16 Stängt omlöp. 212
17 Förstärkt ytterkurva. 213
18 Kraftigt urgrävd sträcka 214
19 Kraftigt rensad sträcka 215
20 Urgrävd sträcka. 216
21 Förstärkt ytterkurva. 217
22 Strandförstärkning. 218
23 Nedre Stenträskdammen. 219
24 Övre Stenträskdammen. 221
Biflöden till Lillån 222
1 Hårdlandsslybäcken 222
Häbbersbäcken 224
1 Nymyrdammen 227
2 Vägtrumma i Fjällboheden 229
3 Vägtrumma efter Linbackavägen 230
4 Holmfallet i Häbbersholm 233
Biflöden till Häbbersbäcken 234
1 Björkselbäcken 234
1.1 Igensatt vägtrumma Brännkläppen. 236
1.2 Vägtrumma som ligger för högt och är för brant. 237
1:3 Fördämning vid utloppet av Nyträsket. 241
2 Långkläppbäcken. 245
3 Lill Degermyrbäcken. 247
4 Hummelbäcken. 249
5 Lillbäcken. 250
6 Kusbergsbäcken. 253

7 Lill Häbbersbäcken. 254
8 Myrtjärnbäcken. 257
9 Svartbäcken. 259
10 Hålmyrbäcken. 260
11 Västra Degermyrbäcken. 262
12 Östra Degermyrbäcken. 263
Kågeälven 265
Biflöden till Kågeälven 265
1 Djupbäcken 265
2 Martinsbäcken. 267
2:1 Obrukbar trumma 272
2.2 Tröskling av Norra Bastuträsket 274
2.3 Tröskling av trumma. 277
3 Lillträskbäcken 279
3.1 Vägtrumman under Högdalvägen 281
4 Tarsmyrbäcken 283
4.1 Vägtrumma under Bäckforsvägen 285
4.2 Vägtrumma i Grånäs 287
5 Myrbäcken 288
6 Tjärnlidbäcken 290
6.1 Vägtrumma under Kvarnfors vägen 292
7 Lövtjärnbäcken 293
8 Bäckängesbäcken 294
8:1 Vägtrumma i Bäckheden 295
9 Granbäcken 296
10 Djupgrov / Långmyrbäcken 298
10:1 Vägtrumma under Stavaträskvägen 299
11 Lillbäcken 301
11.1 Vägtrumma under Stavaträskvägen 303
11.2 Dammarna i Djupfors 304
12 Storbäcken 305
12:1 Sågdammen 307
Bilagor 309
Avsyning av objekt 309
20 juni 2013 309
15 augusti 2013 315
Sweco 317
Trafikverket 332

Inledning

Flottningen i Kågeälven och dess biflöden har en lång historia. Holmforssågen var den första större sågverket i älven och uppfördes redan 1796 nere i Kåge samhälle för att vidareförädla timret från Kronans privilegieskogar. Nu tog byggnationer av dammar, flottningskonstruktioner och rensningar i älven och dess biflöden fart på allvar.
Under mitten av 1800 talet och fram till efter 1900 talets början uppfördes ett 10 tal nya sågverk längs Kågeälven och dess biflöden. I och med detta var monopolet som Holmfors såg i Kåge haft brutet och flottningen intensifierades ytterligare.
1950 startade Skellefteåortens Skogsägareförenings ekonomiska förening en såg vid Kågeälvens mynning. Detta är det enda sågverk som finns kvar i Kågedalen idag. Samtliga sågar har varit beroende av flottningen i Kågeälven och dess biflöden.
Skogsarbetet, flottningen och sågarna gav inkomster åt byarna i älvdalen och sysselsatte de flesta arbetsföra män i över ett århundrade i området.

På Landshöfdinge Ämbetets vägnar skriver Gustaf Borg Skellefteå den 11 juli 1911 en diger avhandling på 80 sidor om alla åtgärder som behövde göras för att Kågeälven med biflöden skulle bli en allmän flottled i enlighet med 1880 års flottningsstadga. Här går att finna ovärderliga beskrivningar om såväl nybyggda och gamla flottningskonstruktioner som senare skulle byggas och renoveras under tiden 1912 till 1918.
Det står sen i ett brev till Flottningsföreningen att läsa följande som en bekräftelse om att beskrivna åtgärder blivit utförda.
Den 31 dec 1918 ang. avsyning och godkännande av de flottledsbyggnader och strömrensningsarbeten, som till inrättande av allmän flottled blivit utförda i Kåge älv med bivattendrag i Jörns och Skellefteå socknar. Norrbygdens Vattendomstol till Kåge älvs flottningsförening, c/o Skellefteå flottningsförening.

Kågeälven med biflöden var tidigare indelade i 11 distrikt belägna inom Jörns och Skellefteå socknar innan det blev en allmän flottled i oktober 1914.

Flottningen i Kågeälven med biflöden pågick ända fram till 1952. Sedan stränderna rensats, genomfördes en sista flottning av virke ner till Kåge 1956.
Den över 150 år långa historia som flottningsepoken varat i Kågeälven med alla biflöden har onekligen satt sina spår i alla berörda vattendrag. Förutsättningarna för livskraftiga bestånd av lax, öring och harr har i många av dessa vatten blivit fullständigt ödelagda. Det är ett enormt jobb att återställa våra vatten från vandringshinder, stenkistor, omledningar, sprängningar, rensningar och inte minst mer sentida illa lagda vägtrummor.
Inom detta projekt har stor hänsyn tagits till värdefulla kulturlämningar och man har inte rivit mer än nödvändigt. Samråd och avsyning på plats har gjorts med så väl Länsstyrelsen, Skellefteå Museum och berörda markägare och skogsbolag.

Projektet

Projektet Kågeälvens biflöden startade redan 2009 på initiativ av Kågeälvens nedre FvO i samarbete med övriga berörda Fiskevårdsområdesföreningar längs Kågeälven, Storfallets FvO och Kågeälvens övre FvO. Kågeälvens övre FvO blev sedermera projektägare då merparten av berörda vattendrag ligger inom detta område. Projektsammanställningen har gjorts av Thomas Johansson genom Kågeälvens nedre FvO som även varit projektledare under hela projekttiden.

Sammanfattning

2009 gjordes en översiktlig inventering av redan kända vandringshinder inom Kågeälvens avrinningsområde. 2010 gjordes en fullständig inventering av samtliga biflöden som använts som flottled samt översiktlig inventering av 49 större biflöden till dessa. 2011 gjordes elfiskeundersökningar i samtliga dessa vattendrag. Under 2012 söktes tillstånd för vattenverksamhet

samt kontakt och möten med berörda markägare och FvO:n. 2013 utfördes handåterställningsarbeten. Detta var enklare åtgärder som att varsamt riva byggda vandringshinder, öppna upp stängda omlöp samt enstensutläggningar på otillgängliga platser. 2014 inleddes arbetet med maskinåterställning. En exkursion längs Kågeälven anordnades i sammarbete med Länsstyrelsen, Vattenrådet och berörda FvO där ett flertal objekt inom projektet visades. Över 100 personer deltog på detta. 2015 så skedde samråd och förberedelser av kommande åtgärder samt dokumentation av utförda åtgärder samt kontakt med berörda skogsbolag. Under 2016 så fortsatte maskinrestaurering av Kågeälvens biflöden samt färdigställande av denna rapport under vintern 2016 och våren 2017 efter projektet hade slutförts. Totalt mellan åren 2009 till 2016 har det gjorts 2 579 arbetstimmar inom projektet samt 118 maskintimmar.

Finansiering

Finansiering av åtgärderna kommer från Naturskyddsföreningens fond Bra miljöval med pengar från försäljning av el märkt med Bra miljöval samt via fiskevårdsmedel från Länsstyrelsen i Västerbottens län, Vattenmyndigheten – Bottenvikens vattendistrikt, Skellefteå kommun samt Sveaskog.
Totalt har projektet fått 1 221 600 kronor i form av kontanta medel under projekttiden 2009 till 2016 samt personalkostnader från Skellefteå kommun motsvarande ett värde av 50 000 kronor. Projektets totala kostnad har varit 1 277 780 kronor. Överskjutande del, 6 180 kronor har täckts av Kågeälvens nedre FvO.

Ekonomisk redovisning

2009

Åtgärd

Inventering av vandringshinder efter flottningen i Kågeälvens biflöden. En rapport av gjorda inventeringar samt även en projektplan för fortsatta inventeringar, åtgärder och uppföljningar.

Projektägare:	Kågeälvens nedre FvO	
Kostnad för året:	34 712 kr	
Finansiering:	Länsstyrelsen Västerbotten, Fiskevårdsmedel.	17 000 kr
	Skellefteå Kommun,	17 000 kr

Nyttjande av medel:

Personalkostnader	111 timmar	30525 kr
Rese och transportkostnader		4187 kr

2010

Åtgärd

Inventering av biflöden till Kågeälven som nyttjats som flottled samt översiktlig inventering av utlopp, vandringshinder samt vägövergångar av 49 större biflöden till dessa.

Projektägare:	Kågeälvens övre FvO	
Kostnad för året:	161 700 kr	
Finansiering:	Länsstyrelsen Västerbotten, Fiskevårdsmedel.	80 000 kr
	Skellefteå Kommun,	80 000 kr

Nyttjande av medel:

Personalkostnader	440 timmar	132 000 kr

Rese och transportkostnader	29 700 kr

2011

Åtgärd

Elfiskeundersökningar av samtliga 56 biflöden och delar av Kågeälven. Sammanställning av elfiske. Framställning och kontakt av berörda markägare och ägare av vägtrummor samt Skellefteå museum inför restaureringsåtgärder.

Projektägare: Kågeälvens övre FvO

Kostnad för året: 230 080 kr

Finansiering:	Länsstyrelsen Västerbotten, Fiskevårdsmedel.	115 000 kr
	Vattenmyndigheten, Bottenvikens Vattendistrikt.	115 000 kr

Nyttjande av medel:

Personalkostnader	602 timmar	210 700 kr
Rese och transportkostnader		19 380 kr

2012

Åtgärd

Sökande av tillstånd för vattenverksamhet samt kontakt och möten med berörda markägare och FvO:n.

2013

Åtgärd

handåterställning av vandringshinder i biflöden inom Kågeälvens avrinningsområde.

Projektägare: Kågeälvens övre FvO

Kostnad för året: 200 000 kr

Finansiering:	Länsstyrelsen Västerbotten, Fiskevårdsmedel.	100 000 kr
	Skellefteå kommun, Investeringsbidrag	50 000 kr
	Skellefteå kommun, personalkostnader	50 000 kr

Nyttjande av medel:

Personalkostnader	626 timmar	191 000 kr
Rese och transportkostnader		6 498 kr
Förbrukningsmaterial (motorsågskedjor, spett, tigersågsblad)		2 502 kr

2014

Åtgärd

Maskinåterställning av vandringshinder och rensade sträckor i biflöden inom Kågeälvens avrinningsområde. Kontakt med berörda markägare, sammanställning av rapport samt arbete med exkursion längs Kågeälven tillsammans med Länsstyrelsen Västerbotten, Vattenrådet - VrO7 samt berörda FvO.

Projektägare: Kågeälvens övre FvO

Kostnad för året: 210 000 kr

Finansiering:	Länsstyrelsen Västerbotten, Fiskevårdsmedel.	105 000 kr
	Naturskyddsföreningens Miljöfond	105 000 kr

Nyttjande av medel:

Maskinkostnader	80 timmar	80 000 kr
Personalkostnader	150 timmar	90 000 kr
Rese och transportkostnader		15 960 kr
Förbrukningsmaterial (motorsågskedjor, kofot, tigersåg med blad)		6 040 kr
Exkursion	30 tim.	18 000 kr

2015

Åtgärd

Samråd och förberedelser av kommande åtgärder samt dokumentation av utförda åtgärder. Kontakt med berörda skogsbolag.

Projektägare: Kågeälvens övre FvO

Kostnad för året: 120 012 kr

Finansiering:	Länsstyrelsen Västerbotten, Fiskevårdsmedel.	60 000 kr
	Naturskyddsföreningens Miljöfond	60 000 kr

Nyttjande av medel:

Personalkostnader	170 timmar	102 000 kr
Rese och transportkostnader		18 012 kr

2016

Åtgärd

maskinåterställning av rensade sträckor i biflöden inom Kågeälvens avrinningsområde samt sammanställning av projektet.

Projektägare: Kågeälvens övre FvO

Kostnad för året: 321 276 kr

Finansiering:	Länsstyrelsen Västerbotten, Fiskevårdsmedel.	153 800 kr
	Naturskyddsföreningens Miljöfond	153 800 kr
	Sveaskog	10 000 kr

Nyttjande av medel:

Maskinkostnader	38 timmar	38 000 kr
Personalkostnader	450 timmar	270 000 kr
Rese och transportkostnader		9 786 kr
Lastbil	2 tim. a´800 kr	1 600 kr
Material	14 ton a´135 kr	1 890 kr

Syfte

Syftet har varit att återskapa och så långt det är möjligt förbättra möjligheterna för öring och lax men även andra vattenlevande organismer i berörda vattendrag inom Kågeälvens

avrinningsområde. Detta i enlighet med EU´s ramvattendirektiv där god ekologisk status ska uppnås i våra vatten.
Projektet bidrar även till uppfyllande av mål för bestånd av lax och öring i den gemensamma fiskeripolitiken, Helcom samt miljömål för levande sjöar och vattendrag, rikt växt och djurliv samt den av rikstagen antagna friluftspolitiken.

Samråd, tillstånd och information om projektet

Ett första samrådsmöte hölls i Stavaträsk den 2 oktober 2011 därefter har information om projektet hållits för allmänheten på Kågeälvens övre FvOs årsmöten vid ett flertal tillfällen samt ett antal möten ute i byarna då önskemål om ytterligare information har efterfrågats. Samtliga berörda markägare har kontaktats med ett personligt brev under vintern 2012 om de planerade åtgärder som berört just deras mark. Vid ett antal av objekten som berört privata markägare har även dessa medverkat vid återställningen. Huvuddelen av objekten har dock legat på bolagsskog. Berörda skogsbolag, Sveaskog och Holmen har fått en speciell sammanställning där endast de objekt som ligger på deras mark funnits med. Detta gäller även för Trafikverket som har en hel del vägtrummor som behöver åtgärdas i området.
Skellefteå museum och Länsstyrelsen i Västerbotten fick del av arbetsplaneringen och gjorde en avsyning på plats av ett antal skärskilt ur bevarande synpunkt intressanta objekt. Lage Johansson, Skellefteå museum samt Thomas Johansson gjorde en första avsyning den 20 juni 2013. En ny avsyning gjordes den 15 augusti med Jeanette Joelsson, Länsstyrelsen Västerbotten, Lage Johansson, Skellefteå museum, Tony Söderlund, Skellefteå kommun samt Thomas Johansson. Här beslutades att ett antal objekt inte skulle röras då skärskilda bevarandevärden fanns. Se Lage Johansson, Skellefteå museums rapporter i kapitlet ”Avsyning av objekt” i denna rapport.
Erforderliga tillstånd för Vattenverksamhet har sökts och fåtts av Skellefteå kommun.

Besiktning av planerade objekt inför återställning den 15 augusti 2013. Närmast i bild, Jeanette Joelsson, Länsstyrelsen Västerbotten, Lage Johansson, Skellefteå museum, Tony Söderlund, Skellefteå kommun. Med på besiktningen var även projektledare Thomas Johansson.

Utförande

Restaureringsåtgärder utförda med maskin under 2014 och 2016 har utförts så att merparten av allt sedan tidigare uppgrävt material har återbördats till vattendraget med syfte att återfå ursprungliga nivåer på botten och vattenyta så att den ursprungliga vattendragsbredden

återskapats så långt detta varit möjligt. Resultatet blir en ökad produktionsareal och en naturlig strandzon. Död ved har även tillförts vattendraget på de restaurerade sträckorna. Vid tröskling av vägtrummor som utgjort vandringshinder har material från eller i nära anslutning till platsen använts. Vid trösklingen av Martinsbäcken vid utloppet från Norra Bastuträsket där närmare 20 ton stenmaterial i olika fraktioner fick transporteras dit från en närliggande grustäkt samt vid tröskling av vägtrumman vid Vidmyran där 4 ton lekgrus fraktades dit. Även ca 10 ton stenmaterial fraktades till trumman i Björklidbäcken nedströms Nyträsket. Målsättningen med trösklingarna har varit att skapa hållbara konstruktioner som i sig inte utgör något vandringshinder ens för svagsimmande arter. Konstruktionerna ska ge en tillräcklig dämningseffekt så att utloppet ur trumman till stor del ligger under vatten och bromsar upp flödet genom hela trumman samt ge ett tillräckligt djup för fisk att simma igenom under alla vattenstånd.

Resultat

Resultat av återställningsarbeten gjorda inom projektet Kågeälvens biflöden är att påverkade vattenförekomster eller delar av vattenförekomster nu har möjlighet att uppnå God Ekologisk status. Vid en ny klassning så är sannolikheten stor att utförda åtgärder resulterar i att hela Degerträskån samt Kusån kan uppnår god Ekologisk status samt att även stora delar av, Häbbersbäcken, Bjöklidbäcken, Martinsbäcken, Lillån och Klintån kan klassas upp till God Ekologisk status.

Trafikverket har använt det inventeringsunderlag som togs fram under år 2010 där en rad vägtrummor pekades ut som vandringshinder. Trafikverket har nyttjat konsulter från bl.a. Ecom och Sweco i det fortsatta arbetet för att åtgärda dessa trummor. Dessa objekt låg i huvudsak längs vägsträckningen Kusmark – Österjörn. Lillkågeträsk – Stavaträsk samt vägen mellan Jörn och Myrheden. Flera av de utpekade vägtrummorna har redan åtgärdats eller kommer att åtgärdas under de närmsta åren. Se vidare i kapitlet Bilagor.

Skogsbolagen Sveaskog och Holmen som är de största markägarna inom området som projektet omfattar har fått del av gjorda inventeringar. Sveaskog har meddelat att de har för avsikt att åtgärda ett flertal av de objekt i form av vägtrummor som finns på deras marker. Holmen kommer att göra en översyn under kommande år.

Kamsån

Koordinater: **7236648 - 1714579**

Det går knappast at beskriva Kamsån bättre än det som står på Skellefteå kommuns Naturkulturguide på www.skelleftea.se.
Kamsån, ett av Kågeälvens källflöden, är idag en liten öringförande skogså med en medelvattenföring av blott 1 m3/s. Detta porlande vattendrag kan tyckas obetydligt när den i sin stilla framtoning smeker sig fram genom skog och mark. Men denna försynta uppenbarelse döljer ett förflutet som en sann regent över landskapets utformning.
Redan före den senaste istiden fanns här ”Torrdalen”, en älvsfåra som sträckte sig från Storavan (25 km väster om Arvidsjaur) ned till Ostvik, norr om Skellefteå. När den tjocka inlandsisen smälte samlades vattenmängderna i dalgången, och formade en magnifik isälv. Kamsåfallet befinner sig i en djupt nedskuren ravin, beläget inom ett tre kvadratkilometer stort och renspolat hällområde, där flera isälvsrännor finns. Nedströms fallet har denna forna isälv avlagrat stora mängder material. I västra änden av Degervattnet finns rester av det deltaområde som bildades då havsytan stod som högst, ungefär 240 meter över dagens havsyta.

Kamsån sedd genom trumman vid mynningen till Degervattnet.

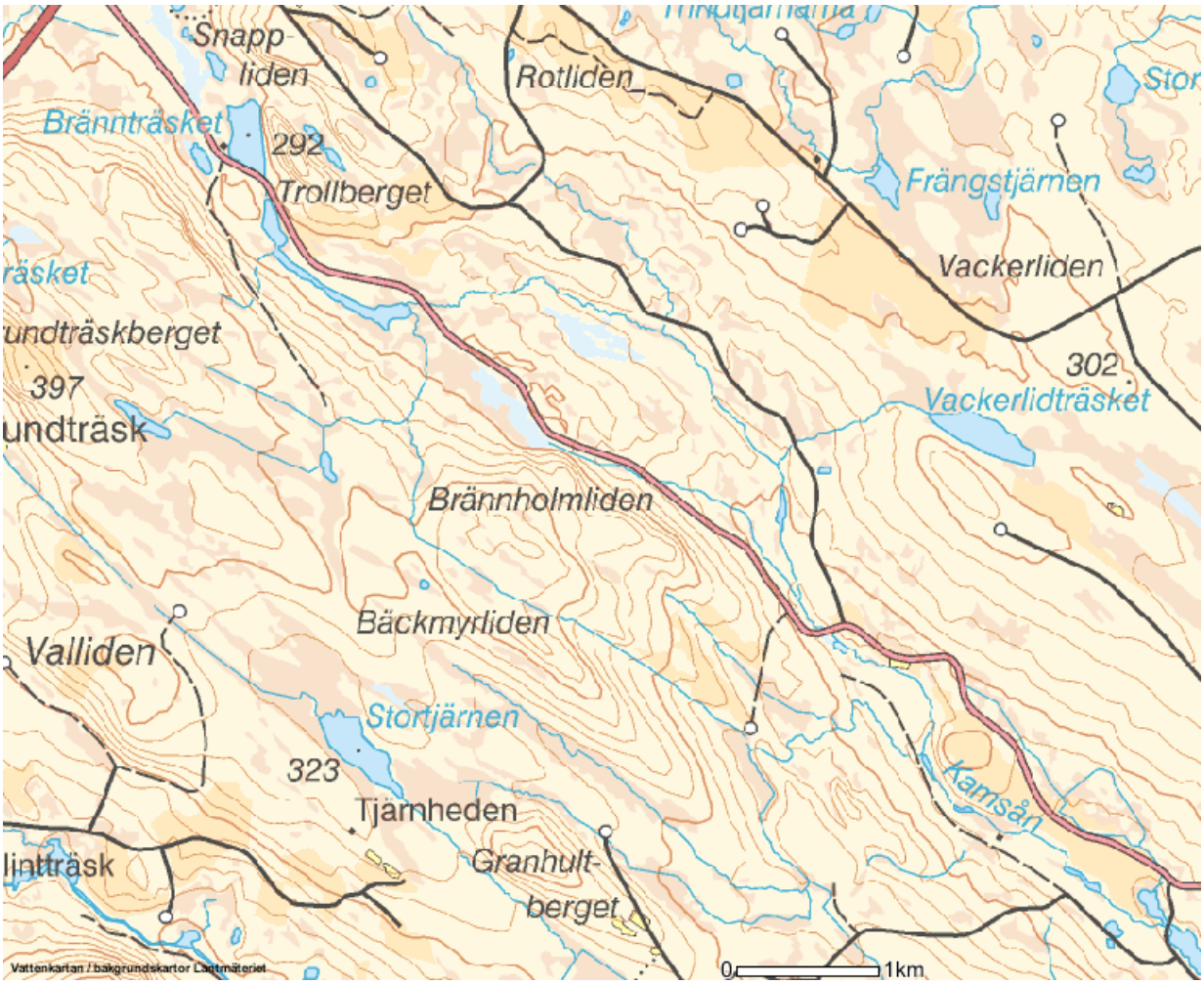

Beskrivning:
Vattnet har Hög ekologisk status (2009).
Vattnets har en stor betydelse för öringbeståndet.
Kamsån är ett större biflöde som rinner upp i Bränträsket och mynnar i Degervattnet, en sträcka på 9km. Som ovan beskrivits så är det ett ovanligt vatten. När man vandrar längs ån så känns det verkligen som man går på en nys torrlagd älvsbotten. Här finns så mycket sten och renspolade hällar så ibland kan man knappt se vattnet. Den stora bristvaran är leksubstrat som endast verkar finnas på tre lokaler. Längst ner vid utloppet i Degervattnet, uppströms Kamsåfallet och en bit nedströms utloppet ur Bränträskselet. Degervattnet har ett bestånd av storvuxen öring som troligtvis nyttjar Kamsåns nedre delar för lek.

Kamsåfallet.

Hällpartiet i övre delarna av ån.

Kamsån har nyttjats för flottning och är påverkad om än i liten omfattning. Det återställningsarbetet man skulle kunna göra går bra att utföra för hand. Sträckan från Kamsåfallet och upp mot Brännträsket består av flera höga fall som vart och ett utgör naturliga totala vandringshinder.
Partiet ned vägen vid utloppet ur Brännträskselet är omlett och dikat till en ny fåra för att möjliggöra vägdragningen. Gamla fåran finns kvar men att stänga ”diket” där vattnet nu rinner skulle medföra att vattennivån skulle höjas med ca 50 cm ned vägbanken och antagligen utgöra en fara för vägbanken. Det dikade partiet är ca 200 meter långt och innehåller ett strömt parti och ett lugnt parti. På det strömsatta partiet finns det leksubstrat. Det kanalliknande utseendet, se bild nedan, är svårt att åtgärda då det är ont om material på lokalen. Ursprungligen har ån här slingrat sig över en myr som numera är delvis torrlagd.

Planerad åtgärd:
3 elfisken i anslutning till utloppet i Degervattnet, Uppströms Kamsåfallet och nedströms vägtrumman ned Brännträskselet.
Inga övriga åtgärder är nödvändiga. Ev. lekgrusutläggning om tätheterna visar sig otillfredsställande då det är mycket ont om lämpliga fraktioner för lek.

Utförda åtgärder:
2 Elfiskeundersökningar har gjorts.
18/10 – 2011 utloppet ur Brännträsket. Ingen fångst.
11/10 – 2011 Vid utloppet till Degervattnet. 1,4 öring/100m^2.

Biflöden till Kamsån

1 Bergtjärnbäcken

Koordinater: **7237842-1712831**

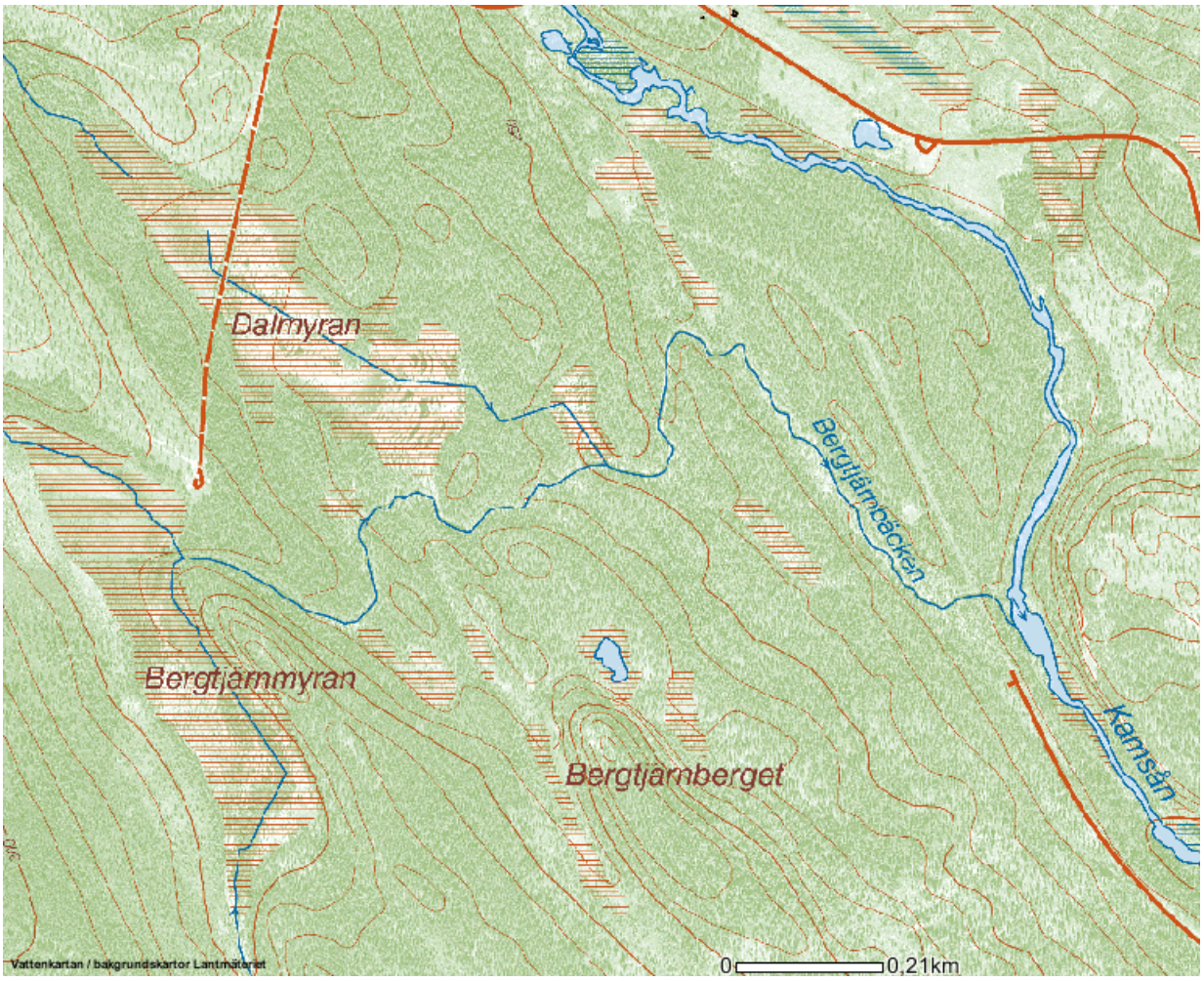

Beskrivning:
Vattnet är ingen egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt en viktig betydelse för öringbeståndet. Betyg 3. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett litet biflöde men med goda möjligheter för lek och fina uppväxtområden i anslutning till utloppet. Bäcken är delvis dikad högre upp. En vägtrumma under en igenväxt skogsväg längst ner vid utloppet utgör ett partiellt hinder vid lägre flöden. Forspartiet är brant och trumman har en hög lutning vilket medför att fisk har svårt att passera trumman. Sträckan i anslutning till trumman är omgrävd. Ursprunglig fåra är idag torrlagd.

Planerad åtgärd:
2 elfisken på ömse sidor vägtrumman.
Prioritet 1.
Vägtrumman bör bytas.

Resultat:
Fria vandringsvägar skapas och vattnet erhåller God status.

Arbetsinsats:
Grävmaskin 8 timmar och en man i 1 dag.

Övrigt:
Ägare av vägtrumman ska kontaktas inför åtgärd.

Utförd åtgärd:
1 elfiske på ömse sidor av vägtrumman 11/10 – 2011. Ingen fångst.
Kontakt tagen med Sveaskog angående trumman med löfte om att denna trumma ska bytas sannolikt under 2017.

Trumman i Bergtjärnbäcken vid högt flöde.

2 Brännholmmyrbäcken

Koordinater: **78** **7240104-1711605**

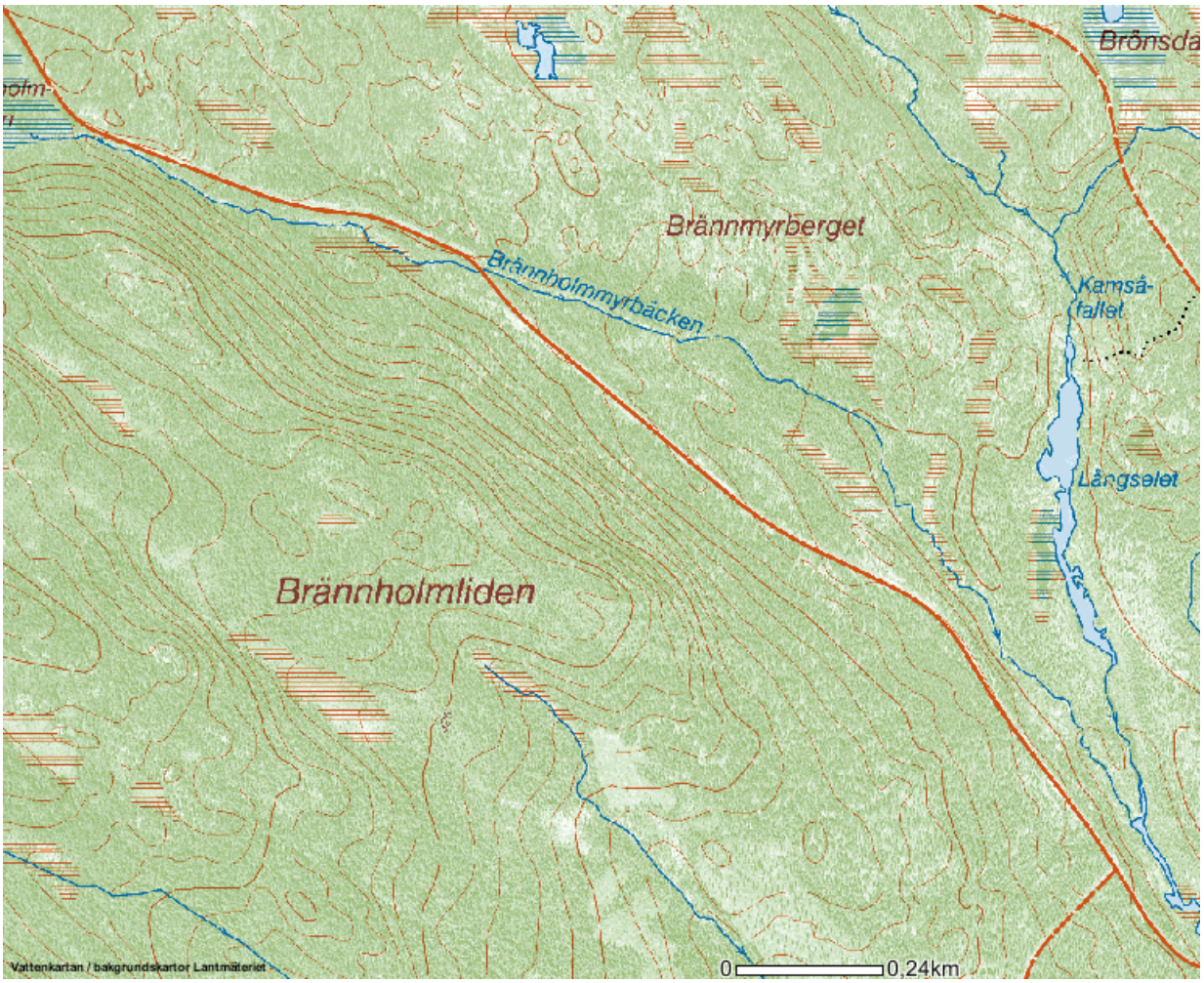

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattnet har betydelse för öringbeståndet. Betyg 3. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.
Ett lite större biflöde med goda möjligheter för lek och fina uppväxtområden ned vägtrumman ca 1350 meter från utloppet. Vägtrumman ligger bra och utgör inget hinder. Koordinat 1710900 7239834

Planerad åtgärd:
1 elfiske nedströms vägtrumman, 7239834-1710900
Prioritet 2.
Inga övriga åtgärder är nödvändiga utifrån den översiktliga inventeringen.

Utförda åtgärder:
1 elfiske utfört den 13/9 – 2011 nedströms ovan angivna trumma. Ingen fångst registrerades.

Utloppet i Kamsån.

Vägtrumman 1350 meter uppströms utloppet, lekgrus finns nedströms trumman.

3 Vackerlidträskbäcken

Koordinater: **7239884-1711837**

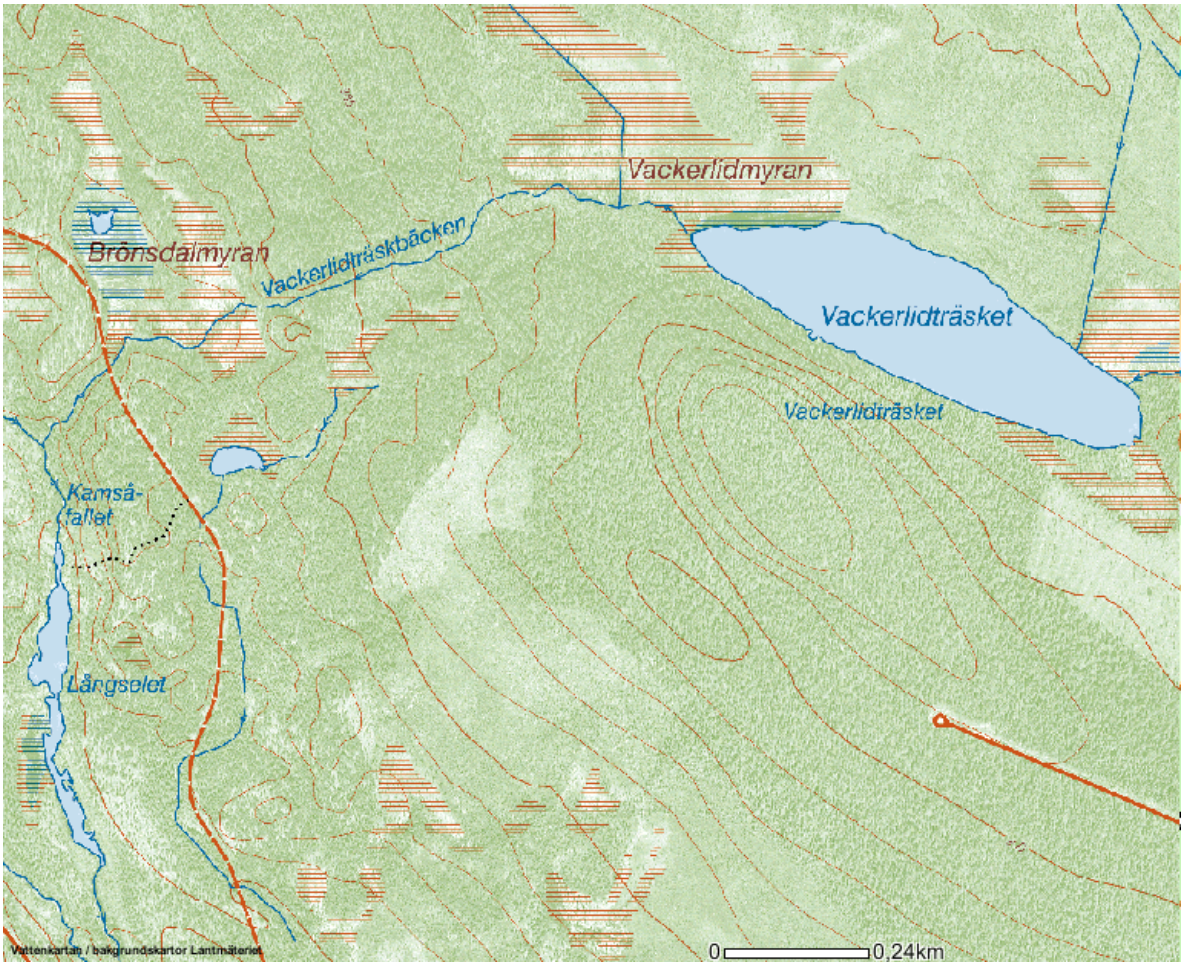

Beskrivning:
Vattnet är ingen egen vattenförekomst.
Vattnet har betydelse för öringbeståndet. Betyg 3. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett lite större biflöde med goda möjligheter för lek och fina uppväxtområden i anslutning till utloppet. Vägtrumman som ligger ca 200 meter upp från bäckutloppet utgör ett partiellt vandringshinder.
Vägtrumman har kollapsat och är full med bråte. Den ligger även något för högt.
Uppströms Vackerlidträsket är bäcken dikad där den rinner genom ett stort myrområde.
Planerad åtgärd:
2 elfisken på ömse sidor vägtrumman.
Prioritet 1.
Vägtrumman bör bytas koordinat 7240005-1711936.

Resultat:
Fria vandringsvägar skapas och vattnet erhåller God status.

Arbetsinsats:
Grävmaskin 8 timmar och en man i 1 dag.

Övrigt:
Ägare av vägtrumman ska kontaktas inför åtgärd.

Åtgärd:
2 elfisken utförda, ett ned trumman och ett ovan trumman. Båda elfiskena utfördes den 13/9 – 2011. På bägge lokaler fångades bäckröding som enda art. Tätheterna var totalt 18,1 per 100 m^2 på nedre lokalen och 26,7 per 100 m^2 på övre lokalen.
Kontakt tagen med Sveaskog angående trumman med löfte om att denna trumma ska bytas sannolikt under 2017.

Vägtrumman 200 meter uppströms utloppet.

2 stycken bedövade bäckrödingar från Vackerlidträskbäcken.

4 Hästskobäcken

Koordinater: **7240783-1711097 och 7240795-1711045**

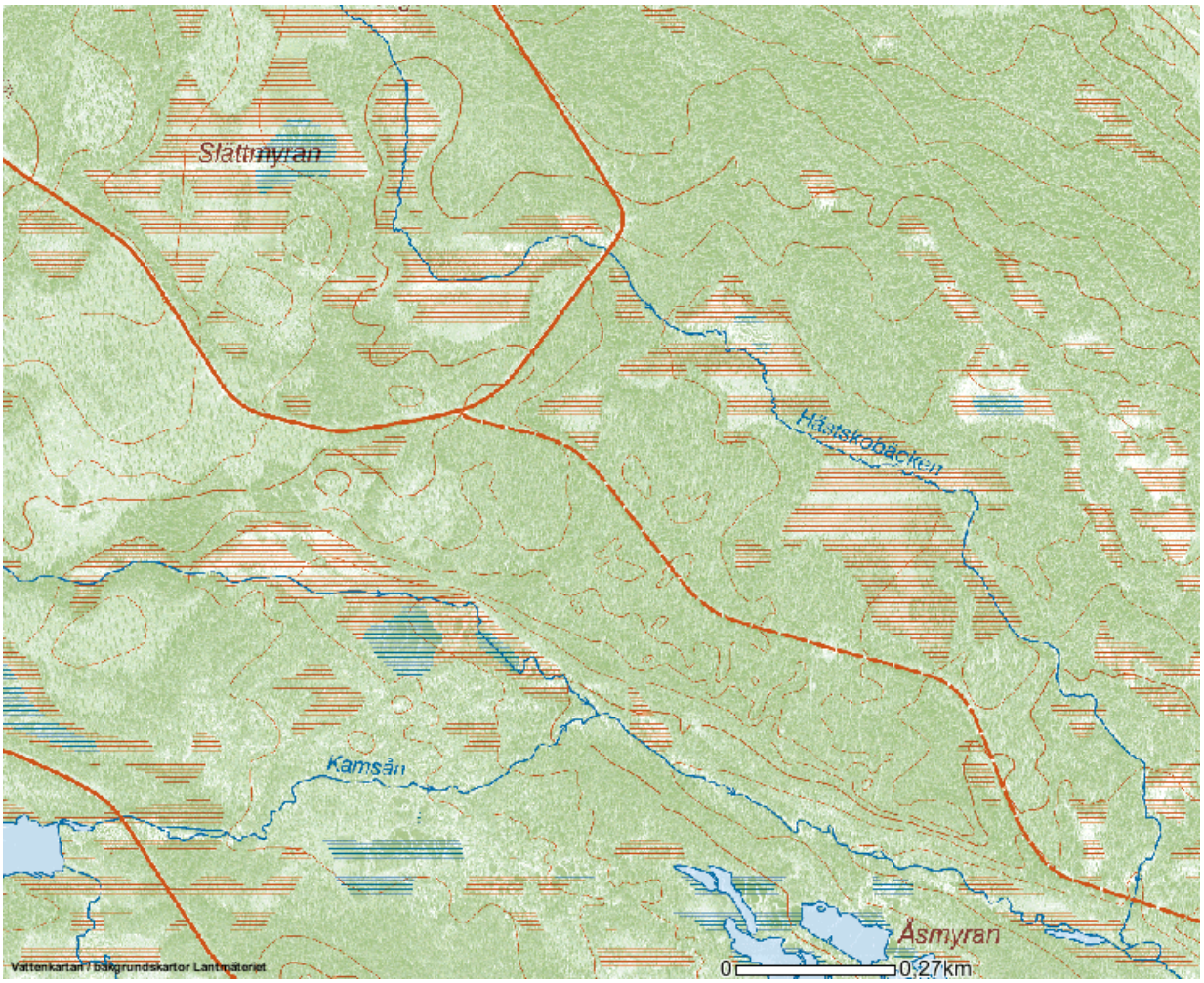

Beskrivning:
Vattnet är ingen egen vattenförekomst.
Vattnet har betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett lite större biflöde men med goda möjligheter för lek och fina uppväxtområden i anslutning till utloppet så väl som längre uppströms. Den nedre vägtrumman utgör ett partiellt vandringshinder vid lägre flöden. Den övre trumman utgör inga hinder.

Planerad åtgärd:
2 elfisken på ömse sidor vägtrumman.
Prioritet 1.
Tröskling ned nedre trumman koordinat 7240882-1711057.

Resultat:
Fria vandringsvägar skapas och vattnet erhåller God status.

Det övre större utloppet i Kamsån.

Arbetsinsats:
Grävmaskin 4 timmar och en man i 4 timmar.

Övrigt:
Ägare av vägtrumman ska kontaktas inför åtgärd.

Utförd åtgärd:
2 elfisken utförda den 13/9 - 2011. En lokal ned den nedre trumman samt en lokal ovan den övre trumman. På bägge lokaler fångades bäckröding som enda art. Tätheterna var totalt 4,3 per 100 m^2 på nedre lokalen och 10,2 per 100 m^2 på övre lokalen.

Kontakt tagen med Sveaskog angående trumman med löfte om att denna trumma ska bytas sannolikt under 2017.

Nedre trumman.

Övre trumman.

5 Axelmyrbäcken

Koordinat: **7240993-1709263**

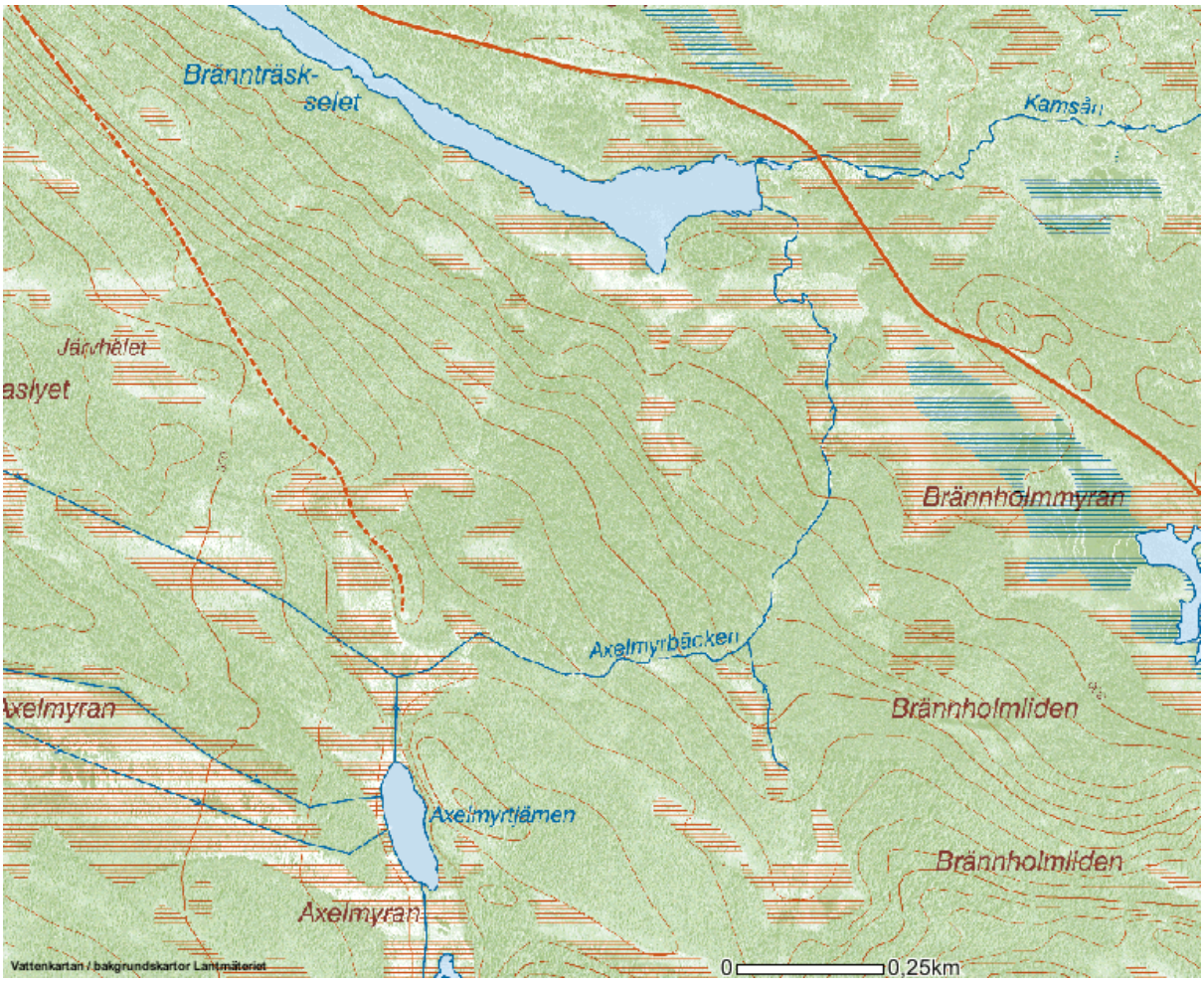

Beskrivning:
Vattnet är ingen egen vattenförekomst.
Vattnet har betydelse för öringbeståndet. Betyg 3. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett mindre biflöde med låg fallhöjd vid början och slut men som faller brant i mitten partiet. Bäcken är kraftigt dikad på de övre partierna i anslutning till Axelmyrtjärn.

Planerad åtgärd:
1 elfisken ned vägtrumman. Koordinat 7240161-1708710.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
1 elfiske nedströms vägtrumman utfört den 13/9 – 2011. Ingen fångst.

Utloppet i Brännträskselet.

Bild på elfiskelokalen.

Degerträskån

Koordinater **7223510-1719192**

Degerträskån, vattenförekomst: EU_CD: SE722778-172095
EU_CD: SE722424-171932

Vattnet har före åtgärd klassningen: Måttlig Eklogisk status.
Vattnets betydelse för öringbeståndet: Mycket stor betydelse.

Beskrivning:
Degerträskån är ett större biflöde som rinner upp i Degerträsket och mynnar i Stavaträsk, en sträcka på ca 12 km. Degerträskån har ett förhållandevis lugnt lopp då den rinner genom ett gammalt istidsdelta. Det huvudsakliga bottensubstratet är sand. Leksubstrat finns om än i mindre omfattning och med hög sand och sediment inblandning.
Degerträskån har använts av människor under lång tid. Det har varit vattenavledning till spånhyvel, sågverk med tillhörande damm, odlingsdammar, flottningsdammar och rensningar av vattendraget för att underlätta flottningen. Huvuddelen av dammkonstruktionerna är idag raserade eller borta. Delar av ån är även rensade med kortare brytare av allt att döma gjorda för hand. Sträckan Broforsen inne i Stavaträsk var kraftigt schaktad eller urgrävd med maskin sannolikt för att skapa en ensam smal fåra ner mot bron. Karlslundsdammen en bit uppströms Stavaträsk utgjorde fortfarande ett partiellt hinder då ris och bråte täppt till den smala öppning som gjordes för hand i slussbordet under 2013.

Förberedande åtgärder: Inventering gjordes av hela vattendraget år 2010.

Elfisken gjordes inom projektet under oktober 2011 ned bron i Broforsen samt i anslutning till utloppet av Bäckängesbäcken. Endast ett antal stensimpor fångades på dessa båda områden vid elfisketillfället.

Avsyning: 20 juni 2013 med Lage Johansson Skellefteå museum.
15 augusti 2013 Janette Joelsson Länsstyrelsen, Lage Johansson Skellefteå museum och Tony Söderlund Skellefteå kommun.

Tillstånd: Samtliga berörda markägare har kontaktas med skriftligt brev samt genom ett samrådsmöte som hölls i Stavaträsk inför återställningsarbetet den 2 oktober 2011. Inför åtgärd har berörda privata markägare kontaktats för att eventuellt delta vid arbetet. Erforderliga tillstånd har sökts och fåtts från Skellefteå kommun.

Fysisk åtgärd: Öppning av slussbordet i Karlslundsdammet den 23 september 2013 som utgjort ett totalt vandringshinder samt det raserade Degerträskdammet där en markerad huvudfåra färdigställdes för hand år 2013.
Maskinåterställning av sträckan Broforsen samt utrivning av Karlslundsdammet den 2 till den 4 september 2014.

Resultat efter åtgärd: Efter bortrivningen av Karlslundsdammen som utgjort ett totalt vandringshinder och därmed tillgängliggjort över 10 km av strömmande vatten. Åtgärder för att underlätta fiskvandring i det raserade Degerträskdammet samt restaurering av den hårt rensade sträckan ner mot Brofårsen i Stavaträsk så kan Degerträskån sannolikt bedömas ha God Ekologisk Status. Detta trots att det fortfarande finns sporadiska kortare brytare längs forssträckorna längs delar av Degerträskån. Dessa konstruktioner är av allt att döma anlagda för hand. Då isen genom åren rivit ut mycket av dem och återgett, till viss del, ett naturlikt utseende till ån. Då dessa kvarvarande konstruktioner inte påverkar vare sig fiskvandring eller utgör någon avsevärd begränsning av uppväxtområden så föreligger inte i nuläget något större behov av åtgärd.

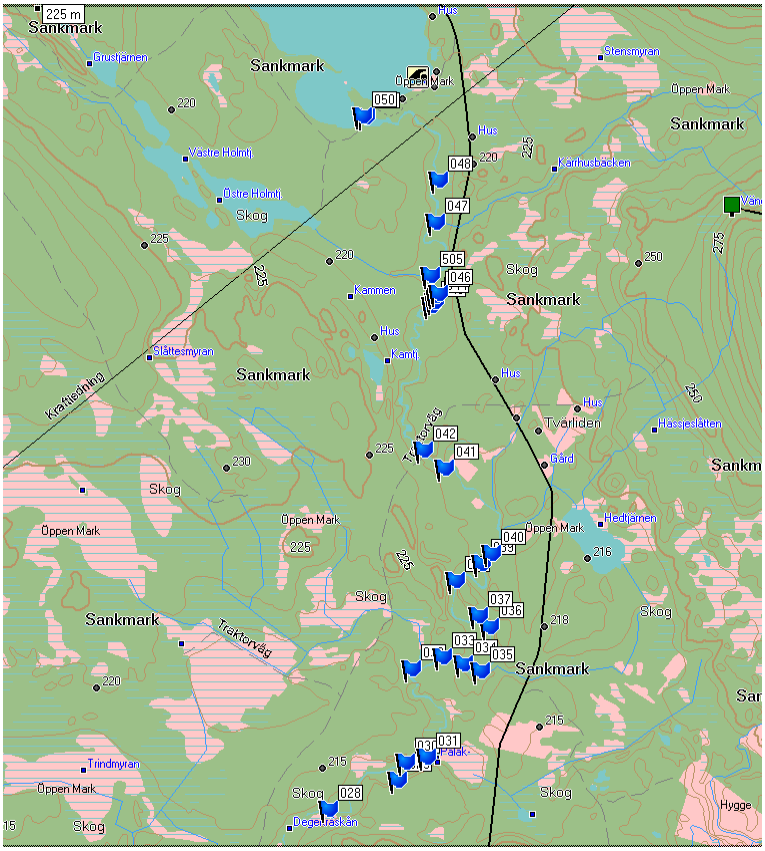

Degerträskåns övre delar med waypoints.

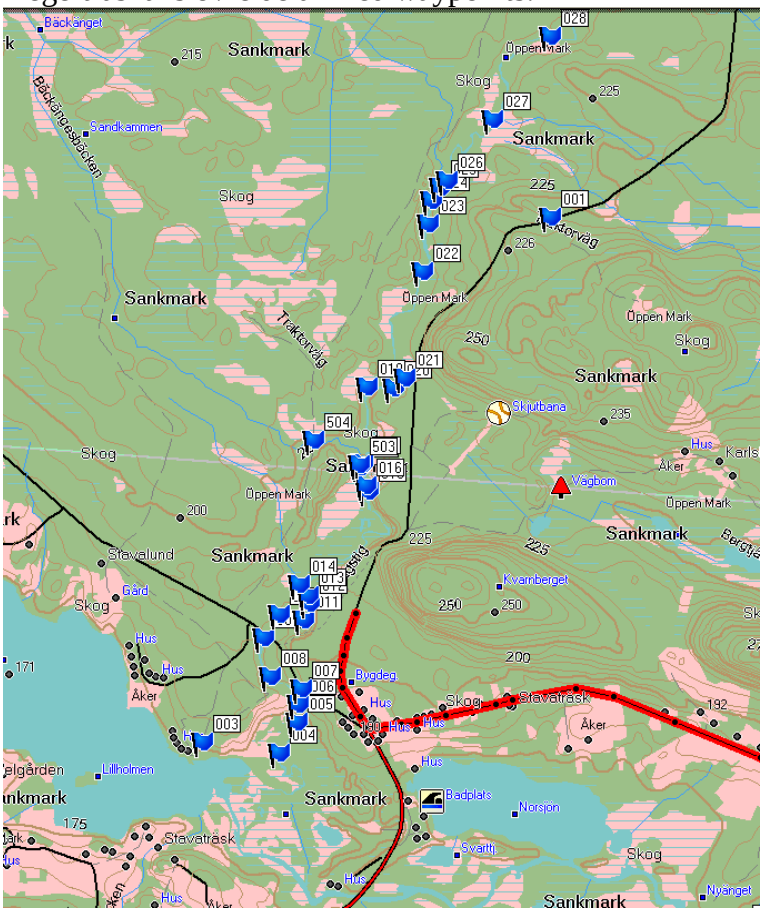

Degerträskåns nedre delar med waypoints.

1 Stängt omlöp

Koordinater **6** **7223922-1719464**

Brytaren som stänger omlöpet.

Beskrivning:
Ett stängt naturligt omlöp med timmer och natursten. Delvis raserat.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand, lite gran bara så att fria vandringsvägar skapas i sidofåran. River man för mycket riskerar man att större delen av ån byter lopp.

Resultat:
Fria vandringsvägar skapas och vattnet får ett naturligare utseende.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett, spel och motorsåg.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Inga utförda åtgärder har gjorts på lokalen då risken att torrlägga den nya fåran är stor.

2 Rensad sträcka vid gamla sågen i Sågforsen.

Koordinater 5 till 8 7223841-1719467 till 7224035-1719332

Grunden av den gamla sågen.

Vy nedströms, längst ner ser man det stängda omlöpet.

Beskrivning:
Ett kraftigt rensat forsavsnitt vid den gamla sågen. Det finns sporadiska brytare på bägge sidor på totalt ca 200 meter. Dessa är 0,5 till 1 meter i höjd och 1 till 2 meter i bredd. Brytarna består av 50% naturlig sten och 50% sprängsten i varierande blockstorlekar. Konstruktionerna är idag beväxta.
Den branta strandzonen har gjort att stora mängder sten med åren har rasat ner i fåran och förutom de synliga brytarna återställt vattnet till ett naturligt tillstånd.

Åtgärd:
Maskinåtgärd. Ytterligare planering måste göras.

Resultat:
Vattnet får ett naturligare utseende.

Planerad arbetsinsats:
Grävmaskin i 8 timmar och en man i 8 timmar.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas före åtgärd framförallt för grunden till den gamla sågen och en del stenkonstruktioner i huggen sten.

Utförd åtgärd:
Inget större behov av återställning då rasmassor från de branta niporna har tillfört nytt material till bäckfåran samt att lämningarna från sågen är en kulturlämning som inte får röras.

3 Rensad sträcka Broforsen.

Koordinater: **7224319-1719351 till 7224301-1719463**

Nedre delen av Degerträskån med den restaurerade sträckan Broforsen markerad.

Beskrivning:
Ett rensat forsavsnitt nedströms Karlslundsdammet på ca 200 meter. Det finns sporadiska brytare på bägge sidor. Dessa är 0,5 till 1 meter i höjd och 1 till 2 meter i bredd. Brytarna består av i huvudsak naturlig sten i mestadels mindre blockstorlekar. Konstruktionerna är idag i huvudsak beväxta.

Åtgärd:
Maskinåterställning med grävmaskin och en man i 16 timmar den 2 till den 4 september 2014.

Resultat:
I stort sett allt ursprungligt material återbördades till älvsfåran vilket resulterade att bottennivå höjdes med upp till drygt en meter på sina ställen till ursprunglig bottennivå. Från en smal kanalliknande sträcka med förhållandevis hög strömhastighet och få eller inga uppstickande stenar så blev resultatet en bred slingrande strömfåra med omväxlande grunda och djupare partier och med en flack strandzon med gynnsamma uppväxtområden. När den ursprungliga bottennivån återställdes rann vatten in i ett tidigare torrlagt omlöp, där tidigare en spånhyvel har legat, som nu återigen blev vattenförande.
Hela sträckan optimerades som uppväxtområde samt breddningen av vattendraget och återställande av omlöp resulterade i ytterligare ca 500 m^2 uppväxtområden.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 16 timmar och en man i 16 timmar.

Övrigt:
Berörd markägare deltog vid återställningsarbetet samt boende i området.
Vid en exkursion i samarbete med Kågeälvens nedre FvO, Vattenrådet VrO7 och Länsstyrelsen i Västerbottens projekt ”Friskare skogsvatten” den 25 september 2014 deltog 100 personer. På platsen berättade Thomas Johansson om arbetet som gjorts och syftet med åtgärderna.

Exkursion längs Kågeälven den 25 september 2014 där restaurerade sträckan i Degerträskån visas.

Den hårt rensade sträckan före åtgärd. Vid fototillfället rådde låg medelvattenföring.

Samma sträcka efter återställning.

Stenmassor på stränderna före återställning.

Öppning av ett ursprungligt omlöp.

En bild från bron i Stavaträsk upp mot det återställda området.

4 Karlslundsdammen.

Koordinater: **7224391-1719488**

Nedre delen av Degerträskån med Karlslundsdammen markerad.

Beskrivning:
Flottningsdamm som även användes för att driva en spånhyvel. Vad som fanns kvar till 2013 var ett nästan intakt slussbord med timrade sidor. Slussbordet var 7 meter brett, 6,3 meter långt och gav en fallhöjd på 1 meter. Slussbordet utgjorde ett totalt vandringshinder.
Den 23 september 2013 öppnades 1,5 meter av slussbordet upp för hand. Vattnet började strömma under konstruktionen i stället för över och fria vandringsvägar skapades. Situationen på platsen 2014 var dock att ris och bråte satt igen denna öppning och orsakat ett nytt vandringshinder samt erosion hotade de timrade kistorna på slussbordets bägge sidor.

Åtgärd:
Maskinåterställning den 4 september 2014.

Resultat:
Slussbordet avlägsnades helt med hjälp av motorsåg och tigersåg och avlägsnades därefter med grävmaskin. De timrade kistorna återfylldes med stenmaterial samt att fåran styrdes så att erosion på kistorna undveks. Forspartiet uppströms grävdes ut så att en flackare strömsträcka bildades istället för en vattenfallsliknande fors. En av de långa bottenstockarna till slussbordet lades över kistorna på ömse sidor av den gamla konstruktionen då berörd markägare hade planer på att anlägga en enklare bro eller spång på platsen.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 4 timmar och en man i 4 timmar den 4 september 2014.

Övrigt:
Maskinen togs ner efter en gammal väg på åns östra sida. Vägen var brant och smal och underlaget bestod av sand. Uppkomna körskador återställdes med grävmaskin och handredskap. Berörd markägare samt boende i området deltog vid rivningen av slussbordet. Vid en exkursion i samarbete med Kågeälvens nedre FvO, Vattenrådet VrO7 och Länsstyrelsen i Västerbottens projekt ”Friskare skogsvatten” den 25 september 2014 deltog 100 personer. På platsen berättade Thomas Johansson om arbetet som gjorts och syftet med åtgärderna.

Karlslundsdammen före åtgärd, foto 2010.

Karlslundsdammen efter öppning av slussbordet för hand den 23 september 2013.

Karlslundsdammet före maskinåtgärd den 4 september 2014 då ris och bråte satt igen den lilla öppning som gjorts för hand i september 2013.

Rivning av dammresterna 4 september 2014.

Karlslundsdammen efter maskinåtgärd 4 september 2014.

5 Bäckängesforsen

Koordinater: **17 till 19** **7225011-1719668 till 7225369-1719667**

Beskrivning:
Ett rensat forsavsnitt på närmare 300 meter. Det finns sporadiska brytare på bägge sidor. Dessa är 0,5 till 1 meter i höjd och 1 till 2 meter i bredd. Brytarna består av i huvudsak naturlig sten i mestadels mindre blockstorlekar. Konstruktionerna är idag i huvudsak beväxta. I huvudsak har sten flyttats till att förstärka ytterkurvorna men isen har gjort ett bra jobb genom åren och återbördat en hel del sten ut i fåran igen. Forsen som den ser ut i dag är mycket väl lämpad som uppväxtlokal för öring i olika åldrar. Det stora problemet på denna sträcka är hur man ska få ner en maskin.

Brytaren vid Bäckängesbäckens utlopp.

Åtgärd:
Maskinåtgärd. Ytterligare planering måste göras.
Enstensutläggningar i huvudsak samt luckra upp brytaren som idag styr Bäckängesbäckens utlopp rakt nedströms.

Resultat:
Forsen skulle få ett mer naturligt utseende.

Planerad arbetsinsats:
Grävmaskin i 8 timmar och en man i 8 timmar.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Inga åtgärder har gjorts på lokalen då det var svårt att få en maskin till platsen samt att det finns mycket lite att åtgärda.

Här ser man tydligt att isen lyckats dra ut sten över hela strömfåran. En tydlig kortare brytare syns i förgrunden.

6 Dammforsen

Koordinater: **22 till 26** **7225910-1719880 till 7226329-1719958**

Beskrivning:
Ett måttligt rensat forsavsnitt på ca 100 meter. Det finns korta sporadiska brytare på bägge sidor. Dessa är 0,5 till 1 meter i höjd och 1 till 2 meter i bredd. Brytarna består av i huvudsak naturlig sten i mestadels mindre blockstorlekar. Konstruktionerna är idag i huvudsak beväxta.
Ett avstängt omlöp, koordinat 24 finns på sträckan.
Forsen som den ser ut i dag ser ganska så naturlig ut och är mycket väl lämpad som uppväxtlokal för öring i olika åldrar. Det finns även en del lekbottnar på sträckan.
Degerträskån är väldigt bred på detta avsnitt, 15 till 20 meter, men skulle kunna bli det dubbla om man gick in och gjorde en fullständig återställning. Forssträckan kan ursprungligen delvis ha varit ett brett kvillområde.
Det är troligtvis problematiskt att få ner en maskin till området.

Avstängt omlöp.

Åtgärd:
Riva brytaren för det stängda omlöpet manuellt. Det är tveksamt om detta avsnitt kräver maskininsatts. Ytterligare planering måste i vilket fall göras.

Resultat:
Vattnet kan åter strömma igenom det idag torrlagda omlöpet.

Planerad arbetsinsats:
Manuell insats 2 man i 4 timmar med spett och spel.
Maskininsats grävmaskin i 8 timmar och en man i 8 timmar.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Inga åtgärder har gjorts på lokalen då det var svårt att få en maskin till platsen samt att det finns mycket lite att åtgärda.

Brett och grunt, längre upp ser man att sträckan är måttligt rensad där sten ligger vid strandkanten.

7 Lillforsen

Koordinater: **39 till 40** **7228295-1721052 till 7228348-1721099**

Beskrivning:
Ett måttligt rensat lite kraftigare och storblockigt forsavsnitt på ca 50 meter. Det finns en hel del block efter stränderna på bägge sidor. Flertalet av de större blocken är sprängda. Forsen är fint naturligt återställd med rikligt med större block i strömfåran.
Det skulle troligtvis vara problematiskt att få ner en maskin till området.

Rensad sträcka.

Planerade åtgärder:
Min bedömning är att sträckan lämnas orörd men ytterligare planering bör göras.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas före eventuell åtgärd.

Utförd åtgärd:
Inga åtgärder har gjorts på lokalen då det var svårt att få en maskin till platsen samt att det finns mycket lite att åtgärda.

8 Rensat forsparti

Koordinater: **43 till 46** **7229560-1720705 till 7229619-1720738**

Beskrivning:
Två korta ca 40 meter långa kraftigt rensade forspartier med en pool på 30 meter i mellan. Det finns korta sporadiska brytare på bägge sidor. Dessa är 0,5 till 1,5 meter i höjd och 1 till 2 meter i bredd. Brytarna består av i huvudsak naturlig sten i varierande blockstorlekar. Konstruktionerna är idag delvis beväxta. Längst upp på sträckan finns en kraftig ledarm med stora mängder sten. Det konstiga är att om man uteslutande ser på vattnet så som det ser ut i dag. Så är jag tveksam till att det skulle bli bättre på något sätt att lägga ut mer sten i vattnet. Degerträskån har även här återhämtat sig ganska bra. Det är dock ganska nära till väg att ta ner en maskin till lokalen.

Ledarmen med massor av sten längst upp på lokalen.

Forsavsnitt med stora mängder sten på sidan.

Åtgärd:
Att ta hit en grävmaskin skulle ge en optimering av lokalen. Ytterligare planering måste i vilket fall göras.

Resultat:
Sträckan skulle i viss mån få ett mer naturligt utseende. Stora mängder sten skulle dock fortfarande ligga kvar på strandkanten efter en grävmaskinsinsats.

Planerad arbetsinsats:
Maskininsats grävmaskin i 8 timmar och en man i 8 timmar.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Inga åtgärder har gjorts på lokalen då åtgärder på detta korta område sannolikt skulle få liten effekt.

9 Degerträskdammen

Koordinater: **49** **7230477-1720310**

Beskrivning:
Ursprungligen en gammal flottningsdamm uppförd 1913. Inga träkonstruktioner finns i dagsläget kvar utan den gamla dammen består idag av massa sten som är uppfyllt för att bibehålla den forna dämda nivån av Degerträsket på ca 1 meter över sjöns ursprungliga yta.
I arbetsbeskrivningen för anläggandet av dammen på Landshöfdinge Ämbetets vägnar skriver Gustaf Borg Skellefteå den 11 juli 1911:
Damm för Degertäsket. Därest damm bestämmes för Degertäsket, får denna följande dim. Landarm t.v. med början i grusbacken, längd 15 m, h. med 0,8 m; landarm t.h. längd 28 m, h. med 0,5 m. Hela bredden af vattendraget mellan landarmarna blir 40 m. utloppsöppningar göras med en area om minst 30 kvm. Dämning får ske till 0,9 m. öfver ett i en grof stubbe inhugget vattenmärke t.v. nedom föreslagna dammställe. Botten vid dammstället utgöres af hård sand antagligen på lera. Därest grunden ej är synnerligen ogynnsam bör dammen byggas för kr. 2 300:-. Summan utföres ej, enär synemännen ämna föreslå inlösen av Brandforsdammen och förs, därest villkoren därför ej blifva gynnsamma, uteslutna denna sistnämnda och istället inrätta Degertäskdammen.
Flottarkoja bygges för 200:-
Stenar spränges i vattendraget 8:-
Älfen rätas genom gräfning tvärs genom en udde 20 m. 1.
45:-
Markvärde 3 öre kvm.
Gamla fåran öfverstänges för
15:-
En dylik öfvergäfning på 6 met. 15:-
Markvärde 3 öre kvm.
Körbro hindrar ej flottningen. Ån genomgår ängar ovanför och nedanför bron. Nedom bron är gammal strömfåra t.h., däri t.o.m. en gammal kvarn kvarstår. I och omkring denna gamla gren är nu odlad åker. Flottningen bör bibehållas i den nya grenen t.v.
T.v. är gammal ledarm af sten och bråte i dåligt skick 15 m. à 0,20 3:-

Vad som återstår av själva dämningen i ån saknar idag helt kulturhistoriskt värde. På utloppets ömse sidor finns det höga och framförallt långa vallar, ca 150 meter, byggda för att vattnet inte skulle leta sig nya vägar ut ur sjön. Dessa påverkar inte ån på något sätt.
Sjöutloppet är idag med sina 15 meter väldigt brett och grunt och kan vid lågvatten utgöra ett vandringshinder. Längre nedströms är det fortfarande ca 10 meter brett men även storstenigt och hög fallhöjd. Detta parti utgör idag ett vandringshinder i så väl låg som medelvattenföring. Fallhöjden på hela konstruktionen är ca 3 meter och har en längd av 22 meter men det största fallet är på de nedersta 10 metrarna.

Planerad arbetsinsats:
För att inte sänka Degerträsket så bör stenmaterial i olika fraktioner tillföras för att skapa ett smalare och därmed djupare sjöutlopp. Stenmaterialet läggs ca 50 cm tjockt, 10 meter brett och 5 meter ut från vardera sida om utloppet samt att hela forssträckan förlängs nedströms. Vid högre vattenstånd kommer utloppet att vara 15 meter brett så som det är idag men vid lägre vattenföring kommer utloppet bara att vara ca 5 meter och därmed betydligt djupare än idag.

På nedre partiet så måste en markerad mer slingrande huvudfåra skapas som är så pass tät att det mesta vattnet rinner där och inte som idag under varje sten.
Genomförandet av denna åtgärd kräver ytterligare planering då det behövs ganska stora mängder material för att få bort vandringshindret utan att sänka nivå i träsket. Ca 30 kubik meter natursten och grus i varierande fraktioner kommer att behövas. Massorna kan ej lastas av närmare än 150 meter från dammen. Eventuellt kan man med en maskin gå vid strandkanten till Degerträsket och på det viset forsla stenmassor till dammläget.
En grävmaskin eller traktorgrävare i 8 timmar och en man i 8 timmar med spett och spade.

Degerträskdammen.

Resultat:
En markerad huvudfåra som håller tillräckligt med vatten även vid låga flöden så att fisk ska kunna passera. Det är däremot svårt att få sjöutloppet att se helt naturligt ut p.g.a. den omfattande höjningen som är gjord av sjön och de höga vallarna som omger Degertäskets hela östra sida.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Den 23/9 2013 så gjordes ett försök att med hjälp av tre personer med handkraft skapa en huvudfåra över det branta parti som tidigare varit själva dammen. Anledningen till att ingen maskinåtgärd gjordes var att det med mer omfattande grävning fanns en risk att påverka

brofästena på platsen samt nivån i uppströms liggande Degerträsket. Resultatet blev en tydligt markerad fåra som fungerar för öring och harr i de flesta vattenflöden att passera.
Det optimala för objektet hade varit att fylla upp och förlänga den ganska branta forssträckan. Detta hade varit kostsamt och tidskrävande och sannolikt ändå resulterat i att endast starkare simmare skulle kunna passera.

Efter åtgärd med spett och handkraft blev det en mer samlad utloppsström med ett ganska bra djup. Denna enkla åtgärd har sannolikt avsevärt underlättat för i alla fall öring och harr att passera den gamla dammen.

Biflöden till Degerträskån

1 Bäckängesbäcken

Koordinater: **503** **7225021-1719662**

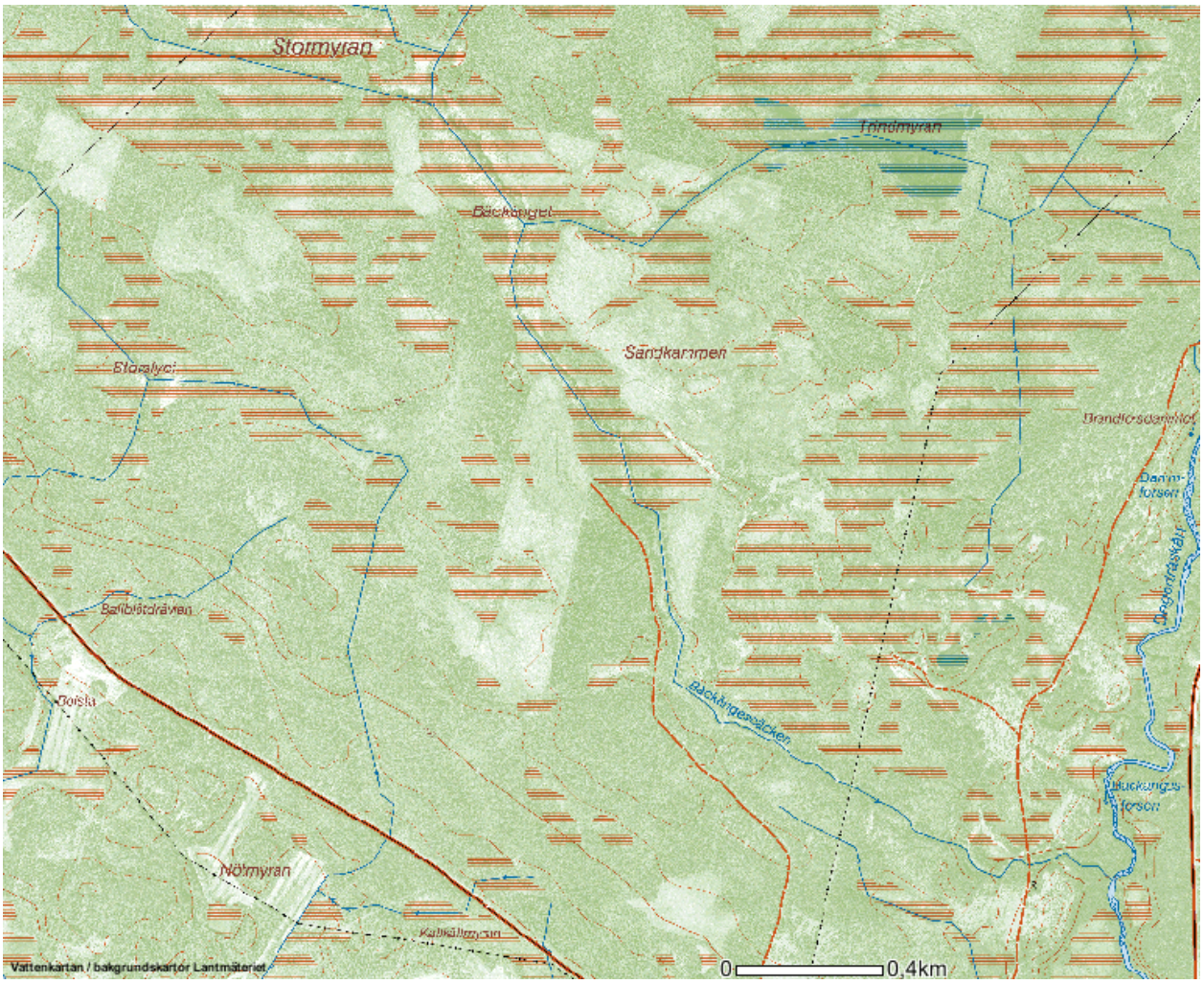

Beskrivning:
Vattnet har redan idag God ekologisk status enligt VISS Vattenförekomst SE722577-171849.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 4.
Detta utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett lite större biflöde med möjligheter för lek och fina uppväxtområden i anslutning till utloppet. Vägtrumman som ligger ca 250 meter upp från bäckutloppet utgör inget vandringshinder. Koordinat 504, 7225114-1719448.
Obetydliga rester av en gammal kvarn finns ca 50 meter nedströms skogsvägen koordinat 504. Här syns även tydligt spår av någon form av kulturlämning.
Utloppet i Degerträskån har en kraftig brytare som leder bäcken rakt nedströms. Brytaren som är en flottningskonstruktion förstärker ytterkurvan, där Bäckängesbäcken rinner in i Degerträskån. Längre uppströms är bäcken kraftigt dikad där den rinner över stora myrområden.

Åtgärd:
1 elfisken ca 100 meter uppströms utloppet.
Prioritet 2.
Brytaren vid utloppet är tidigare beskriven som en åtgärd i avsnittet om Degerträskån.

Planerad arbetsinsats:
Inga planerade insatser längs Bäckängesbäcken.

Utförda åtgärder:
1 elfiske gjordes i Bäckängesbäcken den 13 oktober 2011. Endast två Stensimpor fångades vid detta tillfälle.

2 Holmtjärnbäcken

Koordinater: **505** **7229707-1720690**

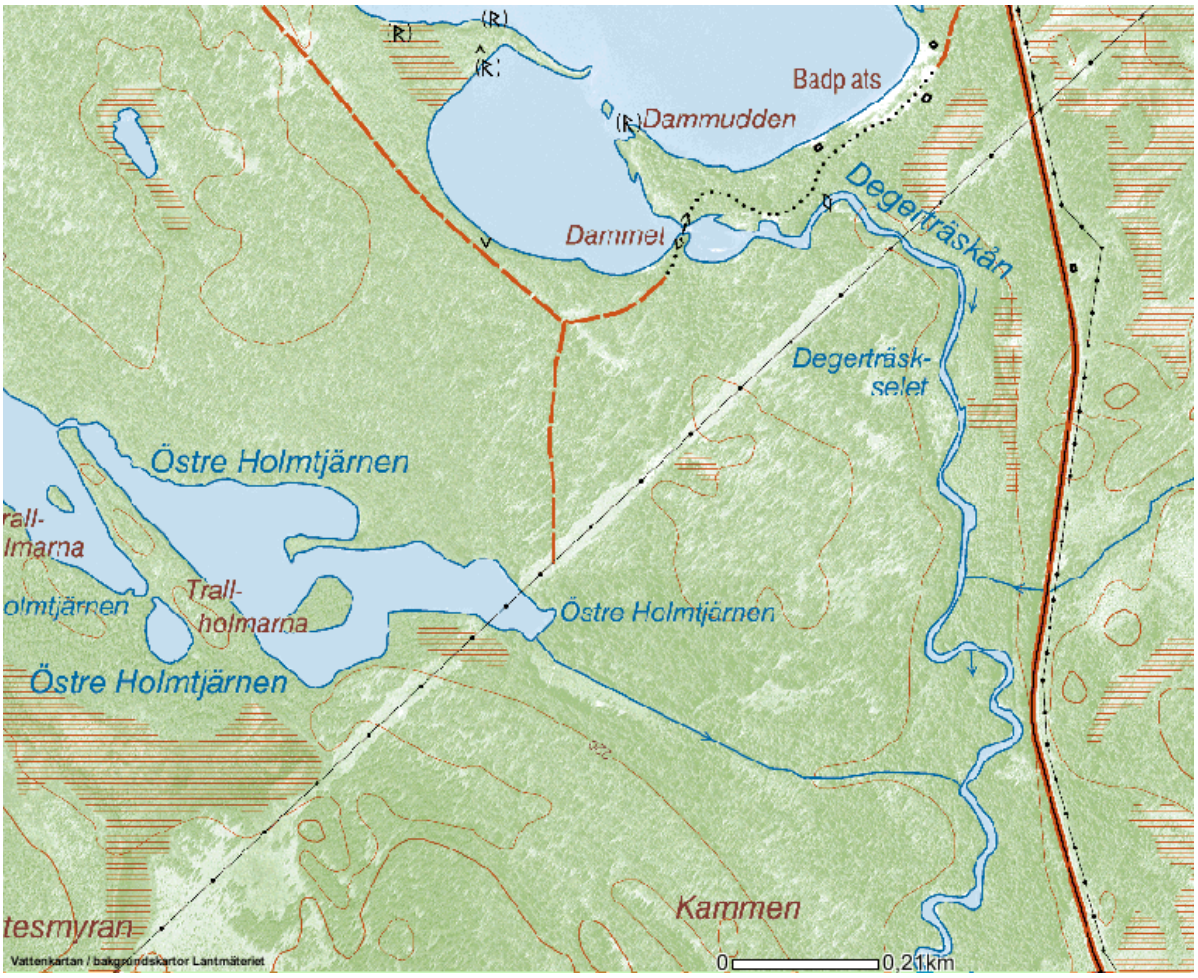

Beskrivning:
Vattnet klassas inte som en egen vattenförekomst.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 1.
Detta utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett mycket litet biflöde med dålig vattentillgång och antagligen små möjligheter för lek och uppväxt för öring.

Åtgärd:
Inget elfiske då bäcken är för liten för att hålla ett bestånd av fisk.

Utloppet i Degerträskån.

3 Kärrhusbäcken

Koordinater: **47** **7229977-1720697**

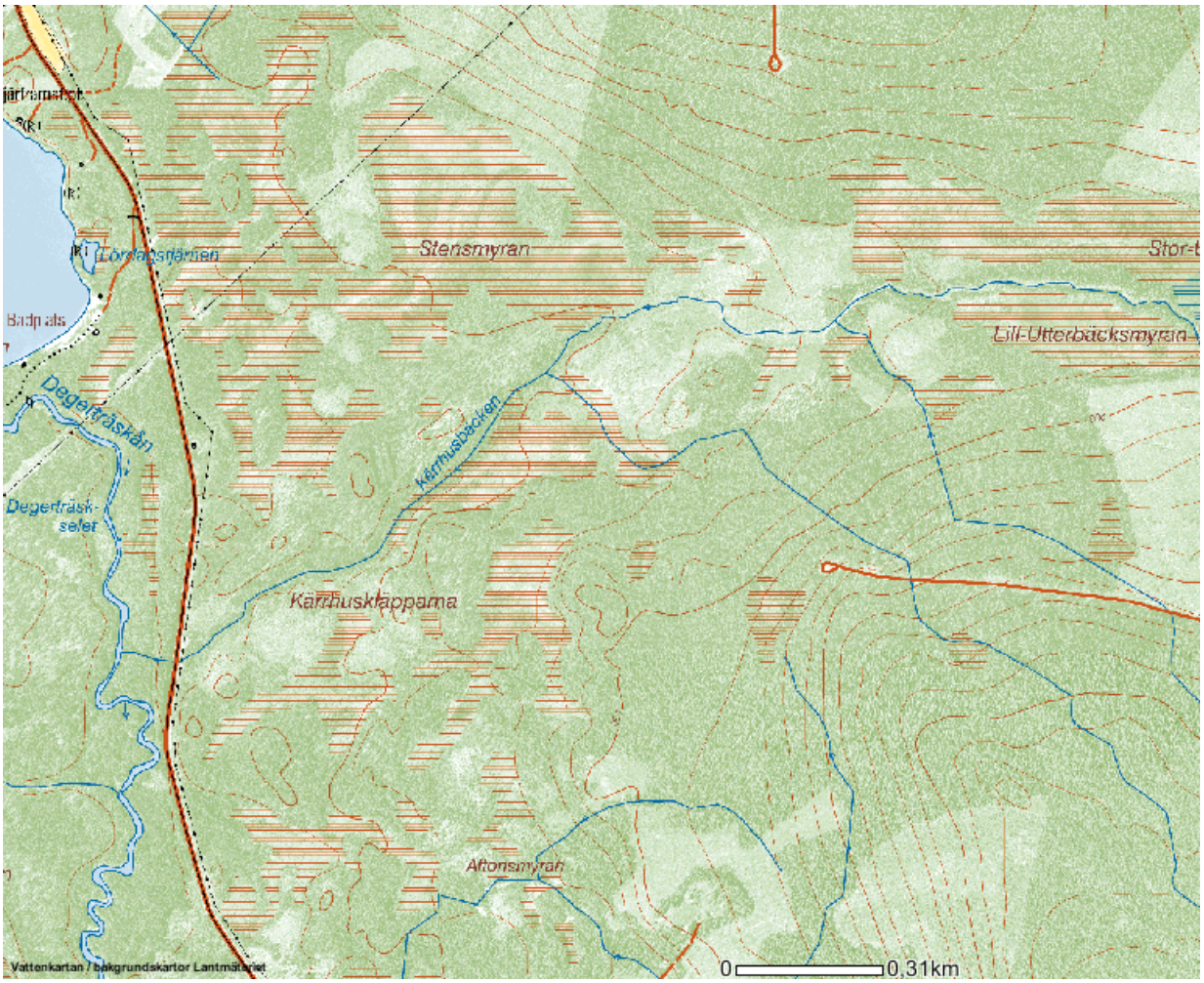

Beskrivning:
Vattnet klassas inte som en egen vattenförekomst.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 2.
Detta utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde med lite sämre möjligheter för lek och uppväxt för öring. Bäcken är väldigt flack och rinner i huvudsak genom myrområden. 100 meter uppströms utloppet finns en vägtrumma som utgör ett totalt vandringshinder, koordinat 506, 7230054-1723178. Bäckutloppet utgör ett partiellt vandringshinder.
Vägtrumman är ca 1 meter i diameter och ca 12 meter lång ståltrumma. Trumman har en väldigt stor lutning vilket gör att det är otroligt grund och hård ström där inne. Dessutom som bilden nedan visar så är fallhöjden alldeles för hög och det ligger fullt med sten under trumutloppet.
Beståndet i bäcken är i dagsläget okänt då den aldrig är elfiskad. Bäcken är dikad högre upp.

Åtgärd:
2 elfisken på ömse sidor vägtrumman.

Resultat:
Fria vandringsvägar skapas.Fisk och andra djur åter ska kunna passera upp i den ganska så stora bäcken upp från nedströms liggande Degertäskån.

Planerad arbetsinsats:
Omfattande arbete för Trafikverket.
Elfisken i bäcken bör göras före åtgärd så väl nedanför som ovanför trumman.
Att tröskla upp nivån ned trummorna är tyvärr omöjligt då nedströms liggande parti är alldeles för brett och har för stor fallhöjd. Kontakt måste tas med Trafikverket angående omläggning av trumman och då helst ersätta denna med en stor halvtrumma med naturlig botten.

Övrigt:
Samråd med Trafikverket ska göras angående en åtgärd.

Utförda åtgärder:
Inga åtgärder har gjorts i Kärrhusbäcken.

Biflöden till Degervattnet

1 Skravelbäcken

Koordinater: **509** **7233506-1717673**

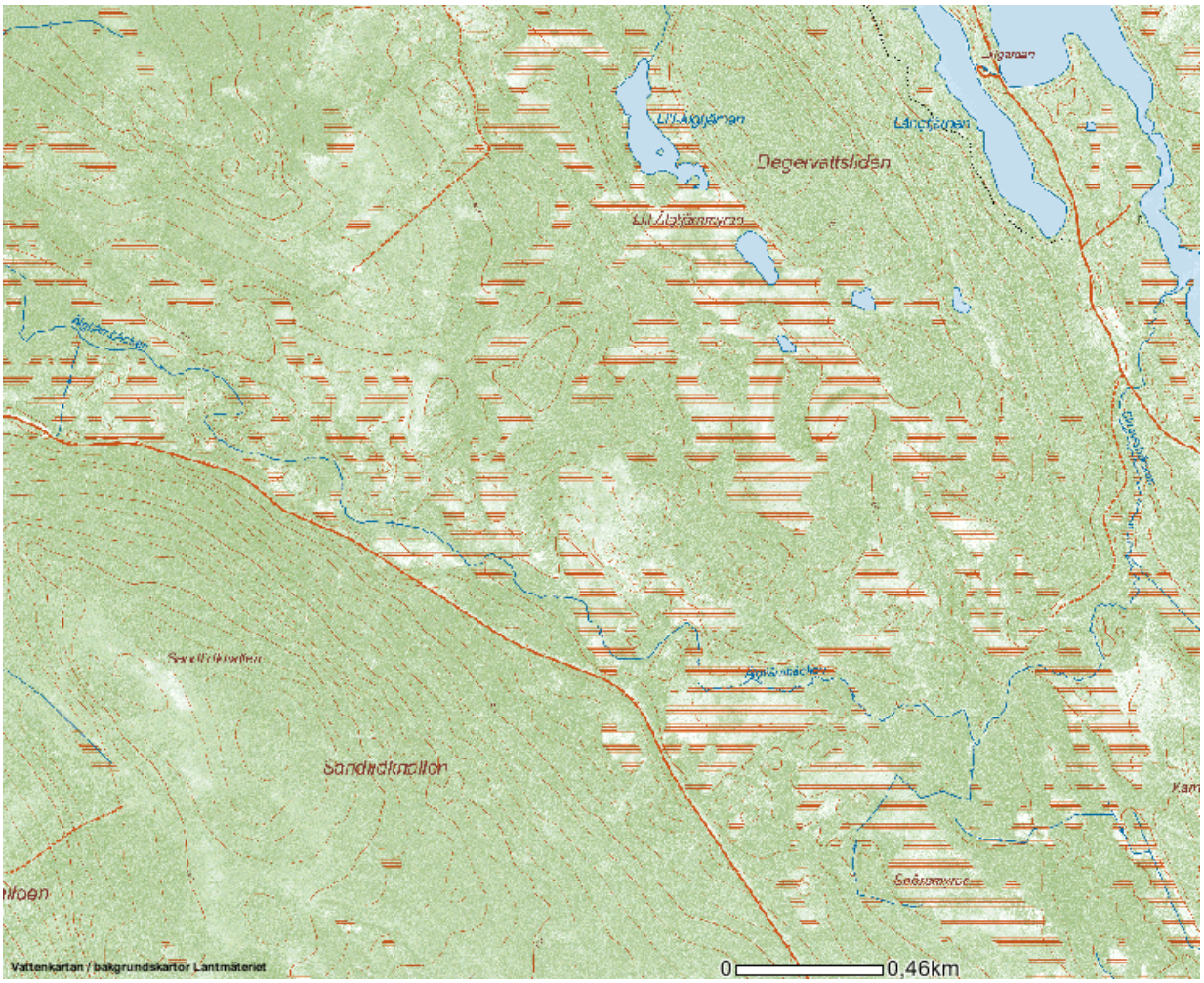

Beskrivning:
Vattnet klassas inte som en egen vattenförekomst.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 5.
Detta utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett lite större biflöde med goda möjligheter för lek och fina uppväxtområden i anslutning till utloppet. Utloppet i Degervattnet är brett och lugnt. Fallhöjden ökar eftersom och tillgången på leksubstrat och uppväxtområden är mycket god. Vägtrumman som ligger ca 300 meter upp från bäckutloppet utgör inget vandringshinder. Koordinat 510, 7233222-1717558. Vägtrumman har dock kollapsat och är full med bråte. En andra trumma ligger längre uppströms, denna ligger något för högt men utgör inget större hinder.

Åtgärd:
1 elfisken i anslutning till vägtrumman
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske gjordes nedströms den nedre vägtrumman den 11 oktober 2011, ingen fångst gjordes vid detta tillfälle.

Utloppet i Degervattnet.

Nedströms vägtrumman.

2 Grundmyrbäcken

Koordinater: **7234293** **0755669**

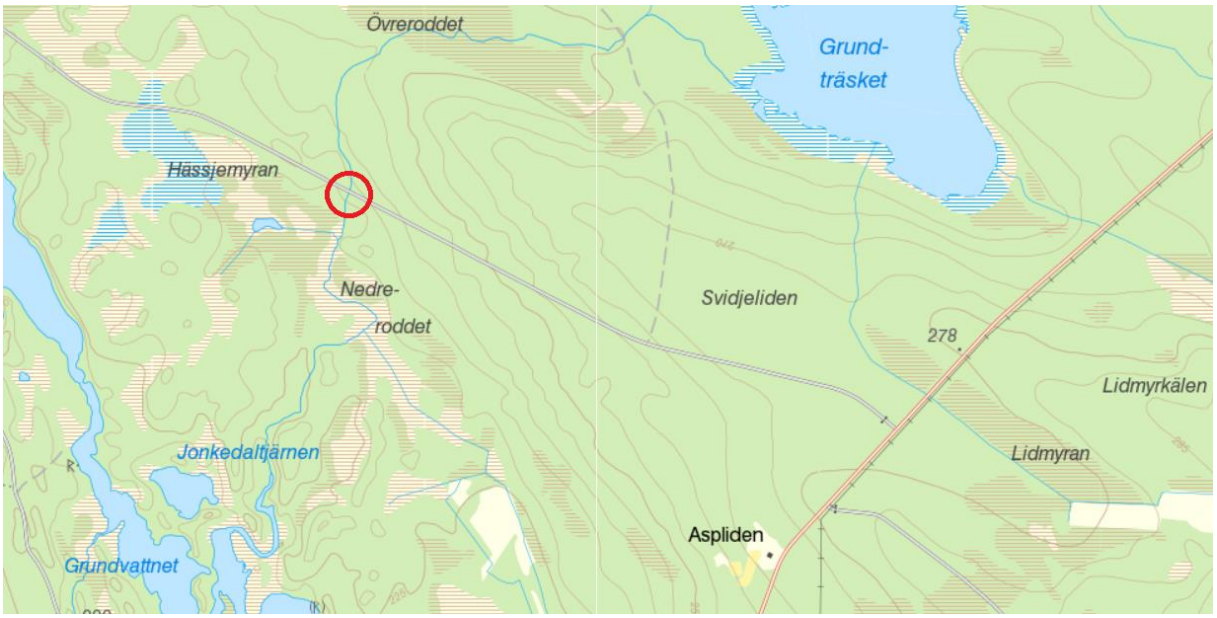

Grundmyrbäcken, vattenförekomst: Ingen klassad vattenförekomst.
Vattnet hade före åtgärd, klassningen: Ingen klassning
Vattnets betydelse för öringbeståndet: Mycket stor betydelse.

Beskrivning:
Grundmyrbäcken är ett större biflöde som rinner upp i Grundträsket och Grundträsktjärnen och mynnar i Degervattnet, en sträcka på drygt 4 km. Grundmyrbäcken har ett förhållandevis lugnt lopp då den mestadels rinner genom flacka myrområden men med en del fina strömavsnitt. Ett mycket intressant lite större biflöde med goda möjligheter för lek och fina uppväxtområden. Grundmyrbäcken kan vara lek och uppväxtområde för Degervattnets insjööringar. Den nedre vägtrumman som ligger drygt 1 km upp från bäckutloppet utgör ett partiellt vandringshinder. Trumman är bred och håller en för låg vattennivå och har för hög lutning. Det finns ytterligare en trumma ytterligare ca 1 km uppströms. Denna utgör inget hinder.

Förberedande åtgärder: Inventering gjordes av delar av vattendraget år 2010.
Ett elfiske gjordes den 11 oktober 2011 nedströms den nedre vägtrumman, ingen fångst gjordes vid detta tillfälle. Ytterligare inventeringar har även gjorts för att konstatera att inga ytterligare vandringshinder finns på sträckan ner till Degervattnet.

Avsyning: Ingen avsyning då det inte finns några kulturhistoriska värden på platsen.

Tillstånd: Samtliga berörda markägare har kontaktas med skriftligt brev samt genom ett samrådsmöte som hölls i Stavaträsk inför

	återställningsarbetet den 2 oktober 2011. Inför åtgärd har berörda privata markägare kontaktats för att eventuellt delta vid arbetet. Erforderliga tillstånd har sökts och fåtts från Skellefteå kommun.
Fysisk åtgärd:	Tröskling av vägtrumman med maskin 10 september 2014. Material som användes fanns i anslutning till platsen. Vattennivån i trumman höjdes med 60 cm.
Resultat efter åtgärd:	Tröskling av vägtrumman har säkerställt fria vandringsvägar i Grundmyrbäcken. En kortare sträcka just uppströms trumman är rätad likväl som bäcken högt upp i systemet är dikad. Bäcken kan dock trots detta sannolikt bedömas ha God Ekologisk Status efter denna åtgärd.
Övrigt:	Det blev en ganska omfattande tröskling och det föreligger en risk att höga flöden kan rasera tröskeln. Objektet hålls under uppsikt och eventuell erosion avses att i möjligaste mån ljusteras inom projektet.

Utloppet i Degervattnet.

Övre vägtrumman.

Nedre vägtrumman innan åtgärd.

Nedre trumman efter åtgärd.

Nedre vägtrumman innan åtgärd.

Nedre vägtrumman efter åtgärd.

3 Lillälgtjärnbäcken

Koordinater: **507** **7235113-1716437**

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 2.
Detta utifrån den översiktliga inventeringen.

En mindre bäck som utgörs av två sträckor. Utloppssträckan är kort och flack på 20 meter från Hemtjärnen ut till Degervattnet. Den övre sträckan från Hemtjärnen och upp mot Lill Älgtjärnen är mycket brant och utgör i sig ett vandringshinder. Jag följde bäcken ett antal hundra meter och kunde inte finna något leksubstrat.
Hemtjärnen som är en grund och delvis igenväxt sjö är antagligen mycket viktig reproduktionslokal för Gädda i det övrigt kalla och djupa sjösystem som Degervattnet utgör.
Vägtrumman utgör inget hinder.

Åtgärd:
Eventuellt 1 elfiske uppströms Hemtjärnen.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Inga åtgärder har gjorts inom projektet i Lillälgtjärnbäcken.

Utloppet i Degervattnet.

Vägtrumman vid Hemtjärnen.

Det knappt märkbara bäckinloppet i Hemtjärnen.

Det branta partiet uppströms Hemtjärnen.

Klintån

Koordinater **7224463** **1716892**

Klintån, vattenförekomst: EU_CD: SE723197-171223
Vattnet hade före åtgärd klassningen: Måttlig ekologisk status.
Vattnets betydelse för öringbeståndet: Mycket stor betydelse.

Beskrivning:
Klintån är Kågeälvens största biflöde. Klintån rinner upp i Stor-Klintträsket och mynnar i Stavaträsk, en sträcka på 19km.
Klintån har använts vid flottningen och är ett av Kågeälvens mer påverkade vatten. Klintån är flottledsåterställd under mitten av 90 talet av Per Lundström Fritidskontoret , Skellefteå kommun. Resultatet blev rent funktionellt i det stora hela lyckat dock finns det ingen elfiskeuppföljning hur fiskbestånden har utvecklat sig efter åtgärderna. Efter gjorda inventeringar av Klintån så är det många platser som man med dagens sätt att se på restaureringar av vattendrag har önskat åtgärda på nytt för att skapa mer naturlika biotoper och ytterligare förbättra förutsättningarna samt öka arealerna av uppväxtområden. Ett avsnitt av Klintån högre upp i ån hade ännu inte blivit restaurerad samt att ett flertal omlöp var avstängda med stenbrytare.

Klintån har ett omväxlande lopp med så väl lugnområden och hårda forsar. Leksubstrat finns på de nedre 8 km kilometrarna i god omfattning. På de återstående 11 km upp till Klintträsket finns leksubstrat endast sporadiskt och då i mycket liten omfattning.

Förberedande åtgärder: Inventering gjordes av hela vattendraget år 2010.
Elfisken gjordes inom projektet under oktober 2011 ned Klintträsket, högst upp i ån samt vid Älgtjärnsbäckens utlopp ungefär mitt på ån. Endast ett antal stensimpor fångades på dessa båda områden och endast en öring vid elfisketillfällena.

Avsyning: 20 juni 2013 med Lage Johansson Skellefteå museum.
15 augusti 2013 Janette Joelsson Länsstyrelsen, Lage Johansson Skellefteå museum och Tony Söderlund Skellefteå kommun.

Tillstånd: Samtliga berörda markägare har kontaktas med skriftligt brev samt genom ett samrådsmöte som hölls i Stavaträsk inför återställningsarbetet den 2 oktober 2011. Inför åtgärd har berörda privata markägare kontaktats för att eventuellt delta vid arbetet. Erforderliga tillstånd har sökts och fåtts från Skellefteå kommun.

Fysisk åtgärd: Öppning för hand av 6 stängda omlöp på den sedan tidigare maskinrestaurerade sträckan under 2013.

Maskinåterställning sporadiskt av 1350 meter av huvudelen av den sedan tidigare inte återställda sträckan samt en del stängda omlöp på den sen tidigare återställda sträckan. Åtgärderna utfördes den 4 till den 5 september 2014

Resultat efter åtgärd: Efter genomförda åtgärder så är det ändå tveksamt om Klintån verkligen kan bedömas ha God Ekologisk Status. Det finns fortfarande sporadiska kortare brytare längs forssträckorna och en hel del stenmaterial kvar längs Klintåns stränder längs delar av ån på de tidigare restaurerade sträckorna.
Selet Storavan nästan högst upp i systemet är kraftigt urgrävt på en sträcka av knappt 200 meter för att torrlägga stora våtmarksarealer för skogsbruk. Då platsen är mycket svårtillgänglig för en grävmaskin med risk för omfattande körskador samt att återställande av den ursprungliga vattennivån sannolikt inte skulle mottas positivt av berörda markägare har detta område lämnats utan åtgärd.
Kvarvarande konstruktioner i Klintån och det trots allt positiva resultatet av den sedan tidigare utförda väldigt försiktiga restaureringen utgör inga vandringshinder i ån och har sannolikt ökat uppväxtområdena avsevärt från före denna åtgärd. Däremot skulle en omrestaurering av ån med syftet att få tillbaks den naturliga bottennivån resultera i en bredare å-fåra med en avsevärd vinst av uppväxtområden då det rör sig om så långa sträckor.

Klintån nedströms Lillåns inflöde.

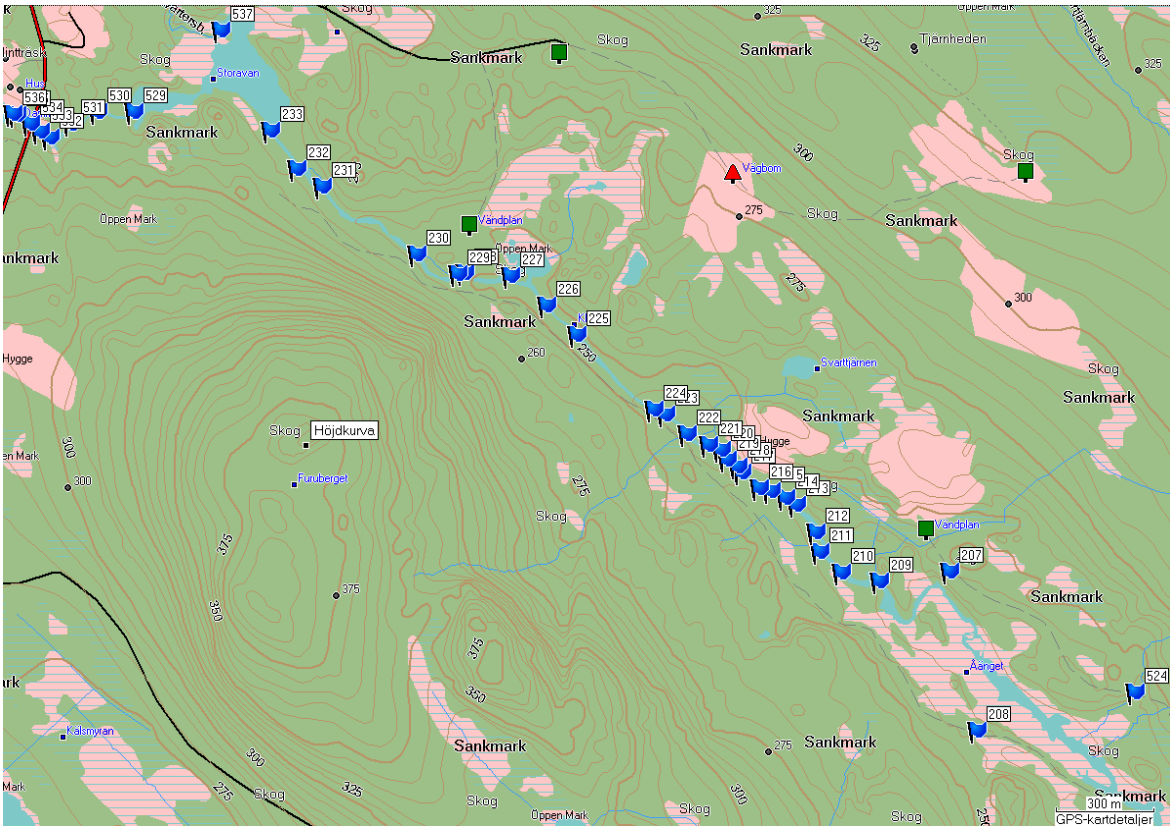

Klintåns övrersta del med waypoints. Kkarta 1

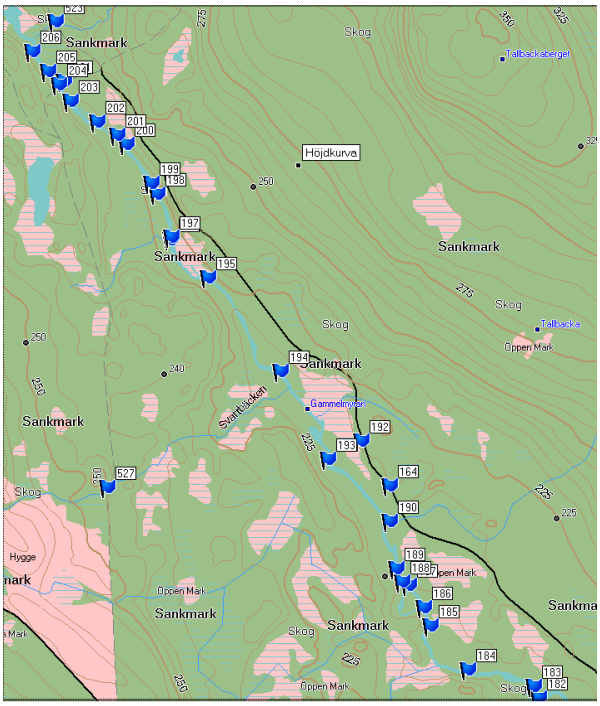

Klintån med waypoints. Karta 2

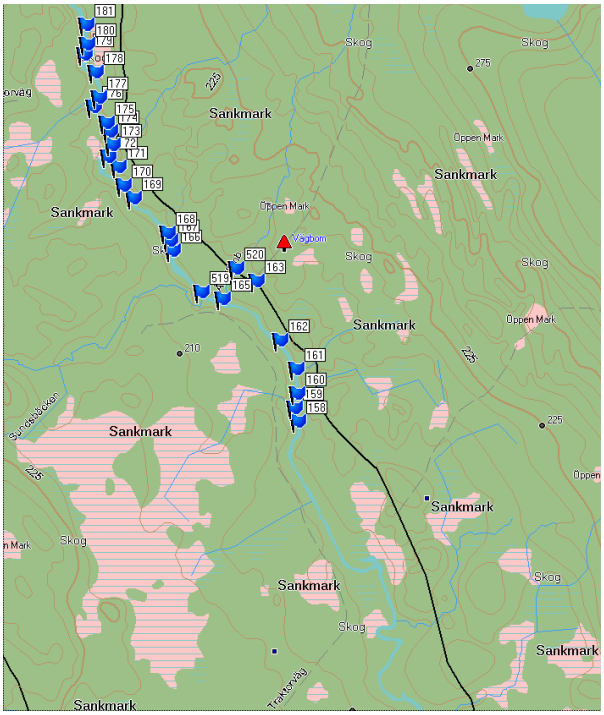

Klintån med waypoints. Karta 3

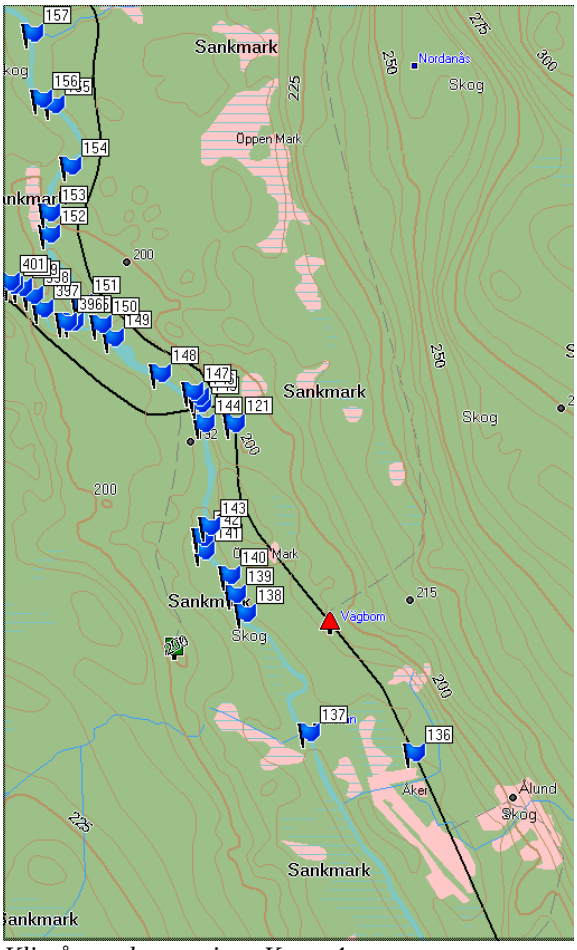

Klintån med waypoints. Karta 4

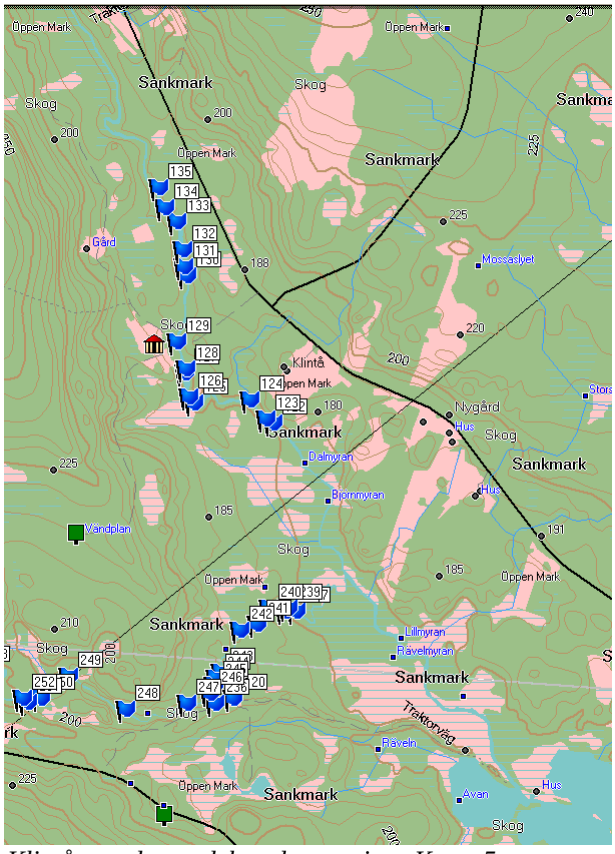

Klintåns nedersta del med waypoints. Karta 5

1 Stängt omlöp

Koordinater **132** **7227021-1715021**

Brytaren som stänger omlöpets inlopp.

Beskrivning:
Ett stängt naturligt större omlöp på över 100 meter. Koordinater mynning 131, 7226934-1715032 inlopp 132, 7227021-1715021. Brytaren är av natursten överväxt med stora träd. Utloppet av omlöpet är opåverkat. Forsen ute i ån är sedan tidigare maskinrestaurerad.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand lite gran bara så att fria vandringsvägar skapas i sidofåran.

Resultat:
Vattenförsörjningen säkras till ett stort område med fina uppväxtområden i anslutning till lekområden som finns ute i ån. Forsen ute i ån är maskinrestaurerad.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett, spel och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Den 7 juni samt den 19 juni 2013 så öppnades en smal fåra i den gamla övervuxna brytaren upp. Insatsen gjordes för hand och tog 5 man totalt 8 timmar att åtgärda. Ca 300 m^2 uppväxtområden kom under vatten i de nedströms liggande forna omlöpet.

Den smala fåra som vi lyckades öppna för att försörja nedströms liggande områden med vatten.

Det är ofta ett tungt och skitigt jobb att göra åtgärder för hand.

2 Stängt omlöp

Koordinater **140** **7228817-1714013**

Brytaren som stänger omlöpets in och utlopp.

Beskrivning:
Ett stängt naturligt omlöp på 20 meter. Brytaren är av natursten. Såväl in som utlopp är stängt. Utloppet av omlöpet är opåverkat. Forsen ute i ån är sedan tidigare maskinrestaurerad.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand lite gran bara så att fria vandringsvägar skapas i sidofåran.

Resultat:
Vattenförsörjningen och fria vandringsvägar säkras till fina uppväxtområden i anslutning till lekområden som finns ute i ån.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförda åtgärder:

Den 7 juni 2013 öppnades in och utloppet upp för hand. Innloppet fick två tydliga inloppsfåror med rejält djup. Vid utloppet gallrades sten bort för att tillgängliggöra området. Åtgärden tog 4 timmar för 3 man och tillgängliggjorde ca 60 m^2 uppväxtområden.

Inloppet före åtgärd.

Inloppet efter åtgärd.

Utloppet efter åtgärd.

3 Stängt omlöp

Koordinater **142** **7228913-1713932**

Brytaren som stänger omlöpets inlopp.

Beskrivning:
Ett stängt naturligt större omlöp på ca 40 meter. Koordinater mynning 141, 7228878-1713938 och inlopp 142, 7228913-1713932. Brytaren är av natursten och delvis beväxt med lättare vegetation. Utloppet av omlöpet är opåverkat. Forsen ute i ån är sedan tidigare maskinrestaurerad.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand lite gran bara så att fria vandringsvägar skapas i sidofåran.

Resultat:
Vattenförsörjningen och fria vandringsvägar säkras till fina uppväxtområden i anslutning till lekområden som finns ute i ån.

Arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförda åtgärder:
Den 7 juni 2013 öppnades inloppet upp för hand. Inloppet fick en tydlig inloppsfåra med rejält djup. Det var svårt att öppna upp brytaren då den i huvudsak bestod av stora tunga block. Vid utloppet gallrades sten bort för att tillgängliggöra området. Åtgärden tog 4 timmar för 3 man och tillgängliggjorde ca 60 m^2 uppväxtområden.

Inloppet efter åtgärd

4 Stängt omlöp

Koordinater **143** **7228945-1713947**

Brytaren som stänger omlöpets inlopp.

Beskrivning:
Ett stängt naturligt omlöp. Brytaren är av natursten med några rutna stockar i botten och delvis beväxt med lättare vegetation. Utloppet av omlöpet är opåverkat. Forsen ute i ån är sedan tidigare maskinrestaurerad.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand lite gran bara så att fria vandringsvägar skapas i sidofåran.

Resultat:
Fria vandringsvägar skapas till ett område med fina uppväxtområden i anslutning till lekområden som finns ute i ån.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett, spel och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförda åtgärder:
Den 10 juni 2013 öppnades inloppet upp för hand. Det var stora och tunga block som var svåra att flytta. Inloppet fick en smal men tydlig inloppsfåra med rejält djup. Åtgärden tog 4 timmar för 3 man och tillgängliggjorde ca 340 m^2 uppväxtområden som tidigare under lägre vattenförhållanden varit helt torrlagda. Omlöpet är hela 170 meter långt och ca 2 meter brett. Timringen i den gamla kistan togs ej bort. Ett djup på ca 50 cm under timringen kunde öppnas.

Innloppet efter åtgärd.

5 Stängt omlöp

Koordinater **153** **7229756-1713460**

Brytaren som stänger omlöpets inlopp.

Beskrivning:
Ett stängt naturligt större omlöp på ca 80 meter. Koordinater mynning 152, 7229699-1713462 och inlopp 153, 7229756-1713460. Brytaren är av natursten med en del stockar. Utloppet av omlöpet är opåverkat. Forsen ute i ån är sedan tidigare maskinrestaurerad.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand litegrann bara så att fria vandringsvägar skapas i sidofåran.

Resultat:
Vattenförsörjningen och fria vandringsvägar säkras till fina uppväxtområden i anslutning till lekområden som finns ute i ån.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett, motorsåg och spel.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförda åtgärder:
Den 10 juni 2013 öppnades inloppet upp för hand. Det var stora och tunga block som var svåra att flytta. Inloppet öppnades upp med två djupa och tydliga fåror och brytaren luckrades i övrigt upp genom att enstaka stenar avlägsnades. Flödet i det 100 meter långa och 2 meter breda omlöpet ökade avsevärt och säkerställer nu vattentillförseln även vid låga flöden. En av stockarna i brytaren kapades av.
Åtgärden tog 4 timmar för 5 man. Vattenförsörjningen på ca 200 m^2 uppväxtområden säkerställdes.

Inloppet till omlöpet efter åtgärd

6 Brytare

Koordinater **156** **7230061-1713415**

Brytaren.

Beskrivning:
I det övrigt ganska fint återställda vattendraget där de flesta spår av mänsklig påverkan har utplånats i själva vattendraget så finns ändå några spår kvar.

Åtgärd:
Stenarna är för stora att flytta för hand och brytaren ligger dels för långt från väg och på fel sida för en maskin för att åtgärda. Den enda vinsten med en åtgärd skulle vara rent estetiskt och till föga betydelse för fisken.

7 Stängt omlöp

Koordinater **167** **7231859-1712355**

Brytaren som stänger omlöpets inlopp.

Beskrivning:
Ett stängt naturligt stort och brett omlöp på ca 50 meter. Koordinater mynning 167, 7231859-1712355 och inlopp 166, 7231825-1712366. Brytaren är av natursten med stora träd och vegetation. Utloppet av omlöpet är opåverkat. Forsen ute i ån är sedan tidigare maskinrestaurerad.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand (om det är möjligt) lite gran bara så att fria vandringsvägar skapas i sidofåran.

Resultat:
Vattenförsörjningen och fria vandringsvägar säkras till fina uppväxtområden.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett, spel, spade, korp, fyllhammare och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Då vi endast skulle kunna vinna ca 10 m^2 uppväxtområden så beslutades att inte göra någon åtgärd alls.

8 Stängt omlöp

Koordinater **187** **7233084-1711321**

Brytaren som stänger omlöpets inlopp.

Beskrivning:
Ett stängt naturligt större omlöp på närmare 200 meter. Koordinater mynning 186 7233006-1711381 och inlopp 187 7233084-1711321. Brytaren är av natur och sprängsten med en del timmer. Utloppet av omlöpet är opåverkat. Forsen ute i ån är sedan tidigare maskinrestaurerad.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand lite gran bara så att fria vandringsvägar skapas i sidofåran.

Resultat:
Vattenförsörjningen och fria vandringsvägar säkras till fina uppväxtområden.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett, spel och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförda åtgärder:
Den 18 juni 2013 öppnades inloppet upp för hand. Det var stora och tunga block som var svåra att flytta. Inloppet öppnades upp med två djupa och tydliga fåror och brytaren luckrades i övrigt delvis upp genom att enstaka stenar avlägsnades. Flödet i det 180 meter långa omlöpet ökade avsevärt och säkerställer nu vattentillförseln även vid låga flöden.
Åtgärden tog 4 timmar för 3 man. Vattenförsörjningen på ca 1000 m^2 uppväxtområden säkerställdes.

Brytare före åtgärder.

Brytare efter åtgärder.

9 Ej restaurerad sträcka

Koordinater **211 till 222 7235760-1708666 till 7236091-1708232**

Brytaren som stänger omlöpet.

Beskrivning:
En sträcka på 500 meter som inte blivit återställd. Sporadiska brytare av i huvudsak natursten samt en del stängda omlöp som jag beskriver vart och ett här nedan om det inte skulle bli fråga om någon maskinåtgärd på lokalen. Sträckan ser ganska bra ut i vattnet men mängden sten på stranden och i strand zonen avslöjar att sträckan är förhållandevis påverkad. Lekområden finns vid koordinat 211 längst ner på lokalen. Det finns en igen växt skogsväg som löper parallellt med ån på dess södra sida. Vägen ligger mellan 20 och som längst 150 meter från ån och skulle gå bra att nyttja som maskin väg..

Åtgärd:
Maskinrestaurera hela sträckan. Ytterligare planering måste göras.

Resultat:
Enstensutläggning av de större block som finns på stränderna skulle ge en mer meandrande strömfåra Vattnet får ett naturligare utseende.

Planerad arbetsinsats:
Grävmaskin i 16 timmar och en man i 16 timmar.
Alternativt två man i 16 timmar för att åtgärda det nödvändigaste som beskrivs här nedan.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas före åtgärd. Inget uppenbart bevarande värde finns dock på denna lokal.

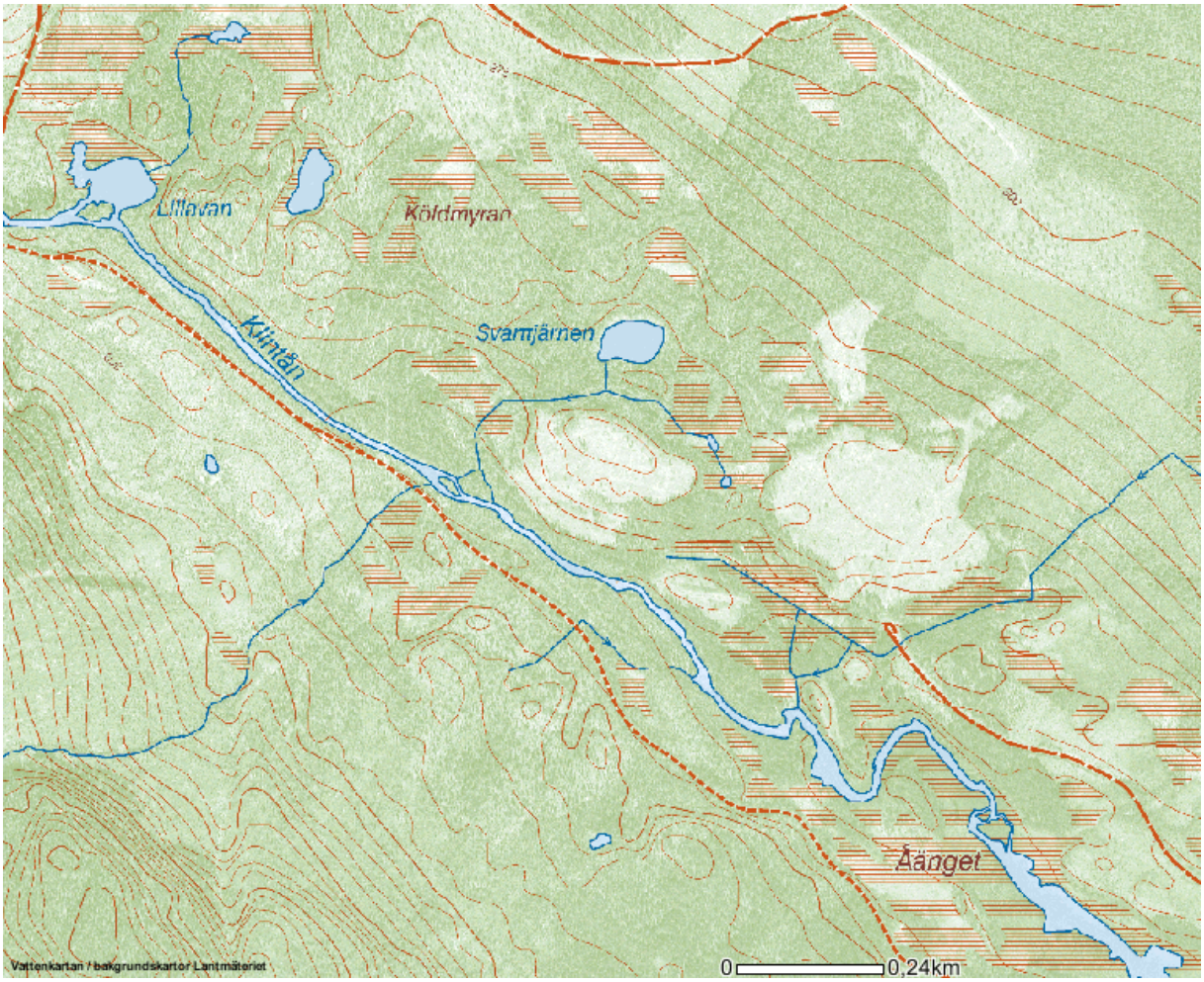

9.1 Stängt omlöp

Koordinater **211** **7235760-1708666**

Raserad brytare vid bäckutlopp

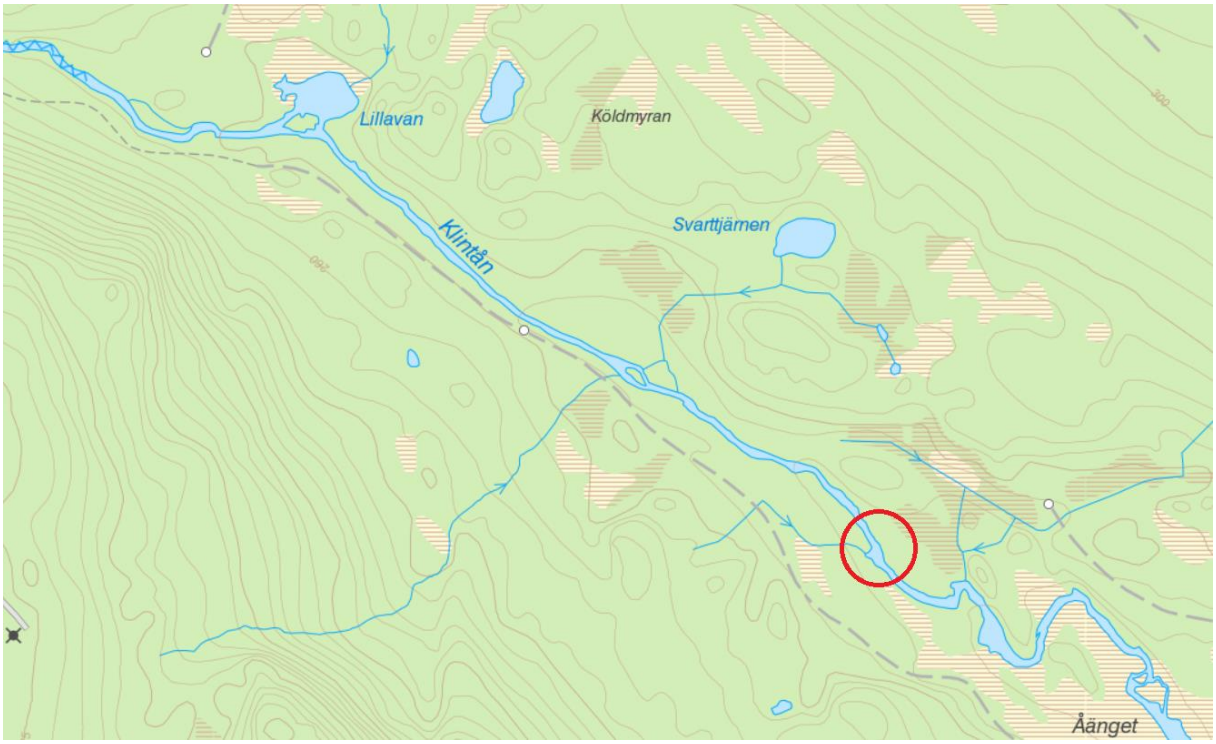

Beskrivning:
En delvis raserad brytare vid ett bäckutlopp som idag inte utgör något hinder. Brytaren bör tas bort i så stor utsträckning som möjligt av rent estetiska skäl.

Åtgärd:
Riv ut och lägg ut resterna av brytaren i strömfåran för hand. Platsen ligger otillgängligt och det är svårt att få ner maskinen för denna ganska enkla åtgärd.

Resultat:
Ett mer naturligt utseende skapas.

Arbetsinsats:
Tre man i 1 timma den 5 september 2014.

Övrigt:
Konstruktionen godkändes att tas bort av Skellefteå museum efter avsyning den 20 juni 2013.

Raserad brytare vid bäckutlopp före åtgärd.

Raserad brytare vid bäckutlopp efter åtgärd.

9.2 Stängt omlöp

Koordinater **214** **7235918-1708549**

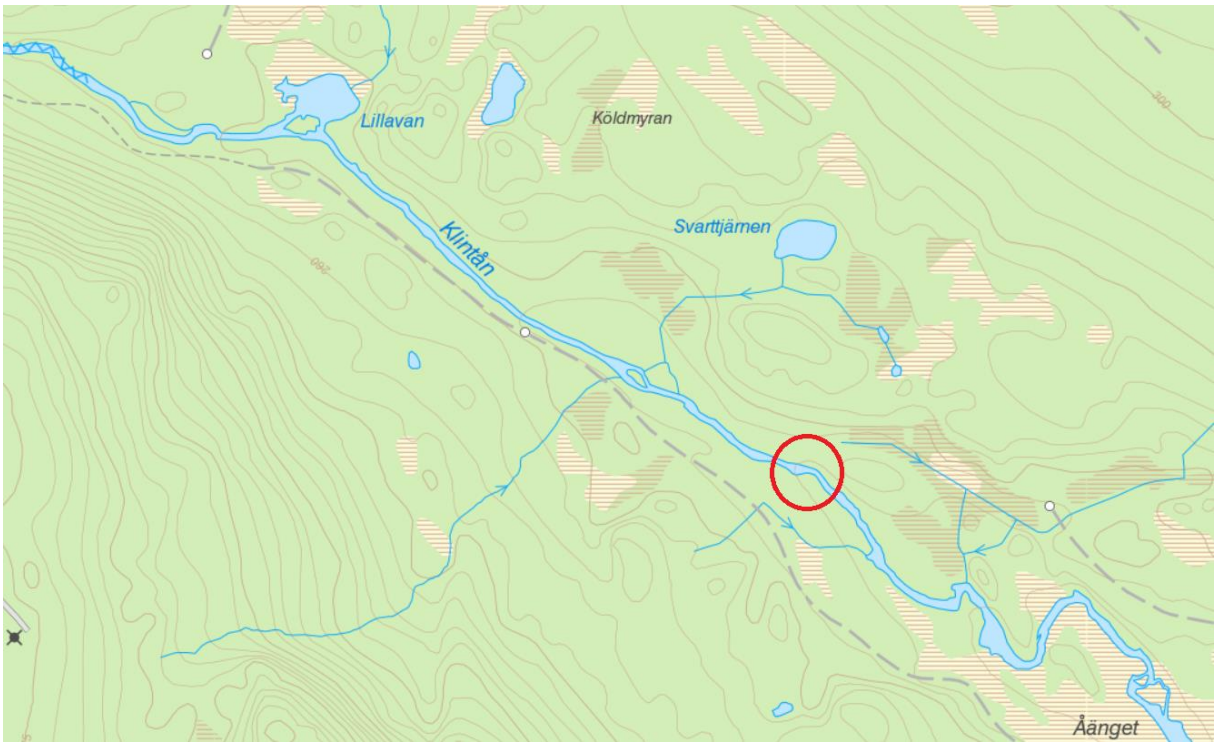

Beskrivning:
Ett stängt naturligt omlöp på ca 50 meter. Brytaren är av natursten med timmer och är delvis övervuxen med vegetation. Utloppet av omlöpet är även detta påverkat.

Åtgärd:
Öppna upp konstruktionen så att omlöpet åter blir strömsatt.

Resultat:
Vattenförsörjningen och fria vandringsvägar säkras i omlöpet till fina uppväxtområden. Platsen var sedan tidigare försiktigt restaurerad med stora mängder sten och block var kvar efter stränderna. Vi lade ut en del stora block och flikade upp strandzonerna samt skapade grundområden. Uppväxtarealen ökade med dessa åtgärder med ca 100 m^2 på platsen. En fullständig återställning av området där all uppgrävd sten skulle återbördas till åfåran skulle höja vattennivån med flera decimeter. Detta skulle ha ökat arealen av uppväxtområden med antagligen ytterligare 100 m^2. Då detta antagligen hade tagit minst en dag extra att utföra så avstod vi att göra detta. Efter gjorda inventeringar av Klintån så är det många platser som man med dagens sätt att se på restaureringar av vattendrag har önskat åtgärda på nytt för att skapa mer naturlika biotoper och ytterligare förbättra förutsättningarna samt öka arealerna av uppväxtområden.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 8 timmar och tre man i 8 timmar den 5 september 2014.

Övrigt:
Konstruktionen godkändes att tas bort av Skellefteå museum efter avsyning den 20 juni 2013.

Brytaren som stängde inloppet till omlöpet före åtgärd.

Övre delen med inloppet av det avstängda omlöpet före åtgärd.

Övre delen med inloppet av det avstängda omlöpet efter åtgärd.

Nedre delen med utloppet av det avstängda omlöpet före åtgärd.

Nedre delen med utloppet av det avstängda omlöpet efter åtgärd.

9.3 Stängt omlöp

Koordinater **222** **7236091-1708232**

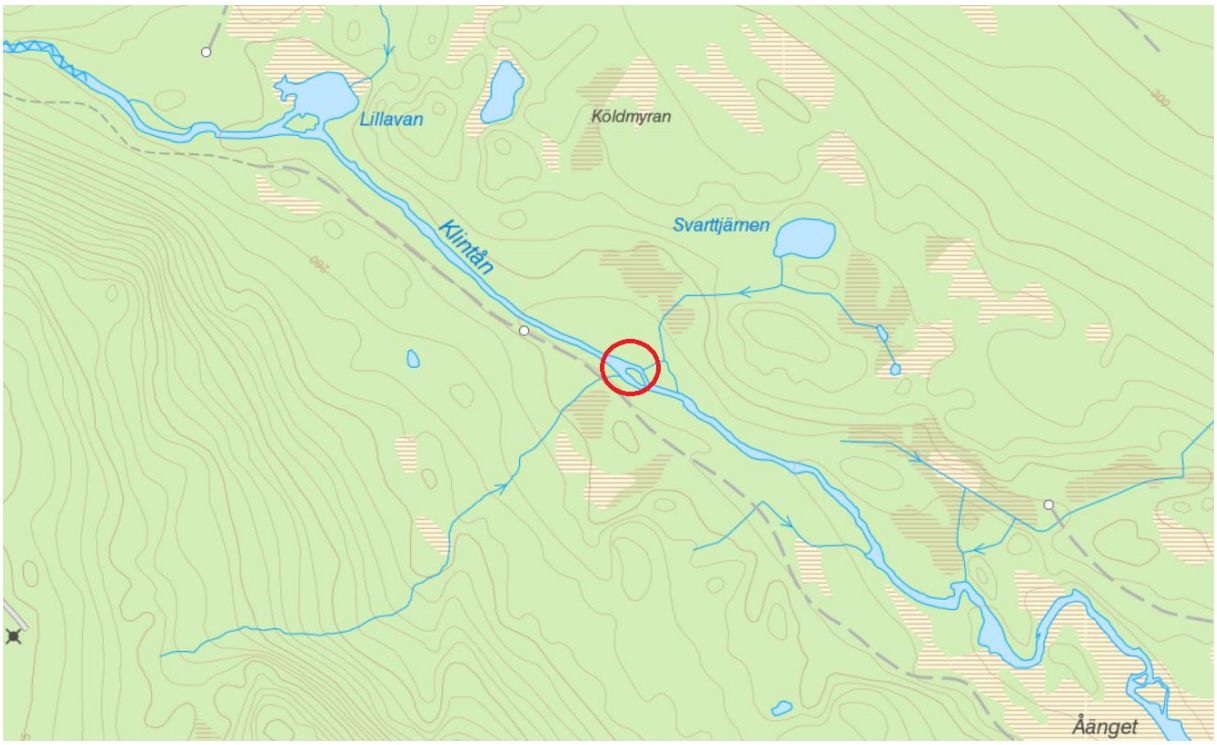

Beskrivning:
Ett stängt naturligt stort och brett omlöp på ca 50 meter. Brytaren är av natursten och timmer. Utloppet av omlöpet är opåverkat.

Åtgärd:
Öppna upp konstruktionen så att omlöpet åter blir strömsatt.

Resultat:
Vattenförsörjningen och fria vandringsvägar säkras till fina uppväxtområden.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 4 timmar och en man i 4 timmar den 4 september 2014.

Övrigt:
Konstruktionen godkändes att tas bort av Skellefteå museum efter avsyning den 20 juni 2013.

Brytaren som stänger omlöpet.

Före åtgärd.

Efter åtgärd.

10 Stängt omlöp

Koordinater **227** **7236536-1707653**

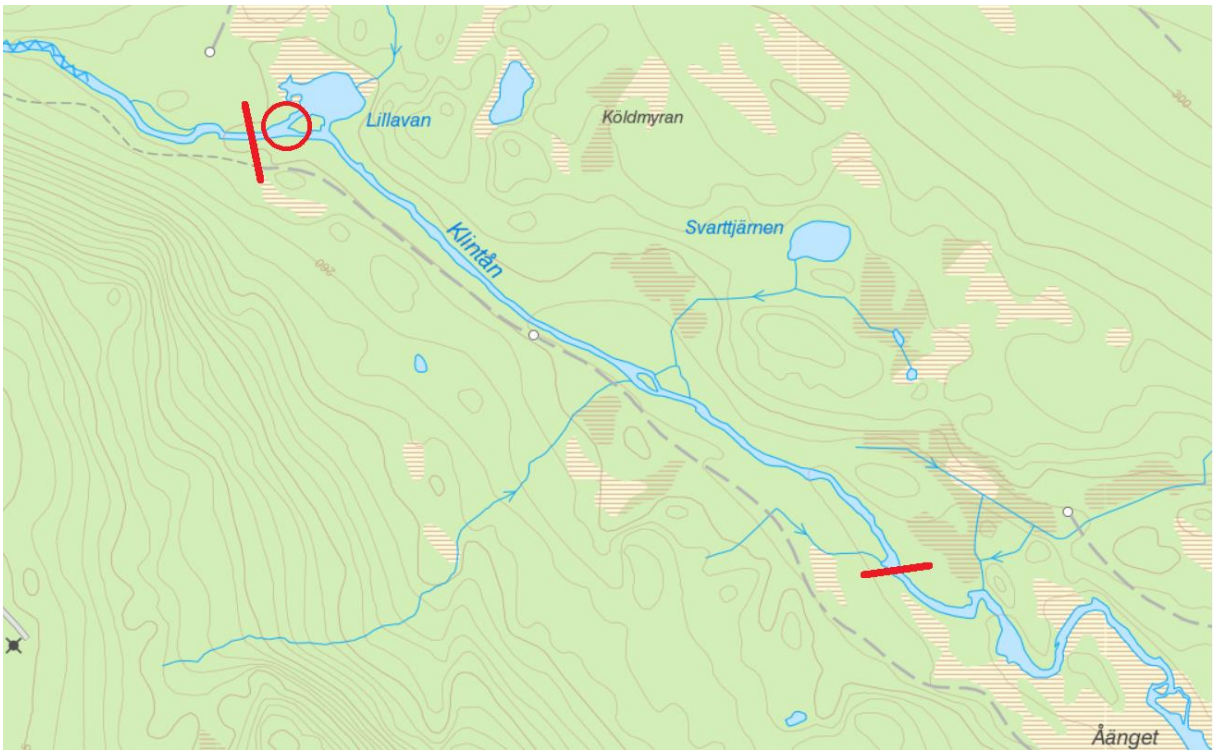

Beskrivning:
En 25 meter lång brytare av natursten och timmer som stänger av ursprungsfåran genom ett sjöliknande sel helt och hållet och utgör ett vandringshinder. Vatten sipprar igenom i ganska stor mängd vilket gör att den nya fåran nästan helt saknar vatten.

Åtgärd:
Öppna upp konstruktionen så att en grund tröskel bildas så att det fortsättningsvis finns vatten även i den nya fåran.

Resultat:
Klintån har fått tillbaks sitt ursprungliga lopp.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 4 timmar och en man i 4 timmar den 4 september 2014.

Övrigt:
Konstruktionen godkändes att tas bort av Skellefteå museum efter avsyning den 20 juni 2013.

Brytaren som stänger den naturliga fåran för att undvika att timret vid flottning hamnade i ett sjöliknande sel. Den nya fåran syns till höger i bild.

Före åtgärd.

Efter åtgärd.

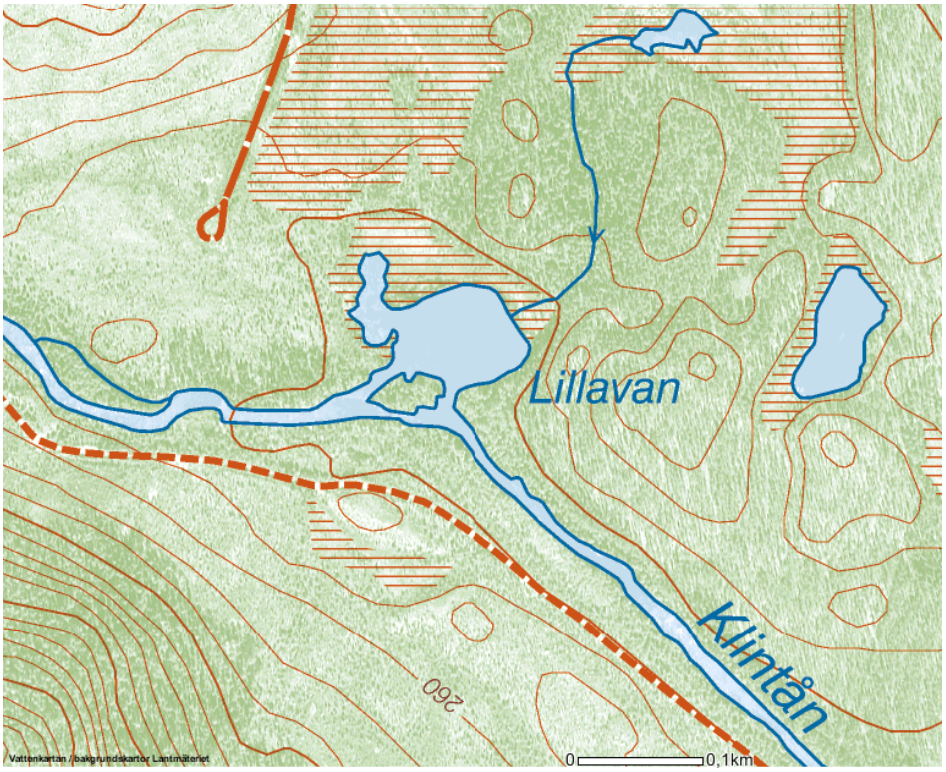

11 Sänkt sjö

Koordinater **233** **7236930-1706886**

Urgrävd sträcka.

Beskrivning:
En kraftigt urgrävd sträcka med höga vallar på bägge sidor med material. Den uppströms liggande sjön Storavan är sänkt med omkring 70 cm. Sträckan är återställd men endast med enstensutläggningar för att inte äventyra att sjön ska höjas. Lekgrus finns på sträckan.

Åtgärd:
Ingen åtgärd för hänsyn till skogsbruket runt sjön.

Biflöden till Klintån

1 Älgtjärnbäcken

Koordinater: **165** **7231667-1712556**

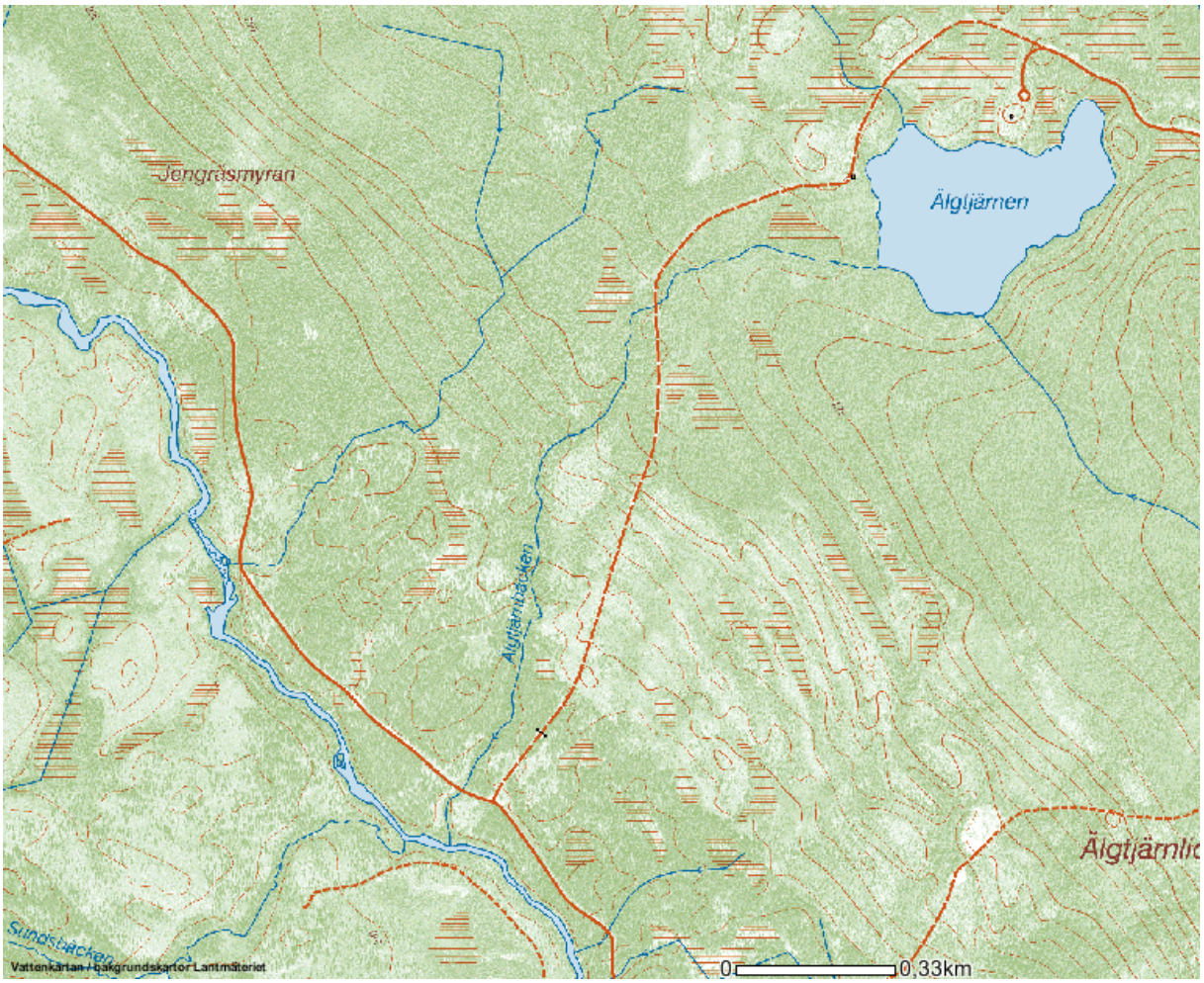

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt en betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett mindre biflöde med viss möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Klintån. Vägtrumman som ligger ca 100 meter upp från bäckutloppet utgör inget hinder men den övre trumman ligger något för högt och utgör ett partiellt vandringshinder vid lägre flöden. Koordinat 521 7232771-1712994.
Uppströms Älgtjärnen är bäcken dikad.

Övre trumman som bör trösklas.

Vid utloppet ur Älgtjärnen finns ett raserat fiskvandringshinder från den tid då fisk sattes ut i tjärnen. Detta utgör i dag inget hinder. Koordinat 522 7232851-1713454.

Åtgärd:
1 elfisken uppströms den nedre trumman.
Prioritet 2.
Vägtrumman kan trösklas för hand koordinat 521 7232771-1712994.

Resultat:
Fria vandringsvägar säkras vid alla flöden och vattnet erhåller God status.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett, spade och fyllhammare.

Övrigt:
Ägare av vägtrumman ska kontaktas inför åtgärd.

Utförda åtgärder:
Ett elfiske uppströms den nedre trumman gjordes den 3 oktober 2011. En öring på hela 38 cm fångades i anslutning till trumman. Ingen annan fångst noterades.
Trumman trösklades för hand den 18 juni 2014. 3 man och ca 2 timmar. Med trösklingen kunde vattennivån i trumman öka med ca 10 cm. Då det fanns lite material på plats att bygga tröskeln av så blev den ganska kort. Risken finns att den spolas bort. Trumman bör bytas och markägare, Holmen AB är informerade.

Utloppet ur Älgtjärnen.

2 Sundsbäcken

Koordinater: **519** **7231685-1712478**

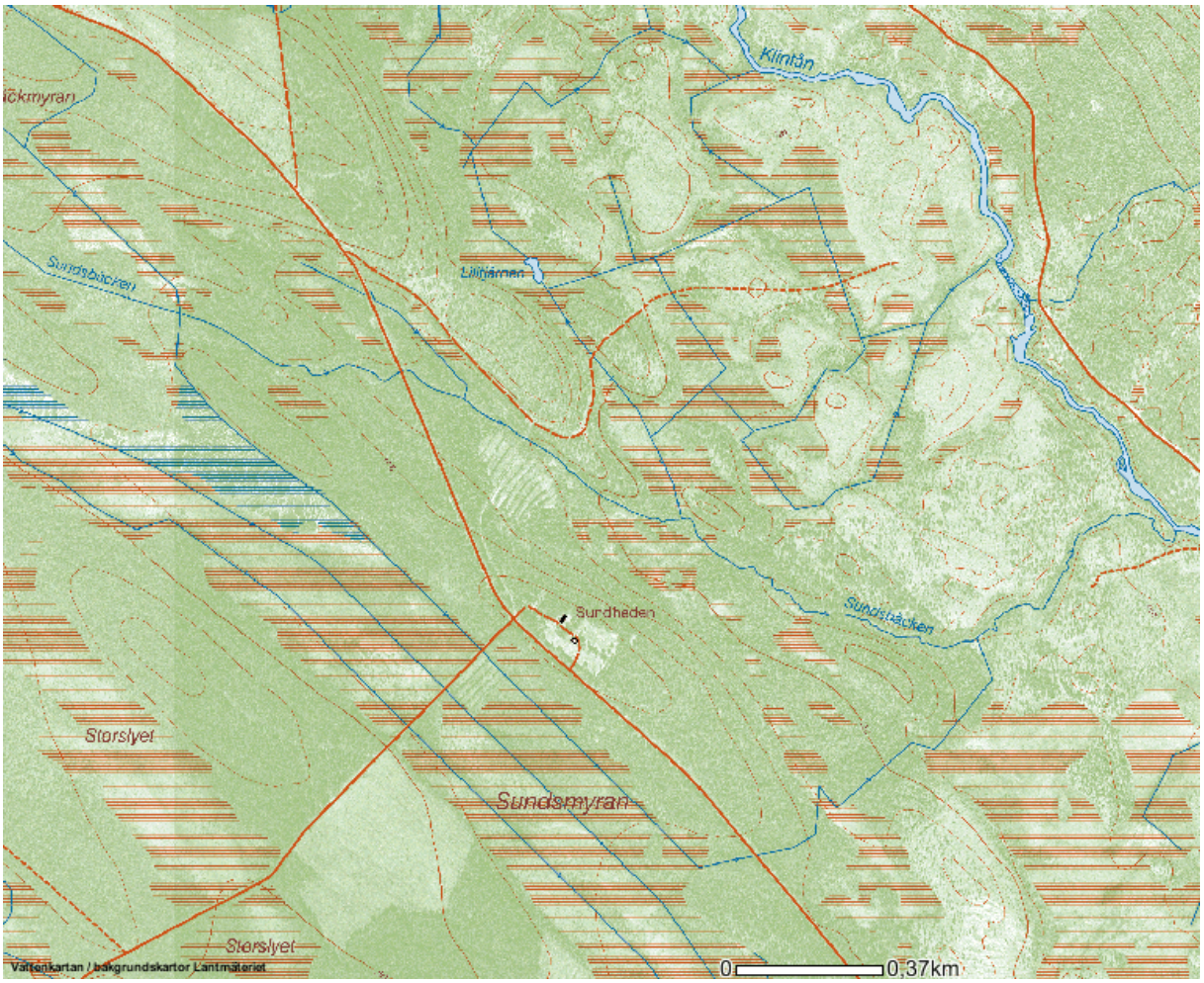

Sundsbäcken, vattenförekomst: EU_CD: SE723162-171221
Vattnet hade före åtgärd klassningen: God ekologisk status.
Vattnets betydelse för öringbeståndet: Stor betydelse.

Beskrivning:
Sundsbäcken är ett lite större biflöde som rinner upp i myrområdet vid Sundheden och mynnar i Klintån, en sträcka på drygt 4 km. Sundsbäcken är inte inventerad i sin helhet men utifrån de observationer som gjorts och kartmaterial så är förutsättningarna för öring mycket goda i bäcken med många långa forsavsnitt som bjuder på fina uppväxtområden och även en hel del lekområden som annars är en stor brist i området. Vägtrumman vid Sundheden ligger 2,5 km upp från sammanflödet med Klintån och utgjorde ett partiellt vandringshinder vid lägre flöden. Uppströms Sundheden mot Myrträsket är bäcken fullständigt dikad. Här har vattnet otillfredsställande status**.** En återställning här uppe är dock inte aktuell då bäcken är väldigt liten och det är frågan om utdikade myrområden som numer är delvis skogsbevuxna.

Förberedande åtgärder: Inventering gjordes av delar av vattendraget år 2010. Elfisken gjordes inom projektet under oktober 2011 ovan vägtrumman i Sundheden. 4 stensimpor fångades på lokalen.

Avsyning: Ingen avsyning då det inte finns några kulturhistoriska värden på platsen.

Tillstånd: Samtliga berörda markägare har kontaktas med skriftligt brev samt genom ett samrådsmöte som hölls i Stavaträsk inför återställningsarbetet den 2 oktober 2011. Inför åtgärd har berörda privata markägare kontaktats för att eventuellt delta vid arbetet. Erforderliga tillstånd har sökts och fåtts från Skellefteå kommun.

Fysisk åtgärd: Tröskling av vägtrumman med maskin 5 september 2014. Material som användes fanns i anslutning till platsen. Vattennivån i trumman höjdes med 60 cm.

Resultat efter åtgärd: Tröskling av vägtrumman har säkerställt fria vandringsvägar i Sundsbäcken. En kortare sträcka just uppströms trumman är rätad likväl som bäcken högt upp i systemet är dikad. Bäcken kan dock trots detta även fortsättningsvis bedömas ha God Ekologisk Status.

Sundsbäcken efter åtgärd.

Trumman i Sundsbäcken före åtgärd.

Trumman i Sundsbäcken efter åtgärd.

3 Svartbäcken

Koordinater: **194** **7233825-1710804**

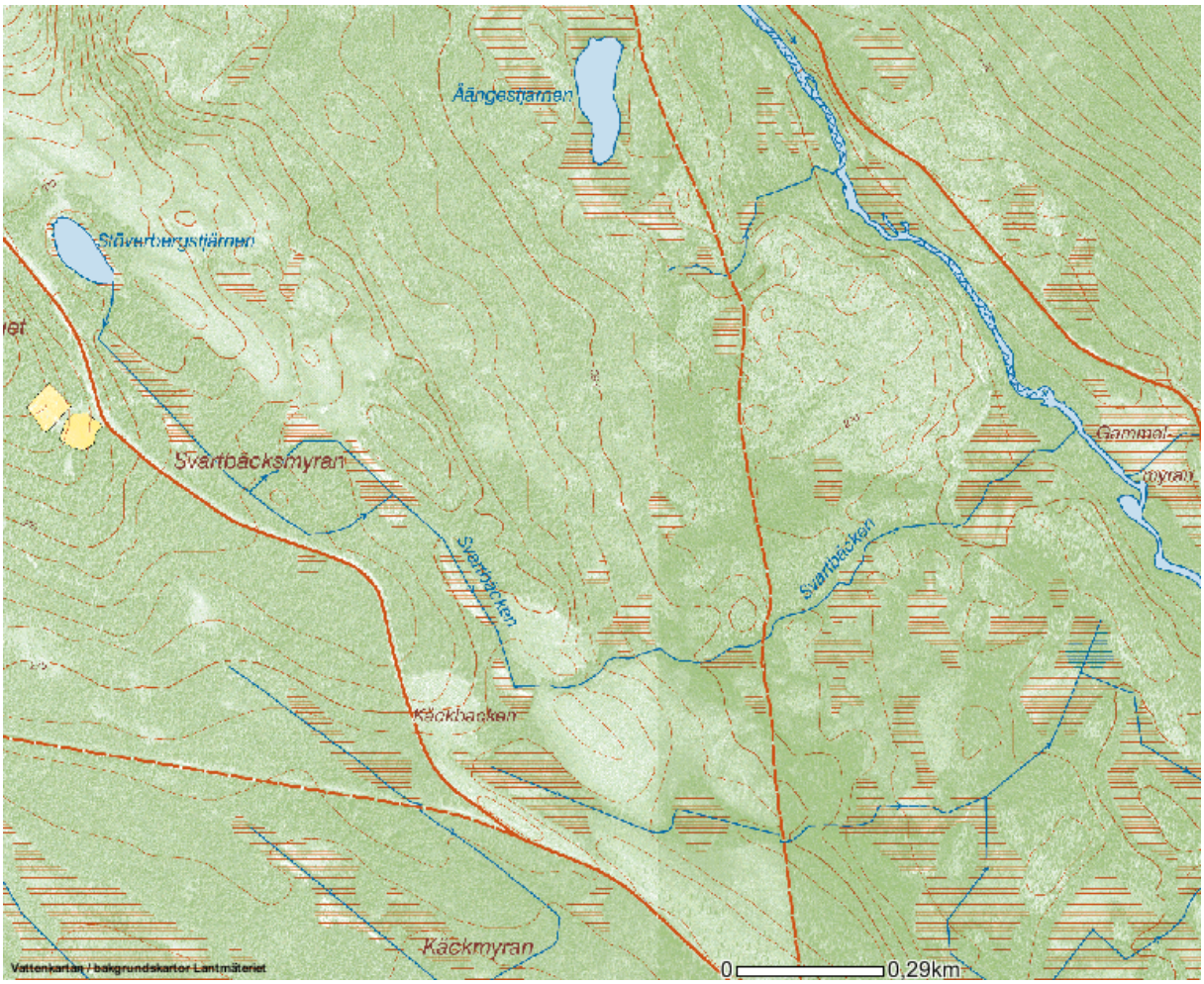

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt en betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett mindre biflöde med viss möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Klintån. Utloppet är dock inte dokumenterat då det inte syntes vid inventeringen av Klintån. Vägtrumman som ligger ca 800 meter upp från bäckutloppet ligger för högt och utgör ett vandringshinder. Koordinat 527 7233360-1710210. Övre delen på en sträcka av drygt en km är bäcken dikad ända fram till Stöverbergstjärnen. Utloppet ur sjön är en dikad ny fåra. Det gamla utloppet syns tydligt och är torrlagt.

Åtgärd:
2 elfisken, ett på vardera sida trumman. Koordinat 527 7233360-1710210.
Prioritet 1.
Vägtrumman (koordinat 527) bör bytas då den branta fallhöjden gör det omöjligt att tröskla. Ytterligare inventeringar krävs dock innan detta kan komma ifråga.

Resultat:
Fria vandringsvägar säkras vid alla flöden och vattnet erhåller God status.

Arbetsinsats:
Grävmaskin och en man med spett i 8 timmar.

Övrigt:
Ägare av vägtrumman ska kontaktas inför åtgärd.

Utförd åtgärd:
Kontakt tagen med berörd markägare, Holmen. I övrigt har ingen annan åtgärd gjorts.

Trumman som bör bytas.

Dikat utlopp ur Stöverbergstjärn

4 Granbergsmyrbäcken

Koordinater: **206** **7234916-1709826**

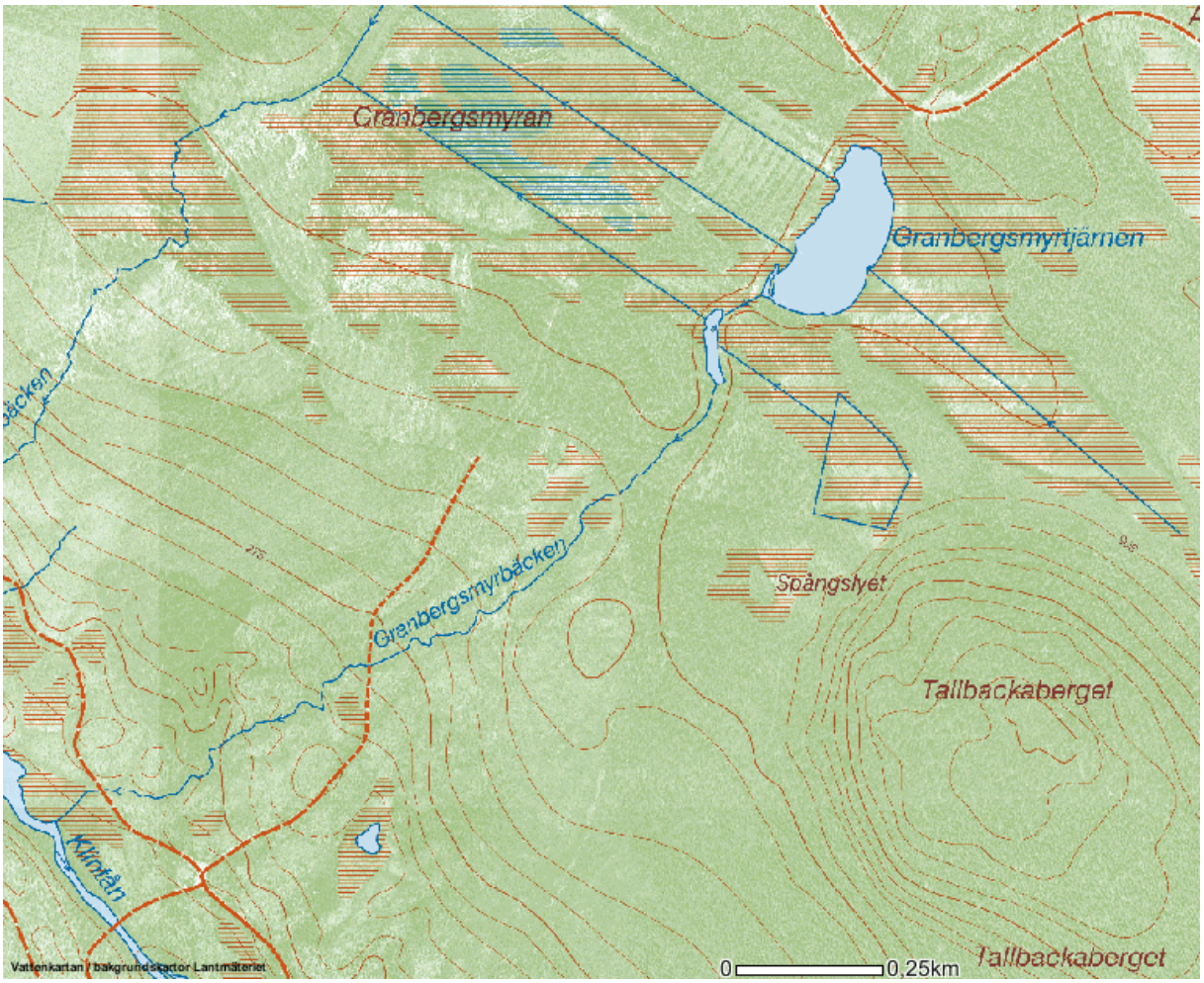

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt en betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett mindre biflöde med viss möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Klintån. Utloppet som mynnar i ett sankt myrområde är dock inte dokumenterat då det inte syntes vid inventeringen av Klintån. Vägtrumman som ligger ca 100 meter upp från bäckutloppet utgör inget hinder och det finns även lekgrus ljust ned trumman. Den övre trumman som är nyligen omlagd ligger något för högt och utgör ett partiellt vandringshinder vid lägre flöden då bäcken redan här är mycket liten. Koordinat 525 7235296-1710355.
Utloppet ur Granbergsmyrtjärnen är ej besökt då jag tyckte att bäcken redan längre nedströms var för liten och för brant för att kunna hålla något bestånd av öring.

Åtgärd:
1 elfisken i anslutning till den nedre trumman.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske i anslutning till den nedre trumman den 3 oktober 2011. Ingen fångst noterades.

Nedre trumman där det finns leksubstrat.

Övre trumman.

5 Stortjärnbäcken

Koordinater: **7235246 - 1709506**

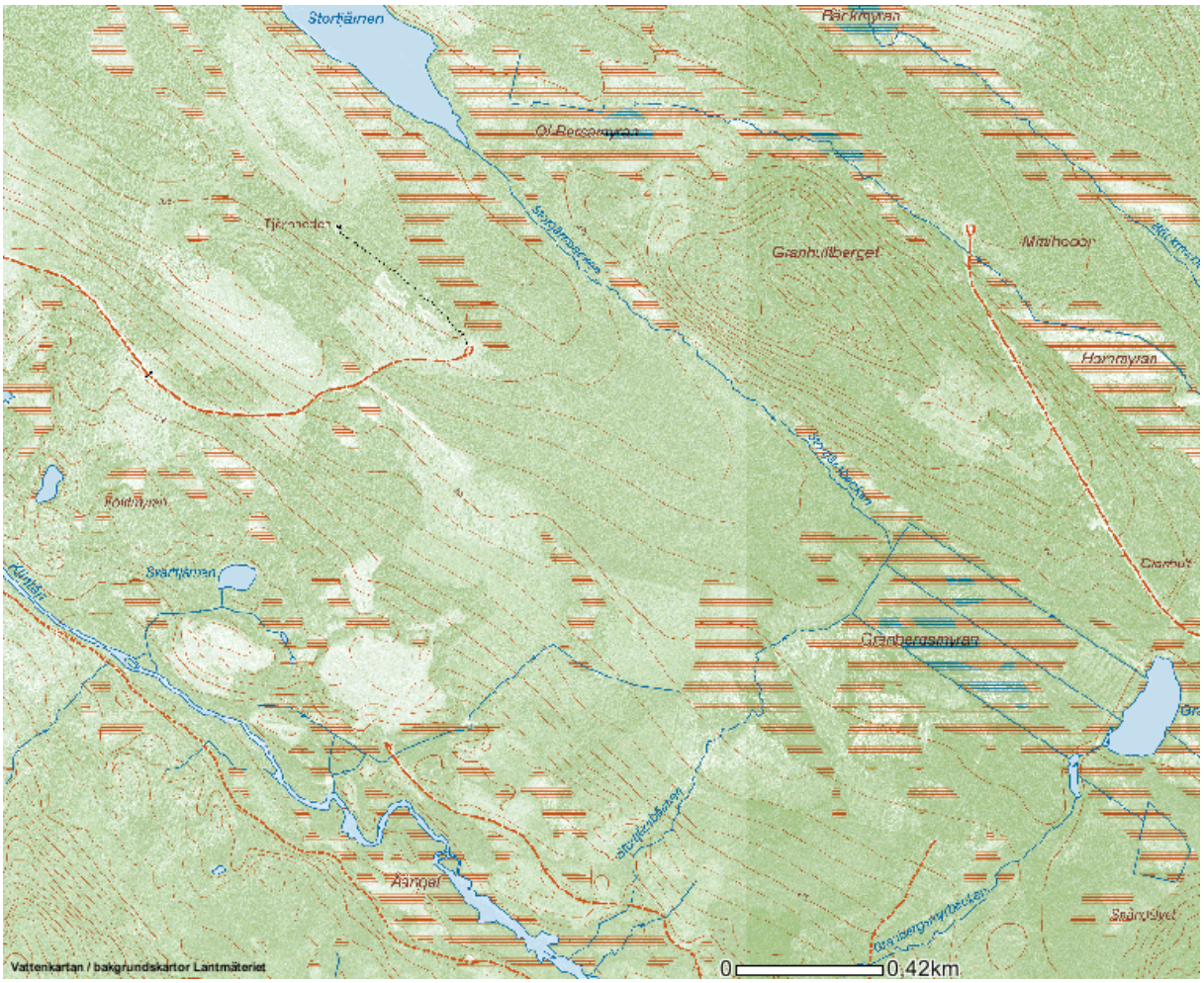

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt en betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett lite större biflöde med viss möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Klintån. Utloppet är djupt, smalt och igenväxt av gräs men efter ca 150 meter blir bäcken ganska så brant med en rejäl fallhöjd. Vägtrumman som ligger ca 300 meter upp från bäckutloppet ligger något för högt och utgör ett partiellt vandringshinder vid lägre flöden.
Koordinat 524 7235402-1709667.
Utloppet ur Stortjärnen är ej besökt på grund av stora avstånd då närliggande vägar var avstängda med vägbommar.

Åtgärd:
2 elfisken, ett på vardera sida trumman.
Prioritet 1.
Vägtrumman kan eventuellt trösklas för hand koordinat 524 7235402-1709667..

Resultat:
Fria vandringsvägar säkras vid alla flöden och vattnet erhåller God status.

Arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett, spade och fyllhammare.

Övrigt:
Ägare av vägtrumman ska kontaktas inför åtgärd.

Utförd åtgärd:
Två elfisken, ett på vardera sida trumman gjordes den 3 oktober 2011. Inga fångster noterades.
Holmen AB är informerade om behovet att byta denna trumman.

Trumman som bör trösklas.

6 Kvartersbäcken / Bergmyrbäcken

Koordinater: **537** **7237225-1706711**

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt en stor betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett lite större biflöde med goda möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Klintån men även högre upp i systemet. Den första vägtrumman som ligger ca 400 meter upp från bäckutloppet utgör inget hinder men den övre trumman som ligger i Bergmyrbäcken har för hög lutning. Denna trumma är nyligen bytt då Myrhedenvägen rustades upp för ett antal år sedan. Koordinat 541 7238504-1705678. Ytterligare ca 700 meter uppströms Myrhedenvägen ligger ännu en trumma som ligger för högt. Koordinat 540 7238860-1705190. Bägge dessa trummor utgör partiella vandringshinder vid höga respektive medelflöden och totala hinder vid lågvatten.
Bergmyrbäcken har en svaveldoftande lukt och har röda fällningar på botten.

Nedersta trumman.

Trumman under Myrhedenvägen som är för brant.

Översta trumman som ligger för högt och bör trösklas.

Åtgärd:
3 elfisken, ett nedströms den nedre trumman och det andra fisket uppströms Myrhedenvägen och det tredje fisket uppströms den översta trumman.
Prioritet 1.
Vägtrumman under Myrhedenvägen är svår att åtgärda då uppströmssidan av trumman är rejält brant och det breda flacka området nedströms trumman är omöjligt att tröskla upp i en sådan nivå så att trumman ska bli vandringsbar i alla vattenstånd. Det samma gäller för den övre trumman då det även här är svårt att tröskla så pass att man erhåller en nivå så att fisk kan passera. Bägge trummorna borde bytas ut.
Ytterligare inventeringar bör göras om möjliga åtgärder. Objekten är visade för Fritidskontoret Skellefteå kommun.

Resultat:
Vid byte av de bägge övre trummorna så skapas fria vandringsvägar vid alla flöden.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i flera veckor.

Övrigt:
Vägverket för den nedre och ägare av övre vägtrumman ska kontaktas inför åtgärd.

Utförd åtgärd:
Totalt 3 elfisken. Fiske ett nedströms den nedre trumman den 3 oktober 2011, fångst 5 st stensimpor. Fiske två nedströms Myrhedenvägen den 10 oktober 2011, fångst 2 stensimpor och det sista fisket nedströms den översta trumman där en större Bäckröding fångades.

Trafikverket är informerade om det vandringshinder som vägtrumman under Myrhedenvägen utgör och åtgärder för detta är planerade sannolikt under 2017 och 2018.

Med finansiering från Sveaskog så trösklades den övre trumman, koordinat 540, 7238860-1705190. Åtgärden utfördes den 29 augusti 2016 med hjälp av en grävmaskin och en person. Åtgärden tog 8 timmar.
Det fanns mycket sten och block på plats längs skogsvägen som går över bäcken samt ett upplag av naturgrus som nyttjades för att täta konstruktionen. Två stora trösklar byggdes för att höja nivån i trumman med 70 cm.
Fria vandringsvägar har säkrats och en stark konstruktion är byggd.

Efter åtgärd, vattennivån i trumman har höjts med 70 cm.

En jordbrukstraktor användes för att transportera material till platsen

Biflöden till Stor-Klintträsket

7 Bäcken mellan Lilla och Stora Klintträsket

Koordinater: **605** **7237203-1703433**

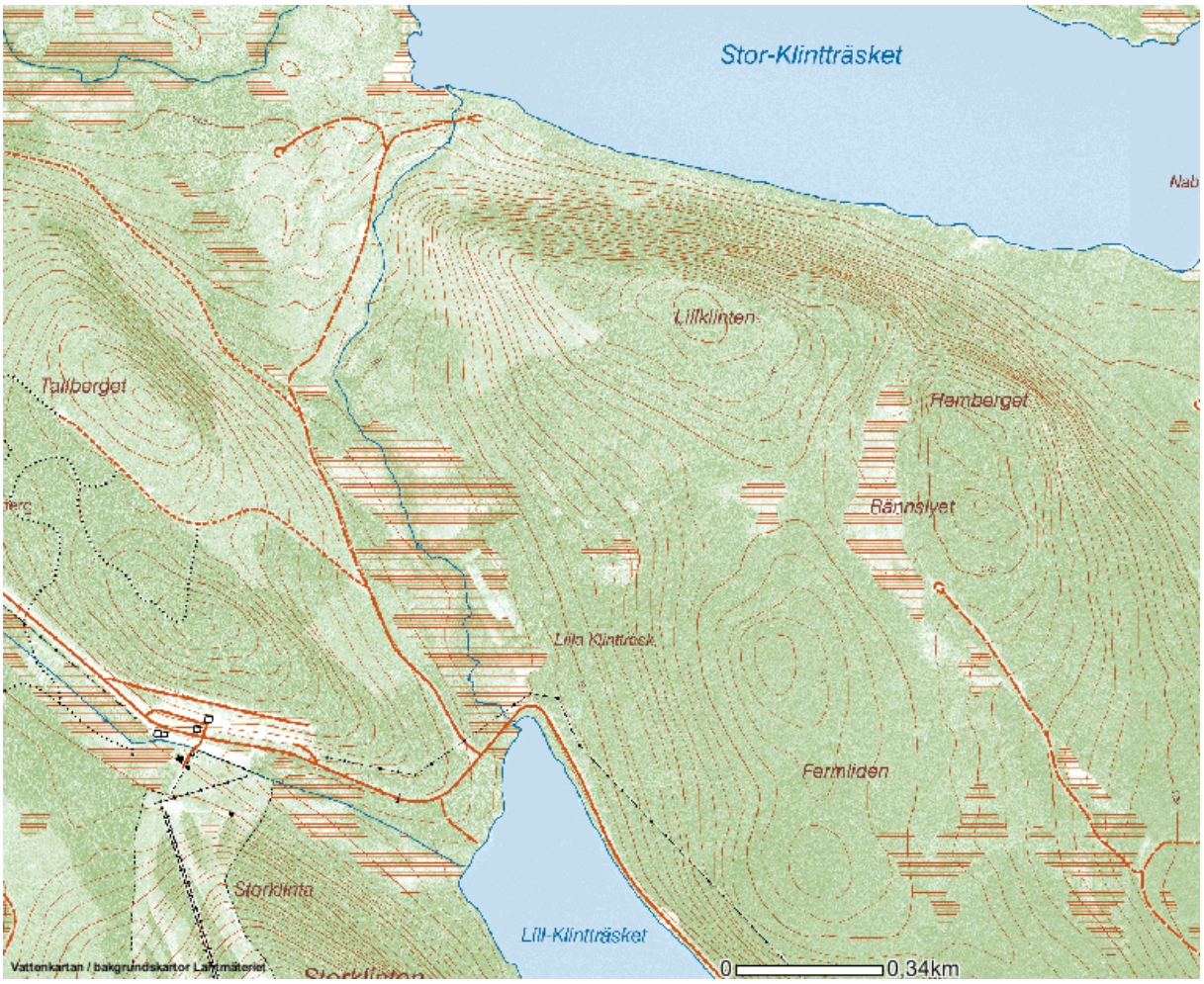

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt en betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett mindre biflöde med viss möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Stor-Klintträsket. Vägtrumman som ligger ca 100 meter upp från bäckutloppet ligger något för högt men i det stora hela utgör trumman inget större hinder än den naturliga branta fallhöjden på bäcken. Den övre trumman vid utloppet från Lill-Klintträsket är bra. Koordinat 607 7235757-1703582. Bäckens övre hälft är lugn och rinner genom myrmarker.

Nedre trumman.

Åtgärd:
2 elfisken på ömse sidor den nedre trumman.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Inga elfisken eller andra åtgärder.

8 Storträskån

Koordinater: **601** **7237567-1703303**

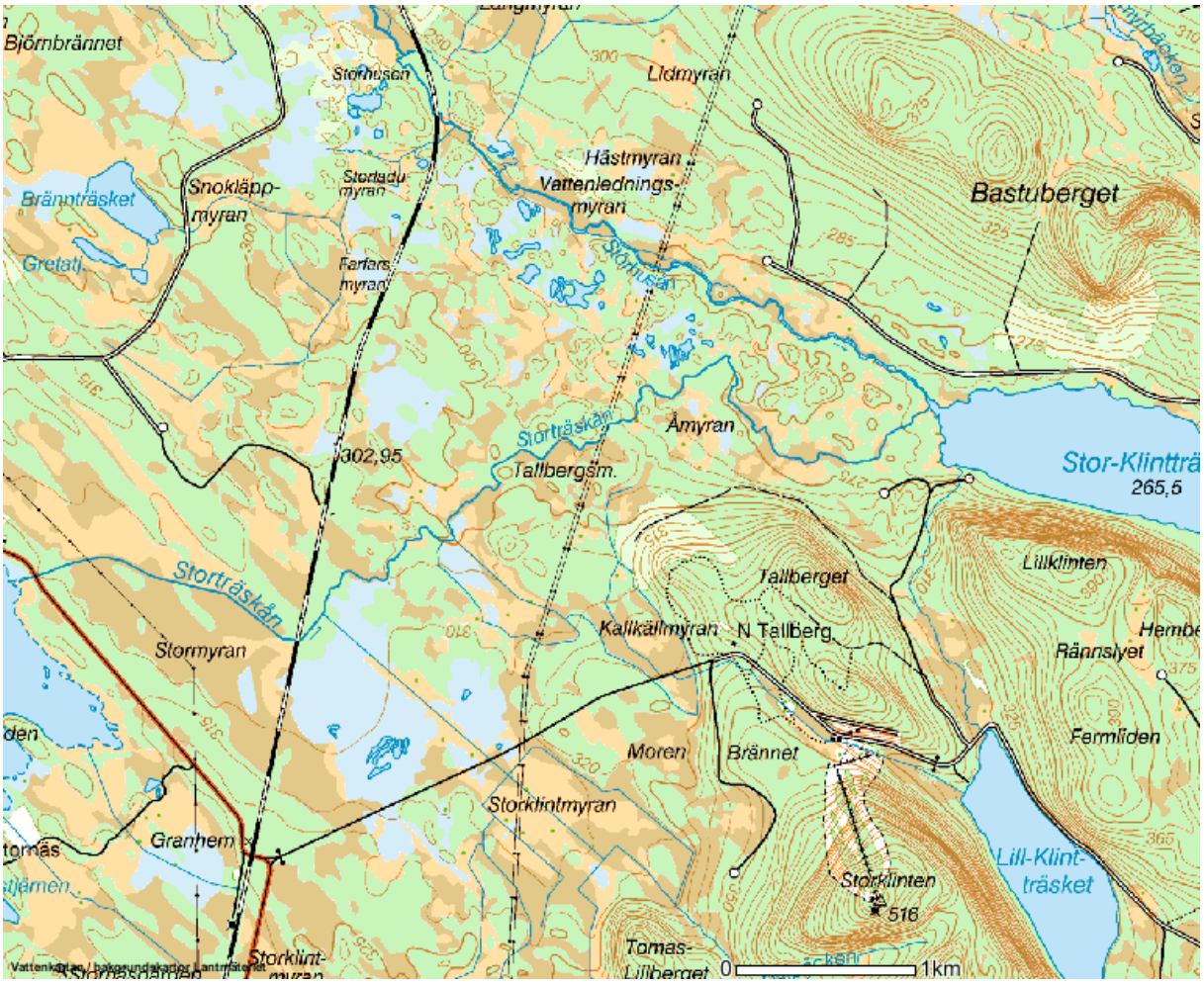

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt en stor betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett större biflöde med goda möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Stor-Klintträsket. Ån är ca 7 km lång och rinner till stora delar genom väglösa myrområden. Dock finns det en hel del höjdkurvor på kartan som visar på möjliga lek och uppväxtområden. I direkt anslutning till utloppet från Storträsket finns en vägtrumma. Koordinat 608 7236598-1698374 som inte utgör något hinder. En bit uppströms mot träsket finns dock en renoverad damm med spettlucka. Koordinat 609 7236599-1698350. Fallet är på ca en meter och utgör ett totalt vandringshinder. Det är troligt att Storträskån varit flottad då detta damm skulle gjort det möjligt.

Åtgärd:
1 elfiske
Prioritet 1.

Eventuellt bygga ett omlöp då en rivning av dammet skulle orsaka att sjön sänktes med en meter vilket antagligen inte skulle vara så populärt i byn.
Mer planering måste göras innan ett definitivt förslag kan läggas fram.

Resultat:
Fria vandringsvägar säkras och vattnet erhåller God status.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 2 dagar samt ett antal lastbilslass med sten i olika fraktioner. En man i 2 dagar med spett, spade och fyllhammare.

Övrigt:
Museet samt ägare av dammen ska kontaktas inför åtgärd.

Utförd åtgärd:
Inga åtgärder inom detta projekt då Storträskån ligger utanför Kågeälvens fiskevårdsområden.

Dammen vid Storträsk.

9 Störhusån

Koordinater: **601** **7237567-1703303**

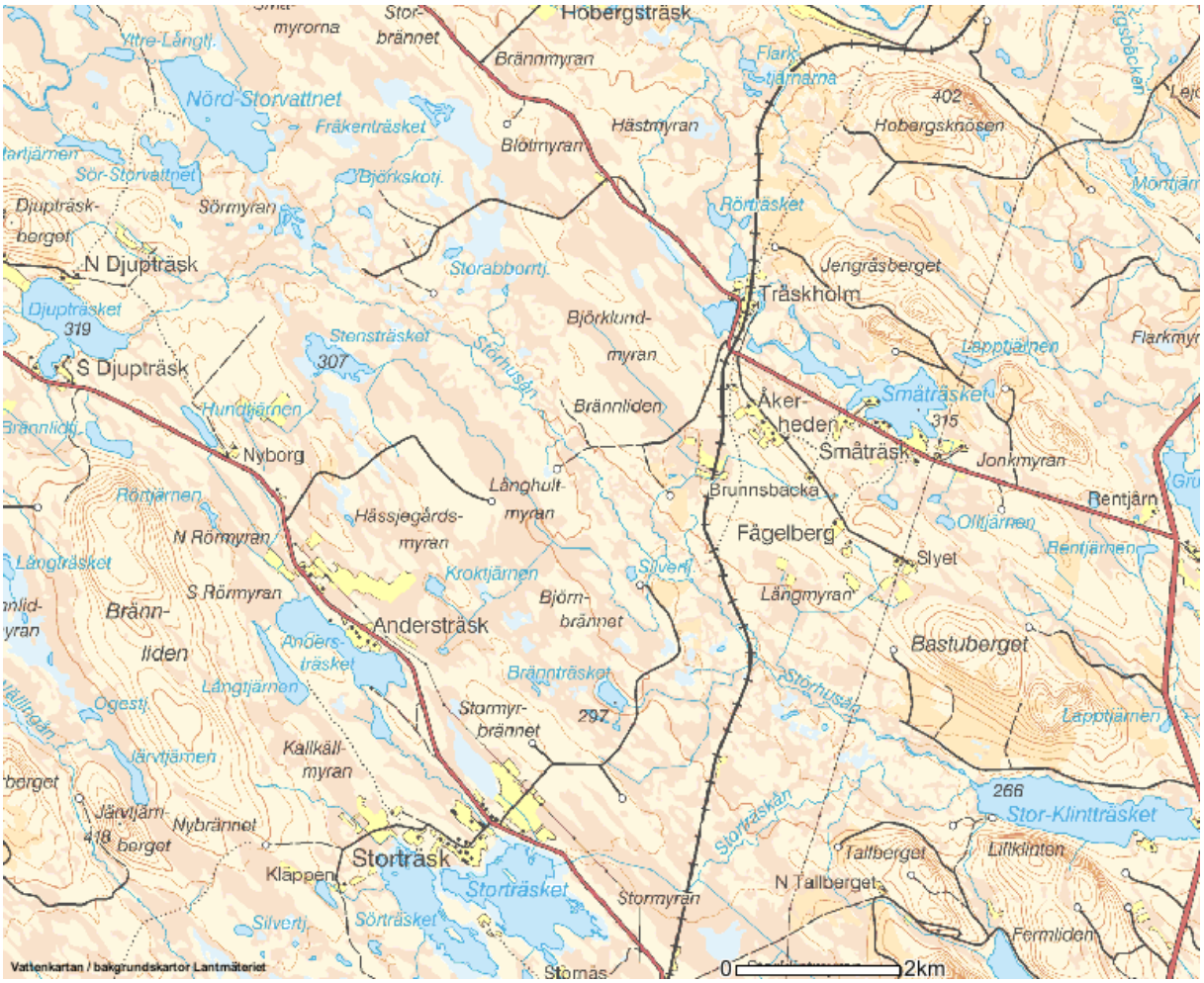

Beskrivning:
Vattnet har Måttlig status.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 4.
Detta utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett större biflöde med mycket goda möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Stor-Klintträsket och i stora delar av de 15 km långa ån upp till Djupträsket. Vägtrumma vid koordinat 602 7241541-1698475 och en bro vid koordinat 612 7239873-1699999 utgör inga hinder.
Störhusån har varit flottad och man ser att forsarna är ganska så hårt rensade. Det finns även ett gammalt änges och flottningsdamm längst upp vid Djupträsket som utgör ett totalt vandringshinder. Dammet är i ganska dåligt skick. Koordinat 613…7243270-1693354.

Åtgärd:
3 elfisken, Vid utloppet i Stor-Klintträsket, vid Silvertjärnen (här finns en ny bro som ej syns på kartan (koordinat 612 7239873-1699999) och en lokal vid utloppet ur Djupträsket.
Prioritet 1.

Dammläget vid utloppet ur Djupträsket bör helst rivas. För hand kan man riva skonsamt och bibehålla stora delar av konstruktionen och därigenom bevara nivån i sjön. En fullständig rivning av dammet medför att Djupträsket sänks med 1,3 meter! Koordinat 613 7243270-1693354.
Hela Störhusån bör inventeras då den är väldigt påverkad av flottningen.
En fullständig inventering skulle påvisa behovet av att maskinrestaurera stora delar av ån.

Resultat:
Fria vandringsvägar skapas och efter en restaurering skulle ån erhålla God status.

Arbetsinsats:
Inventering av hela vattendraget med restaureringsplanering.
En man i 40 timmar.
För att riva dammet för hand behövs två man i 16 timmar med motorsåg, handsåg, spett och spel.
Ytterligare inventeringar behövs för att i första hand ta ett beslut om vilken åtgärd som ska vidtas vid dammläget.

Övrigt:
Museet och ägare av dammen ska kontaktas inför åtgärd.

Utförda åtgärder:
2 elfisken, ett ned S. Djupträsket den 10 oktober 2011, fångst en lake och en gädda. Det andra fisket gjordes samma dag vid Långhultbäckens utlopp. Här fångades endast en stensimpa.

Det finns stora behov av åtgärder i Störhusån men detta rymdes ej inom detta projekt.

Utloppet i Stor-Klintträsket. Forsen är rensad.

Kraftigt rensat parti ned vägtrumman vid koordinat 612.

Dammläget vid Djupträsket.

10 Långhultbäcken

Koordinater: **611** **7240041-1699842**

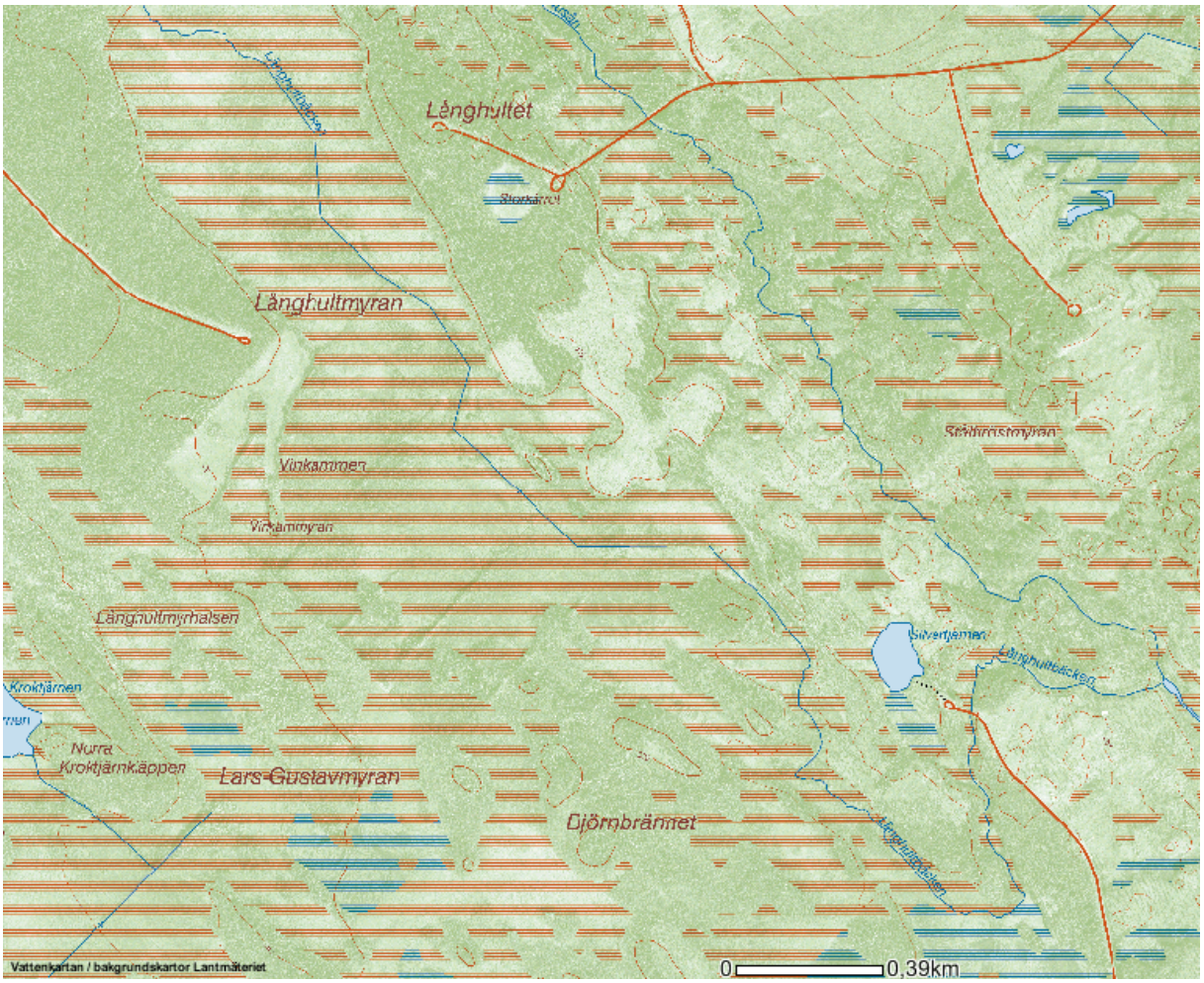

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 3. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett lite större biflöde med möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Störhusån. Bäcken rinner genom myrmarker i huvudsak och är delvis dikad högre upp. De nedersta partiet ner mot utloppet består av fina forspartier. Jag fann inget leksubstrat vid den översiktliga inventeringen. Vägtrumman som ligger ca 500 meter upp från bäckutloppet utgör inget vandringshinder. Koordinat 610 7239965-1699328.
Utloppet ur Stortjärnen är ej besökt på grund av stora avstånd då närliggande vägar var avstängda med vägbommar.

Åtgärd:
1 elfisken, vid utloppet i Störhusån.
Prioritet 2.

Utförda åtgärder:
Inga elfisken eller andra åtgärder har gjorts inom detta projekt.

Uppströms utloppet i Störhusån.

Vägtrumman 500 meter uppströms utloppet.

11 Sörmyrbäcken / Fräkenträskbäcken

Koordinater: **7243775 - 1695372**

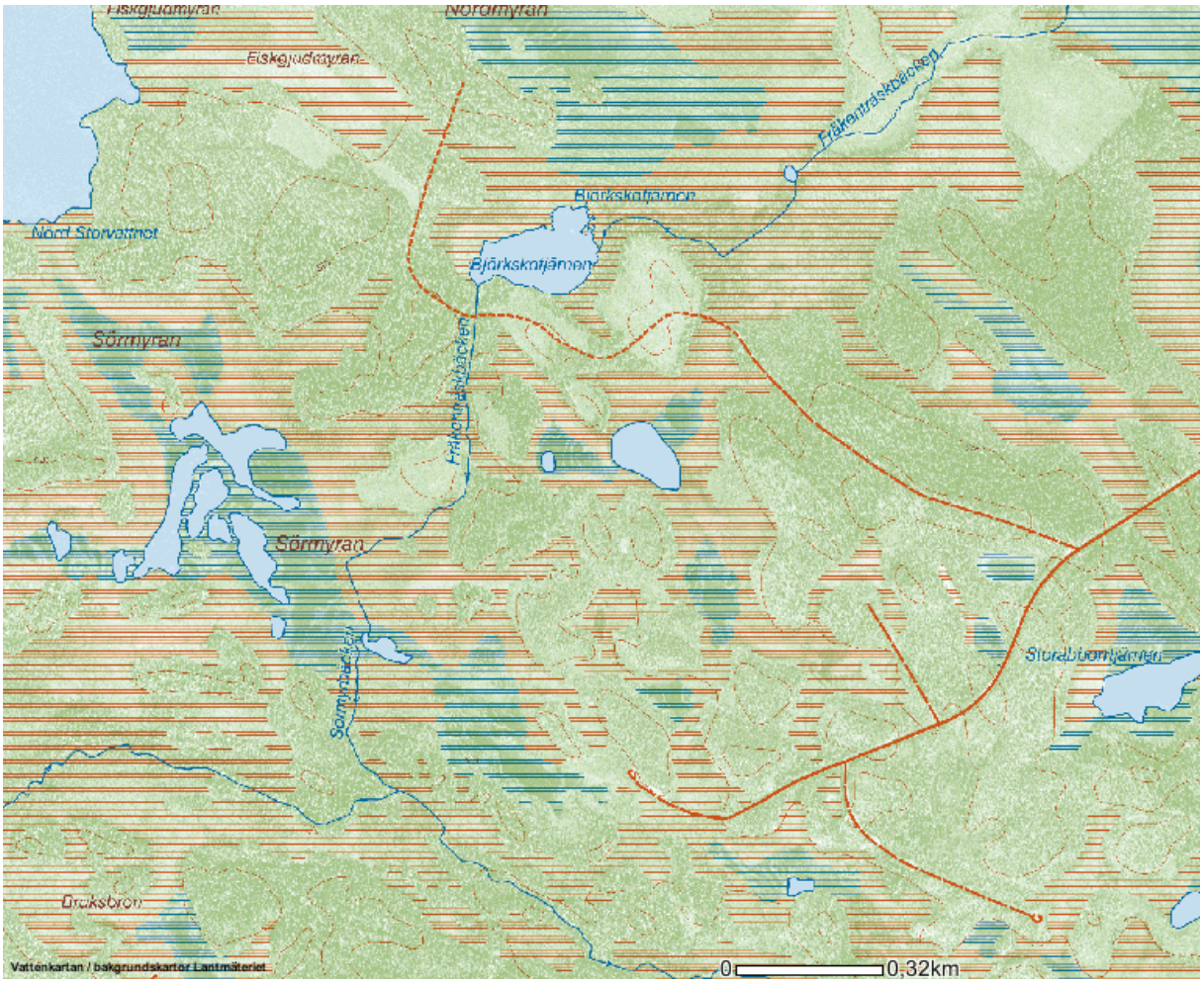

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 3. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett mindre biflöde med viss möjligheter för lek och uppväxtområden. Jag besökte aldrig utloppet i Störhusån vid den översiktliga inventeringen då bäcken inte är av något större intresse då den i princip saknar fallhöjd. Bäcken är delvis dikad. Vägtrumman ned Björkskotjärnen utgör inget hinder. Koordinat 603 7244790-1695561.

Åtgärd:
1 elfisken, ned vägtrumman nedströms Björkskotjärn. Vägen dit är mycket dålig.
Prioritet 2.
Vägtrumman kan eventuellt trösklas för hand koordinat 524 7235402-1709667.

Utförda åtgärder:
Inga elfisken eller andra åtgärder har gjorts inom detta projekt.

Bäckens enligt kartan enda strömsträcka som ligger en bit nedströms Björkskotjärn.

Utloppet ur Björkskotjärn.

Kusån

Koordinater **7225450-1715964**

Beskrivning:
Vattnet har Måttlig status.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 5.

Kusån rinner upp i Kusträsket och rinner samman med Klintån 13 kilometer längre ner. Endast knappt två kilometrarna före Klintåns sammanflödet med Stavaträsket. Kusån är ett stort biflöde som är flottat men endast sparsamt påverkad av mänsklig hand bortsett från de översta 800 metrarna. Den synliga påverkan består förutom av tre dammlägen som idag inte utgör något totalt vandringshinder så är det i huvudsak små kistor och av natursten och timmer. Dessa är byggda för hand för att förstärka ytterkurvor och stänga omlöp.
Ån har fantastiska förutsättningar för fisk på framförallt den nedre sträckan upp till vägtrumman vid Kusåvägen. En sträcka på 5,5 km som visserligen är påverkad men i förhållandevis liten utsträckning. Här finns fantastiska såväl lek och uppväxtområden i fina forssträckor som djupa höljor och korta sel för stor fisk och övervintring. Alla fraktioner av bottensubstrat finns representerat och ån omges av en till stora delar urskogsliknande miljö. Uppströms trumman byter den karaktär och på de följande 1100 metrarna upp till Pjäsörbäcken saknas leksubstrat och de dominerande fraktionerna utgörs av medelstora och större block. Ån rinner här genom ett sumpskogsområde. Detta område utgör dock goda uppväxtområden. Kort uppströms bäckklyvan så kommer ett brant parti med hällor och vattenfall för att därpå bli smalare och djupare omgivet av sumpskogar och myrmarker hela vägen upp till Kusträsket. Den översta sträckan närmast Kusträsket är kraftigt påverkad, dels är bäcken dikad på en sträcka av 800 meter. Här finns även dammrester från en gammal kvarn samt att Kusträsket är höjt med 3 meter av en dammvall av jord och sten.

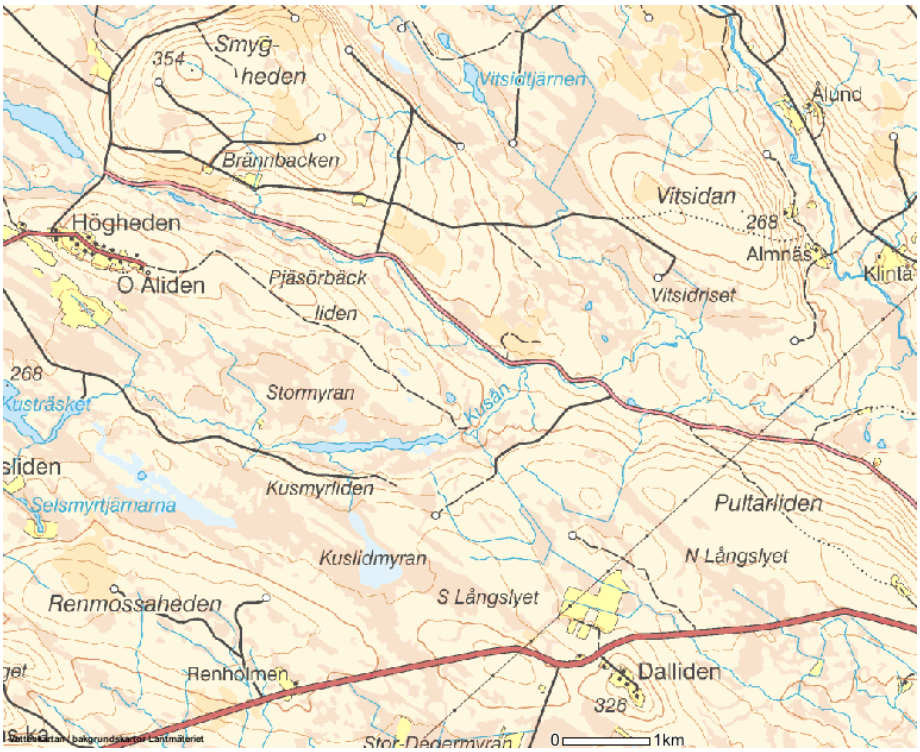

Åtgärd:
3 elfisken. Dessa förläggs företrädesvis på tidigare fiskade områden.
Prioritet 1.

Sammanfattningsvis, varje åtgärd beskrivs utförligt här nedan. Öppna upp stängda omlöp för hand. Den översta sträckan är omöjlig att återställa i dagsläget med de konsekvenser detta skulle få för hur miljön ser ut idag. En sjöhöjning av hela tre meter och 800 meter av kraftiga urdikningar av tidigare sumpskogar. Större åtgärder skulle påverka såväl vägar i området som stugor runt sjön. Man kan dock för hand förbättra detta område för hand med hjälp av enstensutläggningar vilket med tiden skulle ge en erosion som skulle ge ”diket” ett mer meandrande utseende och samtidigt skapa bättre förutsättningar för fisk.
Ytterligare öppna de två raserade dammlägena för att underlätta passage av fisk i alla vattenstånd. Utför man dessa åtgärder erhåller Kusån God status.
Ev. lekgrusutläggning om tätheterna visar sig otillfredsställande då det är ont om leksubstrat längre upp i ån.

Resultat:
Ytterligare förbättringar för öringbeståndet för så väl lek som uppväxt.

Planerad arbetsinsats:
80 timmar för 2 man och 16 timmar för en man. Totalt 176 mantimmar
Grävmaskin i 16 timmar.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas inför åtgärd.

Utförda åtgärder:
Två elfisken har gjorts. Ned Kusträsket, uppströms vägtrumman den 12 oktober 2011 ingen fångst samt innan sammanflödet med Kusån den 12 oktober 2011, fångst 3 stensimpor.
I övrigt enligt nedanstående återställningsarbeten.

Kusån.

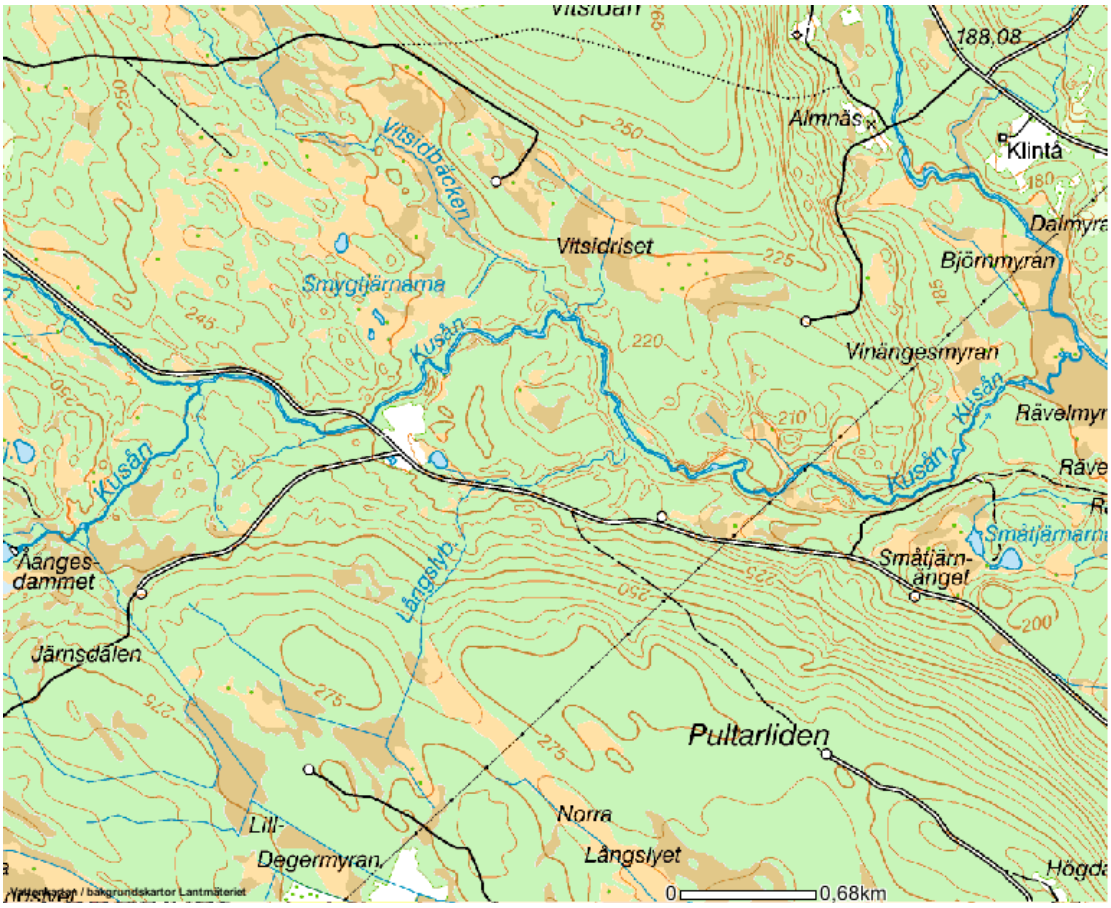
188,08
Almnäs
Klintå
Vitsidbäcken
Vitsidriset
Björnmyran
Smygtjärnarna
Kusån
Vinängesmyran
Rävelmyr
Kusån
Kusån
Kusån
Åänges-
dammet
Småtjärn-
änget
Längslyb.
Järnsdalen
Pultarliden
Norra
Lill-
Degermyran
Långslyet
0
0,68km

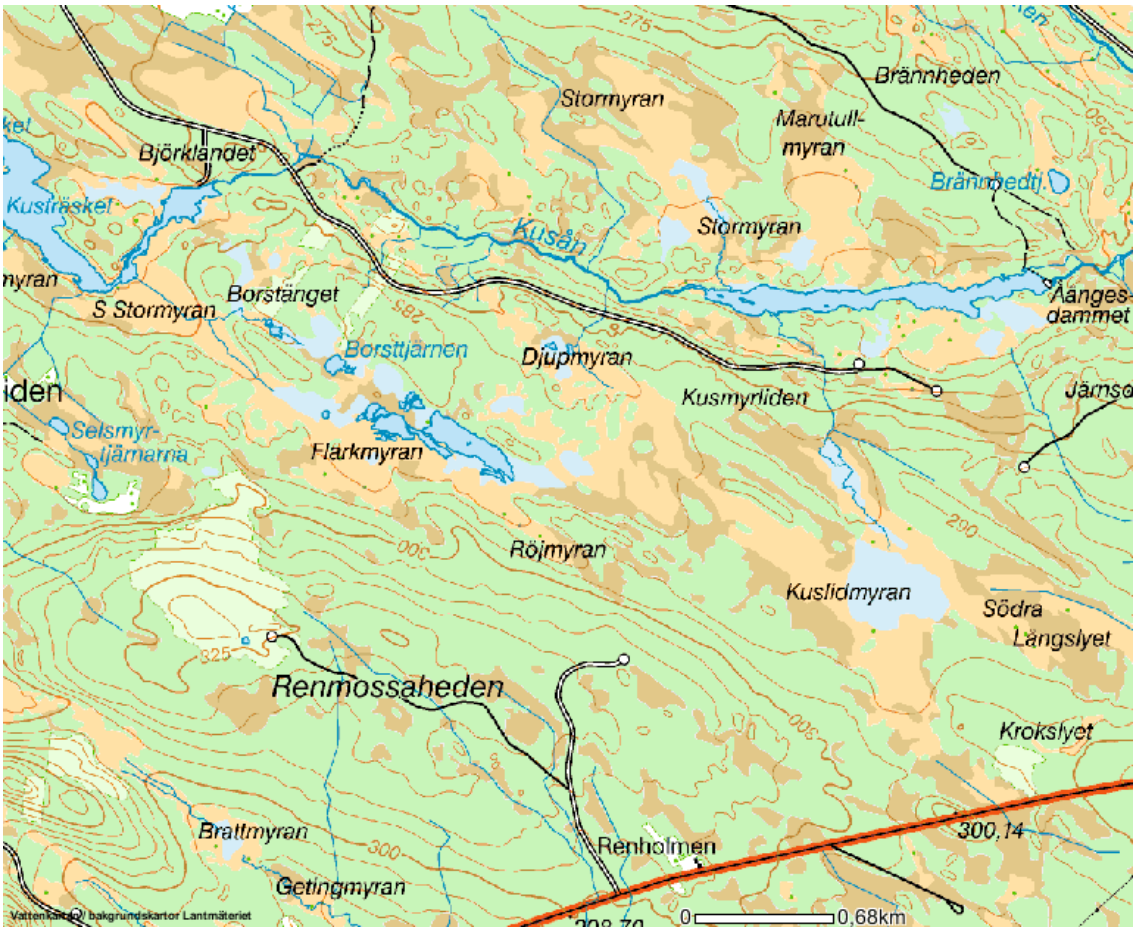
Brännheden
Stormyran
Marutull-
myran
Björklandet
Brännhedtj.
Kusträsket
Kusån
Stormyran
Borstänget
S Stormyran
Åänges-
dammet
Borsttjärnen
Djupmyran
Kusmyrliden
Selsmyr-
tjärnarna
Flärkmyran
Röjmyran
Kuslidmyran
Södra
Långslyet
Renmossaheden
Krokslyet
Brattmyran
Renholmen
300,14
Getingmyran
0
0,68km

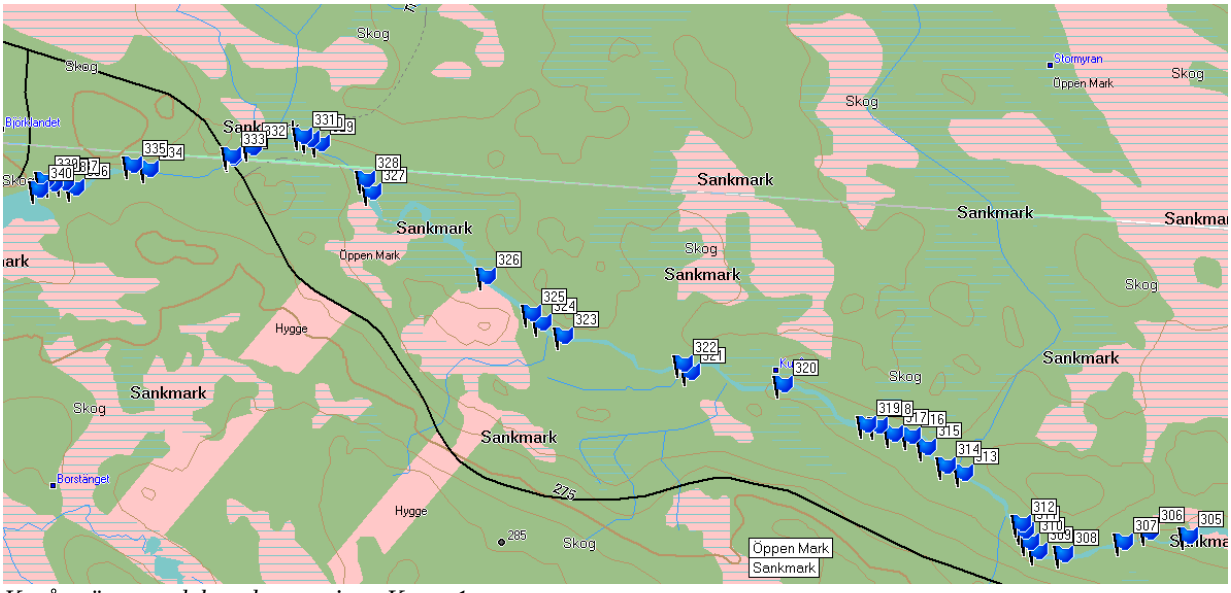

Kusåns översta del med waypoints. Karta 1.

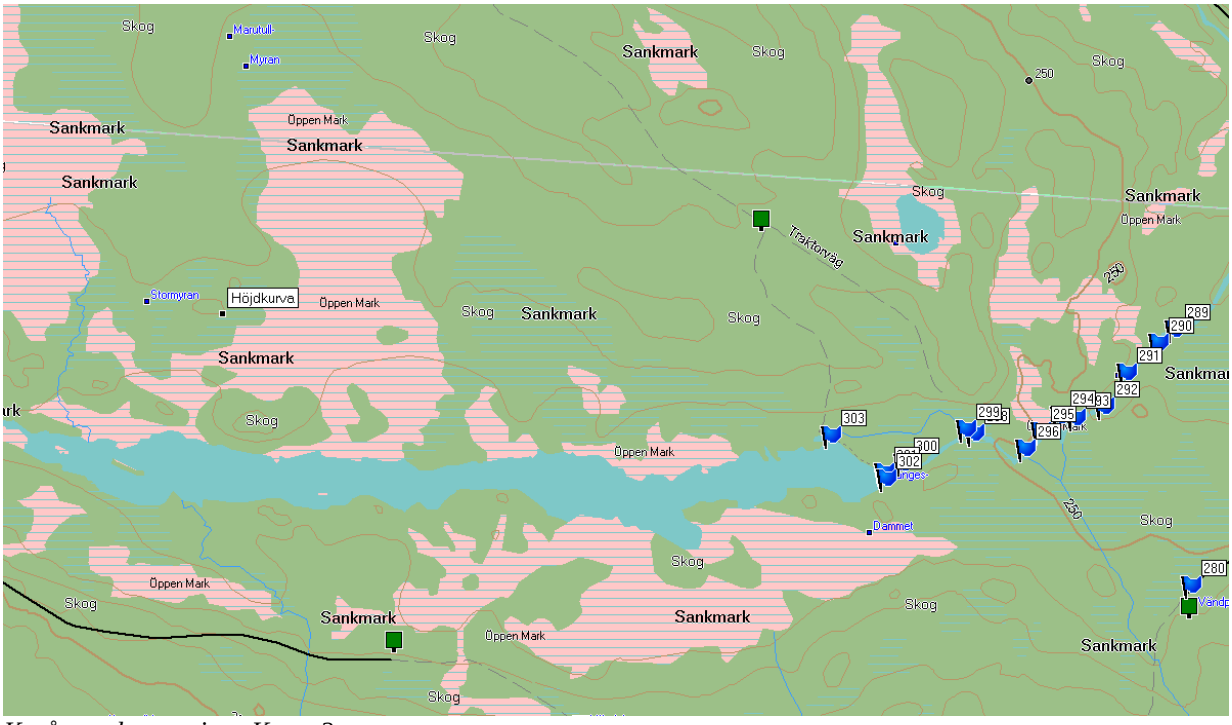

Kusån med waypoints. Karta 2.

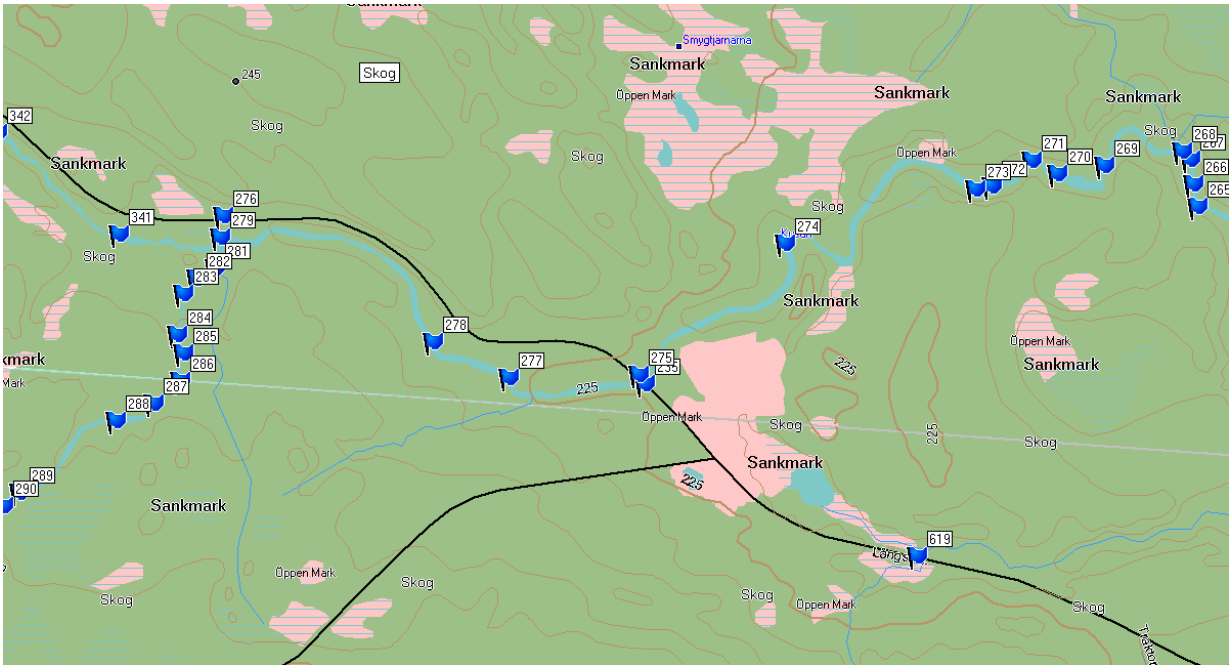

Kusån med waypoints. Karta 3.

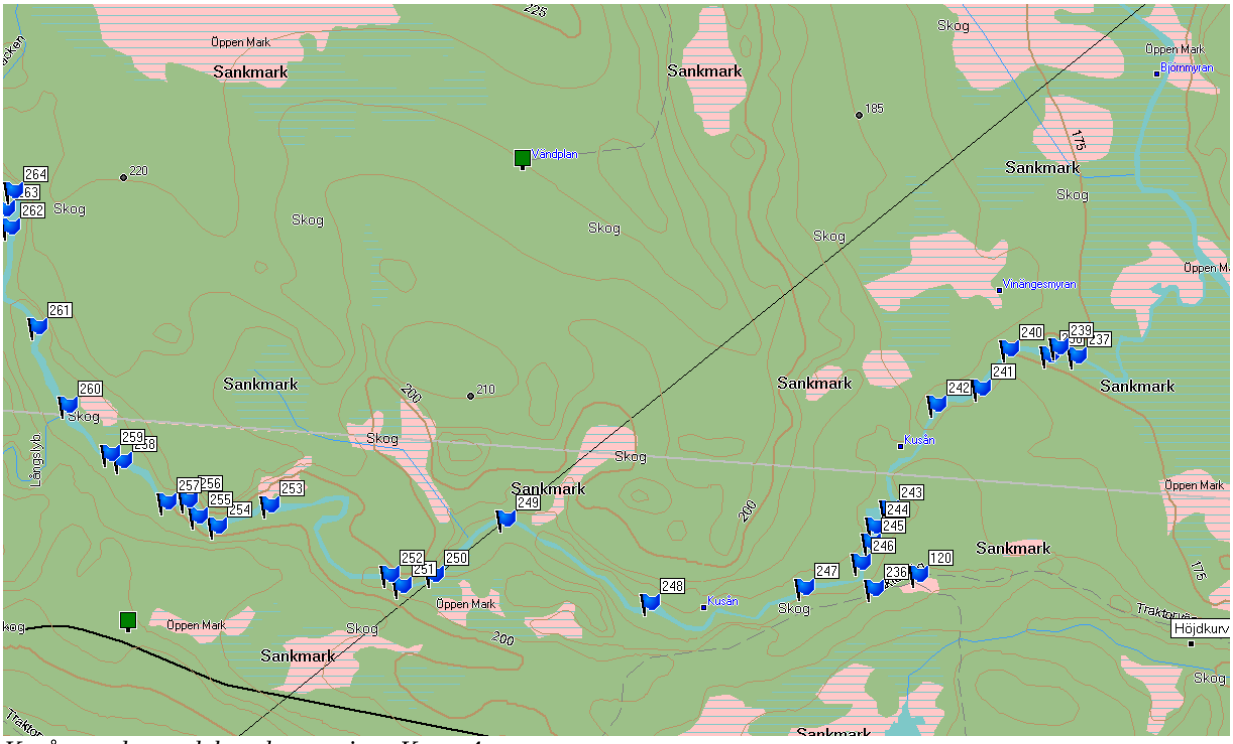

Kusåns nedersta del med waypoints. Karta 4.

1 Naturligt raserat omlöp

Koordinater **238** **7225255-1715660**

Naturligt raserad rytaren som tidigare stängt omlöpet.

Beskrivning:
Ett ganska typiskt avsnitt där naturen skött återställningsarbetet själv på ett smakfullt sätt. Man ser fortfarande tydligt spåren av vad som varit gjort i ån men det utgör i dags läget inga som helst hinder för fisk att passera. Dessa objekt som inte föranleder någon åtgärd brukar jag vanligtvis inte ta upp annat än i inventeringsprotokollen.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

Utförd åtgärd:
Den 29 maj 2013 kapades stocken på bilden här ovan av samt att sten plockades bort så att vatten kom in i omlöpet. Arbetet utfördes av 3 personer och tog 4 timmar.

Efter åtgärd.

2 Dammläge

Koordinater **241** **7225180-1715528**

Brytaren som stänger omlöpet.

Beskrivning:
Resterna av ett gammalt flottningsdamm. Det är bara slussbordet kvar men tydliga spår av dammvallen syns på stränderna. Slussbordet utgör idag ett partiellt vandringshinder. Jag plockade lite sten så vattnet kunde rinna under bottenstockarna och ge fria vandringsvägar även vid lägre flöden. Se bilder här nedan.

Åtgärd:
Att plocka bort ytterligare sten så att öppningen blir tydligare och lättare för fisk att hitta. Kapar man av bottenstockarna förstörs hela konstruktionen vilket inte är nödvändigt för att skapa fria vandringsvägar.

Resultat:
Fria vandringsvägar säkras i alla vattenstånd till fina lek och uppväxtområden.

Arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett och eventuellt såg och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Före åtgärd, vattnet rinner över de bägge övre bottenstockarna och under den nedersta stocken

Efter åtgärd har vattennivån uppströms sänkts med nästan 20 cm och fria vandringsvägar har skapats under samtliga tre bottenstockar. Detta utan att riva någonting i dammkonstruktionen.

3 Stängt omlöp

Koordinater **242** **7225140-1715443**

Brytaren som stänger omlöpet.

Beskrivning:
Ett stängt naturligt omlöp på ca 10 meter. Brytaren sträcker sig för både in och utloppet och är av natur och sprängsten och timmer.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand litegrann bara så att fria vandringsvägar skapas i sidofåran.

Resultat:
Vattenförsörjningen och fria vandringsvägar säkras till fina uppväxtområden.

Arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett, spel, såg och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd.

4 Förstärkt ytterkurva

Koordinater **246** **7224816-1715315**

Förstärkt ytterkurva.

Beskrivning:
En överväxt kort brytare bestående av natursten och timmer som har förstärkt en ytterkurva av ån. Terrängen bakom brytaren är låg och består av myrmark. Inga tecken på att detta varit ett omlöp. Ingen större synlig negativ påverkan i vattnet. Det är möjligt att stenen till brytaren är hitfraktad då konstruktionen ligger nära väg.

Åtgärd:
Lämnas orörd.

5 Gammal timmerränna med brytare

Koordinater **250 till 251 7224730-1714470 till 7224704-1714408**

Resterna av timmerrännan syns till höger i bild. Vattnet i övrigt är i det närmaste opåverkat.

Beskrivning:
Resterna av en 100 meter lång timmerränna. Längst upp finns en raserad brytare som naturen har återställt till ett naturligt utseende.

Åtgärd:
Lämnas orört.

Resterna av en timrad brytare där isen har rivit ut mycket av sten fyllningen ut i ån igen.

6 Stängd vik

Koordinater **256** **7224844-1713972**

Brytaren som stänger en vik.

Beskrivning:
En stängd vik av ån. Brytaren är 30 meter lång och 2,5 meter bred och består av natursten och timmer. Vattnet på bägge sidor om konstruktionen är djupt samtidigt som objektet ligger svåråtkomligt för en grävmaskin. 315 meter från väg genom skogsmark och på andra sidan ån. Det är för fisken ingen större vinst att ta bort denna konstruktion däremot rent estetiskt.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren längst upp och längst ner för hand så pass att vatten kommer in i den stängda viken vid alla flöden. Detta bör påskynda en naturlig rasering av brytaren.

Resultat:
Viken får förbindelse med huvudvattendraget igen.

Arbetsinsats:
Två man i 16 timmar med spett, spel, fyllhammare, såg och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd har gjorts på platsen.

7 Förstärkt ytterkurva

Koordinater: **261** **7225165-1713648**

Förstärkt ytterkurva.

Beskrivning:
En förstärkt strandbrink av natursten och timmer. Konstruktionen är överväxt och inga spår ute i ån vittnar om rensningar i området.

Åtgärd:
Lämnas orört.

8 Förstärkt ytterkurva

Koordinater: **274** **7225346-1712673**

Förstärkt ytterkurva.

Beskrivning:
En förstärkt strandbrink av natursten på 20 meter. Inga spår ute i ån vittnar om rensningar i området.

Åtgärd:
Lämnas orört.

9 Kraftigt rensat parti med vägtrumma i behov av tröskling

Koordinater: **275** **7225069-1712404**

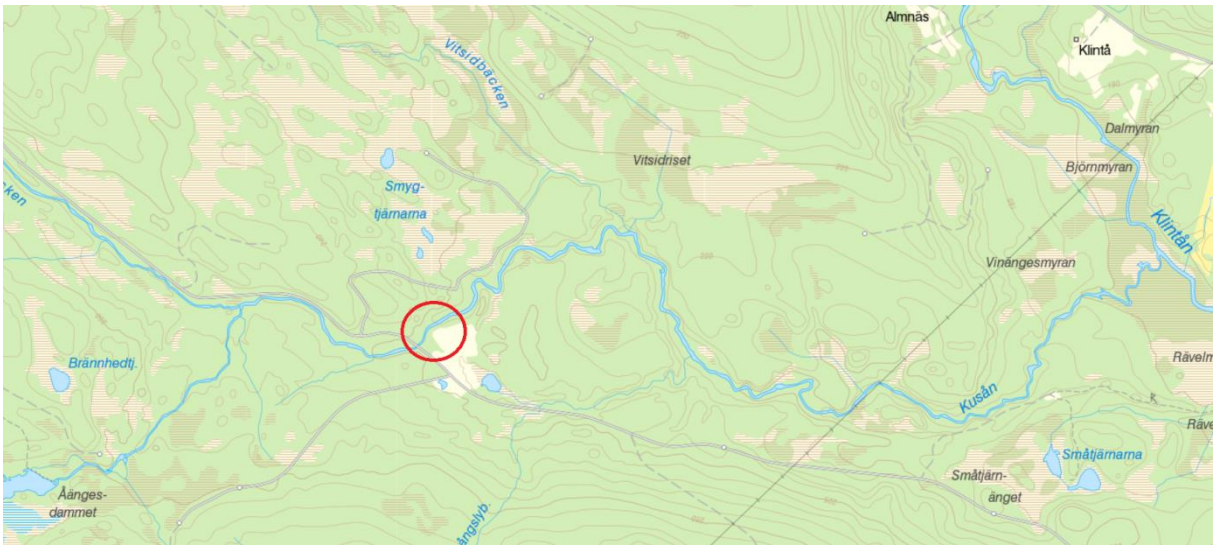

Beskrivning:
Ett kraftigt maskinrensat avsnitt från vägtrumman och 200 meter nedströms. Ån är här ordentligt urgrävd. Trumman utgör idag ett partiellt vandringshinder vid lågvatten då den ligger för högt och är så pass bred att vattennivån inne i trumman blir för låg för att fisk ska kunna passera. Även uppströms vägtrumman är ån kraftigt maskinrensad på ett avsnitt av ca 70 meter. Denna sträcka uppströms trumman föreslås lämnas utan åtgärd då risk finns att isbildning och annat kan påverka vägbanken.

Åtgärd:
Maskinåterställning den 8 till den 9 september 2014.

Resultat:
Tröskling av trumman där vattennivån höjdes med ca 50 cm skapade ett lugnflytande område genom trumman med ett tillräckligt djup för fisk att passera även vid lågvatten.

I stort sett allt ursprungligt material återbördades till älvsfåran vilket resulterade att ursprunglig bottennivå höjdes med ca 1 meter på många ställen till ursprunglig bottennivå. Från en smal kanalliknande sträcka med förhållandevis hög strömhastighet och få eller inga uppstickande stenar så blev resultatet en bred slingrande strömfåra med omväxlande grunda och djupare partier och med en flack strandzon gynnsam som uppväxtområde.
Hela sträckan optimerades som uppväxtområde samt breddningen av vattendraget och tröskling av trumman resulterade i ytterligare ca 600m^2 uppväxtområden.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 16 timmar och en man i 16 timmar den 8 till den 9 september 2014.

Övrigt:
Åtgärderna på platsen var mycket omfattande och tidskrävande med anledning av omfattningen av områdets påverkan. Jag valde här att återbörda allt uppgrävt material tillbaks

i å-fåran. Det uppgrävda stenmaterialet på stränderna var övervuxet med ungskog som vi tvingades gräva bort. Detta blottlägger strandzonen med en viss erosionsrisk som följd.

Före tröskling av trumman.

Efter tröskling av trumman.

Före tröskling av trumman.

Efter tröskling av trumman.

Kraftigt rensad sträcka före åtgärd

med flera meter höga stenvallar längs stränderna.

Före återställning.

Efter återställning.

Utgrävning av uppschaktade stenmassor.

Samma sträcka efter återställning.

10 Stängt omlöp

Koordinater: **282 till 283 7225195-1711527 till 7225163-1711502**

Delvis raserad brytare till omlöpet.

Beskrivning:
Ett avstängt omlöp (kvillområde) på drygt 50 meter. Brytaren består av spilk och spräng och natursten.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren längst upp och längst ner för hand så pass att vatten kommer in i det gamla kvillområdet.

Resultat:
Fina uppväxtområden blir åter tillgängliga.

Arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett, spel, fyllhammare, såg och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Den 29 maj 2013 öppnades det stängda omlöpet upp för hand av 3 personer. Arbetet tog 4 timmar. Ca. 100 m^2 uppväxtområden tillgängliggjordes.

Utloppet av omlöpet före åtgärd.

Inloppet till omlöpet efteråtgärd.

Utloppet av omlöpet före åtgärd.

Utloppet av omlöpet efter åtgärd.

11 Rensat parti

Koordinater: **283 till 284 7225163-1711502 till 7225082-1711496**

Förstärkt ytterkurva.

Beskrivning:
Hela den här branta smala sträckan på ca 100 meter är delvis rensad från sten och klippor är sprängda. Men att återbörda sten till ån skulle göra så att Kusån skulle se ut som ett stenbrott och fisk skulle få svårigheter att passera. Stenvallarna till trots så ser själva vattendraget mycket fint ut.

Sprängda klippor i fallet.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

12 Rensat parti

Koordinater: **291 till 292 7224661-1711122 till 7224593-1711082**

Måttligt rensat parti.

Beskrivning:
Ett parti på ca 100 meter där sten har dragits på sidan. Detta går att återställa men det skulle sannolikt inte förbättra förutsättningarna för fisk i någon större utsträckning på detta begränsade parti.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

13 Dammläge Åängesdammen

Koordinater: **7224426-1710671**

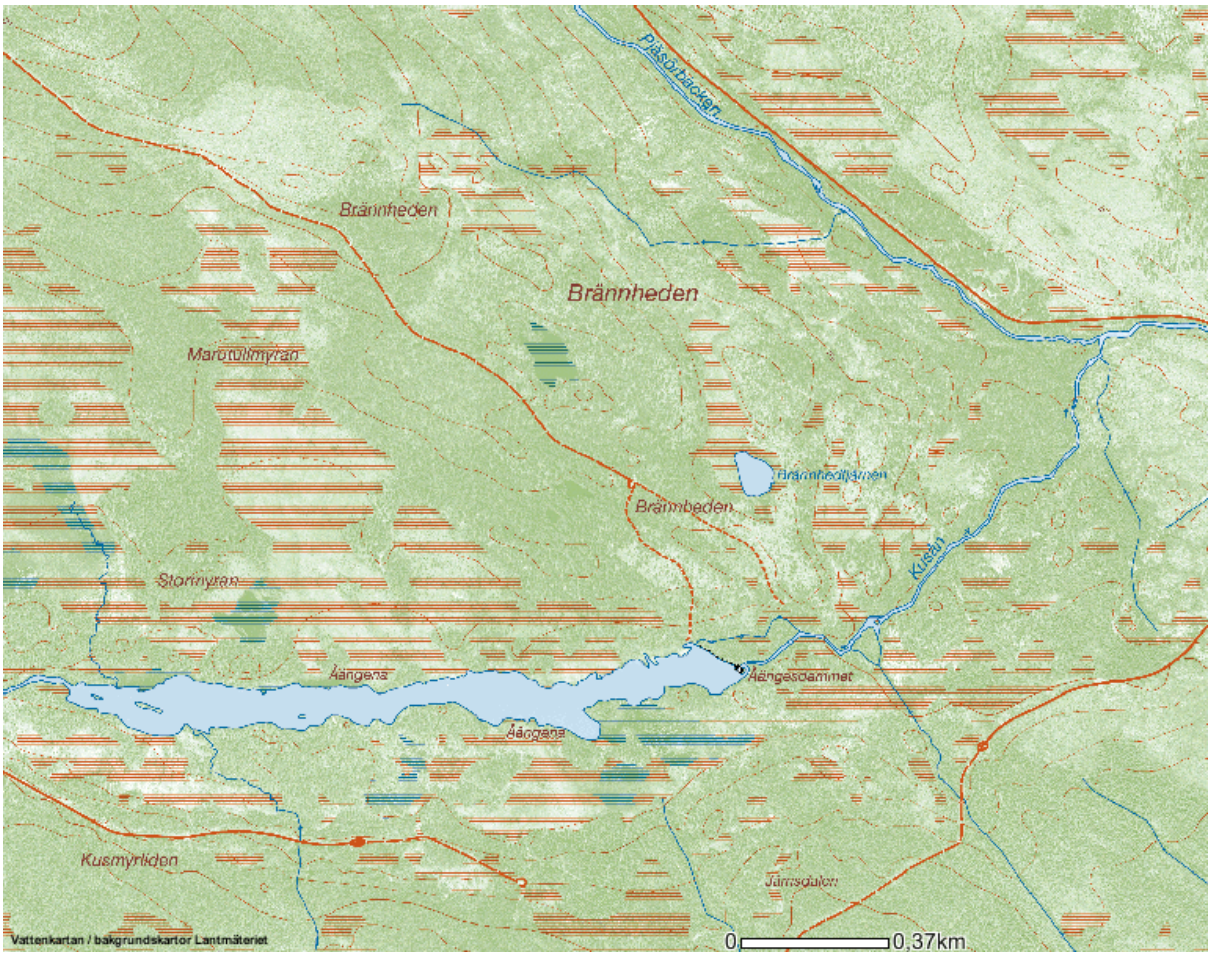

Beskrivning:
Åängesdammen anlades i slutet av 1800 talet av Höghedens byamän. Dammen användes såväl för änges bruk som för flottning. Dammen är renoverad 1995 av Höghedens byamän till perfekt skick. Ett nytt utlopp är gjort ca 20 meter söder om det ursprungliga. Allt är mycket bra gjort och utgör varken något hinder för fisk eller ser onaturligt ut. Ett lysande exempel på att man kan spara gamla kulturlämningar utan att det förstör vattendraget.
Mycket högt bevarandevärde.

Den renoverade dammen.

Det nya utloppet.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

14 Kraftigt urgrävd sträcka

Koordinater: **328 till 329 7224971-1707216 till 7225034-1707122**

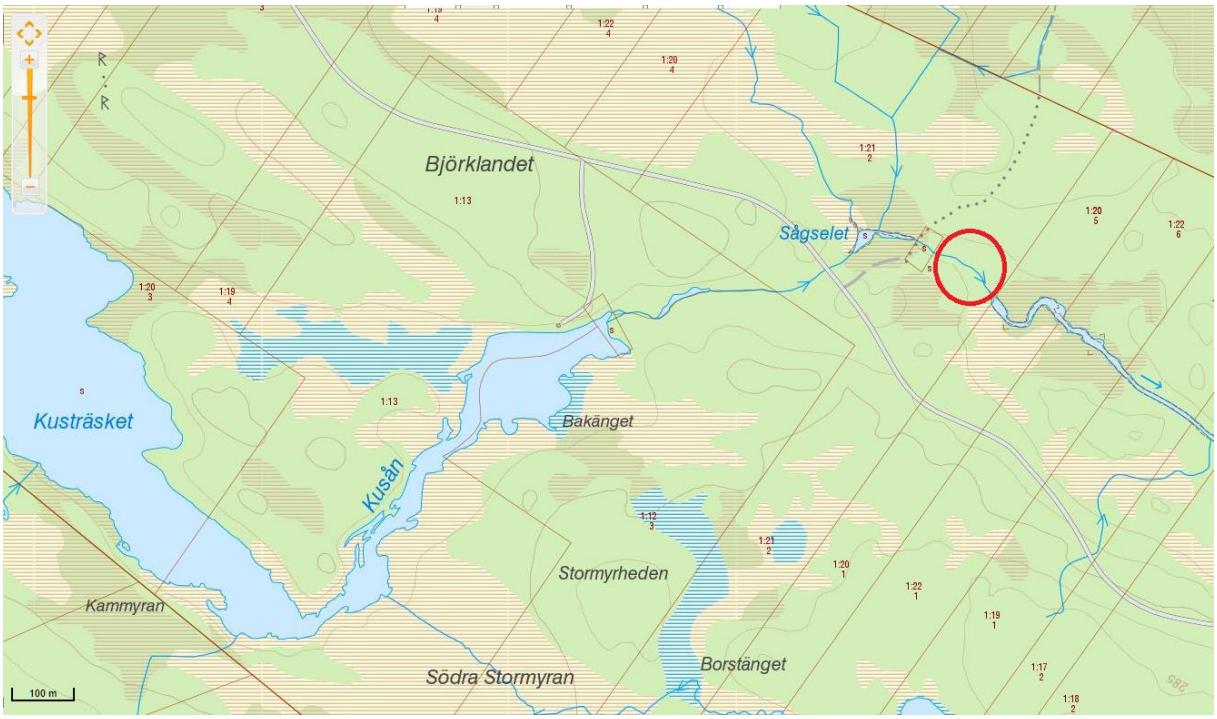

Beskrivning:
En kraftigt med maskin urgrävd sträcka på 150 meter upp till en gammal kvarndamm. Det ligger höga breda vallar av sten på bägge sidor om vattendraget efter hela sträckan. Området är ett tidigare sumpskogsområde som nu är någorlunda produktiv skogsmark. Området ägs i sin helhet av Holmen AB.

Åtgärd:
En fullständig återställning av sträckan kan medföra påverkan på den omgivande skogsmarken. En försiktigare restaurering med enstens utläggningar för hand skulle förbättra för fisken och detta utan påverkan på skogsmiljön.

Resultat:
Med den goda tillgången på material i direkt anslutning så skulle man kunna skapa en mer meandrande fåra med rikligt med ståndplatser och uppväxtområden.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 16 timmar med spett, spel, fyllhammare.

Övrigt:
Berörda markägare har kontaktas före åtgärd och har gett sitt samtycke till att området ska återställas.

Utförd åtgärd:
Den 31 augusti till den 1 september maskinåterställdes den 150 meter långa kraftigt urgrävda sträckan i Kusån efter samråd med markägare och Skellefteå kommun. Arbetet tog 16 maskintimmar och en person.

Bäckfåran var före åtgärd mellan 2 till 3 meter bred och med ett medeldjup av ca 70 cm vid tillfället rådande låg normalvattenföring. Den urgrävda botten var i det närmaste helt slät och saknade helt större block som bröt vattenytan. De höga stenvallarna på ömse sidor innehöll alla fraktioner av substrat, allt från stora block ner till finare lekgrus. Materialet sorterades och de större blocken lades ner i ån och det finare materialet fylldes på ovanpå. Den tidigare bäckbotten fylldes upp i de övre delarna av sträckan med hela 1,7 meter. Vattendragsbredden ökade från i snitt 2 till 3 meter upp till en bredd av 5 till 14 meter med en uppskattad medelbredd av närmare 10 meter. Ett stort antal framförallt björkar som stod på det uppgrävda stenmaterialet lades ut som död ved i vattnet.
Resultatet av utförda åtgärder blev 1500 m^2 förstklassiga uppväxtområden varav 1000 m^2 av dessa var helt nya.

Vy mot dammläget före åtgärd.

Vy uppströms mot dammläget efter åtgärd.

Den kraftigt urgrävda sträckan från kvarndammen och nedströms före åtgärd.

Början på den kraftigt rensade sträckan. Man ser här de bevuxna stenmassorna på strandbrinken före åtgärd.

Vy nedströms efter åtgärd.

15 Raserad kvarndamm

Koordinater: **330** **7225042-1707102**

Gammalt raserat dammläge för en kvarn.

Beskrivning:
Ett raserat dammläge för en kvarn. Det är idag endast några bottenstockar kvar av konstruktionen och grunden efter den gamla kvarnen (till höger utanför bild) där den ursprungliga fåran gick. Dammläget utgör idag ett partiellt hinder vid låg och medelvattenföring.

Åtgärd:
Avlägsna material under bottenstockarna.

Resultat:
Fria vandringsvägar skapas under timmer konstruktionen.

Arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett, spel, fyllhammare, såg och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Efter att åtgärder gjorts på nedströms liggande urgrävda sträcka så höjdes vattennivån så att dammläget kom under vatten och inte längre utgör ett partiellt hinder. Inga övriga åtgärder har gjorts på platsen.

16 Kraftigt urgrävd sträcka

Koordinater: **333 till335 7225000-1706952 till 7224969-1706762**

Kraftiga stenvallar på ömse sidor om ån.

Beskrivning:
Maskinrensad rätad och sänkt sträcka på 200 meter.

Åtgärd:
En fullständig återställning av sträckan skulle medföra påverkan på den omgivande skogsmarken. En försiktigare restaurering med enstens utläggningar för hand skulle kunna förbättra för fisken och utan påverkan på skogsmiljön.

Resultat:
Med den goda tillgången på material i direkt anslutning så skulle man kunna skapa en mer meandrande fåra med rikligt med ståndplatser och uppväxtområden.

Arbetsinsats:
Två man i 16 timmar med spett, spel, fyllhammare.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd har gjorts. För att detta område ska bli bra så krävs sannolikt en fullständig återställning av sträckan så som gjorts på nedströms liggande område med en kraftigt urgrävd sträcka. Detta rymndes dock ej inom projektets budget.

17 Rensad sträcka med dammvall av sten.

Koordinater: **336 till 339 7224916-1706653 till 7224927-1706593**

Det nya utloppet ur Kusträsket .

Beskrivning:
Ett parti på 50 meter upp till sammanflödet av det nya utloppet från Kusträsket med den gamla fåran. Koordinat 336 7224916-1706653 till 338 7224921-1706609 är rensat. Den nya fåran är brant men utgör inget hinder för fisk. Kusträsket är höjt med tre meter. Sjöhöjningen gav enorma arealer med myrslåtter uppströms.

Åtgärd:
En försiktigare restaurering med enstens utläggningar för hand av den rensade sträckan. Det uppdämda Kusträsket lämnas orört.

Resultat:
Med den goda tillgången på material i direkt anslutning så skulle man kunna skapa en mer meandrande fåra med rikligt med ståndplatser och uppväxtområden.

Arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett, spel och fyllhammare.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd har gjorts. För att detta område ska bli bra så krävs sannolikt en fullständig återställning av sträckan så som gjorts på nedströms liggande område med en kraftigt urgrävd sträcka. Detta rymndes dock ej inom projektets budget.

Den ursprungliga fåran är stängd och det uppströms liggande Kusträsket är höjt med 3 meter.

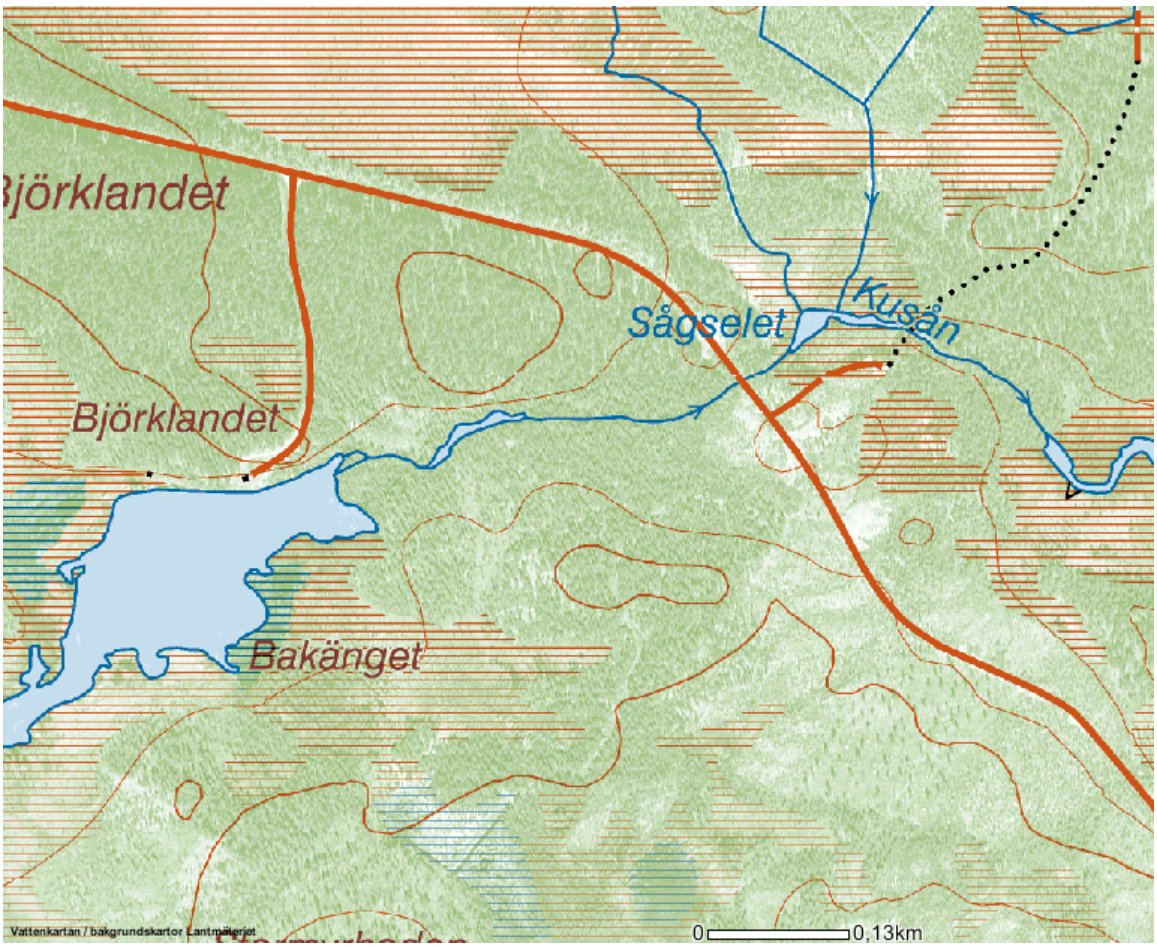

Biflöden till Kusån

1 Långslybäcken

Koordinater: **7224995-1713714**

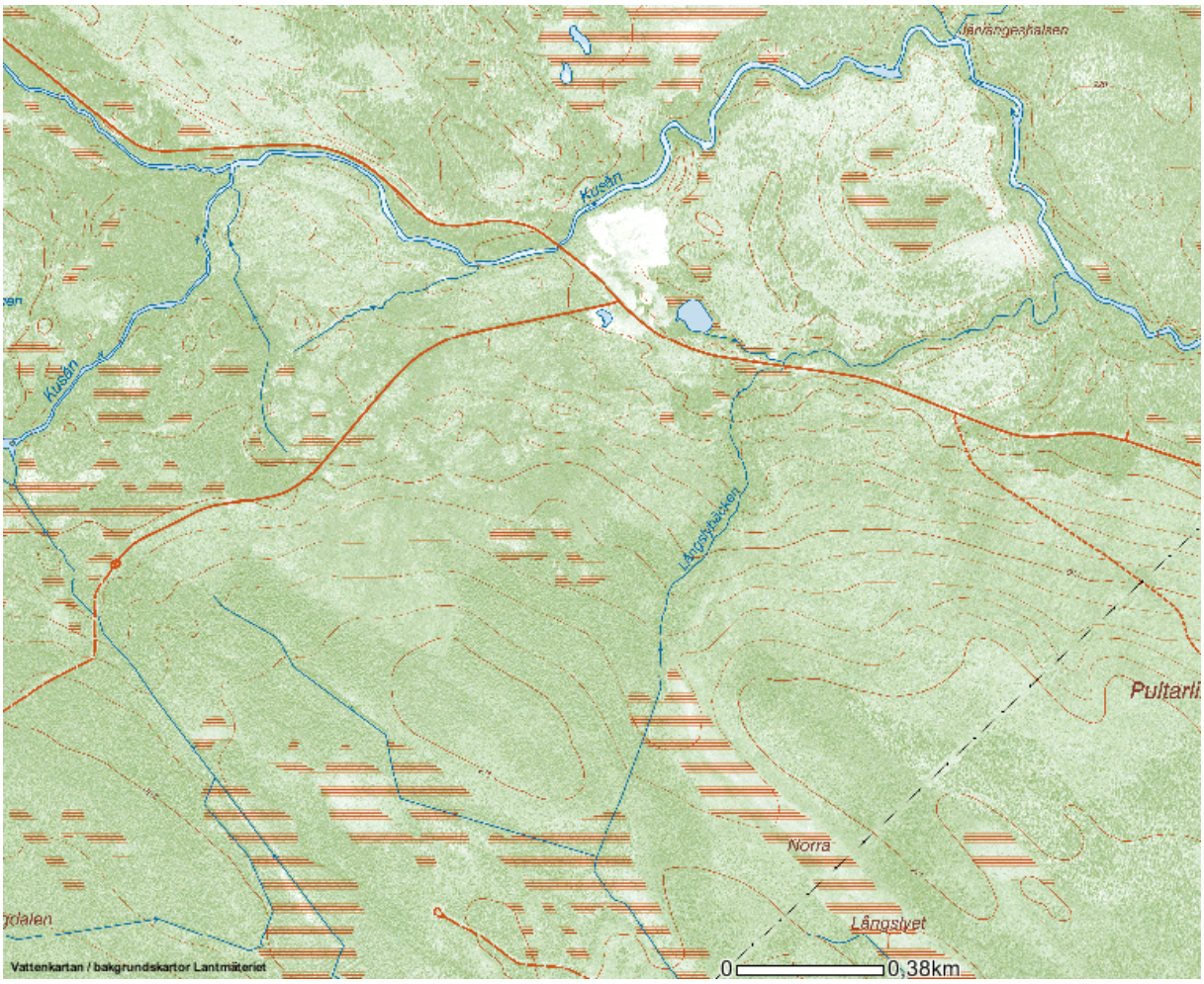

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 3. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett mindre biflöde med goda möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Kusån och vidare långt upp i bäcken. Vägtrumman som ligger ca 1 km upp från bäckutloppet utgör inget hinder. Koordinat 619 7224754-1712974. Nedströms denna finns god tillgång på lekgrus. Det är dock mycket alger i vattnet här.
Högre upp är bäcken dikad.

Utloppet i Kusån

Åtgärd:
1 elfisken nedströms vägtrumman.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske nedströms vägtrumman den 2 september 2011. Ingen fångst registrerades vid tillfället.

Leksubstrat ned trumman 1 km från utloppet i Kusån. Bottnarna är dock påväxta av alger.

2 Vitsidbäcken

Koordinater: **268** **7225581-1713435**

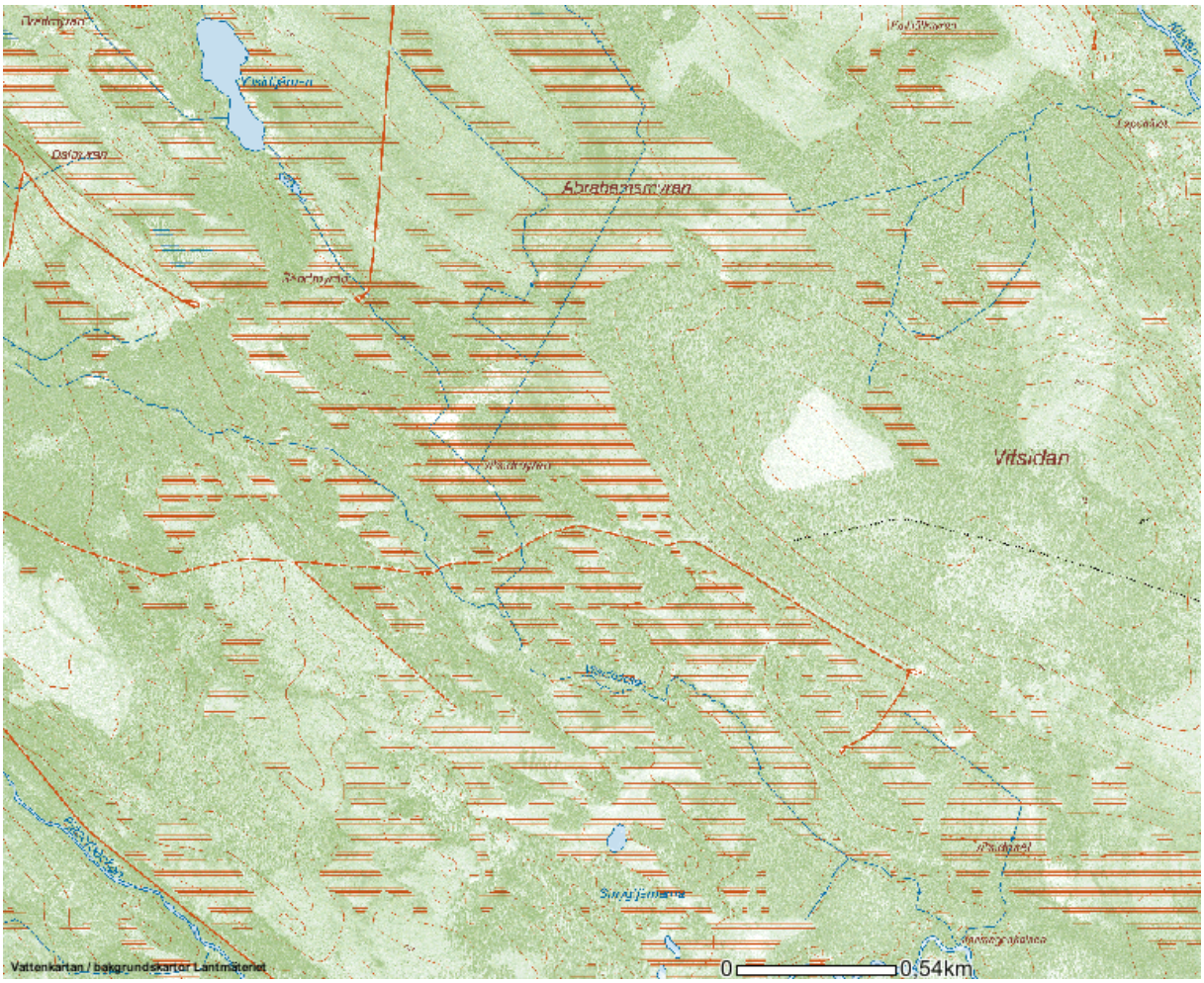

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett något större biflöde med goda möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Kusån och vidare långt upp i bäcken. Vägtrumman som ligger ca 2,5 km upp från bäckutloppet är något för brant. Koordinat 620 7226940-1711956. Detsamma gäller för den övre trumman som ligger ytterligare 1 km längre uppströms. Koordinat 624 7227794-1711433. Bäcken är dikad från en bit nedströms nedre trumman hela vägen upp till Vitsidtjärnen utgör inget hinder. Trots att bäcken är dikad till 50 procent av dess lopp så vill jag ge Vitsidbäcken God status då de opåverkade områdena på de nedersta 2,5 km är så pass fina för så väl reproduktion som för uppväxt för öring.

Åtgärd:
2 elfisken ett vardera nedströms vägtrummorna. (Det är lugnvatten uppströms den övre trumman så långt jag kunde se.
Prioritet 1

Handtröskla ned bägge vägtrummorna. Material finns på plats.

Resultat:
Fria vandringsvägar säkras i alla vattenstånd.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 16 timmar med spett, spade och fyllhammare.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske gjordes nedströms den nedre vägtrumman den 2 september 2011.13 Stensimpor fångades vid tillfället.
Den 30 augusti 2016 trösklades den nedre trumman med maskin. Åtgärden tog 4 maskintimmar samt en person. Vattennivån genom trumman höjdes 40 cm och en forssträcka byggdes nedströms. Material fanns på platsen.

Nedre vägtrumman i lägre flöde innan åtgärd.

Före åtgärd.

Efter åtgärd.

Utloppet i Kusån.

Övre trumman.

Pjäsörbäcken

Koordinater: **261** **7225165-1713648**

Beskrivning:
Vattnet har Måttlig status.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 3.

Pjäsörbäcken rinner upp i området söder om Storträsk. Den sträcka som inventerats är de dryga 6 km upp till Pjäsörbäcksdammet som utgör ett vandringshinder. Denna sträcka är flottad. Den dämda sjön uppströms dammet är 1,5 km lång och uppströms fortsätter bäcken ytterligare 10 km till sina källflöden. Här rinner bäcken nästan uteslutande genom stora myr områden och det finns ytterst få strömsträckor förrän vid Storträskvägen. Denna sträcka är inte flottad men däremot har här funnits ett antal ängesdamm. Hela denna sträcka är översiktligt inventerad och samtliga vägtrummor och gamla dammar är besökta och dokumenterade.
Pjäsörbäcken är ett stort biflöde som är sparsamt påverkad av mänsklig hand förutom Pjäsörbäcksdammet. Den synliga påverkan består av i huvudsak små kistor av natursten och timmer. Dessa är byggda för hand för att förstärka ytterkurvor och stänga omlöp. Närheten till väg gör den dock tacksam att maskinrestaurera men detta skulle innebära en hel del körskador i de omgivande sumpskogarna med de många förflyttningarna som skulle krävas.
Bäcken har måttlig fallhöjd på det första 6 km där den rinner genom myrmark och sumpskogar. Det dominerande bottenssubstratet är större sten och block. Leksubstrat verkar i stort sett saknas. Den övre sträckan saknar i princip fallhöjd så som tidigare nämnts. Den första lokalen med leksubstrat återfanns först 16 km från sammanflödet med Kusån. Här nedströms Storträsk vägen är bäcken liten men med fina områden med lekgrus i lämpliga fraktioner.
Bäcken har humus färgat, näringsrikt vatten och är delvis ganska igenväxt.

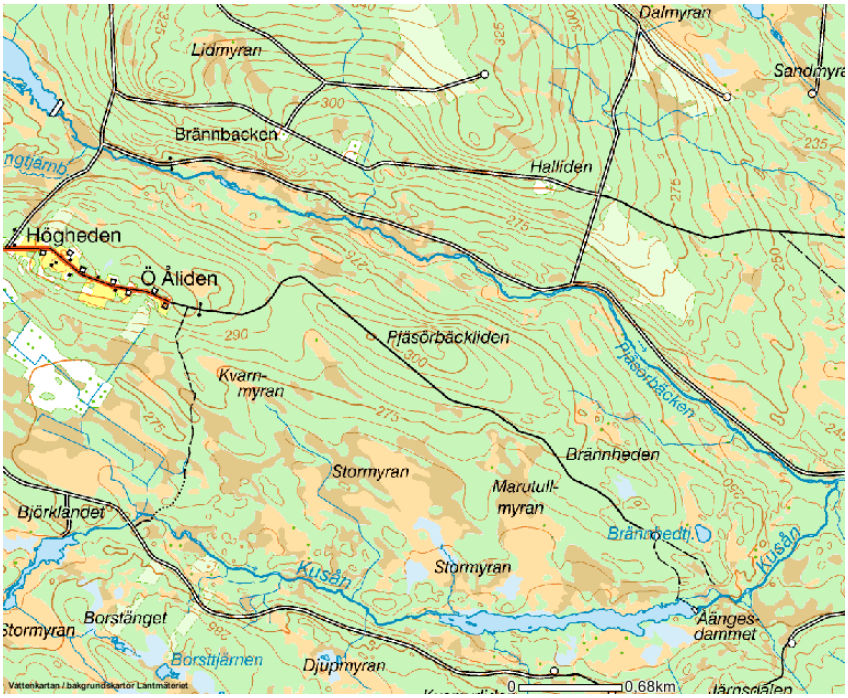

Den inventerade sträckan av Pjäsörbäcken.

Åtgärd:
3 elfisken. Dessa förläggs på tidigare fiskade lokaler, om det finns. I annat fall förläggs dessa till en bit uppströms sammanflödet med Kusån. Ned Pjäsörbäcksdammet och nedströms Storträsk vägen.
Prioritet 1.

Öppna upp stängda omlöp och rasera brytare för hand i så stor utsträckning som det är möjligt. För de större objekten krävs en grävmaskin.
Utför man dessa åtgärder erhåller Pjäsörbäcken God status.
Ev. lekgrusutläggning om tätheterna visar sig otillfredställande då det är ont om leksubstrat efter hela bäcken.
Varje åtgärd beskrivs utförligare här nedan.

Resultat:
Förbättringar för öringbeståndet för så väl lek som uppväxt.

Arbetsinsats:
72 timmar för två man samt 8 timmar för en man. En grävmaskin i 8 timmar.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas inför åtgärd.

Utförda åtgärder:
Två elfisken har gjorts, ned bron Storträskvägen 10 oktober 2011, ingen fångst och ned bron Kusåvägen den 12 oktober 2011, fångst blev 2 stensimpor.

Pjäsörbäcken.

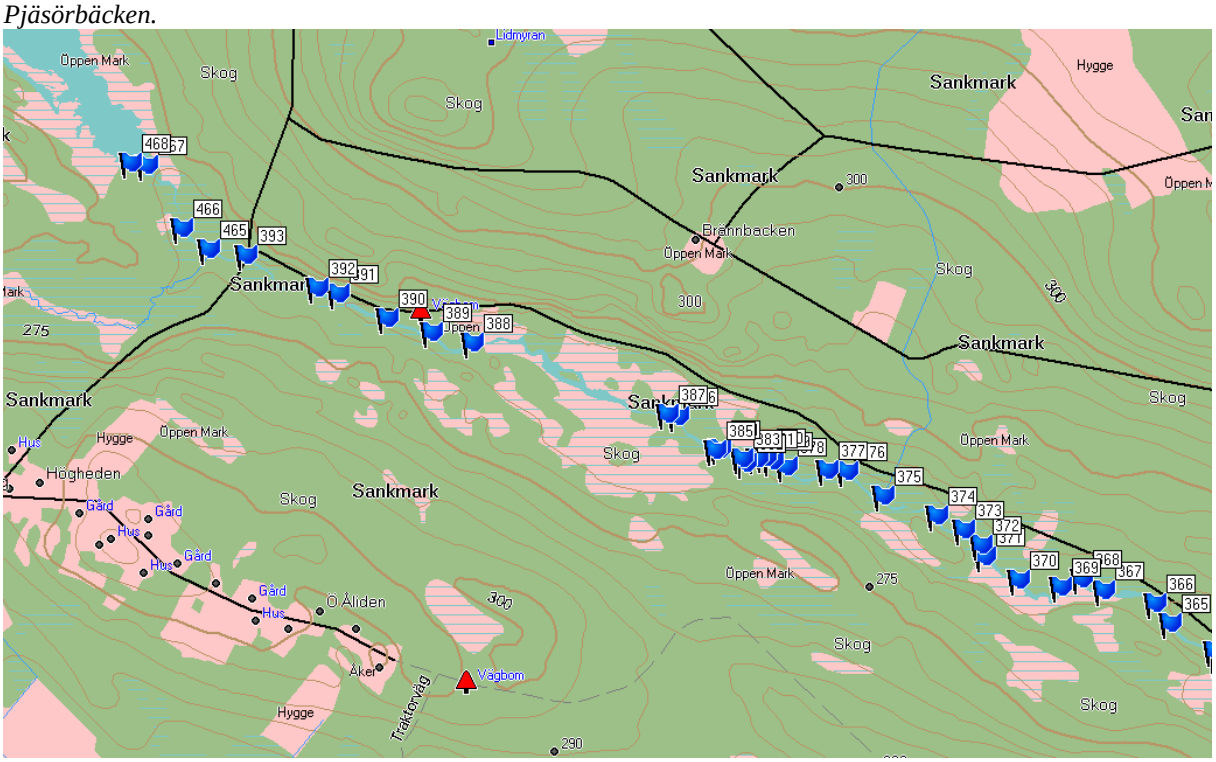

Pjäsörbäckens övre del med waypoints.

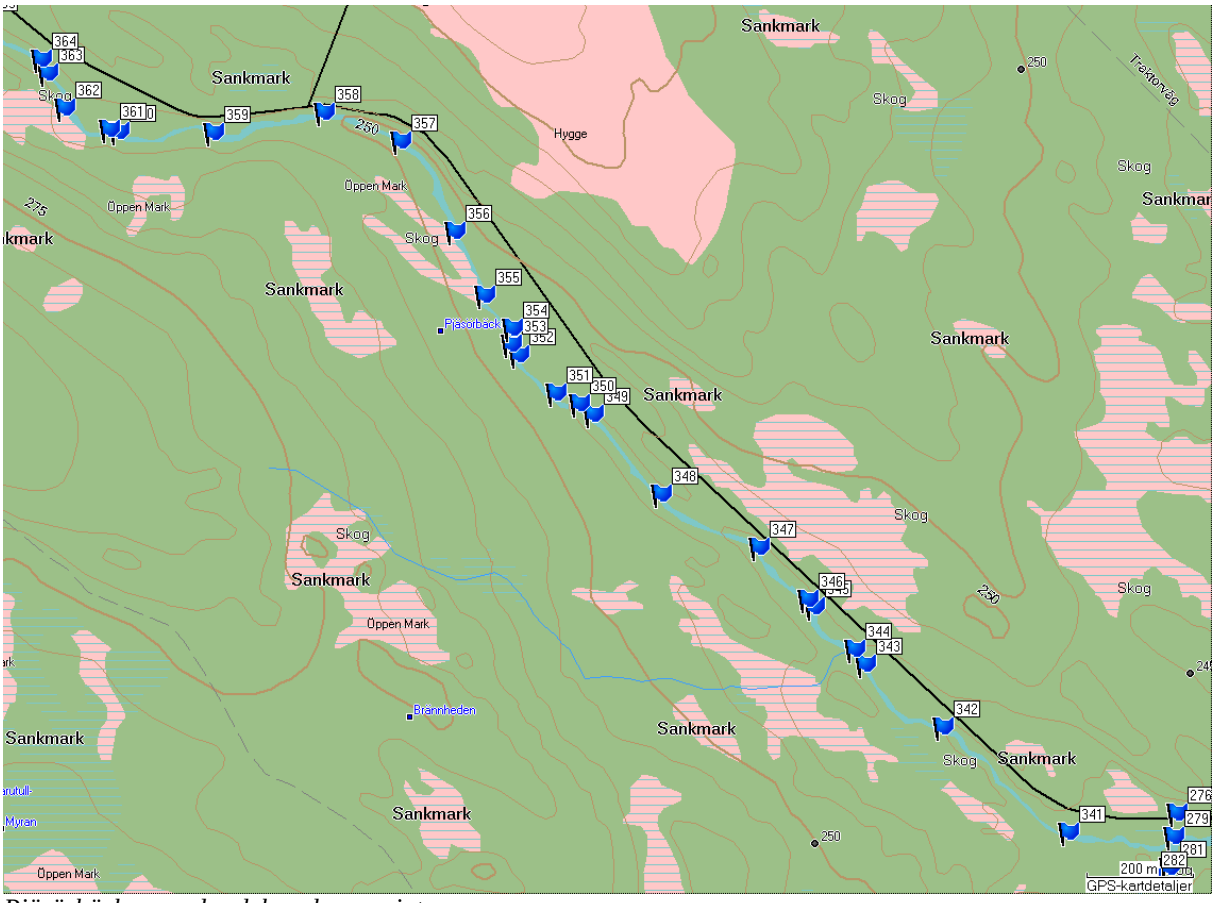

Pjäsörbäckens nedre del med waypoints.

1 Stängt omlöp

Koordinater: **345** **7225660-1710858**

Stängt omlöp.

Beskrivning:
Ett stängt omlöp på närmare 150 meter. Innloppet är helt avstängt med en brytare på 20 meter bygd av natursten och timmer. Utloppet är opåverkat. Koordinat 343 7225559-1710962.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand så pass att vatten kommer in i omlöpet vid alla flöden.

Resultat:
Detta skapar fria vandringsvägar för fisk till skyddade uppväxtområden.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett, spel, fyllhammare, såg och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd då planerad åtgärd sannolikt skulle få en begränsad effekt.

2 Förstärkt ytterkurva

Koordinater: **348** **7225853-1710554**

Förstärkt ytterkurva mot ett stort stenblock.

Beskrivning:
En förstärkning av enbart natursten så att vattnet och timret inte skulle leta sig nya vägar bak det stora i övrigt opåverkade stenblocket. Det syns inga spår efter något torrlagt omlöp bakom förstärkningen.

Åtgärd:
Lämnas orört då en utrivning inte skulle förbättra för fiskbeståndet på något vis.

3 Stängt omlöp

Koordinater: **354 till 350 7226145-1710251 till 7226011-1710388**

Inloppet till det stängda omlöpet till vänster i bild. Längre ned syns den förstärkta ytterkurvan som beskrivs som åtgärd 5 i Pjäsörbäcken.

Beskrivning:
Ett stängt stort omlöp på 170 meter. Innloppet är helt avstängt med en brytare på 30 meter bygd av enbart natursten. Utloppet (koordinat 350 7226011-1710388) är även detta påverkat med en ca 5 meter lång ledarm. Detta utgör i dagsläget inget vandringshinder.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren längst upp och plocka sönder ledarmen längst ner för hand så pass att vatten kommer in i omlöpet vid alla flöden.

Resultat:
Detta skapar fria vandringsvägar för fisk till skyddade uppväxtområden.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett, spel och fyllhammare.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Den 19 juni 2014 öppnades brytaren upp för hand av tre personer. Arbetet tog 4 timmar. En bottenstock kapades samt sten flyttades. Vatten började strömma in i omlöpet och en öppning för fisk att passerade skapades.

Öppning av det stängda omlöpet.

Ledarmen vid utloppet av omlöpet.

Uppväxtlokaler i det stängda omlöpet.

4 Sprängt hällparti.

Koordinater: **351** **7226028-1710343**

Kraftigt nedsprängt hällparti.

Beskrivning:
Ett fors/fall parti som är kraftigt nedsprängt. Detta är ganska ovanligt i Pjäsörbäcken där det i övrigt är få spår av sprängningar.

Åtgärd:
Ingenting man kan göra.

5 Förstärkt ytterkurva

Koordinater: **353** **7226113-1710252**

Förstärkt ytterkurva längre uppströms.

Beskrivning:
En förstärkt ytterkurva med en hel del större block på land.

Åtgärd:
Försök att få ut ett antal av de stora blocken en bit ut i bäcken.

Resultat:
Skapa ett mer naturligt utseende på bäcken.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd då planerad åtgärd sannolikt skulle få en begränsad effekt.

6 Stängt omlöp/våtmarksområde

Koordinater: **355** **7226202-1710197**

Förstärkt ytterkurva.

Beskrivning:
Ett stängt omlöp eller våtmarksområde i en ytterkurva på bäcken. Det är svårt att i dag med säkerhet säga vad detta har varit. Brytaren är av natursten och 20 meter lång.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand så pass att vatten kommer in i det stängda området vid alla flöden. Stenmassorna återbördas ut i ån i direkt anslutning.

Resultat:
En rasering av brytaren ger bäcken ett naturligare utseende.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd då planerad åtgärd sannolikt skulle få en begränsad effekt.

7 Rensad sträcka.

Koordinater: **359** **7226472-1709664**

Rensad sträcka.

Beskrivning:
En för hand rensad sträcka på 50 meter. All större sten är dragen åt sidorna i bäcken. Det finns dock ingen sten som är upplyft ur ån och ligger på land.

Åtgärd:
Peta ut sten från strand zonerna.

Resultat:
Ett strömavsnitt med naturliga variationer av sten och block ute i strömfåran som skapar ståndplatser åt fisk.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 12 timmar med spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd då planerad åtgärd sannolikt skulle få en begränsad effekt.

8 Stängt omlöp.

Koordinater: **363 till 364 7226562-1709344 till 7226587-1709329**

Till vänster i bild det stängda inloppet till omlöpet. Till höger det avstängda dödisområdet.

Beskrivning:
Ett stängt inlopp till ett större omlöp på 40 meter med en kista av natur och sprängsten samt timmer på ca 20 meter. På andra sidan ett litet dödisområde som stängs av med en brytare av i huvudsak natursten bestående av stora block.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för omlöpet för hand så pass att vatten kommer in i alla flöden. Stenarna på motstående sida är stora men ett antal av dessa går att flytta ut i bäcken så vatten kommer in i stenområdet innanför. Det saknas ingen sten i själva bäckfåran så det finns inget egentligt behov av att lägga ut mer material.

Resultat:
Detta skapar fria vandringsvägar för fisk till skyddade uppväxtområden i omlöpet. En rasering av brytaren på motstående sida ger bäcken ett naturligare utseende.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 12 timmar med spett, spel, såg och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd då planerad åtgärd sannolikt skulle få en begränsad effekt.

Kistan som stänger inloppet till omlöpet.

Den stängda viken med stenmassor.

9 Naturligt raserad ledarm

Koordinater: **367** **7226722-1709033**

Naturligt raserad ledarm.

Beskrivning:
En kort ledarm som isen raserat. Det syns vad det har varit men konstruktionen har idag ingen negativ påverkan på bäcken.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

10 Stora block vid strandkanten

Koordinater: **371** **7226787-1708720**

Stora block från bäcken som dragits åt sidan.

Beskrivning:
Ett antal rejäla block som flyttats för att underlätta flottningen. Det är svårt att få ut dessa i bäcken igen och det saknas inget material på sträckan idag.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

11 Måttligt rensad sträcka

Koordinater: **373** **7226852-1708661**

Förstärkt ytterkurva.

Beskrivning:
Ett kort forsparti på 20 meter som är handrensat. Stenmassor ligger på bägge sidor men det råder ingen brist på material i bäcken idag.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

12 Stängt omlöp

Koordinater: **381 till 382 7226998-1708116 till 7226986-1708089**

Stängt inlopp till omlöp.

Beskrivning:
Ett stängt stort omlöp på 30 meter. Brytaren är ca 30 meter lång och handlagd med natur och sprängsten med en timrad botten.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand så pass att vatten kommer in i det stängda området vid alla flöden. Stenmassorna återbördas ut i ån i direkt anslutning. Här skulle det behövas en grävmaskin för att åtgärda partiet på ett bra sätt. Men trots att det endast är drygt 100 meter till väg så skulle det vara svårt att ta ner en maskin. Terrängen består av täta skogar i ett vattensjukt område, markskadorna skulle bli för stora.

Resultat:
Detta skapar fria vandringsvägar för fisk till skyddade uppväxtområden i omlöpet.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd arbetsinsats:
Ingen åtgärd då museet betäcknat konstruktionen som en rösmur med ett bevarandevärde samtidigt som vinsterna av uppväxtområden är begränsade vid en åtgärd.

13 Stängt omlöp

Koordinater: **385** **7227013-1708008**

Stängt inlopp till omlöp.

Beskrivning:
Ett stängt kort omlöp med en brytare på 20 meter bestående av natur och sprängsten.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand så pass att vatten kommer in i det stängda området vid alla flöden. Stenmassorna återbördas ut i ån i direkt anslutning. Denna åtgärd skulle även den behöva en grävmaskin.

Resultat
Detta skapar fria vandringsvägar för fisk till skyddade uppväxtområden i omlöpet.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd arbetsinsats:
Ingen åtgärd då museet betäcknat konstruktionen som en rösmur med ett bevarandevärde samtidigt som vinsterna av uppväxtområden är begränsade vid en åtgärd.

14 Höghedsdammen

Koordinater: **7227637-1706451**

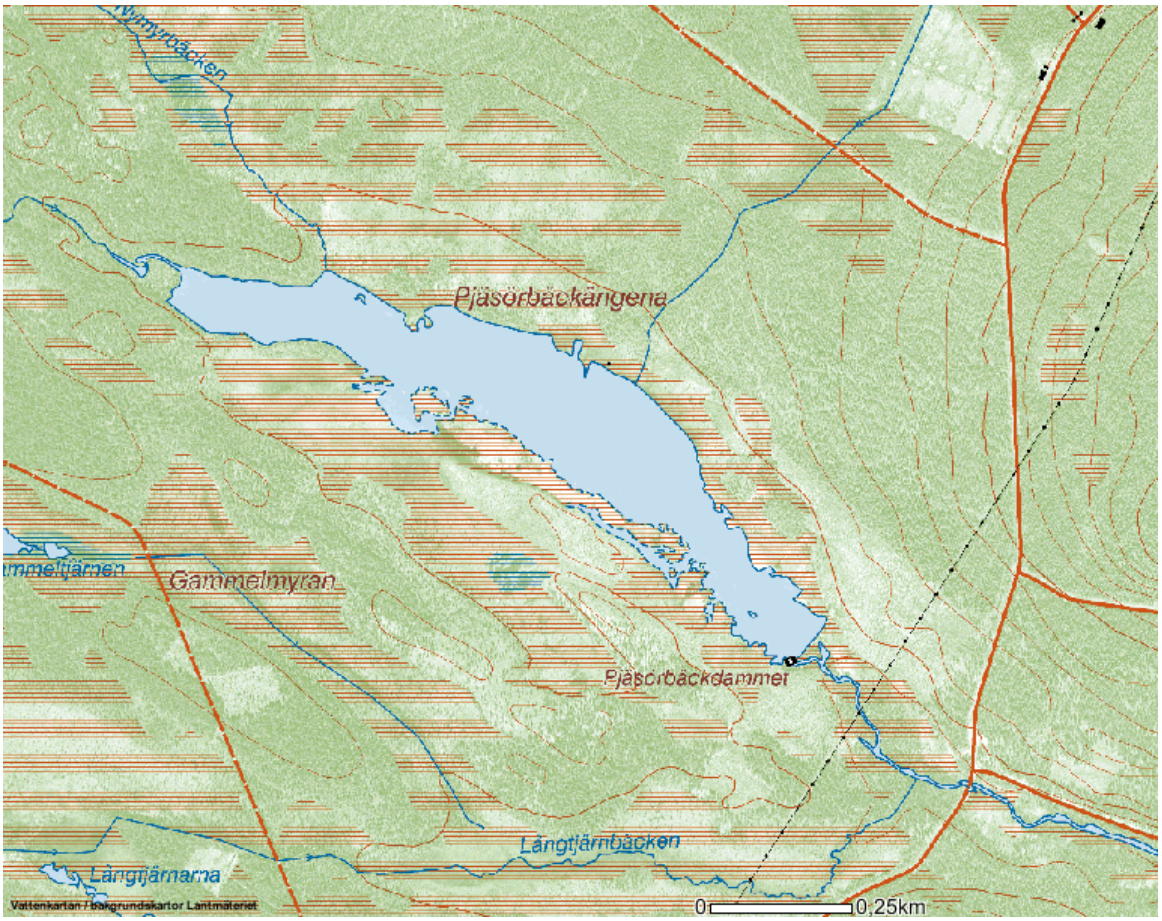

Beskrivning:
Höghedsdammen anlades i slutet av 1800 talet av Höghedens byamän. Dammen användes såväl för ängesbruk som för flottning. Dammvallen är renoverad och förstärkt med stålnätsarmerad betong i senare tid. Den uppströms liggande kraftigt höjda sjön, ca 3 meter har sökt sig ett nytt utlopp ca 50 meter söder om det gamla utloppet där dammluckorna nu sitter. Dammvallen är ca 60 meter lång och 10 meter i basen. Det nya utloppet faller här kraftigt över branta klipphällar. Utloppet är ett vandringshinder förutom möjligtvis i högvatten.
Dammen är i ganska gott skick men dammluckorna är stängda och fungerar inte längre. Det finns ett antal båtar i sjön och även en liten stuga. Området har ett stort bevarande värde p.g.a. dammängarna uppströms där det fortfarande finns intakta ängeslador.

Utloppet med vy upp mot ängesladorna.

Åtgärd:
Styra om utloppet några meter söder om hällpartiet där utloppet är idag. Detta skulle ge bäcken ett betydligt längre lopp och därigenom minska den höga fallhöjden på den korta sträckan som den är på idag. Bäcken skulle även bli mer koncentrerad och djupare.

Resultat:
Vattnet får en lugnare och ett mer koncentrerat flöde vilket möjliggör fiskvandring.

Arbetsinsats:
En Grävmaskin i 8 timmar och 1 man i 8 timmar med spett och spade.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd efter närmare bedömning på plats då arbetet skulle bli för omfattande och resultatet sannolikt inte skulle bli bättre.

15 Erik-Karlsadammet.

Koordinater: **617** **7229691-1703719**

Beskrivning:
Ett raserat gammalt ängesdamm. Timmer och slussbords rester finns fortfarande kvar men allt är så raserat så inga övriga åtgärder krävs. Den enorma dammvallen på vardera sida om bäcken tyder på att det här en gång var en rejäl damm.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

Resterna av Erik-Karlsadammet.

En imponerande hög och lång dammvall som tidigare dämt flera hektar av myrmarkerna uppströms.

16 Göridammet

Koordinater: **618** **7230304-1703424**

Resterna av Göridammet.

Beskrivning:
Ett raserat gammalt ängesdamm. Timmer och slussbords rester finns fortfarande kvar men allt är så raserat så inga övriga åtgärder krävs.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

17 Lekområde

Koordinater: **615** **7231521-1699679**

Lekbottnar nedströms Storträskvägen.

Beskrivning:
Det första området med leksubstrat i lämpliga fraktioner på 16 km från sammanflödet med Kusån.
Varken vägtrumman under Myrhedenvägen eller trumman under Storträskvägen utgör något hinder.

Myrhedenvägen.

Storträskvägen.

Biflöden till Pjäsörbäcken

1 Långtjärnbäcken

Koordinater: **465** **7227437-1706667**

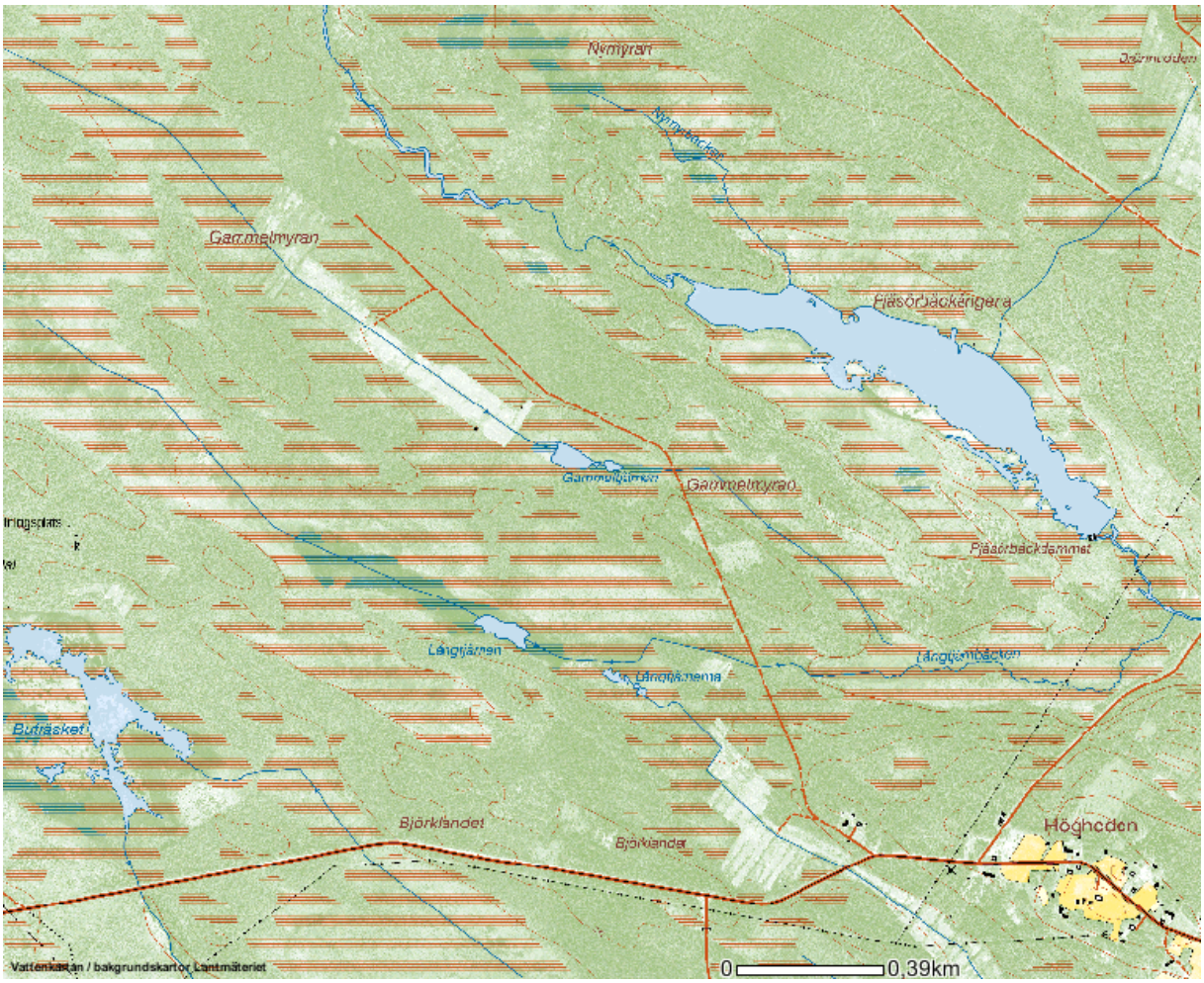

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett mindre biflöde med viss möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Pjäsörbäcken. I anslutning till utloppet ligger dock resterna av någon sorts damm. Detta utgör idag ett partiellt vandringshinder. Det är en kort strömsträcka längst ner vid utloppet i övrigt är bäcken lugn och rinner genom myrmarker. De övre två tredjedelarna av bäcken är utdikade.

Åtgärd:
1 elfisken i anslutning till utloppet.
Prioritet 1.
Riv bort stockarna som utgör ett partiellt vandringshinder.

Resultat:
Fria vandringsvägar säkras vid alla flöden och vattnet erhåller God status.

Planerad arbetsinsats:
Två man med spett, såg och motorsåg i 4 timmar.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske ned dammläget den 2 september 2011. Ingen fångst. I övrigt inga åtgärder.

Dammkonstruktion i Långtjärnbäcken.

Lillån

Koordinater: **150** **7229467-1713617**

Beskrivning:
Vattnet har Måttlig status.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 4.

Lillån rinner upp i området sydost om Storklinta. Den sträcka som inventerats är 11 km fr4ån utloppet i Klintån upp till Stenträsket. Hela denna sträcka är flottad.
Lillån är trots namnet ett stort biflöde med mycket goda förutsättningar att hålla ett starkt öringbestånd redan i nuläget. Ån är sparsamt påverkad av mänsklig hand förutom ett ganska intakt slussbord på den nedersta sträckan samt ett antal raserade dammrester. Den synliga påverkan består av i huvudsak små kistor av natursten och timmer samt en del rensning av större block från strömfåran. Konstruktionerna är byggda för hand för att förstärka ytterkurvor och stänga omlöp. Lillån är svår att nå med maskin då det är långa avstånd till farbara vägar på många håll men de flesta åtgärder som beskrivs här nedan går att iordningsställa för hand med ett tillfredsställande resultat.
Lillån har framförallt på de nedersta 2 kilometrarna närmast Kusån fantastiska förutsättningar för ett starkt öringbestånd även om det är förhållandevis ont om lekområden. Det finns dock ett bra lekområde i Högliden. De övre sträckorna är även de mycket fina här är dock inslaget av lugnare partier något fler än på de nedersta kilometrarna. Även här finns det tillgång till lekområden men i begränsat antal.

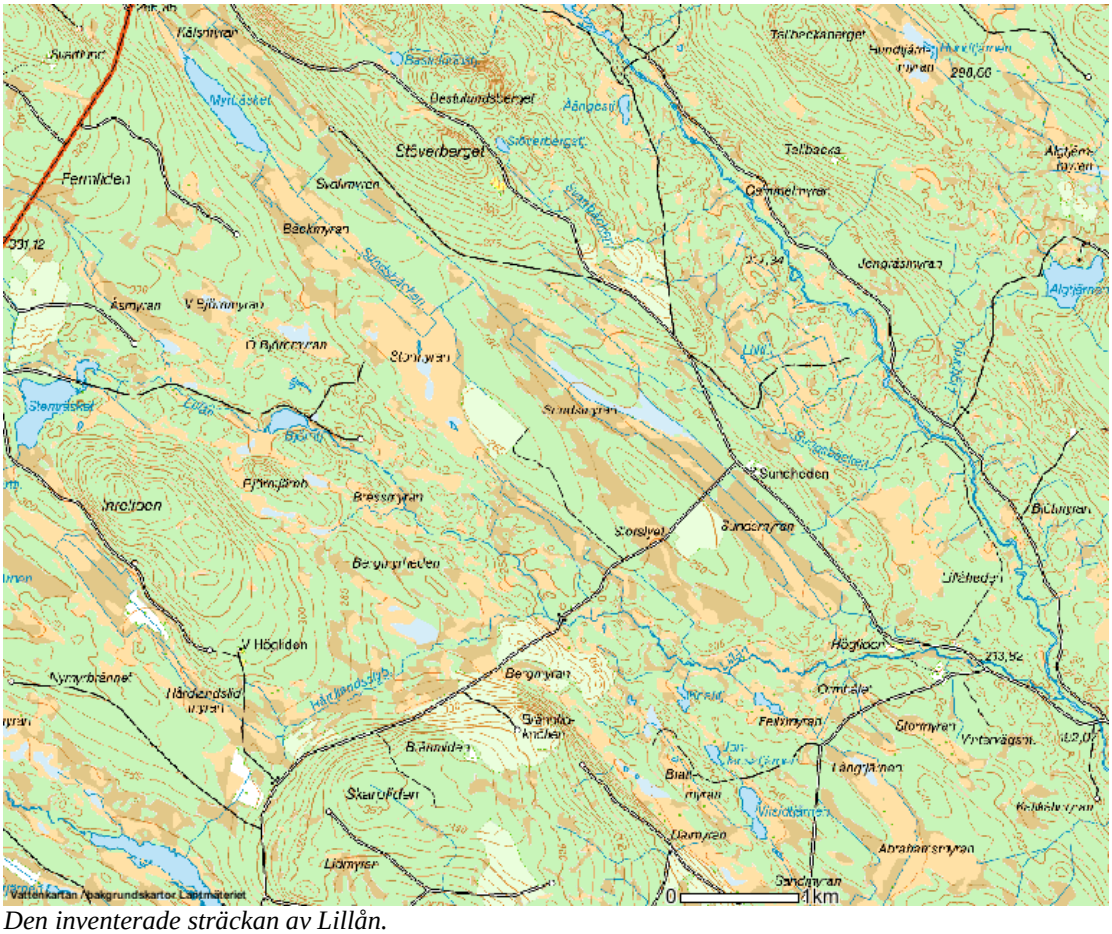
Stöverberget
Fernäliden
Svalmyran
Bäckmyran
Åsmyran
Stenträsket
Sundsjöfjällen
Sundsjöfjällen
Sundsjöfjällen

Bild på den nedre elfiskelokalen i Lillån vid Högliden.

Åtgärd:
3 elfisken. Dessa förläggs på tidigare fiskade lokaler, om det finns. I annat fall förläggs dessa till en bit uppströms sammanflödet med Kusån. Ned bron över Sundhedenvägen samt mellan Björnträsket och Stenträsket.
Prioritet 1.

Öppna upp stängda omlöp och rasera brytare för hand i så stor utsträckning som det är möjligt. Riv delar av slussbordet och öppna upp ytterligare i de gamla dammresterna.
Utför man dessa åtgärder erhåller Lillån God status.
Ev. lekgrusutläggning om tätheterna visar sig otillfredsställande då det är ganska sparsamt om leksubstrat efter i stort sett hela bäcken.
Varje åtgärd beskrivs utförligare här nedan.

Resultat:
Förbättringar för öringbeståndet för så väl lek som uppväxt.

Arbetsinsats:
54 timmar för 2 man.

Övrigt:
Museet och berörda markägare ska kontaktas inför åtgärd.

Utförd åtgärd:
2 elfisken, ett vid Högliden den 12 oktober 2011, fångsten blev 6 öringar och 8 stensimpor.
Det andra fisket gjordes ned bron i Sundheden den 2 september 2011, fångsten blev 3 stensipor och en gädda.
I övrigt enligt beskrivna åtgärder.

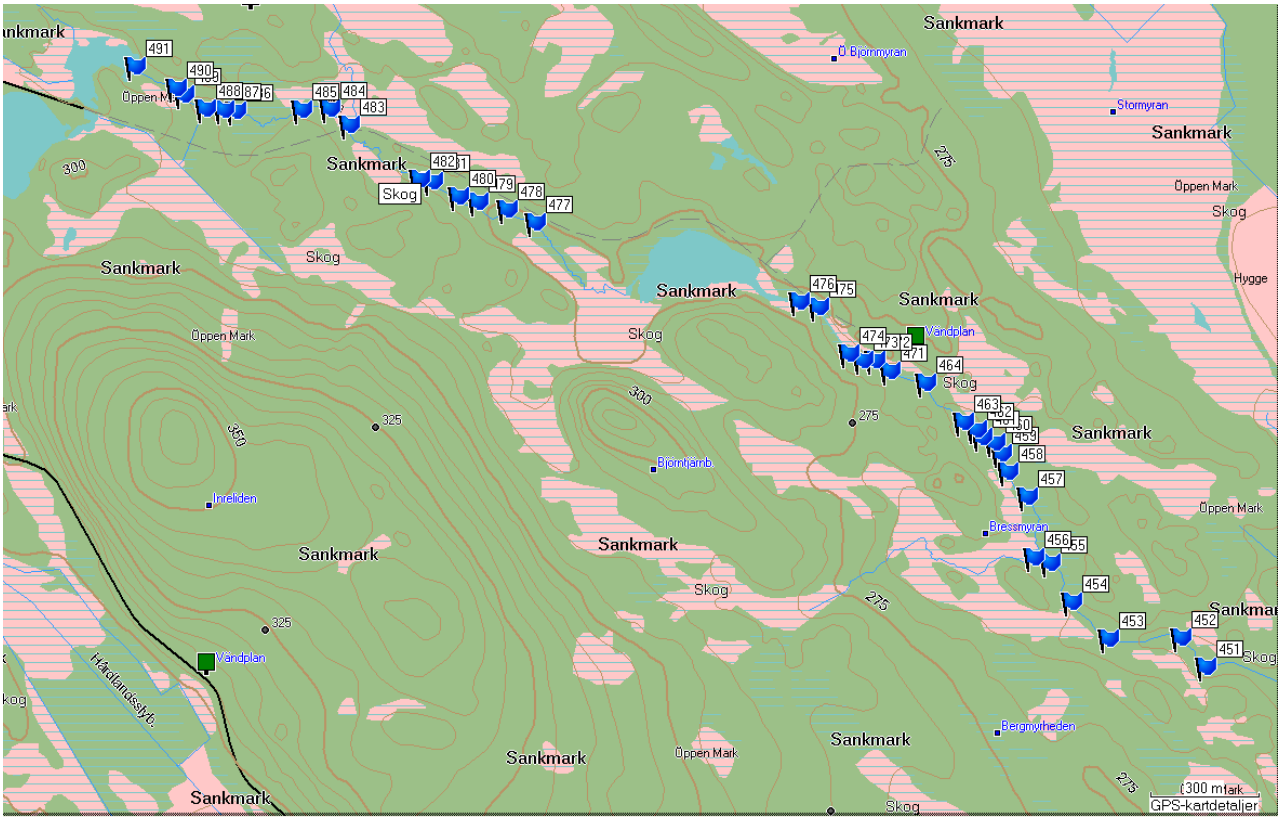

Lillåns övre del med waypoints.

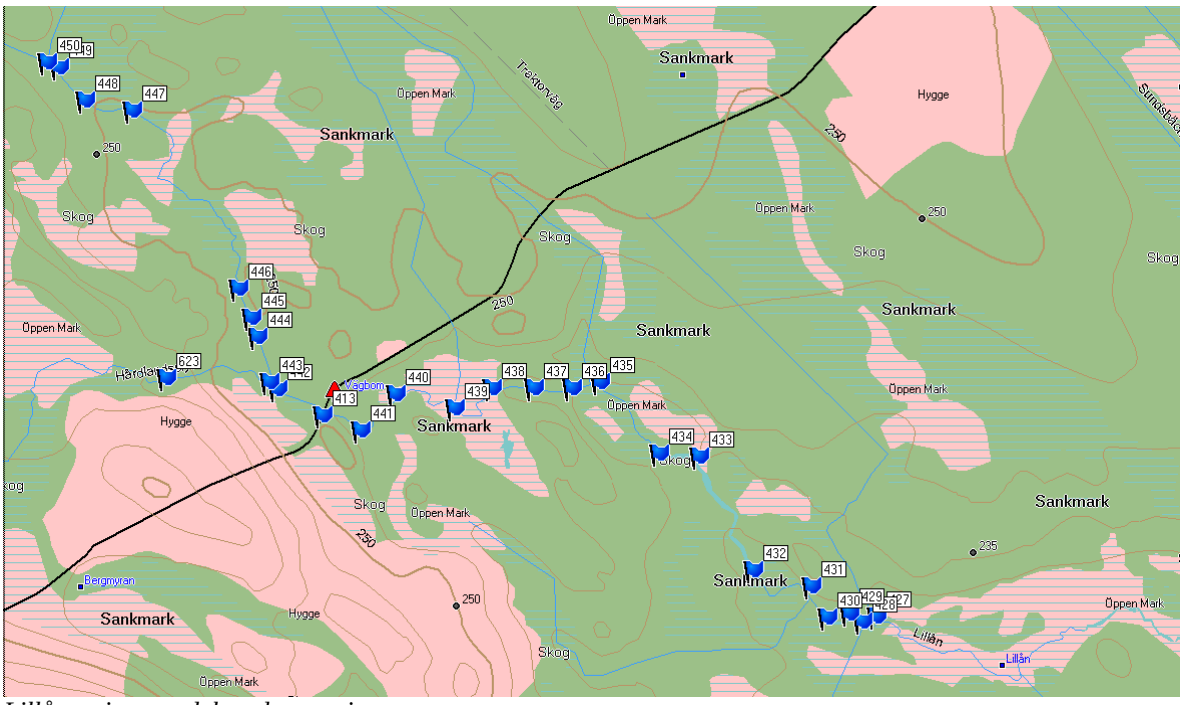

Lillåns mittersta del med waypoints.

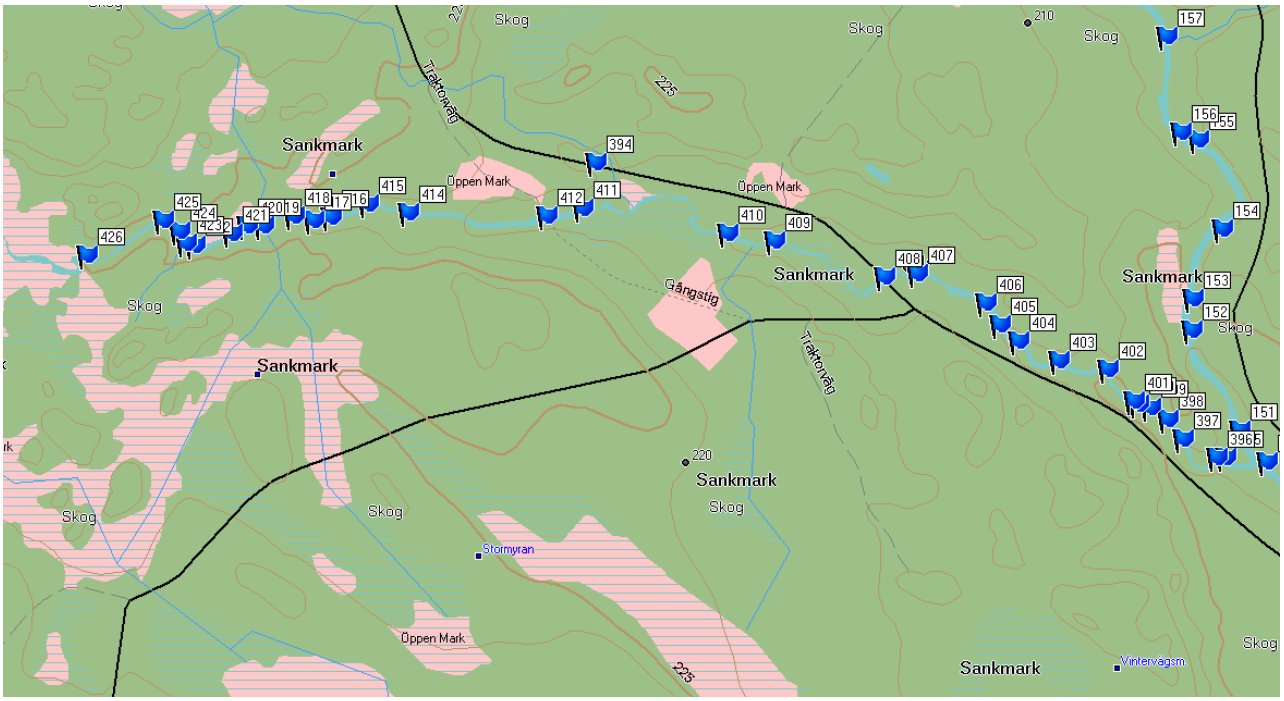

Lillåns nedre del med waypoints.

1 Brytare.

Koordinater: **398 till 399 7229533-1713430 till 7229552-1713397**

Brytaren i sin helhet.

Beskrivning:
En brytare på 50 meter som stänger av ett kvillområde. Brytaren består av natur och sprängsten samt timmer. Konstruktionen är kraftigt bevuxen. Å avsnittet är naturligt återställt med fin variation av sten och block i hela fåran.

Åtgärd:
Ingen åtgärd. Att återställa detta kräver en grävmaskin. Resultatet skulle kunna bli ett vandringshinder då en stor del av vattnet skulle ledas in i kvillområdet. Detta område har tidigare varit sumpskog och myrmark men är nu mer skogsbevuxet.

Mittersta partiet av brytaren.

Början av brytaren och inloppet till kvillområdet.

2 Skibord

Koordinater: **7229542-1713387**

Beskrivning:
Mitt i det ca 50 meter långa partiet med vattenfall ligger ett 6 meter brett och 10 meter långt skibord. Vattnet rinner idag i huvudsak under och i mellan timret som utgör golvet på konstruktionen. Slussbordet eller skibordet är byggt i det nedsprängt vattenfallet och har en kraftig lutning. Konstruktionen är ett definitivt vandringshinder. Vattenfallet har en så pass stor fallhöjd att det kan ha varit ett naturligt vandringshinder även innan.
Omfattande sprängningar är gjorda i berghällarna och sprängsten ligger i form av brytare på ömse sidor. Skibordet är i ganska bra skick och har ett vist bevarande värde. Kontakt med museet måste göras före åtgärd.

Åtgärd:
Slussbordet sågas upp ca 1,5 meter brett så att den naturliga botten friläggs. Resten av slussbordet och de timrade sidorna lämnas orörda.

Resultat:
Botten friläggs och fisk får åter en möjlighet att passera.

Arbetsinsats:
2 man i 1 dag med motorsåg, fogsvans, yxa, spett och kofot.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd då Skellefteå Museum och Länsstyrelsen den 20 juni samt den 15 augusti 2013 bedömde objektet vara värt att bevara.

Det sprängda fallet med skibordet längre uppströms.

3 Rensad sträcka.

Koordinater: **402 till 404 7229616-1713313 till 7229655-1713145**

Stängt inlopp till omlöp.

Beskrivning:
En 150 meter lång forssträcka som är kraftigt rensad för hand med brytare på bägge sidor av ån. Isen har på naturlig väg återställt sträckan till ett naturligt utseende. Bortser man från sten massorna som ligger efter stränderna så ser sträckan i det närmaste opåverkad ut. Det finns inga riktigt stora block varken i ån eller i brytarna. Eventuellt är dessa om de har funnits bortsprängda.
Leksubstrat finns på sträckan.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

4 Kraftigt urgrävt parti.

Koordinater: **407** **7229766-1712949**

Kraftigt urgrävt parti.

Beskrivning:
En enorm stenhög, 20 meter lång och 10 meter bred. Hela forsnacken är bortgrävd för att dränera uppströms liggande våtmarker. Åtgärden är gjord i modern tid med maskin antagligen i samband med byggandet av den 50 meter uppströms liggande vägtrumman. Det nedströms liggande forspartiet är i det närmaste opåverkat. Den ”nya” forsnacken ser av allt att döma riktigt bra ut.

Åtgärd:
Ingen åtgärd. En återställning här skulle resultera i att vägbanken måste höjas samt att flera hektar produktiv skog skulle förstöras.

5 Rensat parti.

Koordinater: 412 till 414 7229824-1712261 till 7229811-1712007

Rensat parti, längst upp på lokalen med ett stängt omlöp till höger i bild..

Beskrivning:
En sträcka på nära 250 meter som i alla fall längst upp är ganska hårt rensad (se bilden). Trots stora mängder sten på ständerna så ser själva bäckfåran riktigt bra ut. Här finns fins alla fraktioner i en fin och naturlig variation. De allra största blocken är ganska få både på land som i vattnet så vid en optimering av sträckan så skulle enstensutläggnig av de största blocken göras på hela sträckan. Detta skulle kräva en omfattande maskininsats med risk för körskador så väl på land som på de fina lekbottnarna på området.

Åtgärd:
Försöka att för hand öppna upp omlöpet längst upp på lokalen. Koordinat 414.

Resultat
Detta skapar fria vandringsvägar för fisk till skyddade uppväxtområden i omlöpet.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd då effekten sannolikt inte skulle bli så stor även vid en mer omfattande maskinrestaurering av sträckan.

Typiskt avsnitt av den rensade sträckan där stenmassorna tydligt syns till höger i bild.

Typiskt avsnitt av den rensade sträckan. Bilden är tagen längst ner på sträckan.

6 Stängd våtmark.

Koordinater: **421** **7229750-1711687**

Brytare som stänger en våtmark.

Beskrivning:
En brytare på ca 25 meter som hindrade timret att lägga fast i ett flackare område på den i övrigt ganska trånga och snabba sträckan. Det stängda partiet är i dag ett sankt parti och fyller inget värde för fisk.
Forspartiet i övrigt är måttligt rensat där en del större block blivit sprängda men är idag inte i något behov av en restaurering (se bilden nedan). Det finns lekgrus på området.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

7 Förstärkt ytterkurva.

Koordinater: **426** **7229691-1711422**

Förstärkt ytterkurva.

Beskrivning:
Direkt nedströms Högliddammet finns en förstärkt ytterkurva. Alla större block ligger på strandkanten.

Åtgärd:
Med spett och spel försöka återbörda de stora blocken ut i strömfåran.

Resultat:
Den relativt igenvuxna släta botten skulle börja erodera. En mer varierad strömhastighet skulle uppnås med fina uppväxtområden som följd.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd arbetsinsats:
Den 25 juni 2013 Handåterställdes objektet. 5 man arbetade i 4 timmar och plockade sönder brytaren och lade ut större block och död ved i huvudfåran.

Före åtgärd.

Efter åtgärd.

Pågående arbete.

8 Högliddammen.

Koordinater: **426** **7229691-1711422**

Resterna av Högliddammen.

Beskrivning:
Det enda som idag återstår av en tidigare väldig dammanläggning är förutom dammvallen några bottenstockar till det raserade slussbordet. Dessa stockar kan utgöra ett hinder vid låga flöden. Högliddammen dämde tidigare upp hela myrområdet uppströms, på ca 12 hektar. 800 meter långt och 100 till 200 meter brett! Idag meandrar sig Lillån stilla igenom det stora myrområdet.

Åtgärd:
Kapa av eller eventuellt gräv under bottenstockarna.

Resultat:
Detta skapar fria vandringsvägar för fisk i alla vattenstånd.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett, såg och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Den 25 juni 2013 togs sten bort så att vatten och fisk kunde passera under bottenstockarna i dammkonstruktionen. Sten togs bort mitt på konstruktionen för att undvika erosion på de timrade sidokistorna.

Bottenstockarna till slussbordet som eventuellt kan utgöra ett vandringshinder vid låga flöden.

Efter åtgärd, vattnet strömmar fritt under bottenstockarna.

9 Förstärkt ytterkurva.

Koordinater: **429** **7229768-1710423**

Brytare som förstärker en ytterkurva på ett flackt fors parti.

Beskrivning:
En brytare på 20 meter bestående av i huvudsak mindre natursten. Det finns nog med material i vattnet idag.
Det finns små mängder med leksubstrat på lokalen.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

10 Förstärkt ytterkurva.

Koordinater: **433** **7230059-1710100**

Brytare som förstärker en tvär ytterkurva på ett flackt fors parti.

Beskrivning:
En brytare på 20 meter bestående av natursten. Det råder ingen brist i bäckfåran på stenmaterial.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

11 Strandförstärkning.

Koordinater: **436** **7230177-1709836**

Brytare.

Beskrivning:
En brytare på 20 meter bestående av natursten. Strand zonen närmast vattnet är mycket flack och brytaren har tvingat vattnet och timret rakt fram vid flottningen vid höga flöden. Bäckfåran är tillsynes opåverkad.
Det är möjligt att stenmaterialet i denna typ av brytare oftast togs från land eller från högre terräng i närheten. Det är lättare att rulla ett stort block nerför en slänt än att ta upp ett stort block från vattnet och rulla det uppför en slänt.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

12 Strandförstärkning.

Koordinater: **437** **7230172-1709761**

Brytare.

Beskrivning:
En brytare på 20 meter bestående av natursten. Strand zonen närmast vattnet är mycket flack och brytaren har tvingat vattnet och timret rakt fram vid flottningen vid höga flöden. Bäckfåran är tillsynes opåverkad.
Det är möjligt att stenmaterialet i denna typ av brytare oftast togs från land eller från högre terräng i närheten. Det är lättare att rulla ett stort block nerför en slänt än att ta upp ett stort block från vattnet och rulla det uppför en slänt.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

13 Sundheddammen.

Koordinater: **438** **7230158-1709703**

Sundheddammen.

Beskrivning:
En helt raserad gammal flottningsdamm med långa kraftiga dammvallar på ömse sidor. Trärester av slussbordet med underliggare finns kvar. Dammen är ett vandringshinder vid lågvatten. Konstruktionen har en fallhöjd på närmare 1 meter och är 5 meter bred och 6 meter lång. Det finns även en brytare på 30 meter nedströms dammen men det syns ingen påverkan i vattnet här heller. Det finns bra med lekgrus ned dammen.

Åtgärd:
När jag besökte platsen första gången 2009 så var det ett vandringshinder även i medelvattenföring. Jag plockade bort sten och block så att vattnet kunde rinna under den övre tvärgående stocken som utgjort överkant av det i huvudsak nu raserade slussbordet. En mer samlad strömfåra bildades mot den södra kanten. Ytterligare åtgärd skulle vara att kapa av slussbords underliggarna så att man eliminerar risken att ris och bråte fastnar och orsakar ett nytt vandringshinder Platsen bör besökas för ytterligare korrigeringar.

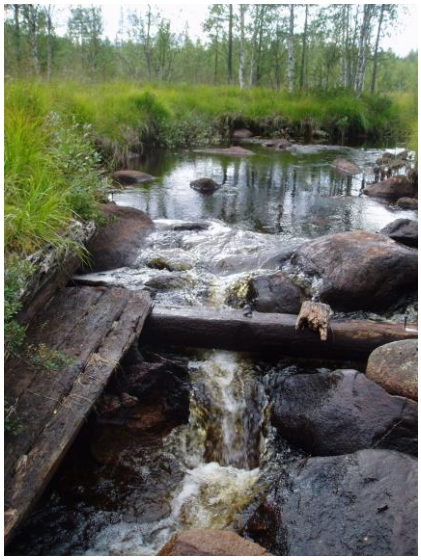

Resultat:
En markerad huvudfåra som håller tillräckligt med vatten även vid låga flöden så att fisk ska kunna passera.

Arbetsinsats:
2 man i 8 timmar med motorsåg, fogsvans, yxa, kofot, spett och spade.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Den 25 juni 2013 togs sten bort så att vatten och fisk kunde passera under bottenstockarna i dammkonstruktionen. Sten togs bort mitt på konstruktionen för att undvika erosion på de timrade sidokistorna. Arbetet tog 2 timmar för 5 man.

Efter åtgärd.

Dammen sedd från nedströms sidan. Brytaren syns till vänster i bild.

14 Omgrävd sträcka.

Koordinater: **453 till 454 7230837-1708254 till 7230931-1708144**

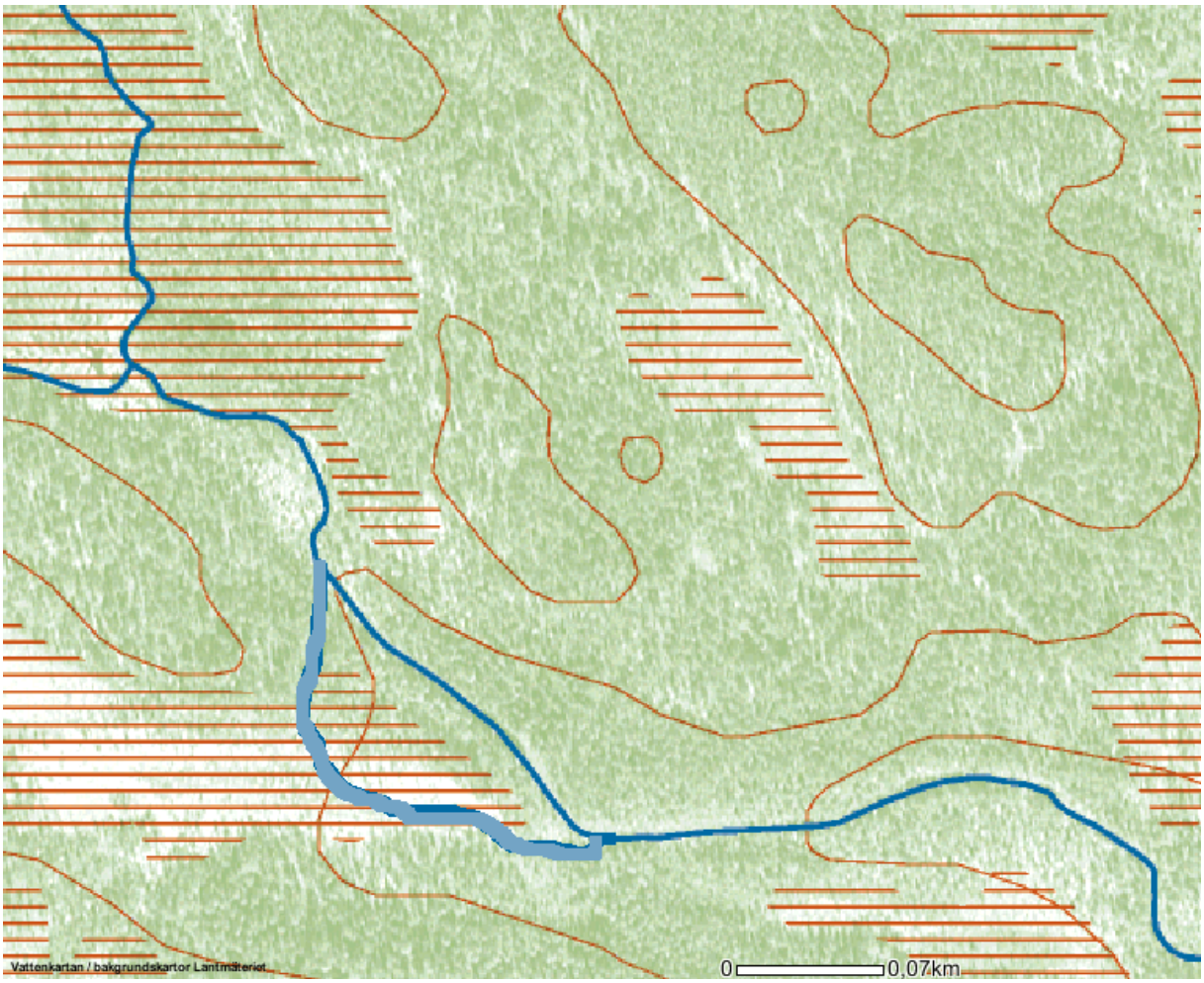

Omgrävd sträcka av Lillån. Den gamla nu mer torrlagda fåran är utritad med ljusblå färg.

Beskrivning:
En sträcka på 150 meter som är helt omgrävd med maskin. Bäckens tidigare lopp var i en vid kurva ut på myren söder om bäckens nuvarande lopp. Det finns kraftiga brytare såväl längst upp som längst ner på sträckan som hindrar vattnet från att ta sitt gamla lopp. Den nya fåran är lägre än den gamla fåran så denna har vuxit igen och är delvis svår att finna ute på myren. Den nya fåran är ett fantastiskt uppväxtområde och ser mycket naturligt ut idag.

Åtgärd:
Ingen åtgärd. Detta objekt är omöjligt att återställa utan grävmaskin men för fisken är det antagligen bättre att ha det som det är.

Det nya omgrävda partiet erbjuder fantastiskt fina uppväxtområden. Fina lekområden finns i direkt anslutning.

Brytaren till vänster i bild stänger den ursprungliga fårans utlopp.

15 Stängt omlöp eller vik.

Koordinater: **459** **7231328-1707921**

Brytaren som stänger hela viken.

Beskrivning:
En rejäl brytare av natursten och timmer på 20 meter. Brytaren sträcker sig från en uppströms liggande ö i bäckfåran och in till land. En ganska stor vik är avstängd från ån.

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand så pass att vatten kommer ut ur det stängda området vid alla flöden. Stenmassorna återbördas ut i ån i direkt anslutning. Denna åtgärd skulle behöva en grävmaskin för att återställa objektet till fullo men tillgängligheten omöjliggör maskintransport till platsen.

Resultat:
Detta skapar fria vandringsvägar för fisk till skyddade områden.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett, spel, såg och motorsåg.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd har gjorts då detta sannolikt skulle ha en begränsad inverkan på bestånden.

16 Stängt omlöp.

Koordinater: **460** **7231355-1707901**

Stängt inlopp till omlöp.

Beskrivning:
Ett stängt omlöp med en nästan helt raserad brytare på 20 meter bestående av natursten och en lång stock. Detta är inloppet till föregående beskrivna objekt (nr 15).

Åtgärd:
Öppna upp brytaren för hand så pass att vatten kommer in i det stängda området vid alla flöden.

Resultat:
Detta skapar fria vandringsvägar för fisk till skyddade uppväxtområden i omlöpet.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 2 timmar med såg, motorsåg, spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare och museet ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd har gjorts då detta sannolikt skulle ha en begränsad inverkan på bestånden.

17 Förstärkt ytterkurva.

Koordinater: **461** **7231369-1707865**

Strandförstärkning.

Beskrivning:
En brytare på 20 meter bestående av natursten. Bäckfåran är tillsynes opåverkad.

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

18 Kraftigt urgrävd sträcka.

Koordinater: **463 till 464 7231408-1707810 till 7231507-1707696**

Kraftigt urgrävd sträcka av Lillån.

Beskrivning:
En sträcka på 150 meter som är kraftigt urgrävd med maskin. Stränderna runt bäcken är ganska flacka så före sänkningen av forsen har detta antagligen varit ett kvillområde. Inga spår syns dock av detta idag. Det finns stora mängder sten uppgrävt på bägge sidor om bäcken efter hela sträckan men ändå så har vattnet en naturligt utseende där alla fraktioner finns. Bäcken har ett meandrande lopp och inte det annars så vanliga kanalutseendet som är typiskt för sådana här objekt.

Åtgärd:
Ingen åtgärd. Detta objekt är omöjligt att återställa utan grävmaskin men för fisken är det antagligen bättre att ha det som det är.

19 Kraftigt rensad sträcka.

Koordinater: **473 till 474 7231559-1707518 till 7231575-1707479**

Kraftigt urgrävd sträcka av Lillån.

Beskrivning:
En sträcka på 50 meter som är kraftigt rensad. Stränderna runt bäcken är ganska flacka så detta var säkert ett problemområde vid flottningen då timret hamnade ute i skogen vid högvatten.. Det finns stora mängder sten uppgrävt på bägge sidor om bäcken efter hela sträckan men ändå så har vattnet en naturligt utseende där alla fraktioner finns. Sten och block som tagits upp ur fåran har med åren trillat tillbaks ut i vattnet igen och skapat goda uppväxtområden för fisk. Det finns även en del leksubstrat i området.

Åtgärd:
Ingen åtgärd. Detta objekt är omöjligt att återställa utan grävmaskin vilket är svårt att få till platsen.

20 Urgrävd sträcka.

Koordinater: **475 till 476 7231697-1707384 till 7231708-1707330**

Kraftigt urgrävd sträcka av Lillån.

Beskrivning:
En sträcka på lite drygt 50 meter som är ganska kraftigt urgrävd. Detta är gjort för att sänka den uppströms liggande sjön Björntjärn. Det finns stora mängder sten uppgrävt på bägge sidor om bäcken efter hela sträckan. En lång ”brytare” ligger mellan bäcken och vägen som bara ligger ett antal meter ifrån. Ett rejält röse ligger även i slutet på lokalen på forsnacken Man kan tydligt se att det saknas större stenmaterial i fåran.

Åtgärd:
Det är inte nödvändigt att återställa den ursprungliga vattennivån i den uppströmsliggande sjön men man kan med enkla medel återbörda en del större block på sträckan.

Resultat:
Detta skapar fler uppväxtområden på lokalen och avsnittet får ett naturligare utseende.

Planerad arbetsinsats:
Två man i 8 timmar med spett och spel.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd då detta sannolikt skulle få en begränsat positiv effekt för beståndet.

21 Förstärkt ytterkurva.

Koordinater: **479** **7231922-1706418**

Förstärkt ytterkurva.

Beskrivning:
En kort brytare som är delvis raserad och överväxt. Den består av natursten och timmer. Jag trodde inte att det var flottat så här långt upp i ån tills jag såg det här. Det är ingen brist på material i ån på denna sträcka. Forssträckan är i övrigt orörd (se bild nedan).

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

Det är svårt att tro att det är flottat i så här små vatten.

22 Strandförstärkning.

Koordinater: **488** **7232128-1705646**

Förstärkt ytterkurva.

Beskrivning:
En kort brytare som är delvis raserad och överväxt. Den består av natursten och timmer. Det är ingen brist på material i ån på denna sträcka. Forssträckan är i övrigt orörd (se bild nedan).

Åtgärd:
Ingen åtgärd.

Orört avsnitt av Lillån.

23 Nedre Stenträskdammen.

Koordinater: **491** **7232230-1705442**

Nedre Stenträskdammen.

Beskrivning:
En helt raserad gammal damm med långa kraftiga dammvallar på ömse sidor. Inga trärester finns kvar utan dammen är istället uppfylld av sten. Detta ingrepp verkar vara gjort i senare tid då det fortfarande står döda träd i vattnet på uppströmsliggande överdämda marker. Dammen är ett vandringshinder vid lågvatten.
Inget kulturvärde.

Åtgärd:
När jag besökte platsen 2009 så plockade jag bort sten så en smal markerad strömfåra bildades mot den norra kanten. Platsen bör besökas ytterligare för ytterligare korrigeringar.

Resultat:
En markerad huvudfåra som håller tillräckligt med vatten även vid låga flöden så att fisk ska kunna passera. Antagligen behöver stendammen tätas med finare material så att inte massa vatten strilar iväg under stenarna istället för i huvudfåran. Det är däremot svårt att få sjö utloppet att se helt naturligt ut p.g.a. den omfattande höjningen som är gjord av selet och de höga vallarna som omger selet ned Stenträsket.

Planerad arbetsinsats:
2 man i 4 timmar med spett och spade

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ytterligare sten plockades bort för att skapa en tydlig fåra, vandringsbar för fisk. Åtgärden tog en timma för 5 man.

Efter åtgärd.

Vy upp mot dammet.

24 Övre Stenträskdammen.

Koordinater: **7232029-1705276**

Övre Stenträskdammen.

Beskrivning:
En helt raserad gammal damm.
Inget kulturvärde.

Åtgärd:
Lämnas orört.

Biflöden till Lillån

1 Hårdlandsslybäcken

Koordinater: **443** **7230147-1709232**

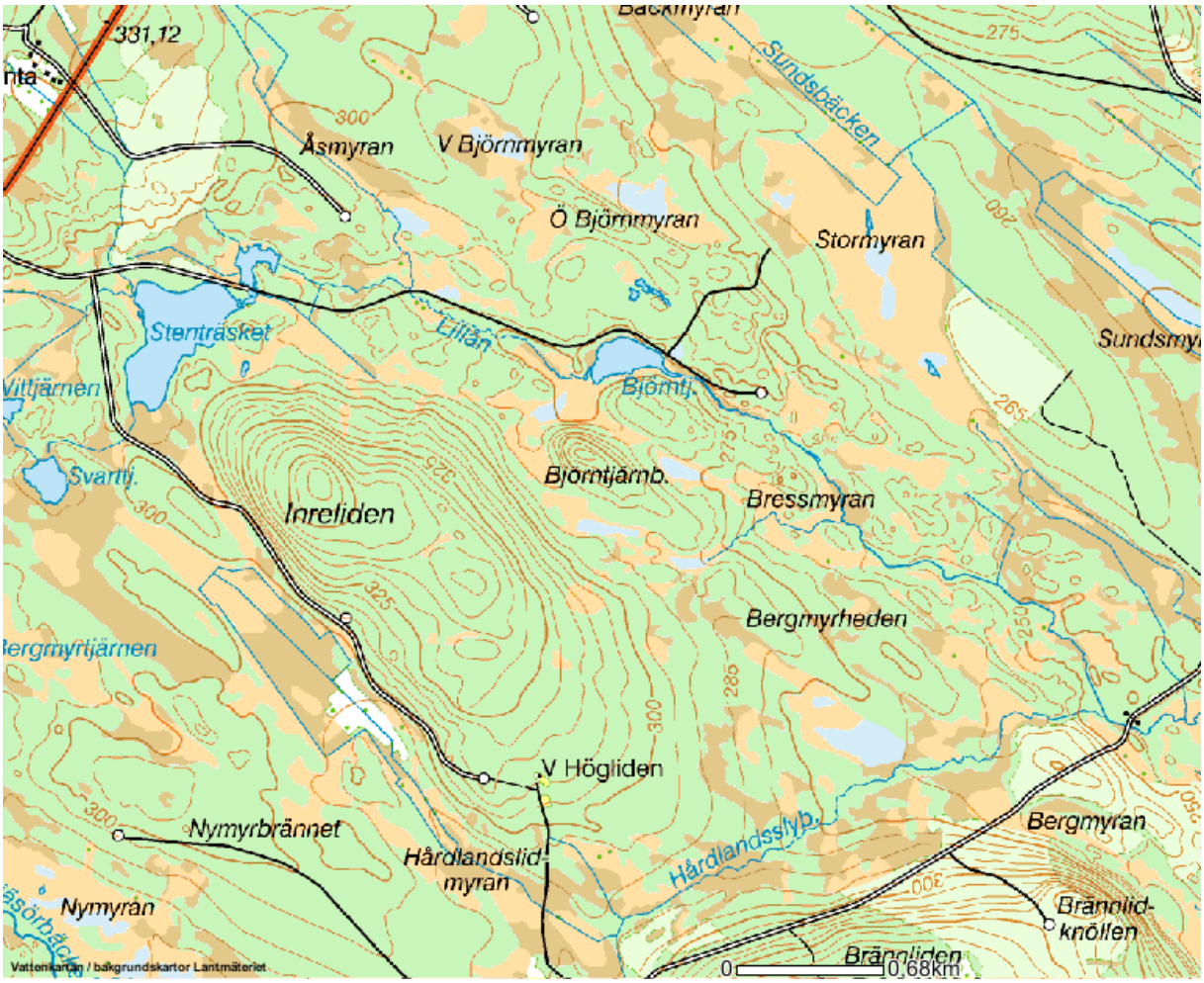

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett större biflöde med möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Lillån. Bäcken har en rejäl fallhöjd på de nedre sträckorna. På den övre hälften så rinner bäcken genom stora myrområden. Här är den delvis omgrävd i samband med att myrområdet dikades ut. Det ska finnas Bäckröding i systemet och enligt ortsbefolkningen även bra med öring.
Endast 200 meter från sammanflödet med Lillån finns det en nybruten skogsväg med en fin bro över bäcken. Denna väg finns ej med på några av mina kartor.

Brant fallhöjd ner mot Lillån.

Åtgärd:
1 elfisken i anslutning till den nya skogsvägen.
Prioritet 1.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske gjordes ned den nya bron den 2 september 2011, ingen fångst gjordes vid tillfället.

Bild på elfiskelokalen.

Häbbersbäcken

Koordinater: **7210615-1723398**

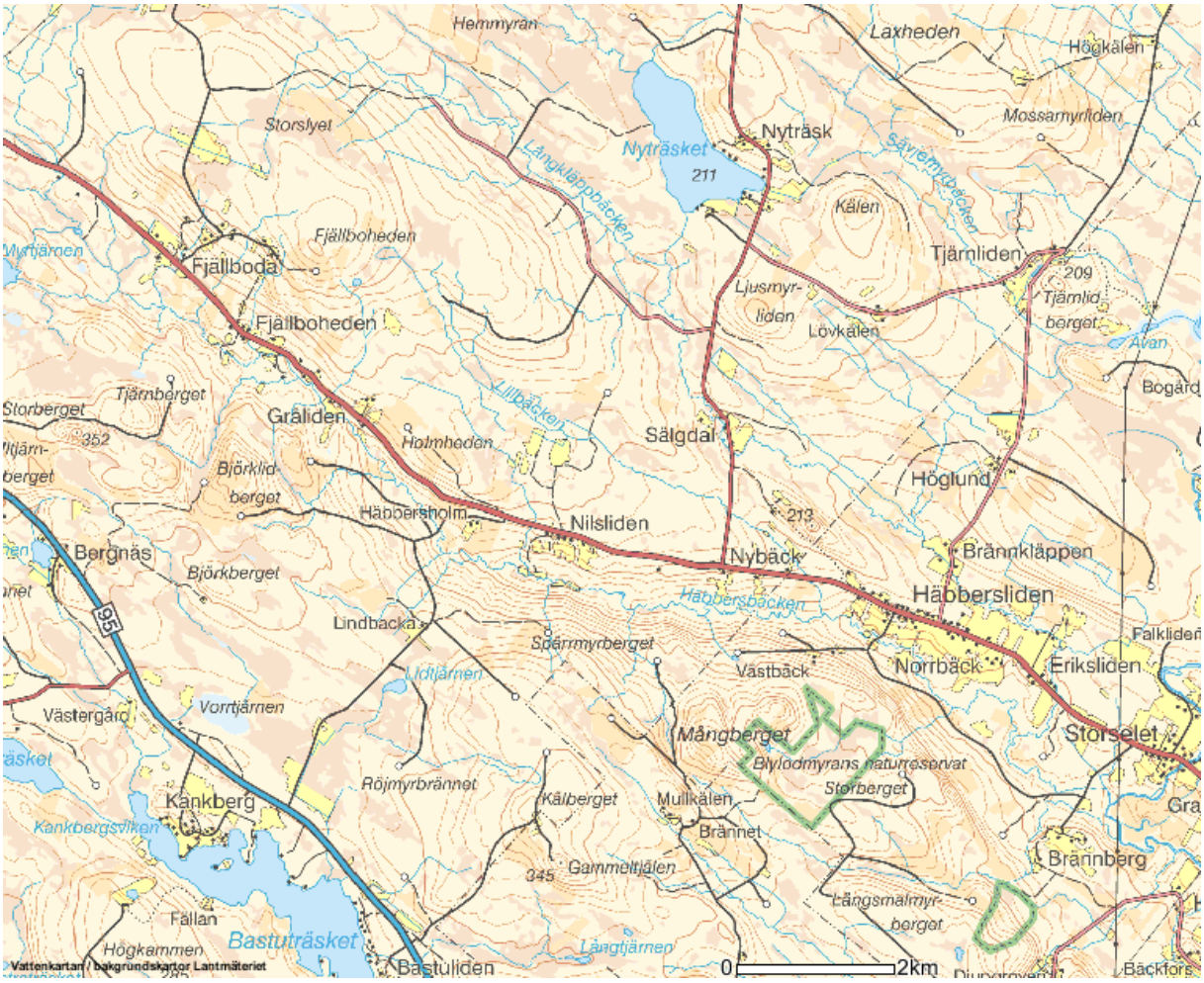

Häbbersbäcken, vattenförekomst: EU_CD: SE721089-172260
EU_CD: SE721206-172112
EU_CD: SE721500-171408

Vattnet har före åtgärd klassningen: Måttlig ekologisk status upp till Nybäck, 6 km. Resterande 13 km Otillfredsställande Eklogisk status.

Vattnets betydelse för lax och öring beståndet: Mycket stor betydelse.

Beskrivning:
Häbbersbäcken rinner upp i området öster om Österjörn. Det är en sträcka på nära 25 km som använts för flottning ner till sammanflödet med Kågeälven. Häbbersbäcken hanns tyvärr inte med att inventeras under 2010 men är sedan tidigare inventerad av mig samt att jag har god kännedom om vattnet.
Häbbersbäcken är endast i huvudsak försiktigt rensad för hand och man kan bara se knappt märkbara låga överväxta brytare och strandförstärkningar på vissa platser efter bäcken. De objekt som är i behov av åtgärder är beskrivna här nedan och härrör samtliga från sentida

mänsklig påverkan förutom dammen i Nilsliden. Resterna av detta damm utgör idag inget vandringshinder. En bit uppströms ligger Holmfallet, detta är ett naturligt vandringshinder. Häbbersbäcken är det enda riktigt stora biflödet som mynnar i Kågeälven nedströms det definitiva vandringshindret som Storfallet utgör. Den mynnar dessutom vid forsfoten av de våldsamma Slybergsforsarna som i det närmaste kan betraktas som ett naturligt partiellt vandringshinder. Den årligen fiskade lokalen i Häbbersbäcken, ca 500 meter uppströms sammanflödet visar årligen på förhållandevis höga tätheter av framförallt lax men även öring. Häbbersbäcken är en helt fantastisk bäck som har allt. Här finns efter hela sträckan fina uppväxtområden samt att det finns något så ovanligt i våra trakter som en god tillgång på leksubstrat efter hela bäcken. Häbbersbäcken har god tillgång på vuxen fisk och ett visst sportfiske bedrivs här av boende i området. Fisket förvaltas av Storfallets FvO med bra restriktioner som minimerar uttaget av fisk i vattendraget i syfte att nå beståndsspecifika mål för Kågeälven.

Förberedande åtgärder: Två elfisken, det första just nedströms vandringshindret i Fjällboda som trumman utgör den 28 augusti 2011. Här fångades 3 stensimpor och 3 bäcknejonögon.
Ytterligare en lokal som årligen fiskas i laxmonitoringprogrammet fiskades den 17 augusti 2011. Lokalen ligger vid bron till Brännberg långt ner i vattendraget. Här var tätheterna av framförallt o+ lax höga men även goda tätheter på öring och större lax. Totalt fångades 37 laxungar, 4 öringungar, 8 stensimpor, 3 bäcknejon och 9 elritsor vid tillfället.

Avsyning: Objekten i Häbbersbäcken är avsynade tillsammans med Skellefteå kommun Bygg och Miljökontoret samt Fritidskontoret vid ett antal olika tillfällen.

Tillstånd: Samtliga berörda markägare har kontaktas med skriftligt brev samt genom ett samrådsmöte som hölls i Stavaträsk inför återställningsarbetet den 2 oktober 2011. Inför utförande av åtgärd har berörda privata markägare kontaktats för att eventuellt delta vid arbetet. Erforderliga tillstånd har sökts och fåtts från Skellefteå kommun.

Fysisk åtgärd: Tröskling av trumman under Lindbackavägen den 10 september 2014.

Resultat efter åtgärd: Efter tröskling av vägtrumman under Lindbackavägen som utgjort ett partiellt vandringshinder vid låga flöden kan sannolikt Häbbersbäcken bedömas ha God Ekologisk Status upp till och med Fjällboheden. Detta trots att det fortfarande finns sporadiska kortare brytare längs forssträckorna längs delar av Häbbersbäcken. Dessa konstruktioner är av allt att döma anlagda för hand. Då dessa konstruktioner inte påverkar vare sig fiskvandring eller utgör någon avsevärd begränsning av uppväxtområden föreligger inte i nuläget något större behov av åtgärd.
Vid Fjällboda finns en vägtrumma med stabiliserande tvärstag som frekvent sätts igen av ris och bråte vilket sannolikt stundtals resulterar i svårigheter för fisk att passera. Trumman i sig påverkar sannolikt möjligheterna för fisk att passera negativt då en stor del

av vattnet vid lägre flöden rinner under själva trumman. Vid det en bit uppströms liggande Nymyrdammet utgör det gamla slussbordet ett partiellt vandringshinder. På detta slussbord ligger i dag en stor vägtrumma.

1 Nymyrdammen

Koordinater: **7217773-1710388**

Beskrivning:
Nymyrdammen användes såväl för änges bruk som för flottning. Det enda som finns kvar idag av den ursprungliga dammen är dammvallarna av jord och sten och ett slussbord. Slussbordet utgör ett totalt vandringshinder.
I senare tid har tanken varit att bryta skogsvägen som idag går till dammen vidare söderut över bäcken. En enorm vägtrumma av stål, 2,5 meter i diameter och ca 7 meter lång är nedlagd direkt på slussbordet. Stora mängder finare material som fyllts upp för att skapa en vägbank har spolats ner i bäcken och täcker nu bottnarna nedströms.
Små eller inga kulturvärden bedöms vara kvar av det tidigare dammet.

Nymyrdammen med det kvarvarande slussbordet och den enorma metalltrumman.

Åtgärd:
Trumman måste tas bort. Kontakt måste tas med markägarna angående dessa åtgärder. Slussbordet rivs även det bort helt eller delvis beroende på hur underliggarna ligger. Grävmaskin behövs för dessa åtgärder.

Resultat:
En markerad huvudfåra som håller tillräckligt med vatten även vid låga flöden så att fisk ska kunna passera.. Det är däremot svårt att få sjöutloppet att se helt naturligt ut p.g.a. de höga vallarna som omger utloppet.

Arbetsinsats:
En grävmaskin i en dag samt 1 man i 1 dag med motorsåg, fogsvans, spett, kofot och spade.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd har gjorts inom projektet. Objektet har besökts tillsammans med markägaren och Skellefteå kommun.

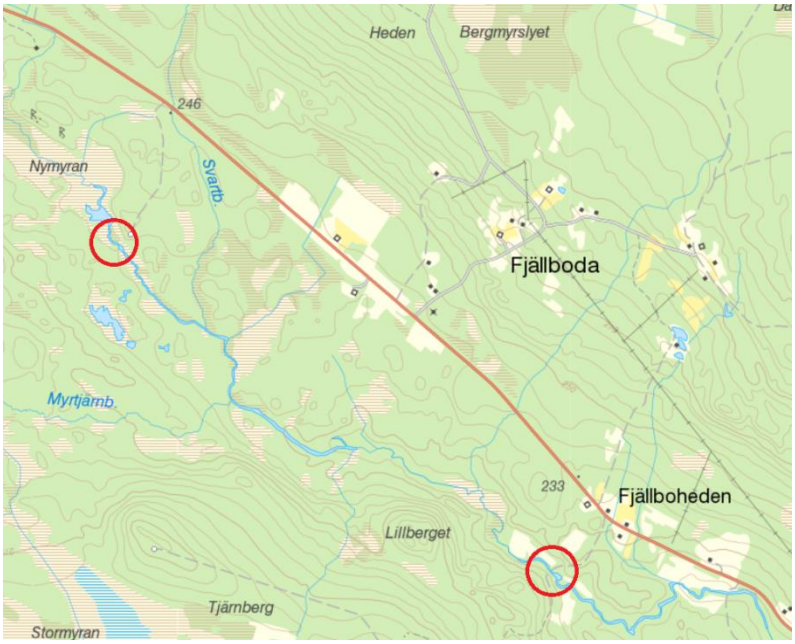

Nymyrdammet är den övre röda ringen och vägtrumman i Fjällboda är den nedre.

2 Vägtrumma i Fjällboheden

Koordinater: **7216414-1712126**

Beskrivning:
En mycket illa lagd vägtrumma. 2,5 meter i diameter och ca 7 meter lång. Det sitter ett flertal stabiliserande stag inne i trumman som gör att massa ris och bråte obönhörligen fastnar och täpper igen trumman. Vattnet har letat sig en ny väg på norra sidan om trumman där fisk kan passera vid medel och högvatten. Vid lågvatten är det dock ett vandringshinder.
Inget kulturvärde.

Åtgärd:
Kontakt måste tas med markägarna angående trumman. Som den ser ut idag så måste den tas bort och antagligen ersättas med någon annan konstruktion, företrädesvis en balkbro.

Resultat:
Fria vandringsvägar säkras i alla flöden och inga problem med att trumman sätter igen.

Arbetsinsats:
Omfattande arbetsinsatser som inte ryms inom detta projekt.

Övrigt:
Berörda markägare ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd har gjorts inom projektet. Objektet har besökts tillsammans med markägaren och Skellefteå kommun.

3 Vägtrumma efter Linbackavägen

Koordinater: **7214107-1714893**

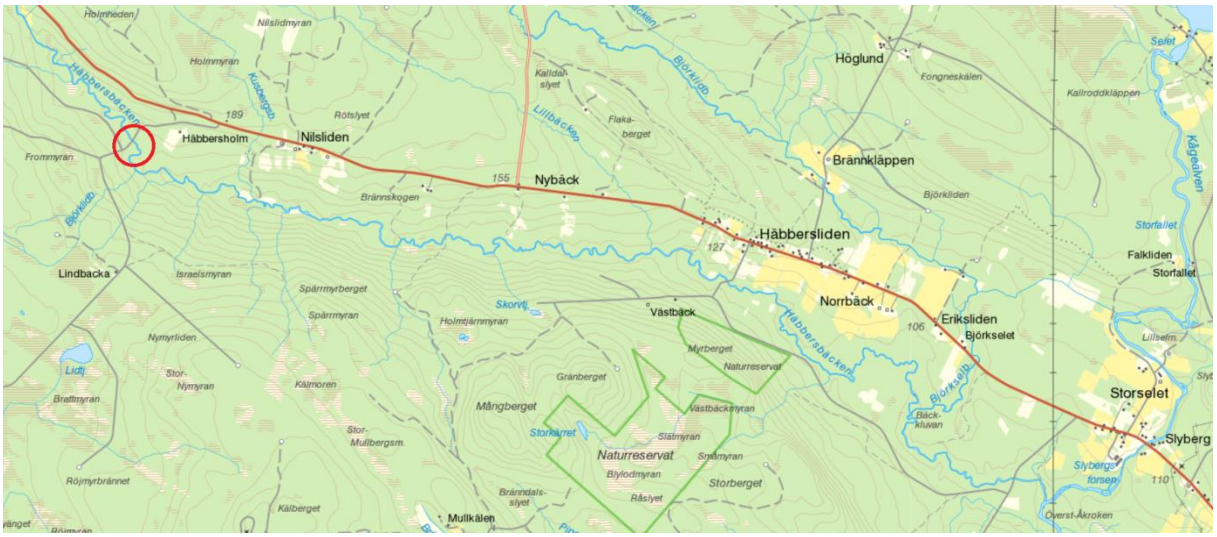

Beskrivning:
Vägtrumman ligger drygt 13 km upp från bäckutloppet under Lindbackavägen och utgör ett partiellt vandringshinder. En stor betongtrumma med gjuten slät botten. Vandringshinder vid låg och medelvattenföring Trumman är bred och håller en för låg vattennivå. Vid normalflöde endast några centimeter. Objektet ligger uppströms ett naturligt vandringshinder, Holmfallet.

Åtgärd:
Tröskling av befintlig trumma med grävmaskin den 11 september 2014.

Resultat:
Vattennivån genom den uppströmsliggande trumman höjdes med ca 40 cm. Fria vandringsvägar har säkerställts.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 4 timmar och en man i 4 timmar den 10 september 2014.

Övrigt:
Det blev en ganska omfattande tröskling och med ganska fint material. Materialet togs från en gammal torrlagd och igenväxt bäckfåra vid sidan av objektet. Det föreligger en risk att höga flöden kan rasera tröskeln. Objektet hålls under uppsikt och eventuell erosion avses att i möjligaste mån ljusteras inom projektet.

Trumman innan åtgärd.

Trumman efter åtgärd.

Trumman innan åtgärd.

Trumman efter åtgärd.

4 Holmfallet i Häbbersholm

Koordinater: **7213808-1715086**

Beskrivning:
En gammal helt raserat slussbord som använts för att underlätta för flottning. Fallet är uppdelat i två partier på en sträcka av ca 50 meter. Resterna av byggnationer finns vid det nedre fallet. Bägge fallen är kraftigt sprängda och har antagligen alltid utgjort ett vandringshinder. Ett för fisk vandringsbart omlöp finns vid det nedre fallets norra sida och mynnar nedom det övre fallet. På norra sidan finns en brytare på nacken till det övre fallet. Denna brytare stänger en gammal igenväxt sidofåra som vars botten idag ligger ca 50 cm ovan fallnacken. I Gustaf Borgs digra avhandling från den 11 juli 1911 står att läsa om omfattande sprängningar i fallet. Det är högst troligt när man ser alla vassa, sprängda klipphällar att fallnacken var avsevärt högre än vad den är idag och att det då rann vatten även i detta omlöp. Det här skulle i sådana fall medföra att det före sprängningarna och byggandet av brytaren var högst troligt att fisk skulle kunna passera fallet.
Inget kultur värde.

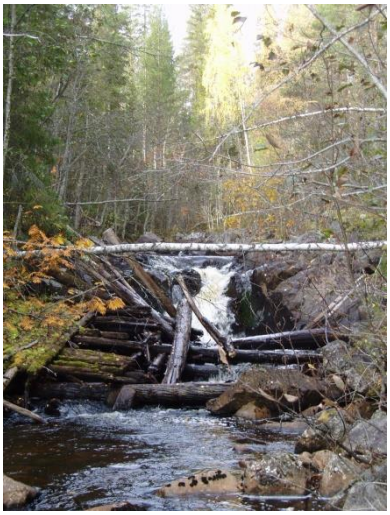

Det nedre fallet.

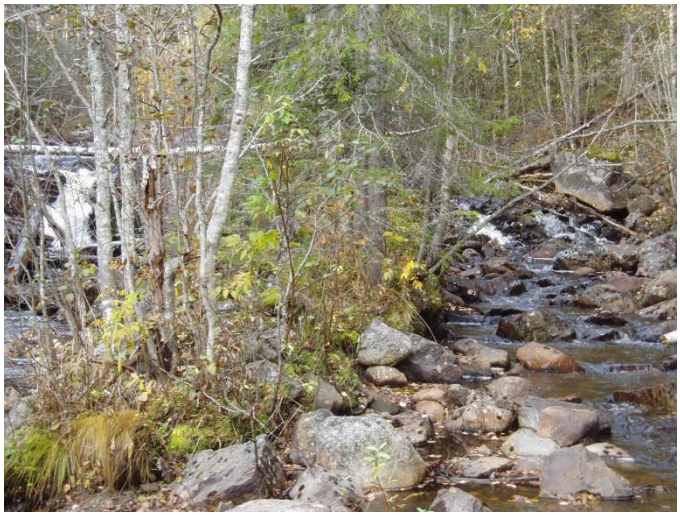

Det nedre fallet med omlöpet på norra sidan.

Det övre fallet.

Åtgärd:
Resterna av de gamla byggnationerna lämnas orörda då de ligger i ett ”naturligt” vandringshinder. Att försöka återskapa fallet som det såg ut före alla sprängningar är nog i det närmaste omöjligt. Det finns en möjlighet att göra det övre omlöpet på norra sidan om fallet vandrings bart. Men det är högst diskutabelt då detta innebär att man måste spränga ner intaget på övre nacken drygt 50 cm.

Biflöden till Häbbersbäcken

1 Björkselbäcken

Koordinater: **630** **7211426-1722146**

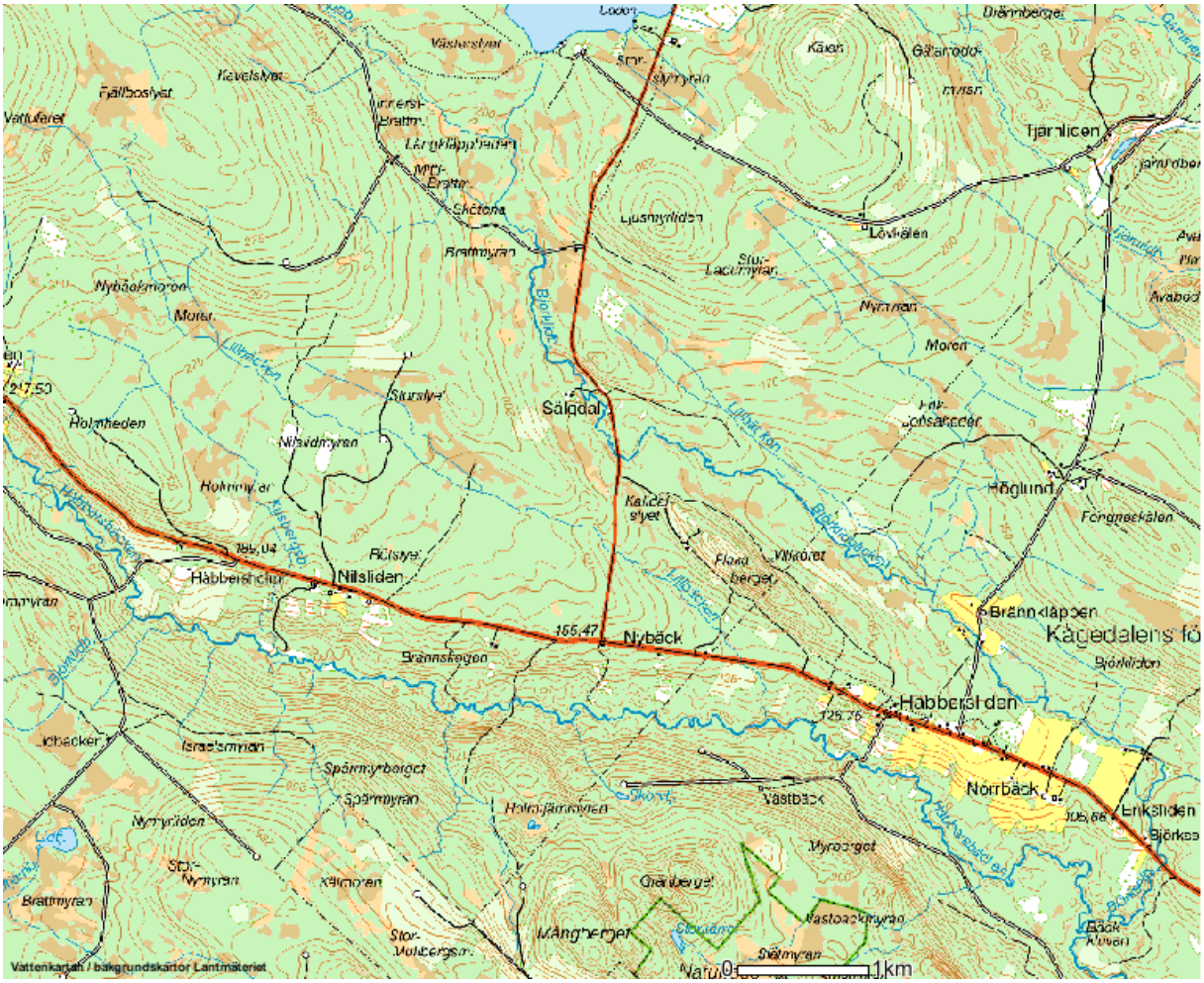

Björkselsbäcken, vattenförekomst: EU_CD: SE721472-171995
Vattnet hade före åtgärd klassningen: Måttlig ekologisk status.
Vattnets betydelse för öringbeståndet: Mycket stor betydelse.

Beskrivning:
Ett större biflöde med fantastiska möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Häbbersbäcken och i hela dess sträckning ända upp till Nyträsket. En sträcka på ca 12 km. Här råder det ingen brist på leksubstrat i lämpliga fraktioner.
Bäcken fiskas en del och det är på sportfiske taget öring på 2,5 kg ganska långt upp efter bäcken. Sannolikt havsöring. Det finns även ett fint bestånd med harr i bäcken.
Bäcken är påverkad av partiella hinder i form av vägtrummor samt en gjuten tröskel som höjer vattennivån i Nyträsket. I övrigt är den opåverkad av mänsklig aktivitet.

Förberedande åtgärder: Inventering gjordes av delar av vattendraget år 2010.

Elfisken gjordes inom projektet under augusti 2011 ovan överfarten vid Jörnsvägen längst ner i bäcken samt just ovan den åtgärdade vägtrumman högt upp i bäcken. Öring och stensimpa fångades på bägge lokalerna med höga tätheter på framförallt den nedre lokalen.

Avsyning: Ingen avsyning är gjord då det inte finns några kulturhistoriska värden på platsen.

Tillstånd: Samtliga berörda markägare har kontaktas med skriftligt brev samt genom ett samrådsmöte som hölls i Stavaträsk inför återställningsarbetet den 2 oktober 2011. Inför åtgärd har berörda privata markägare kontaktats för att eventuellt delta vid arbetet. Erforderliga tillstånd har sökts och fåtts från Skellefteå kommun.

Fysisk åtgärd: Tröskling av vägtrumman med maskin 10 september 2014. Material som användes fanns i anslutning till platsen. Vattennivån i trumman höjdes med 50 cm.

Resultat efter åtgärd: Tröskling av vägtrumman har säkerställt fria vandringsvägar i Björkselsbäcken. Efter att den gjutna tröskeln uppe vid Nyträsket, markerad på nedanstående karta med en pil, är åtgärdad kan Björklidbäcken utan tvekan bedömas ha God Ekologisk Status.

Bild från den nedre elfiskelokalen som fiskades 11 augusti 2011.

1.1 Igensatt vägtrumma Brännkläppen.

Koordinater: **634** **7213602-1721352**

Beskrivning:
Den ena trumman vid Brännkläppen är igensatt med stora mängder träd, ris och bråte. Detta utgör idag inget hinder för fiskvandring men kan fort bli ett problem om den andra trumman börjar sätta igen.

Åtgärd:
Rensa bort allt material från trumman..

Resultat
Eliminera risken att ett vandringshinder uppstår om ytterligare material skulle komma och sätta igen den andra trumman

Arbetsinsats:
Två man i 2 timmar med en såg.

Övrigt:
Ingen kontakt behöver tas för att utföra denna åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ris och bråte togs bort från vägtrumman under hösten 2011.

1.2 Vägtrumma som ligger för högt och är för brant.

Koordinater: **637** **7216609-1718020**

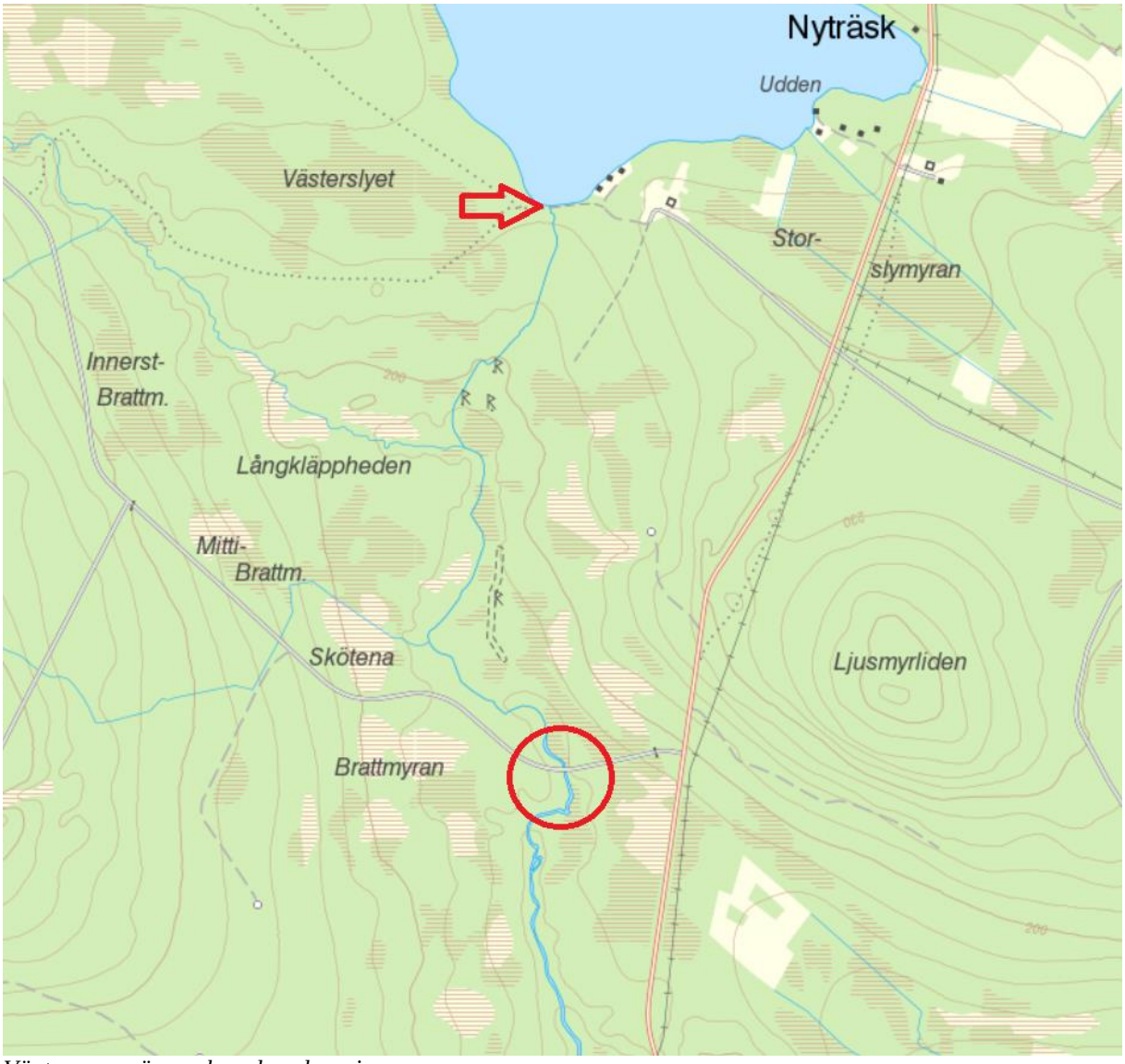

Vägtrumman är markerad med en ring.

Beskrivning:
Denna dubbeltrumma, markerad på kartan med en ring, ligger närmare en mil från utloppet i Häbbersbäcken men bäcken håller fortfarande bra med vatten. Här finns en dubbeltrumma under en större skogsväg som utgör ett partiellt hinder. Bägge trummorna är för branta och den vänstra trumman ligger för högt.

Åtgärd:
Tröskling av befintlig trumma med grävmaskin den 10 september 2014.

Resultat:
Vattennivån genom den uppströmsliggande trumman höjdes med ca 40 cm. Fria vandringsvägar har säkerställts.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 4 timmar och en man i 4 timmar den 10 september 2014.

Övrigt:
Det blev en ganska omfattande tröskling och då utrymmet att gå ner i bäcken för att tröskla på en längre sträcka var begränsad vilket innebar att det blev en ganska brant konstruktion. Materialet togs från området i anslutning till objektet. Det föreligger en risk att höga flöden kan rasera tröskeln. Objektet hålls under uppsikt och eventuell erosion avses att i möjligaste mån ljusteras inom projektet.

Utförd åtgärd:
Den 9 oktober 2016 gjordes ytterligare arbete på platsen. Nu gjordes ett mer omfattande arbete då större block längs vägen samt de uppgrävda sten och grusbankarna längs bäcken lades ut. En längre forssträcka skapades och ett flertal trösklar anlades för att underlätta för fiskvandring och för att få konstruktionen att hålla. En flackare strandzon skapades och bäcken blev avsevärt bredare än efter den tidigare restaureringen.

Lutningen av trumman gör att vattenhastigheten är hög och med en låg vattennivå. Bilden visar den vänstra trumman innan åtgärd.

Bilden visar den högra trumman innan åtgärd 10 september 2014.

Bilden visar den vänstra trumman efter åtgärd 10/9 -14.

Bilden visar den högra trumman efter åtgärd 10/9 -14.

Före åtgärd.

Efter åtgärd 10/9 -14.

Före åtgärd.

Efter åtgärd 10/9 -14..

Bäcken efter den inom projektet slutgiltiga återställningen den 9 oktober 2016.

Bäcken efter den inom projektet slutgiltiga återställningen den 9 oktober 2016.

1:3 Fördämning vid utloppet av Nyträsket.

Koordinater: 638 7218122-1718008

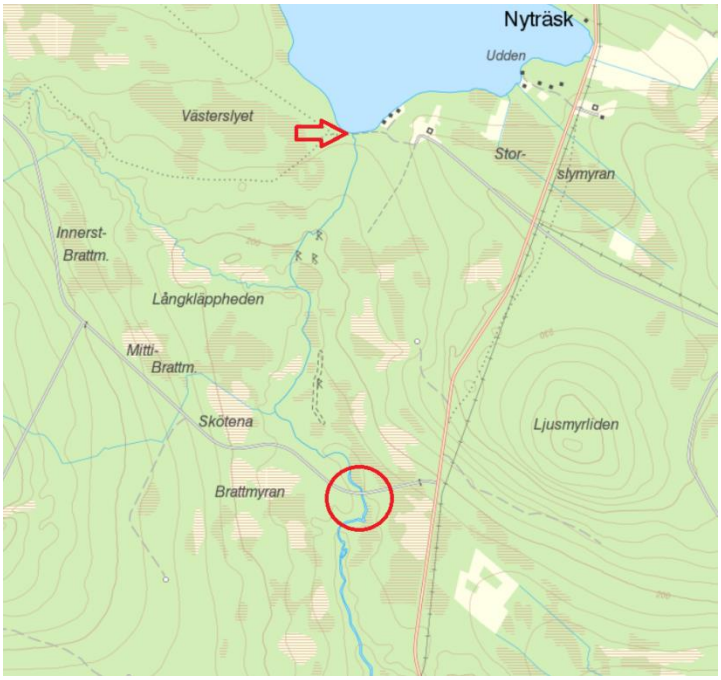

Fördämningen är markerad med en pil på kartan.

Tröskeln mot Nyträsket.

Beskrivning:
Ursprungligen ett gammalt dammläge som blivit omgjort så sent som 2006 för att bibehålla den förhöjda vattennivån i Nyträsket. Det är idag en tröskelkonstruktion av betong och stålbalk som är 5,5 meter bred och med ett fall på 20 cm. Vattennivån över tröskeln vid normalvattenföring uppgår till ca 1 cm. Detta är ett totalt vandringshinder vid låg och medelvattenföringar. Det finns rester kvar av det gamla slussbordet direkt nedströms den nya konstruktionen. Det är omöjligt att tröskla upp nivån då stränderna nedströms är flacka och bäcken är så pass bred.

Åtgärd:
Det går att gjuta eller bygga på den befintliga konstruktionen så en smalare och därmed djupare utloppsström skapas samt uppfyllnad av sten på nedströms liggande slussbord. Ytterligare planering samt kontakter med berörda personer måste göras.

Resultat
Säkerställer så fisk kan passera vid samtliga flöden.
Björkselbäcken erhåller Hög status.

Arbetsinsats:
Två man i 16 timmar för byggande av form samt gjutning.

Övrigt:
Berörda markägare och boende runt Nyträsket ska kontaktas före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd inom projektet.
Efter kontakt med boende och stugägare från området så tog de själva på sig att åtgärda vandringshindret. De har kapat upp en ränna i den gjutna tröskeln dit vattnet koncentreras och sedan styrt ihop vattnet med brädor som fästs på slussbordet.
Min bedömning är att åtgärden trots ett gott försök inte är helt optimal för fiskvandring.

Den gjutna tröskeln.

Det uppkapade spåret i betongtröskeln med brädor som styr ihop vattnet.

2 Långkläppbäcken.

Koordinater: **670** **7217480-1717776**

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde med goda möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Björkselbäcken samt vidare uppströms. Vid inventeringstillfället så var det förvånansvärt höga flöden i bäcken: Detta tyder på att bäcken är flödeskänslig då den kommer från det utdikade myrområdet Stor Degermyran.
Det är av största vikt att besöka bäcken igen vid normalvattenföring och även följa den längre uppströms där den heter Stor Degermyrbäcken. Det är nämligen tänkt att pumpa över vatten från Stor Degermyrans torvtäckt ner i denna bäck. Bäcken är mycket otillgänglig då det sitter bommar efter samtliga anslutningsvägar som går nära bäcken.
Den enda vägtrumman som finns efter bäcken kan vara ett partiellt vandringshinder vid lägre flöden då den ser ganska brant ut.

Åtgärd:
2 elfisken. Ett i anslutning till utloppet och ett längre uppströms.

Prioritet 1.

Inventera en sträcka på 5 km från utloppet i Björkselbäcken och upp efter Stor Degermyrbäcken.

Resultat:
Det är av största vikt att det finns kunskap om detta vatten då tanken är att nyttja detta för torrläggning av Stor Degermyrans torvtäckt..

Arbetsinsats:
En man i 8 timmar.

Övrigt:
Ingen kontakt behöver göras för inventering. Ser trumman ut att vara ett hinder så ska kontakt tas med berörda markägare.

Utförda åtgärder:
Dessvärre hans varken elfisken eller inventeringar med inom projektet.

På tok för högt vatten för att kunna göra en bedömning om status för vägtrumman. Ytterligare besök måste göras vid gynnsammare flöden.

3 Lill Degermyrbäcken.

Koordinater: **7220707** **0755173**

Beskrivning:
Vattnet har God status.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 2.
Detta utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde med möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Nyträsket samt vidare uppströms. Bäcken med sitt biflöde Kull-Johnbäcken rinner i huvudsak stilla genom myrmarker så det är osäkert hur produktiv bäcken är. Bäcken rinner till stora delar mycket otillgängligt. Vägtrumman vid Stavaträskvägen 4,5 km upp från utloppet i Nyträsket är ett partiellt hinder vid lägre flöden men här är bäcken så pass liten så dess betydelse för fisk är antagligen ganska liten.

Åtgärd:
1 elfisken i anslutning till Stavaträskvägen.
Prioritet 2.

Eventuellt tröskla ned trumman.

Vägtrumman under Stavaträskvägen

Resultat:
Det är av största vikt att det finns kunskap om detta vatten då tanken är att nyttja detta för torrläggning av Stor Degermyrans torvtäckt..

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 4 timmar och en man i 4 timmar med spett och spade.

Övrigt:
Kontakt tas med Trafikverket angående åtgärd.

Utförda åtgärder:
Ett elfiske ned vägtrumman under Stavaträskvägen gjordes den 30 augusti 2011. Fångsten blev 2 öringar och en lake. I övrigt är Trafikverket informerade om behovet av åtgärder av trumman.

4 Hummelbäcken.

Koordinater: **671** **7220014-1717578**

Se kartbild här ovan.

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett litet biflöde med möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Nyträsket. Bäcken är dock så pass liten att den är torr stora delar av året. Vägtrumman under skogsbilvägen vid koordinat 669 7218974-1715833 ligger något för högt och utgör ett partiellt hinder. Detta skulle gå att tröskla för hand. Bäcken är till stor del dikad. Även dikade sträckor har såväl uppväxtområden som god tillgång på leksubstrat.

Åtgärd:
1 elfisken i anslutning till trumman under skogsbilvägen.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd.

Vägtrumma vid skogsvägen GPS 672.

5 Lillbäcken.

Koordinater: **642** **7213028-1719744**

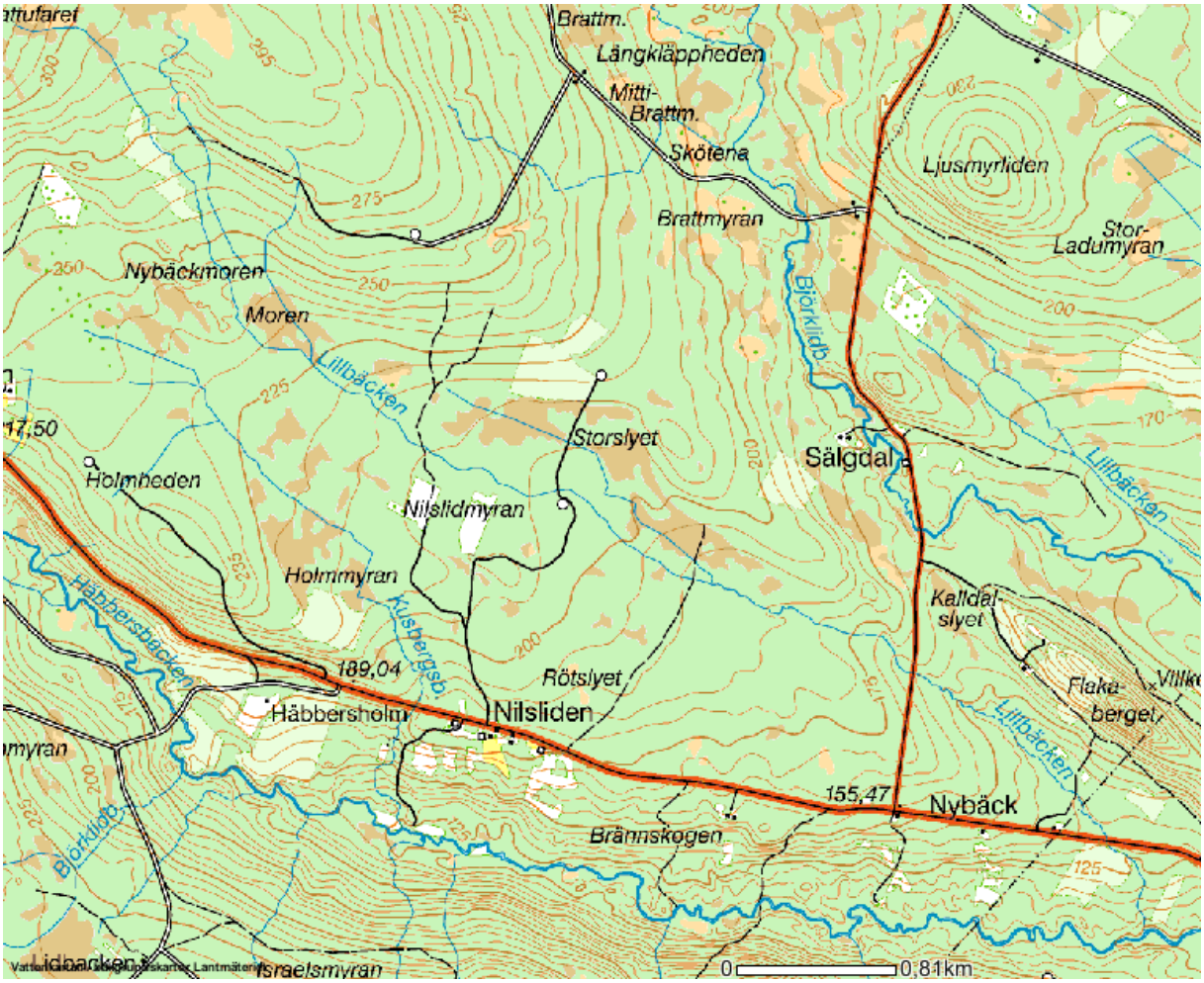

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort och långt biflöde med goda möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Häbbersbäcken samt vidare uppströms. Vid inventeringstillfället så åtgärdade jag utloppet i Häbbersbäcken som var stängt med en brytare. Det finns vidare två vägtrummor vid Jörnsvägen, koordinat 641 7213484-1719550 samt vid vägen till Nyträsk, koordinat 639 7214325-1718564. Bägge dessa trummor ligger för högt och har för hög fallhöjd. Dessa utgör idag partiella hinder.

Åtgärd:
2 elfisken. Ett i anslutning till utloppet och ett vid vägen till Nyträsket.
Prioritet 1.

Ytterligare förbättra utloppet i Häbbersbäcken.
Tröskla de bägge trummorna, Maskin behövs antagligen i bägge fallen.

Resultat
Säkerställer så fisk kan passera vid samtliga flöden.
Lillbäcken erhåller Hög status.

Arbetsinsats:

Kompletterande restaureringar.	Två man med spett och spade i 4 timmar.
Tröskling av vägtrummor.	En grävmaskin i 8 timmar och en man i 8 i timmar med spett och spade.

Övrigt:
Samråd med Trafikverket ska göras inför åtgärd.

Utförd åtgärd:
2 elfisken gjordes på vardera sidan trumman under Jörnsvägen den 15 augusti 2011. På lokalen nedströms fångades en öring.
Ytterligare åtgärder gjordes för hand vid utloppet i Häbbersbäcken hösten 2016.
Trafikverket kommer att åtgärda båda trummorna under 2017 eller 2018. Se bilaga från Trafikverket.

Trumman under Jörnsvägen.

Trumman under Nyträsk vägen.

Utloppet i Häbbersbäcken före åtgärd.

Utloppet i Häbbersbäcken efter åtgärd.

6 Kusbergsbäcken.

Koordinater: **673** **7214153-1716062**

Se kartbild här ovan.

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett litet biflöde med goda möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Häbbersbäcken samt vidare uppströms 700 meter till vägtrumman under Jörns vägen där det är ett totalt vandringshinder. Den otroligt branta fallhöjden gör det omöjligt att tröskla denna trumma. Kontakt bör tas med Trafikverket angående denna trumma i händelse att den ska bytas ut. Vid ett sådant tillfälle bör större hänsyn tas för fiskvandring.

En trumma som är omöjlig att tröskla.

Åtgärd:
1 elfisken nedströms trumman.
Prioritet 2.

Samråd med Trafikverket angående möjligheter att lägga om trumman.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske gjordes i bäcken nedströms vägtrumman under Jörnsvägen. Ingen fångst noterades. Trafikverket planerar att åtgärda båda trummorna under 2017 eller 2018.

7 Lill Häbbersbäcken.

Koordinater: **676** **7216034-1713104**

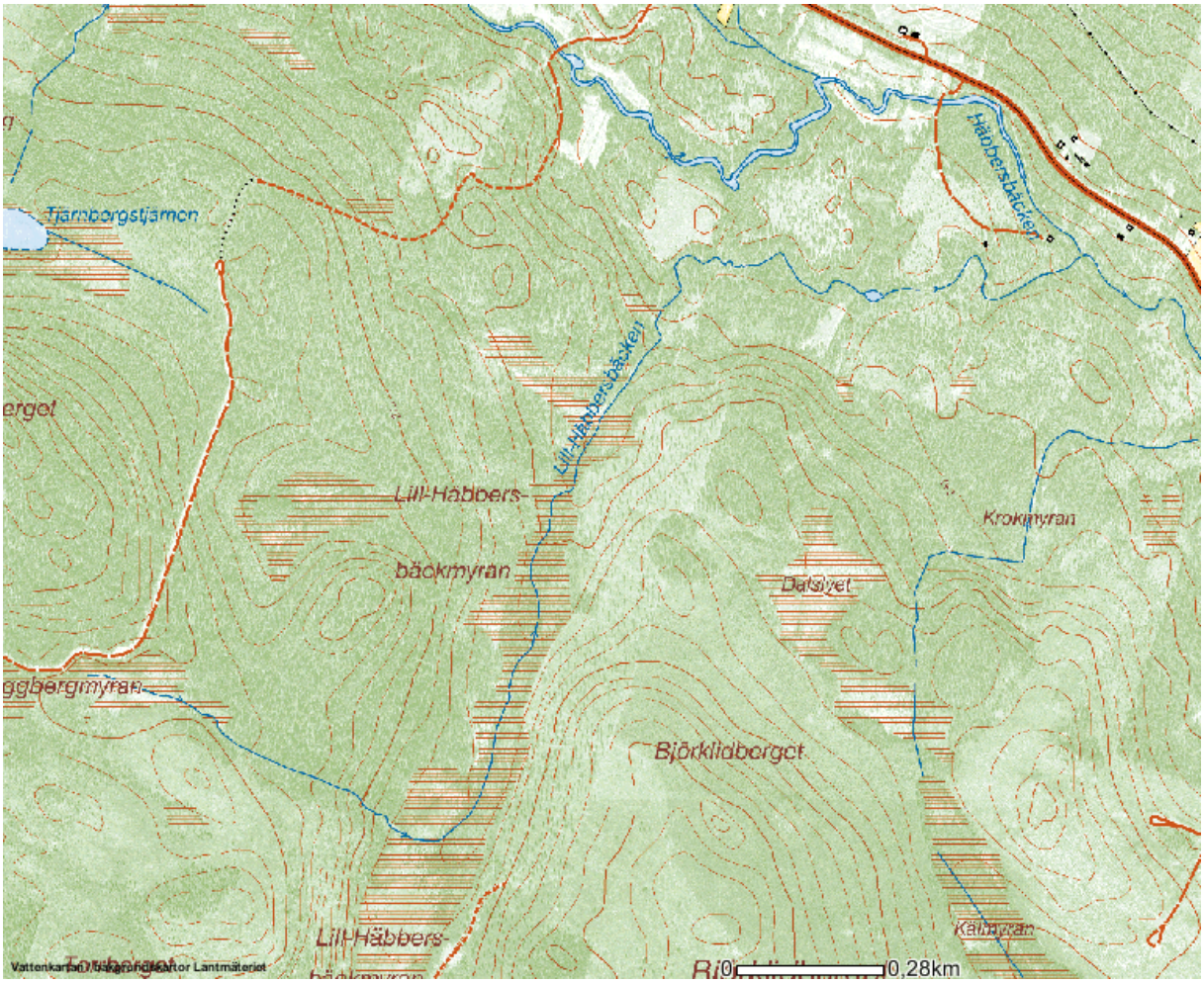

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 3. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde med goda uppväxtområden och även i viss mån för lek i anslutning till utloppet i Häbbersbäcken samt vidare uppströms. Bäcken flyter förhållandevis lugnt och stilla i hela dess lopp men det finns ganska god tillgång på öring. Jag gick en bit efter bäcken och såg en del fisk.
Jag rev vid inventeringstillfället en raserad bro som låg i vattnet vid utloppet i Häbbersbäcken samt delvis ett damm vars syfte ursprungligt har varit att få en vattenspegel vid en gammal öde stuga. Bägge dessa objekt var tidigare partiella vandringshinder.

Åtgärd:
1 elfiske i anslutning till utloppet.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske gjordes en bitt upp från utloppet i Häbbersbäcken den 29 augusti 2011. Fångsten blev endast 2 stensimpor.

Det delvis redan raserade dammet vid den gamla stugan. Dämningens syfte har varit att skapa en vattenspegel.

Fördämningen efter åtgärd.

Raserad bro som är ett partiellt vandringshinder före åtgärd.

Efter åtgärd

8 Myrtjärnbäcken.

Koordinater: **679** **7217127-1710822**

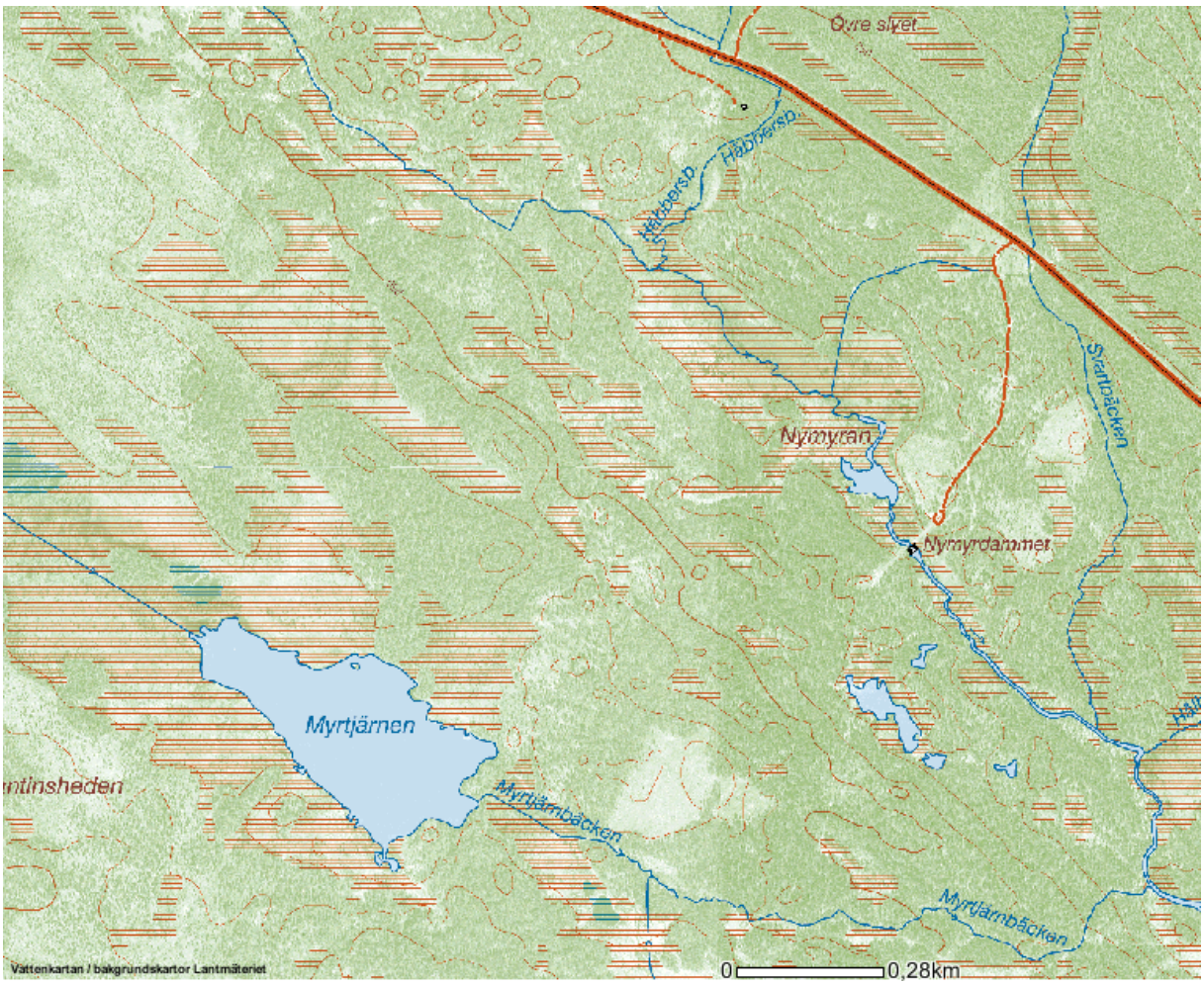

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde med goda uppväxtområden. Här finns även i viss mån förutsättningar för lek i anslutning till utloppet i Häbbersbäcken samt vidare uppströms. Bäcken har en god variation på bottensubstratet där samtliga fraktioner finns. Sträckan upp till Myrtjärnen verkar till stor del bestå av fors och strömsträckor. Bäcken ligger mycket otillgängligt och verkar vara ganska opåverkad.

Åtgärd:
1 elfiske i anslutning till utloppet i Häbbersbäcken.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd.

Utloppet i Häbbersbäcken.

Uppströms utloppet.

9 Svartbäcken.

Koordinater: **678** **7217428-1710724**

Se kartbild här ovan.

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett mindre biflöde med begränsade möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till utloppet i Häbbersbäcken samt vidare uppströms. Bäcken rinner i huvudsak stilla genom myrmarker. En svår färsk körskada noterades i anslutning till utloppet i Häbbersbäcken. Dåligt med kant zon på de stora avverkade områdena längs bäcken. Vägtrumman under Jörnsvägen utgör inget hinder.

Åtgärd:
1 elfiske i anslutning till trumman vid Jörnsvägen.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Den 29 augusti 2011 gjordes ett elfiske ned trumman under Jörnsvägen. En öring fångades vid tillfället.

1 år gammal körskada. Dålig hänsyn har tagits vad gällande strandskydd vid avverkning.

10 Hålmyrbäcken.

Koordinater: **684** **7218299-1709922**

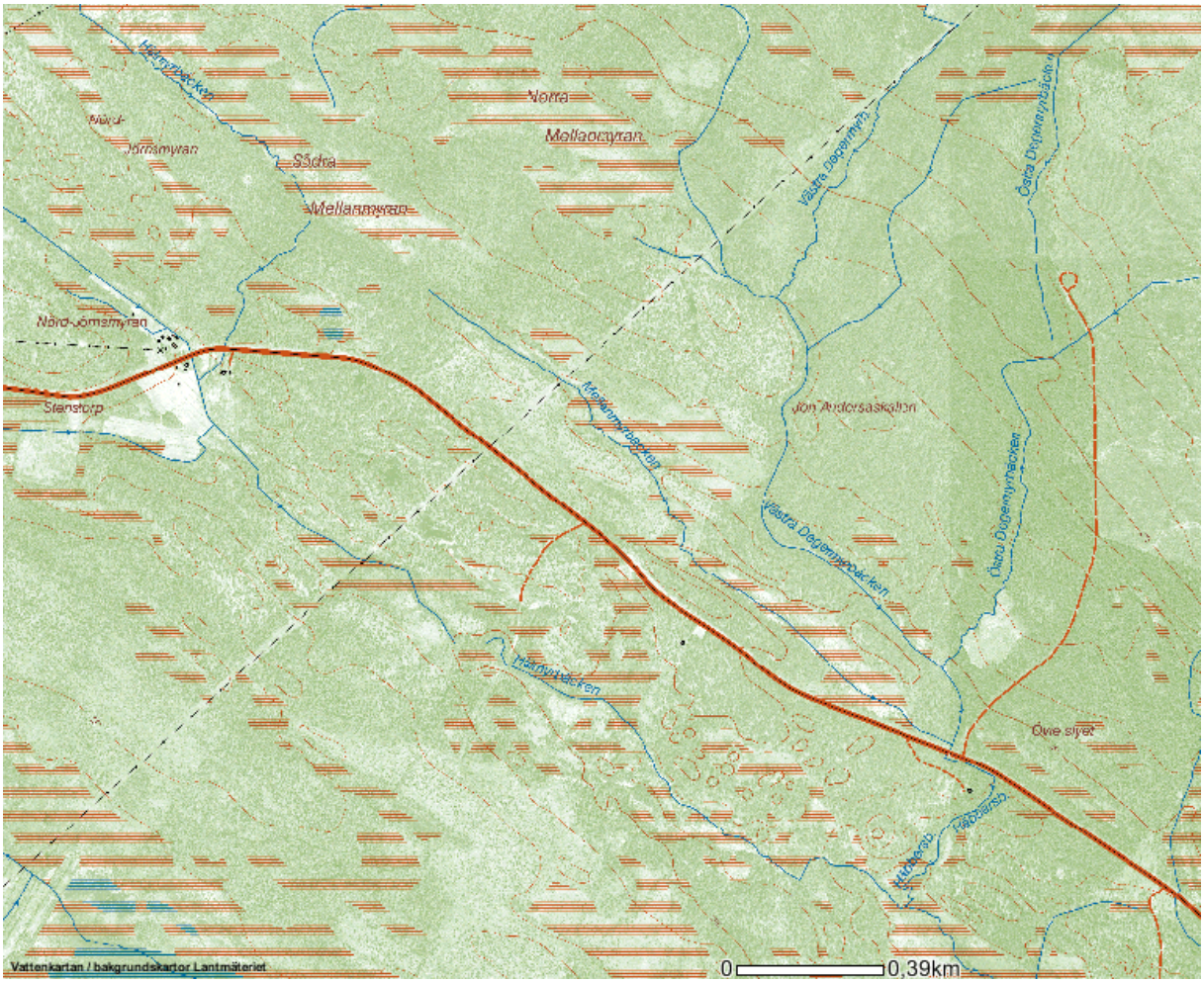

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde med möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till sammanflödet med Häbbersbäcken samt vidare uppströms. Bäcken rinner till största delen genom myrområden men det finns en hel del ström och fors partier. Det dominerande bottensubstratet är sand och grus med inslag av sten och block. Bäcken är mycket otillgänglig då den rinner genom svår forcerad terräng bestående av sumpskogar och myrmarker och massa stora tuvstarrstuvor.
Den enda vägtrumman som finns efter bäcken är uppe vid Jörnsvägen ca 2,4 km uppströms sammanflödet med Häbbersbäcken. Trumman utgör ett totalt vandringshinder. I övrigt är bäcken opåverkad förutom dikade partier högre upp i systemet och då framförallt uppströms trumman.

Åtgärd:
2 elfisken. Ett på vardera sidan vägtrumman under Jörns vägen..

Prioritet 1.

Omläggning av trumman vid Jörns vägen. Koordinat 685 7219760-1708108. Undersök med Trafikverket om det är aktuellt att göra någonting åt vägtrumman i fråga.

Resultat
Säkerställer så fisk över huvud taget ska kunna passera. Hålmyrbäcken erhåller Hög status.

Arbetsinsats:
En omfattande insats krävs för detta projekt.

Övrigt:
Samråd med Trafikverket ska göras inför åtgärd.

Utförd åtgärd:
Två elfisken gjordes den 15 augusti 2011 ett på vardera sidan om vägtrumman under Jörnsvägen. På den nedre lokalen fångades 5 lakar. På den övre lokalen gjordes ingen fångst. Trafikverket har bytt ut trumman.

En av de värsta trummor jag sett på allmän väg.

Fångsten från elfiske i Hålmyrbäcken.

11 Västra Degermyrbäcken.

Koordinater: **683** **7218713-1710001**

Se kartbild här ovan.

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde med goda möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till sammanflödet med Östra Degermyrbäcken där den blir till Häbbersbäcken samt vidare uppströms. Bäcken är till stora delar dikad men med förvånansvärt fint bottensubstrat där alla fraktioner finns. Den kommer från Stor Degermyran där den planerade torvtäkten ska ligga. Bäcken består i huvudsak av fina strömsträckor väl lämpade som uppväxt och lekområden. Det är av största vikt att följa upp detta biflöde då det eventuellt ska torrläggas och vattnet istället ska pumpas över i Stor Degermyrbäcken.

Åtgärd:
1 elfiske uppströms sammanflödet med Östra Degermyrbäcken.
Prioritet 1.

Resultat:
Det är av största vikt att det finns kunskap om detta vatten då tanken är att torrlägga detta vatten för torvbrytning på Stor Degermyrans torvtäckt.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd.

Västra Degermyrbäckens sammanflöde med Östra Degermyrbäcken som kommer in från höger i bild.

12 Östra Degermyrbäcken.

Koordinater: **683** **7218713-1710001**

Se kartbild här ovan.

Den kraftigt urgrävda Degermyrbäcken men trots stor påverkan ändå fantastiskt fina lek och uppväxtområden.

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde med goda möjligheter för lek och uppväxtområden i anslutning till sammanflödet med Västra Degermyrbäcken där den blir till Häbbersbäcken samt vidare uppströms. Bäcken är något mindre påverkad än Västra Degermyrbäcken men är ändå till stora delar dikad men med förvånansvärt fint bottensubstrat där alla fraktioner finns. 2009 gjordes med tillstånd av Länsstyrelsen i Västerbottens län omfattande skogsdikningar av en stor markägare i området. Markägaren hade även tillstånd att dika ur själva huvudfårorna i både Östra och Västra Degermyrbäcken. Detta kunde dock stoppas efter kontakter med Länsstyrelsen och Miljökontoret i Skellefteå. Stor skada var dock redan gjord i form av omfattande körskador med 20 till 50 meters mellanrum samt sedimentations bassänger endast några meter från huvudfåran som fast de var endast några veckor gamla redan eroderat sönder varvid stora massor med sediment runnit ut i bäcken.

Östra Degermyrbäcken kommer också den från Stor Degermyran där den planerade torvtäckten ska ligga.
Bäcken består i huvudsak av fina strömsträckor väl lämpade som uppväxt och lekområden. Det är av största vikt att följa upp detta biflöde då det eventuellt ska torrläggas och vattnet istället ska pumpas över i Stor Degermyrbäcken.

I direkt anslutning till sammanflödet mellan Västra och Östra Degermyrbäcken har Vi en elfiskelokal som Vi har fiskat 2009 och 2010. Resultatet har varit ganska så gott då öring har fångats på lokalen bägge åren.
2009 års sammanlagda tätheter av öring i samtliga åldersklasser var 13,11 öringar per 100 kvadrat meter. 70 % av fångsten var öring 0+.
2010 års sammanlagda tätheter av öring i samtliga åldersklasser var 3,95 öringar per 100 kvadrat meter. Ingen fångst av öring 0+skedde 2010.
Lekbottnarna kan redan ha tagit sådan skada av dikningarna att detta har omöjliggjort lek i området.
2009 påträffades Gammarus Pulex på lokalen dock inga exemplar 2010.

Åtgärd:
1 elfiske uppströms sammanflödet med Västra Degermyrbäcken.
Prioritet 1.

Resultat:
Det är av största vikt att det finns kunskap om detta vatten då tanken är att torrlägga detta vatten för torvbrytning på Stor Degermyrans torvtäkt.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske gjordes den 15 augusti 2011 uppströms Jörnsvägen. 2 öringar, 27 stensimpor och 1 lake fångades vid tillfället. Kågeälvens nedre FvO har elfiskat denna lokal nära på årligen allt sedan 2009 på eget initiativ.

Dikning rätt ut i bäcken samt med omfattande körskador.

Kågeälven

Biflöden till Kågeälven

1 Djupbäcken

Koordinater: **493** **7202331-1742943**

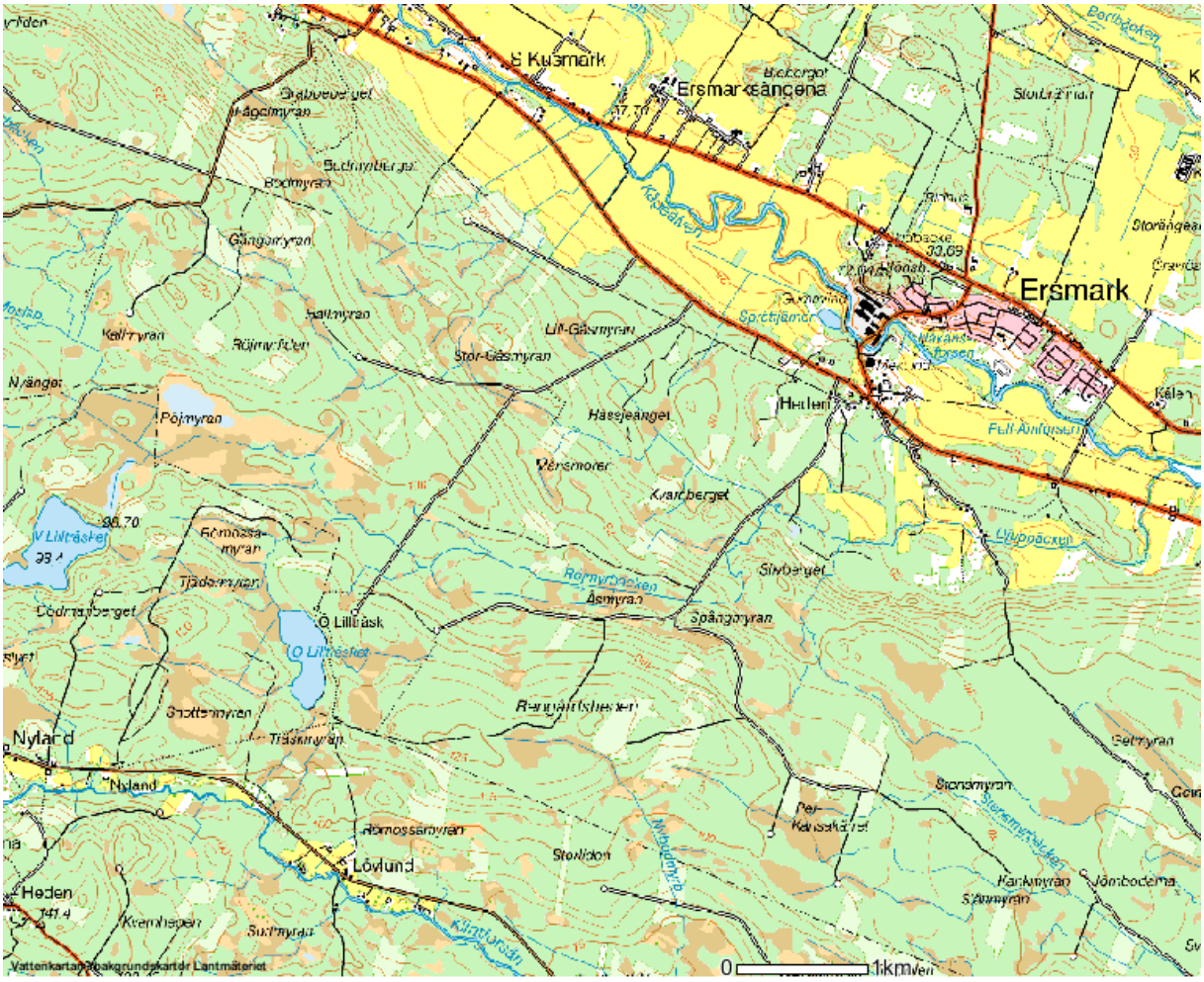

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 5. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Djupbäcken eller som den heter längre uppströms, Röjmyrbäcken är ett större biflöde med fantastiska möjligheter för lek och uppväxtområden. Det finns fina områden i anslutning till utloppet i Kågeälven och i hela dess sträckning ända upp till Östra och Västra Lillträsket. En sträcka på 12 km. Det finns lämpliga fraktioner på leksubstrat framförallt på den nedersta sträckan men även högre upp i systemet. På det mittersta branta partiet finns bara större block.

Bäcken har ett starkt bestånd av öring men det är även gott om laxungar på de nedre lokalerna. Dessa är antagligen näringsvandrare då Djupbäcken hyser enorma mängder Gammarus Pulex. Längre upp i systemet finns det Bäckröding.
Bäcken är inte flottad men har nytjats av människor under 400 år. I Kvarnfallet 4,5 km upp från utloppet i Kågeälven fanns en gammal kvarnplats som var i bruk före år 1664! Ytterligare ca 1,5 km uppströms låg Åsmyrans ängesdamm detta var en enorm anläggning med flera hundra meter långa handgrävda dammvallar på de flacka myrmarkerna kring bäcken. Spåren syns tydligt än i dag men utgör inga hinder för fiskvandring. Dammet användes även som vattenmagasin för kvarnen. Källa Ernst Westerlund ”Byar och folk del 1 Ersmark” 1982.
De övre 6 km av bäcken är delvis dikad över myrområden samt ett rätat parti på 600 meter över åker och ängsmark 2,2 km från sammanflödet med Kågeälven. I övrigt är bäcken i det närmaste opåverkad.

Vägövergång .

Åtgärd:
3 elfisken. Befintliga lokaler finns som fiskats årligen under många år av Kågeälvens nedre FvO.
Prioritet 1.

Utförd åtgärd:
Två elfisken gjordes den 10 och den 16 oktober 2011 på befintliga lokaler. Ett nära mynningen i Kågeälven, här fångades 3 öringungar, 1 laxunge, 15 stensimpor och 7 elritsor. Övre lokalen gav 12 öringungar och 2 bäckrödingar.

2 Martinsbäcken.

Koordinater: **544** **7208085-1731922**

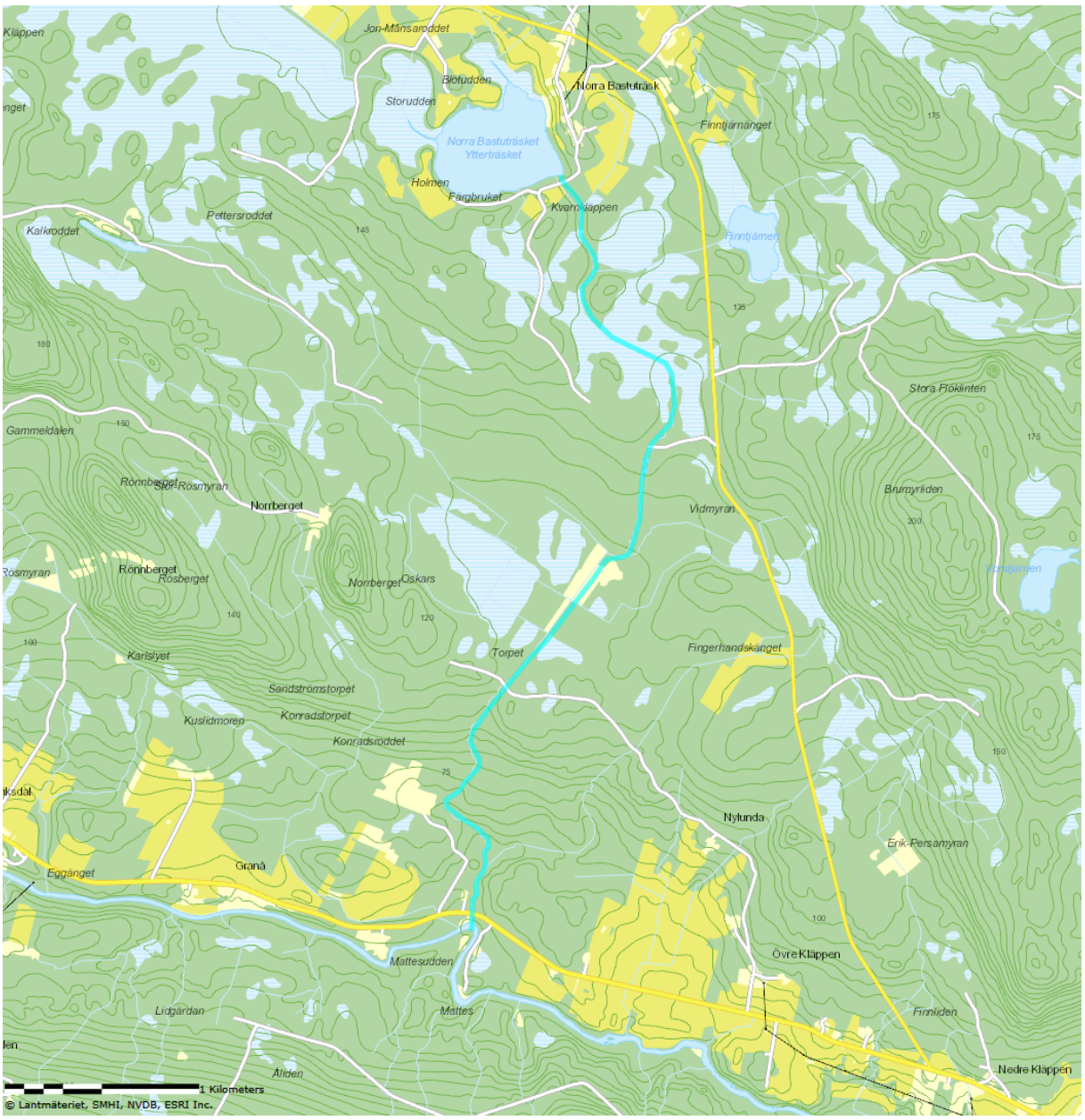

Martinsbäcken, vattenförekomst: EU_CD: SE720984-173258
Vattnet hade före åtgärd klassningen: Måttlig ekologisk status.
Vattnets betydelse för lax och öringbeståndet: Mycket stor betydelse.

Beskrivning:
Ett lite större biflöde som rinner upp i Norra Bastuträsk och rinner ut i Kågeälven, en sträcka på ca 6 kilometer. Martinsbäcken eller som den heter längre uppströms, Vidmyrbäcken är en fantastiskt fin bäck med goda förutsättningar för att hålla en stark öringstam. Bäcken elfiskas i stort sett årligen av Kågeälvens nedre FvO där resultaten visar på bra tätheter med både lax och öring.

Vid utloppet i Kågeälven finns en vägtrumma under Jörnsvägen. Denna trumma utgjorde ett partiellt vandringshinder vid lägre flöden och har ersatts av Trafikverket med en bantrumma. Problemet vid låga flöden kvarstår dock. De nedersta 300 metrarna rinner bäcken lugnt och stilla genom igenväxt gammal åkermark. Här finns en trumma som vid inventeringstillfället 2010 var helt igensatt med ris och bråte och utgjorde ett vandringshinder. Vägbanken har eroderat bort och övergången används inte längre. Jag rensade ur trumman så att fria vandringsvägar skapades både genom trumman samt vid trumman där bäcken har grävt sig en ny fåra. Risken är att trumman sätter igen vid nästa vårflod och objektet måste tas bort.
Därefter kommer en fantastisk sträcka på 1,2 km upp till Norrbergsvägen med fina uppväxtområden och även en del leksubstrat. Öring har observerats leka längst upp på denna sträcka. Lek förekommer sannolikt även längre ner efter bäcken då 0+ lax och öring påträffas här vid elfiske. 0+ öring finns även högt upp i bäcken så lek förekommer även där.
Den rika tillgången på sötvattensmärlkräftan, Gammarus Pulex gör förutsättningarna för lax och öringungar mycket gynnsamma i Martinsbäcken.
Uppströms Norrbergvägen är bäcken dikad och rätad på en sträcka av 1 km över en uppodlad myr, Vidmyran. Här finns inga strömpartier utan bara en lugn djup och rak fåra. Bävern har nu anlagt ett flertal bäverdammar här.
Det råder numer fiskeförbud i samtliga biflöden inom Kågeälvens nedre FvO sedan många år men tidigare fiskades det upp riktigt stora öringar på den dikade sträckan om somrarna.

Längst upp på Vidmyran finns tre gamla dammlägen på rad där det redan på 1700 talet fanns en kvarn. 1754 byggdes två sågar efter varandra. Vattnet räckte bara till sågning på vårflödet men var ganska omfattande.
1754 till 1774 tillåten sågning var 200 tolfter
1774 till 1783 tillåten sågning var 400 tolfter
Därefter var tillåten sågning 50 tolfter
En tolft är 12 brädor som är 1,5 tum tjock och 7 alnars längd.
Dessa ersattes av flera kvarnar och en spånhyvel ända fram till 1910. Här anlade på senare tid Knut Lundmark Norra Bastuträsk ett antal fiskdammar som var i drift fram till 1980 talet. Resterna av de tre dammlägena finns ännu kvar men utgör inga vandringshinder i dagsläget då det finns fungerande omlöp förbi.

Vid utloppet av Finntjärn i ett biflöde till Martinsbäcken finns ett gammalt raserat dammläge. Detta användes som vattenmagasin för sågarna och kvarnarna nere på Vidmyran. Detta utgör inget hinder idag men på samma plats finns ett totalt vandringshinder i form av ett galler som hindrar fisk att simma från Finntjärn som idag används som Put and Take vatten av Kusmarks byamän där fisket upplåts åt allmänheten. Detta biflöde är litet och till största delen dikat och allt som oftast torrlagt på somrarna.
Martinsbäcken rinner upp i Norra Bastuträsket 6,2 km från sammanflödet med Kågeälven. Här finns en tröskling för att hålla upp vattennivån i Norra Bastuträsket konstruerad av telefonstolpar och presenning. Detta utgör ett totalt vandringshinder i de flesta flöden.

Förberedande åtgärder: Inventering gjordes av delar av vattendraget år 2010. Jag har dock mycket god kännedom om denna vattenförekomst.
Elfisken gjordes inom projektet under augusti och september 2011 på en lokal längst ner på sträckan samt en lokal uppströms de gamla dammlägena högt upp i bäcken. Dessa lokaler fiskas i stort sätt årligen på initiativ av Kågeälvens nedre FvO och långa serier av elfiskedata finns. Goda tätheter av lax och öring finns för det mesta på den nedre lokalen medan den övre lokalen uppvisar lägre

tätheter. Denna lokal är inte någon idealisk öringbiotop då den är både dikad och dåligt strömsatt.

Avsyning: Ingen avsyning är gjord då det inte finns några kulturhistoriska värden på platserna.

Tillstånd: Samtliga berörda markägare har kontaktas med skriftligt brev samt genom ett samrådsmöte som hölls i Stavaträsk inför återställnings-arbetet den 2 oktober 2011. Ett extra samrådsmöte hölls med Bastuträskborna den 10 maj 2012 för att informera om trösklingen av Norra Bastuträsket. Inför åtgärd har berörda privata markägare kontaktats för att eventuellt delta vid arbetet. Markägaren vid objektet vid Norra Bastuträsk deltog vid arbetet.
Erforderliga tillstånd har sökts och fåtts från Skellefteå kommun.

Fysisk åtgärd: Avlägsna den gamla trumman som ligger i bäcken.
Bygga en tröskel av sten och grus i varierande fraktioner som ersätter befintlig dämning av telefonstolpar och presenningar. Syftet är att hålla en oförändrad vattennivå i Norra Bastuträsket efter åtgärden. Material som användes fanns i en privat grustäckt i anslutning till platsen. Åtgärderna utfördes 1 och 2 september 2014.

Resultat efter åtgärd: Avlägsnande av vägtrumman har säkerställt fria vandringsvägar i Martinsbäckens viktiga nedre delar med fri förbindelse med Kågeälven.
Ersättning av dammkonstruktionen vid Norra Bastuträsk med en tröskel av stenmaterial har skapat konnektivitet mellan sjön och bäcken.
Trots utförda åtgärder med att avlägsna de två anlagda vandringshinder som fanns i Martinsbäcken så är stora delar av bäcken fortfarande dikad. Dikningarna är i huvudsak på lugnare områden av bäcken men påverkar sannolikt förutsättningarna för fisk i vattenförekomsten negativt. På sträckan upp till Vidmyran har Martinsbäcken sannolikt God Ekologisk status efter utförd åtgärd med den gamla vägtrumman. På de uppströms liggande områdena så kan sannolikt statusklassningen vara fortsatt oförändrad vilket innebär Måttlig Ekologisk status.

Utförd åtgärd: Två elfisken gjordes den 17 augusti och den 1 september 2011 på befintliga lokaler. Den nedre lokalen gav 5 öringar och 1 lax12 elritsor, 4 stensimpor, 1 bäcknejonöga och 1 harr. Den övre lokalen gav ingen fångst. Dessa lokaler fiskas årligen på i initiativ av Kågeälvens nedre FvO.
Trafikverket bytte ut trumman under Jörnsvägen 2015. Både Kågeälvens nedre FvO och Bygg och Miljökontoret påpekade att djupet på uppströmssidan ska vara 30 cm. Resultatet blev 3 cm. Trafikverket är informerade. Hösten 2016 sattes stag in på trummans botten och natursten lades in. Ytterligare åtgärder ska göras för att om möjligt höja nivån.

Den nya trumman vid Martinsbäckens utlopp i Kågeälven utgör ett partiellt hinder.

Vid lägre flöden är djupet endast några centimeter på den totalt 180 cm breda platta botten.

Den nedre elfiskelokalen.

Jättesimpa och jättefet öring tack vare tillgången på Gammarus.

2:1 Obrukbar trumma

Koordinater: **546** **7208427-1731983**

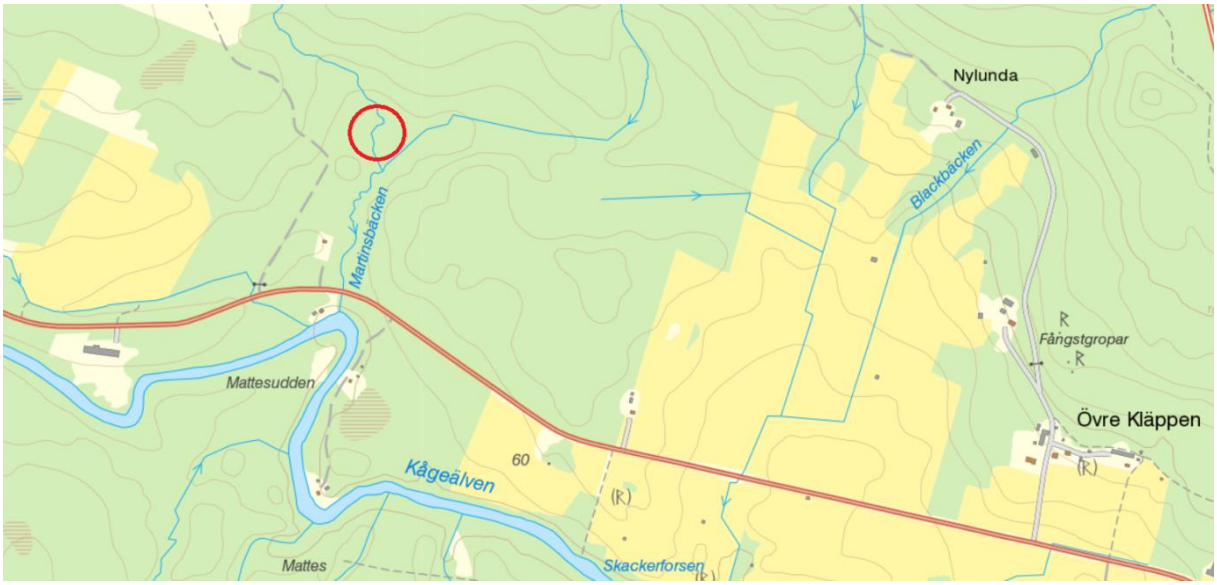

Beskrivning:
300 meter från sammanflödet med Kågeälven finns en trumma som vid inventeringstillfället och före åtgärden var helt igensatt med ris och bråte och utgjorde ett vandringshinder. Trumman rensades för hand 2011 men var tät igen året efter. Vägbanken har eroderat bort och övergången används inte längre.

Åtgärd:
Avlägsna trumma med grävmaskin den 1 september 2014.

Resultat:
Fria vandringsvägar har säkerställts till viktiga lek och uppväxtområden.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 4 timmar och en man i 4 timmar den 1 september 2014.

Övrigt:
Trumman drogs upp till en väganslutning för avhämtning efter överenskommelse med markägaren.

Trumman full med ris och bråte som utgjorde ett vandringshinder före åtgärd.

Efter åtgärd.

2.2 Tröskling av Norra Bastuträsket

Koordinater: **556** **7211896-1732419**

Beskrivning:
Martinsbäcken rinner upp i Norra Bastuträsket 6,2 km från sammanflödet med Kågeälven. Här finns en tröskling för att hålla upp vattennivån i Norra Bastuträsket. Konstruktionen är gjord av stockar och presenningar och utgör idag ett totalt vandringshinder i alla flöden utom vid maxflöden.

Åtgärd:
Ersätt den befintliga konstruktionen med en tröskel av natursten i samma höjd som föregående. För åtgärden av objektet behövs även 18 - 20 ton med natursten i varierande fraktioner. Den nya tröskeln byggs nedströms den gamla konstruktionen och anpassas i höjd så att den exakt motsvarar denna. Därefter rivs den gamla konstruktionen bort.

Resultat:
Fria vandringsvägar säkerställs med bibehållen vattennivå i Norra Bastuträsk.

Arbetsinsats:
Grävmaskin i 8 timmar och en man i 8 timmar den 1 och den 2 september 2014.

Övrigt:
Berörd markägare medverkade vid åtgärden.

Tröskling vid utloppet från Norra Bastuträsket före åtgärd.

Tröskling efter åtgärd.

Bästa möjliga betyg av åtgärden gavs av denna Gädda som trots låga flöden kunde först vandra ner förbi den nya tröskeln från sjön och därefter ångra sig och simma tillbaks upp igen tillbaks till sjön. En utflykt som varit omöjlig för fisk i flera decennier.

2.3 Tröskling av trumma.

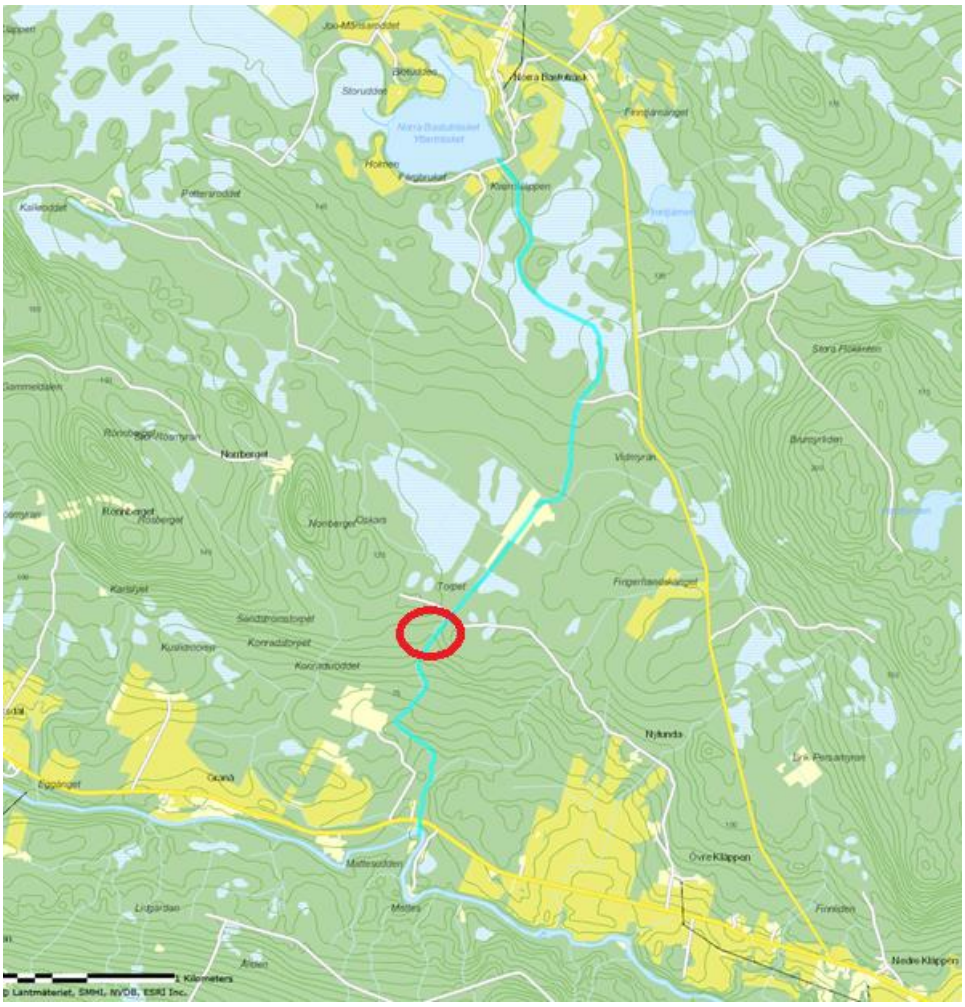

Beskrivning:
En trumma som inte var med i projektplaneringen . Trumman ligger efter en skogsväg som går till Norrberg. Trumman utgjorde ett partiellt hinder vid lägre flöden.

Åtgärd:
4 ton naturgrus.

Resultat:
Fria vandringsvägar säkerställs i alla flöden

Arbetsinsats:
Transport av grus till platsen samt utlastning av material i 4 timmar och en man i 4 timmar. Arbetet utfördes den 14 oktober 2016. Eventuella efterjusteringar görs för hand under 2017.

Övrigt:
Berörd markägare medverkade vid åtgärden.

Trumman innan åtgärd.

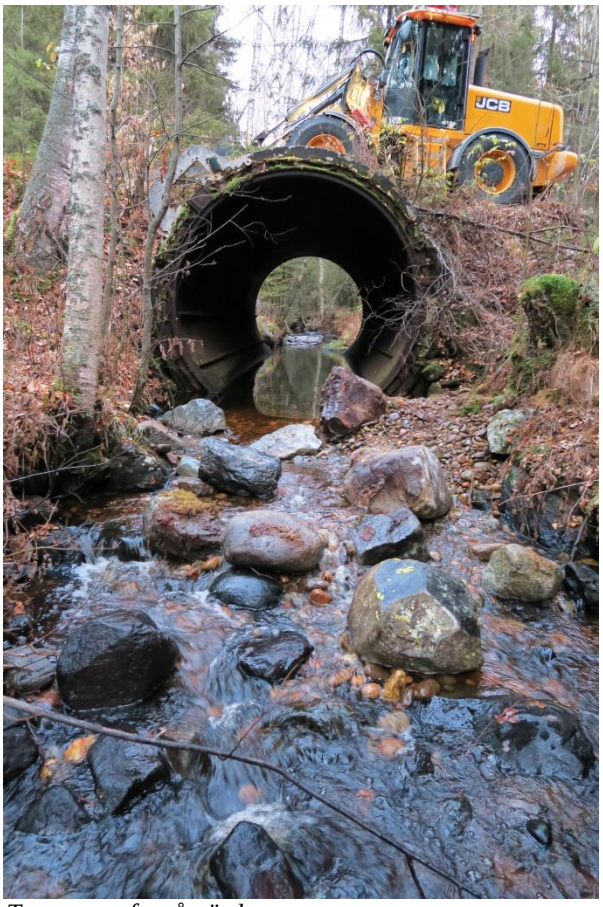

Trumman efter åtgärd.

Sträckan efter åtgärd.

3 Lillträskbäcken

Koordinater: **567** **7208786-1727300**

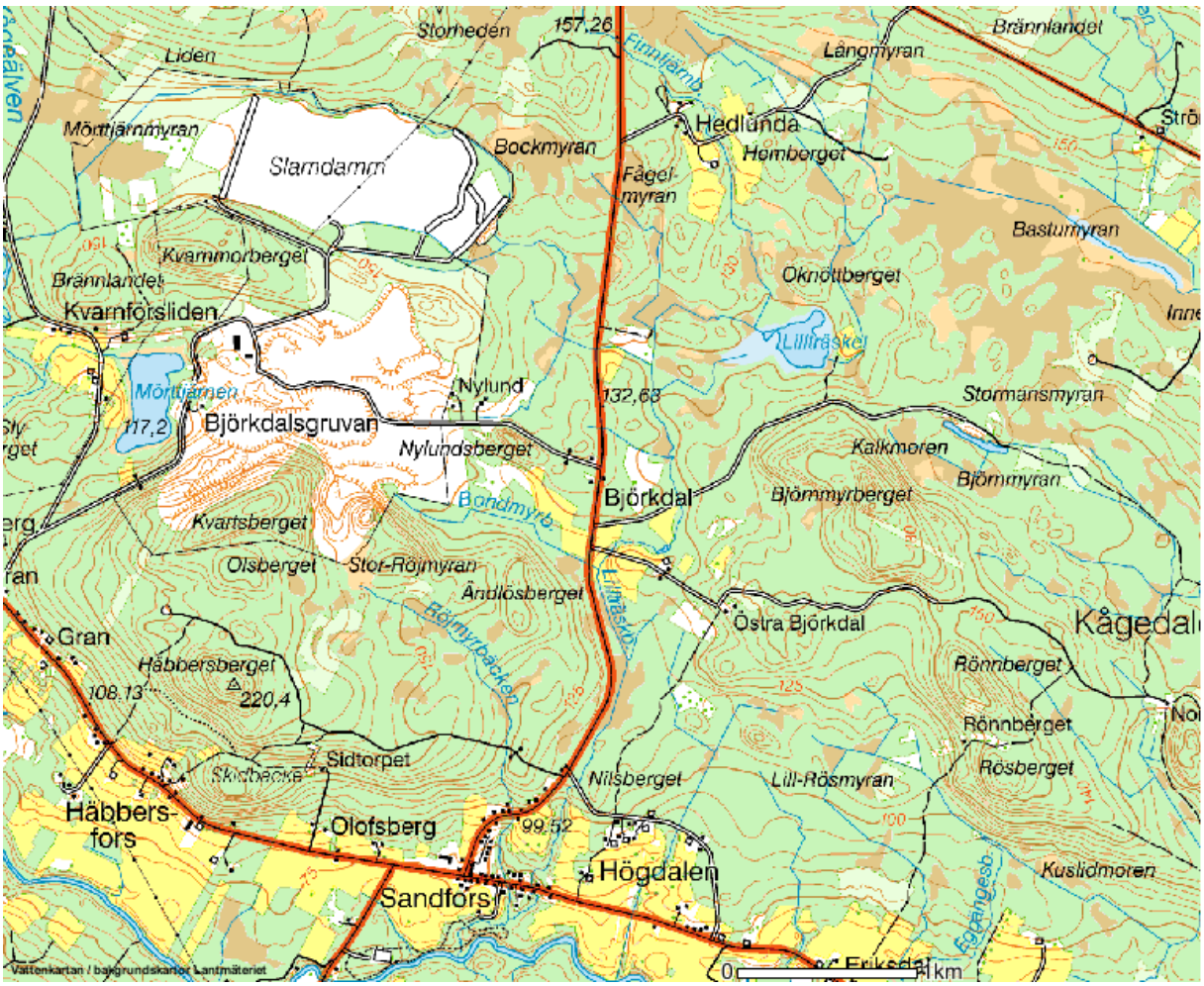

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 5. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Lillträskbäcken är en fantastiskt fin bäck med goda förutsättningar för att hålla en stark öringstam. Bäcken elfiskas årligen med 3 lokaler av Kågeälvens nedre FvO. Resultaten visar ganska bra tätheter med både lax och öring, årsungar så väl som större fisk av båda arter. En förutsättning för detta är antagligen den rika tillgången på Gammarus Pulex. Tätheterna har dock minskat de senaste åren och en möjlig anledning till detta kan vara att Björkdalsgruvan pumpar ut sitt överskotsvatten i bäcken. Processvattnet innehåller höga halter av kväve och nitrater samt stora mängder suspenderande ämnen. En undersökning av lekgrusbäddar nere i Sandfors by 15 september 2010 visade att dessa blivit så pass igensatta att det kan vara tveksamt om dessa är tjänliga att nyttja för reproduktion.
Från sammanflödet med Kågeälven rinner bäcken förhållandevis stilla de första 600 metrarna upp till Jörns vägen. Bottensubstratet här domineras av sand och grus. Sträckan uppströms denna upp till Högdalvägen ca 700 meter har en rejäl fallhöjd med fina uppväxtområden med i huvudsak sten och block som dominerande substrat storlek. Vägtrumman under

Högdalvägen utgör ett vandringshinder som beskrivs här nedan. De övre sträckorna flyter Lillträskbäcken i huvudsak ganska så stilla med inslag av kortare fors och ström sträckor. Bäcken rinner här genom sumpskogsterräng och åkermark.

Vid årets elfiske i Lillträskbäcken den 6 oktober så såg Vi ett flertal större öringar en bit uppströms trumman i Högdal. De största individerna var på omkring 50 cm långa. Fiskarna uppehöll sig här i flera dagar och lekte på forsnacken. Jag hittade inget lämpligt leksubstrat i närheten men öringarna är antagligen bättre än mig på att leta.

Finntjärnbäcken, ett biflöde till Lillträskbäcken.

Åtgärd:
3 elfisken. Befintliga lokaler finns som fiskats årligen under många år av Kågeälvens nedre FvO.
Prioritet 1.
Avlägsna trumman vid Högdalvägen. Lillträskbäcken skulle erhålla God status.

Resultat
Fria vandringsvägar skapas i hela systemet.

Utförd åtgärd:
Årliga elfisken görs av Kågeälvens nedre FvO. Dessa elfisken har finansieras på senare tid av Björkdalsgruvan.
Kontakt har tagits med Skellefteå kommun om byte av trumman under Högdalvägen.

3.1 Vägtrumman under Högdalvägen

Koordinater: 563 7209726-1727948

Vägtrumman vid Högdalvägen. Notera vattnets ”mjölkiga” färg.

Beskrivning:
En mycket illa lagd vägtrumma som utgör i det närmaste ett totalt vandringshinder. 2 st 1 meter i diameter och ca 12 meter långa betongtrummor. Trummorna är så pass breda och har en väldigt stor lutning vilket gör att det är otroligt grunt och hård ström där inne.
Årliga elfisken utförda av Kågeälvens nedre FvO visar tydligt på att tätheterna av öring uppströms trumman endast är en tiondel av det som finns nedströms densamma.

Åtgärd:
Att tröskla upp nivån ned trummorna, koordinat 563 7209694-1727952, är tyvärr omöjligt då nedströms liggande parti är alldeles för brett och har för stor fallhöjd. Vägen är en enskild väg, vägförening Högdal som kommunen tycks drifta med 60% i bidrag. Kontakt tas med kommunen angående omläggning av trumman och då helst ersätta denna med en bro eller en stor halvtrumma med naturlig botten.

Resultat:
Att få avlägsna ett vandringshinder i en bäck med så stor potential som Lillträskbäcken skulle ha en betydande effekt på öring beståndet i Kågeälven. Bäcken upp till trumman är idag en barnkammare för såväl öring som lax med sina stora mängder av Gammarus Pulex.

Arbetsinsats:
Ett omfattande arbete.

Övrigt:
Kontakt måste tas med Skellefteå kommun angående omläggning av trumman

Utförd åtgärd:
Kontakt har vid ett flertal tillfällen tagits med Skellefteå kommun om åtgärder av trumman. Senast den 29 maj 2017.

Vänstra trumman.

Högra trumman.

4 Tarsmyrbäcken

Koordinater: **568** **7209509-1724705**

Beskrivning:
Vattnet har Måttlig status.
Vattnets betydelse för öringbeståndet. Betyg 5.
Detta utifrån tidigare gjorda inventeringar.

Tarsmyrbäcken och Dalbäcken som den övre större grenen jag valt att följa heter upp till Grånästjärnen. En sträcka på 8,5 km. Den egentliga Tarsmyrbäcken fortsätter i dikad och rätad form över kilometer långa åkermarker och myrar. Bäckens nedersta kilometer innan sammanflödet med Kågeälven är kraftigt forsande. Sträckan kännetecknas av stora stenblock och spektakulära forsar. 700 meter upp från sammanflödet så ligger vägtrumman i Bäckfors som utgör ett definitivt vandringshinder. Tarsmyrbäcken är en fantastiskt fin bäck med goda förutsättningar för att hålla en stark öringstam. Bäcken elfiskas årligen med 2 lokaler av Kågeälvens nedre FvO. Resultaten visar ganska bra tätheter med både lax och öring. En förutsättning för detta är antagligen den rika tillgången på Gammarus Pulex.

Åtgärd:
2 elfisken. Befintliga lokaler finns som fiskats årligen under många år av Kågeälvens nedre FvO.

Prioritet 1.
Byt ut trummorna i Grånäs och i Bäckfors.

Resultat
Fria vandringsvägar skapas i hela systemet. Tarsmyrbäcken skulle erhålla God status.

Utförda åtgärder:
Två elfisken på befintliga lokaler gjordes i Tarsmyrbäcken inom projektet den 14 oktober och 3 september 2011. 8 öringar fångades på den nedre lokalen och endast en på den övre lokalen ovan trumman.

Utloppet ur Grånästjärnen.

4.1 Vägtrumma under Bäckforsvägen

Koordinater: **569** **7209210-1724289**

Beskrivning:
En mycket illa lagd stålvägtrumma som utgör ett totalt vandringshinder. Ca 2,5 meter i diameter och ca 12 meter lång. Huggen sten som har klätt in trumman för att hålla kvar vägbanken har rasat ner i bäcken framför trumman. Detta utgör i sig ett vandringshinder. Trumman är så pass bred och har en väldigt stor lutning vilket gör att det är otroligt grunt och hård ström där inne. Årliga elfisken utförda av Kågeälvens nedre FvO visar tydligt på att tätheterna av öring uppströms trumman endast är en tiondel av det som finns nedströms densamma. Tarsmyrbäcken för stundom stora mängder vatten och ljust uppströms trumman är en 90 graders kurva i en kraftig fors. Boende i direkt anslutning till lokalen är oroliga vid vårfloderna då vattnet ibland tenderar att rinna över vägen när trumman inte hinner ta undan. Risken för erosion är överhängande.

Åtgärd:
Kontakt måste tas med ansvarig över vägen angående omläggning av trumman och då helst ersätta denna med en bro med naturlig botten.

Resultat:
Att få avlägsna ett vandringshinder i en bäck med så stor potential som Tarsmyrbäcken skulle ha en betydande effekt på öring beståndet i Kågeälven. Bäcken upp till trumman är idag en barnkammare för såväl öring som lax med sina enorma mängder av Gammarus Pulex.

Arbetsinsats:
Ett omfattande arbete.

Övrigt:
Kontakt måste tas med ansvarig av vägen angående omläggning av trumman.

Utförd åtgärd:
Skellefteå kommun ansvarar över vägen. Platsen har besökts tillsammans med ansvarig från Skellefteå kommun. Sten som rasat ner framför trumman har tagits bort. I nuläget finns ingen planerad åtgärd för trumman. Kontakt med kommunen angående åtgärder gjordes senast den 29 maj 2017.

Bild tagen 2015 efter att stenarna som rasat ner framför trumman tagits bort.

4.2 Vägtrumma i Grånäs

Koordinater: **573** **7204558-1726591**

Beskrivning:
Endast 350 meter från Grånästjärnen under byavägen i Grånäs så ligger denna trumma. Trumman ligger för högt och har för stor lutning.

Åtgärd:
Byt ut trumman.

Resultat:
Fria vandringsvägar skapas.

Arbetsinsats:
Ett omfattande arbete.

Övrigt:
Kontakt måste tas med Skellefteå kommun angående omläggning av trumman.

Utförda åtgärder:
Ingen mer åtgärd.

5 Myrbäcken

Koordinater: **625** **7210186-1723510**

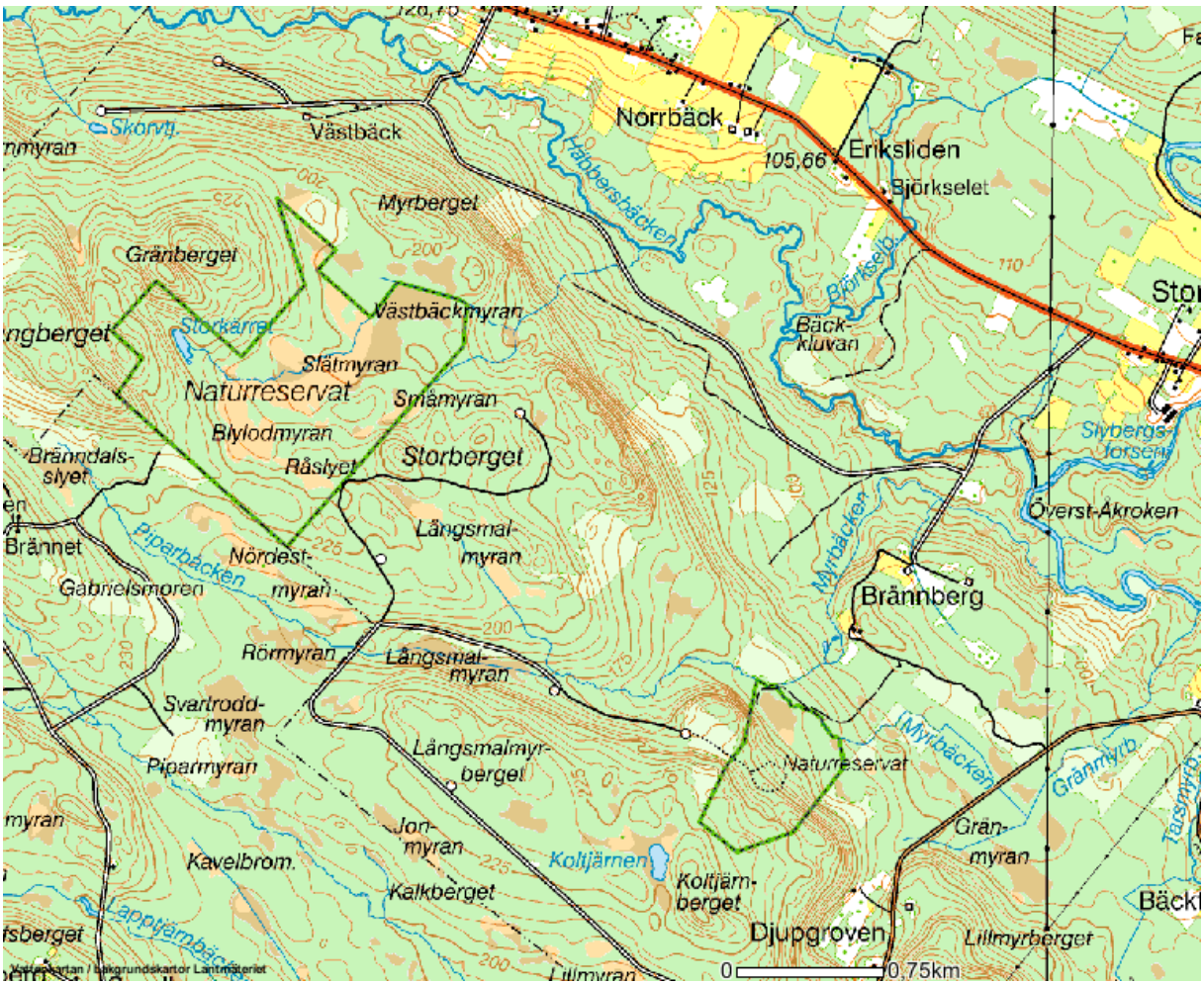

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett litet biflöde med fina uppväxtområden i anslutning till utloppet i Kågeälven. Bäckens nedre lopp är ganska lugnt och botten består av sand. Ett par hundra meter längre upp finns det fina uppväxtområden. Bäcken torkar antagligen ut vid torra somrar.
Trumman under vägen till Brännberg utgör sannolikt inget hinder.

Åtgärd:
1 elfisken i anslutning till Brännbergsvägen.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske gjordes den 29 augusti 2011 ned trumman under vägen till Brännberg. 4 öringar, 3 harrar och 14 elritsor fångades. Stora mängder Gammarus Pulex fanns i bäcken.

Vägtrumman under Brännträskvägen

Sandbotten vid utloppet i Kågeälven.

6 Tjärnlidbäcken

Koordinater: **7217582** **0762267**

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde med fina uppväxtområden en bit uppströms utloppet i Storkågeträsket. Bäckens nedre lopp är ganska lugnt och botten består av finsediment och sand. Ett par hundra meter längre upp finns det riktigt fina uppväxtområden.

Åtgärd:
2 elfisken, ett nedströms vägen mot Kvarnfors och ett uppströms trumman i Tjärnliden.
Prioritet 1.
Ytterligare inventering måste göras angående trumman under Kvarnfors vägen och även en översyn av trumman i Tjärnliden som är något för brant för att vara helt godkänd.

Utförd åtgärd:
Två elfisken, ett nedströms vägen mot Kvarnfors och ett uppströms trumman i Tjärnliden gjordes den 30 augusti 2011. Fångsten blev endast en gädda på den nedre lokalen.
Trafikverket är informerade om trummorna.

Den nedre elfiske lokalen.

Kollapsad trumma Kvarnforsvägen.

6.1 Vägtrumma under Kvarnfors vägen

Koordinater: **627** **7216752-1722343**

Beskrivning:
Den sista ringen nedströms inne i trumman har skilt sig från de övriga. Detta utgör med största sannolikhet ett partiellt hinder vid låg och som råder på bilden, medel vattenföring.

Åtgärd:
Kontakt måste tas med Trafikverket angående åtgärd.

Resultat:
Att säkerställa fria vandringsvägar och ge Tjärnlidbäcken God status.

Arbetsinsats:
Ett omfattande arbete som Trafikverket får räkna på.

Övrigt:
Kontakt måste tas med Trafikverket angående åtgärd av trumman.

7 Lövtjärnbäcken

Koordinater: **7219014 0764191**

Se karta för 6 Tjärnlidbäcken.

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde med uppväxtområden en bit uppströms utloppet i Lillsjön som är ett sel till Kågeälven. Bäckens nedre lopp är i huvudsak ganska lugnt och botten består av fint sediment och sand. Längre upp finns det en del uppväxtområden men den grenar snart ut sig till ett antal små biflöden. Bäcken är delvis rätad.

Åtgärd:
1 elfiske nedströms den nedersta trumman, koordinat 629 7218120-1725718.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske nedströms den nedersta trumman gjordes den 31 augusti 2011. Ingen fångst noterades.

Sträckan ned nedre vägtrumman.

8 Bäckängesbäcken

Koordinater: **600** **7217920-1727609**

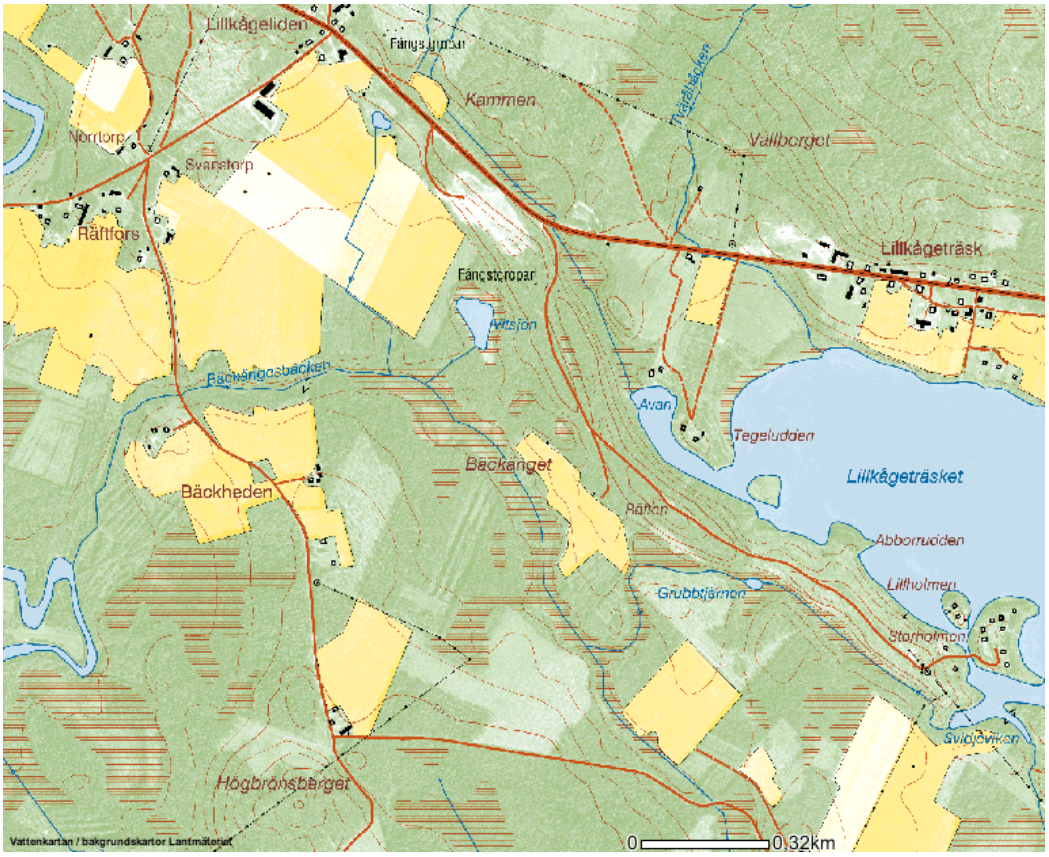

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 2. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde som sammanbinder Lillkågeträsket med Kågeälven. Vattnet är grumligt med mycket alger på botten och det är ont om lämpliga uppväxtområden för öring. Lekbottnar verkar saknas helt. Bäcken är dock viktig för gäddleken då fisk vandrar till Vitsjön. Trumman i Bäckheden är något för brant och kan utgöra ett partiellt hinder vid lägre flöden.
Åtgärdar man detta erhåller Bäckängesbäcken God status.

Åtgärd:
1 elfiske nedströms vägtrumman i Bäckheden, koordinat 598 7218346-1727868.
Prioritet 2.

Tröskling ned vägtrumman i Bäckheden.

Utförd åtgärd:
Ett elfiske ned trumman i Bäckheden den 31 augusti 2011. Fångsten blev 2 lakar, 1 gädda, 1 mört och en stensimpa.
I övrigt är Trafikverket informerade om problematiken kring trumman.

8:1 Vägtrumma i Bäckheden

Koordinater: **598** **7218346-1727868**

Vägtrumman i Bäckheden

Beskrivning:
Vägtrumman är något brant. Detta utgör med största sannolikhet ett partiellt hinder vid lågvattenföring.

Åtgärd:
Det finns rikligt med sten på lokalen (ditfraktad sprängsten, se bild). Detta gör det möjligt att för hand tröskla upp nivån i trumman.

Resultat:
Säkerställa fria vandringsvägar och ge Bäckängesbäcken God status.

Arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett och spade.

Övrigt:
Kontakt kan tas med Trafikverket.

Utförd åtgärd:
Trafikverket är informerade om problematiken kring trumman.

9 Granbäcken

Koordinater: **594** **7220066-1726642**

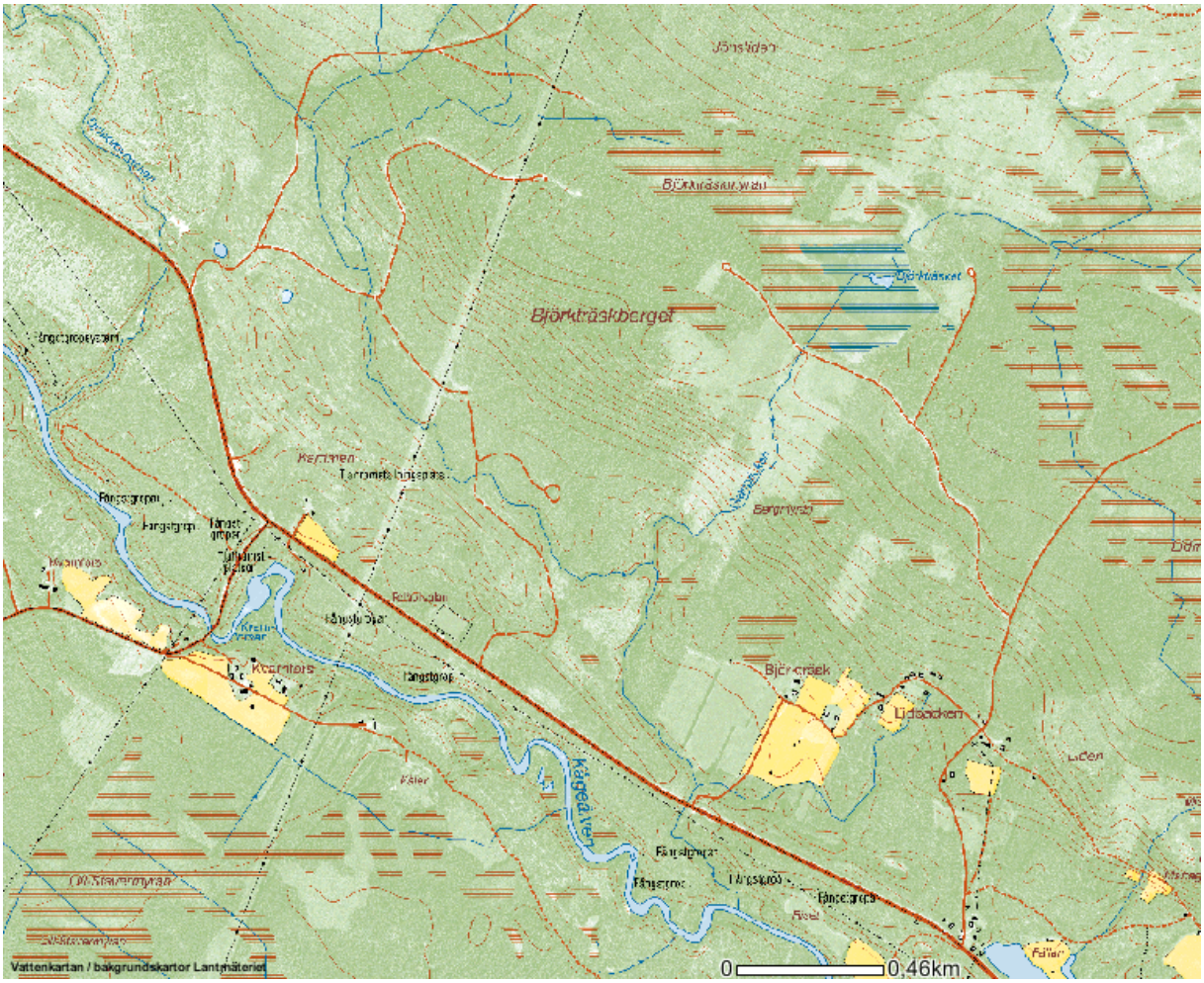

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett medelstort biflöde som rinner ner i Kågeälven. Bäcken har fina så väl lek som uppväxtområden i anslutning till utloppet i älven som högre upp i systemet. Jag besökte vägtrummorna i Granbäckens västra gren men där var bäcken helt torr. Huvuddelen av flödet verkar komma från den östra grenen.

Åtgärd:
1 elfiske i anslutning till Stavaträsk vägen, koordinat 595 7220394-1726479.
Prioritet 2.

Utförd åtgärd:
1 elfiske i anslutning till Stavaträsk vägen den 31 augusti 2011. Fångsten blev 1 öring och 5 stensimpor.

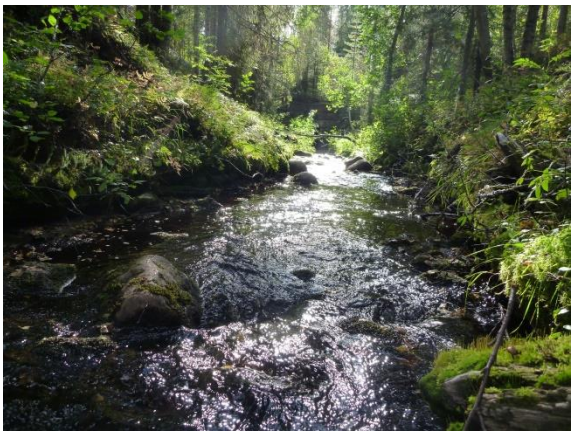

Utloppet i kågeälven.

En fantastiskt fin gammal vägövergång under Stavaträsk vägen.

10 Djupgrov / Långmyrbäcken

Koordinater: **590** **7221594-1724508**

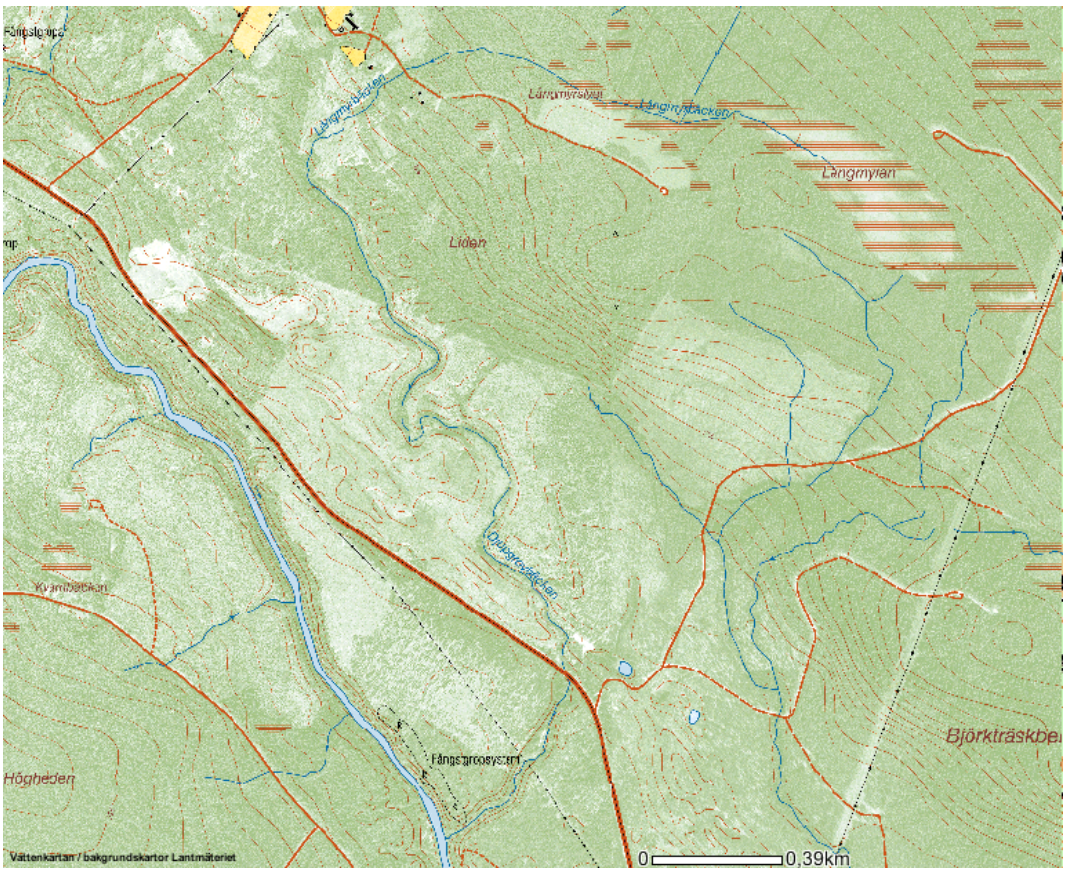

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 4. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett lite mindre biflöde som mynnar i Kågeälven. De 600 metrarna från utloppet i älven till trumman under Stavaträsk vägen är riktigt fin. Här finns fina lekbottnar och fantastiska uppväxtområden för öring. Både vägtrumman under Stavaträskvägen och den uppe i Djupfors utgör totala vandringshinder. Åtgärdar man dessa så erhåller vattnet God status.

Åtgärd:
3 elfisken, ett fiske på ömse sidor vägtrumman under Stavaträskvägen, koordinat 591 7222086-1724850 och ett uppströms trumman i Djupfors, koordinat 593 7223893-1724368. Prioritet 1.

Åtgärda vägtrummorna.

Utförda åtgärder:
2 elfisken, ett ned Stavaträskvägen 31 augusti 2011 och ett fiske uppströms trumman i Djupfors den 1 september 2011. Ingen fångst noterades.
I övrigt enligt nedanstående.

10:1 Vägtrumma under Stavaträskvägen

Koordinater: **591** **7222086-1724850**

Vägtrumman under Stavaträsk vägen.

Beskrivning:
Vägtrumman har en fallhöjd på 40 cm! Detta utgör ett totalt hinder vid alla vattenföringar. Det finns lekbottnar på bägge sidor om trumman och fina uppväxtområden uppströms som i dag är stängda för fisk.

Åtgärd:
Kontakt måste tas med Trafikverket angående åtgärd. Det går eventuellt att maskin tröskla nedströms trumman men det är ganska svårt med den fallhöjd som finns till trumman.

Resultat:
Att säkerställa fria vandringsvägar.

Arbetsinsats:
Ett omfattande arbete som Trafikverket får räkna på.

Övrigt:
Kontakt måste tas med Trafikverket angående åtgärd av trumman.

Utförd åtgärd:
Trafikverket är informerade och trumman kommer att bytas under 2017/2018. Se bilaga.

10:2 Vägtrumma uppe i Djupfors

Koordinater: **593** **7223893-1724368**

Vägtrumman under Stavaträskvägen.

Beskrivning:
Vägtrumman under en skogsväg har en fallhöjd på 40 cm! Detta utgör ett totalt hinder vid låg och medel vattenföringar. Det finns fina uppväxtområden på bägge sidor om trumman.

Åtgärd:
Trumman bör läggas om

Resultat:
Att säkerställa fria vandringsvägar.

Arbetsinsats:
En grävmaskin i 4 timmar och en man med spett och spade i 4 timmar.

Övrigt:
Kontakt måste tas med berörda markägare före åtgärd.

Utförda åtgärder:
Ingen åtgärd.

11 Lillbäcken

Koordinater: **581** **7223157-1723088**

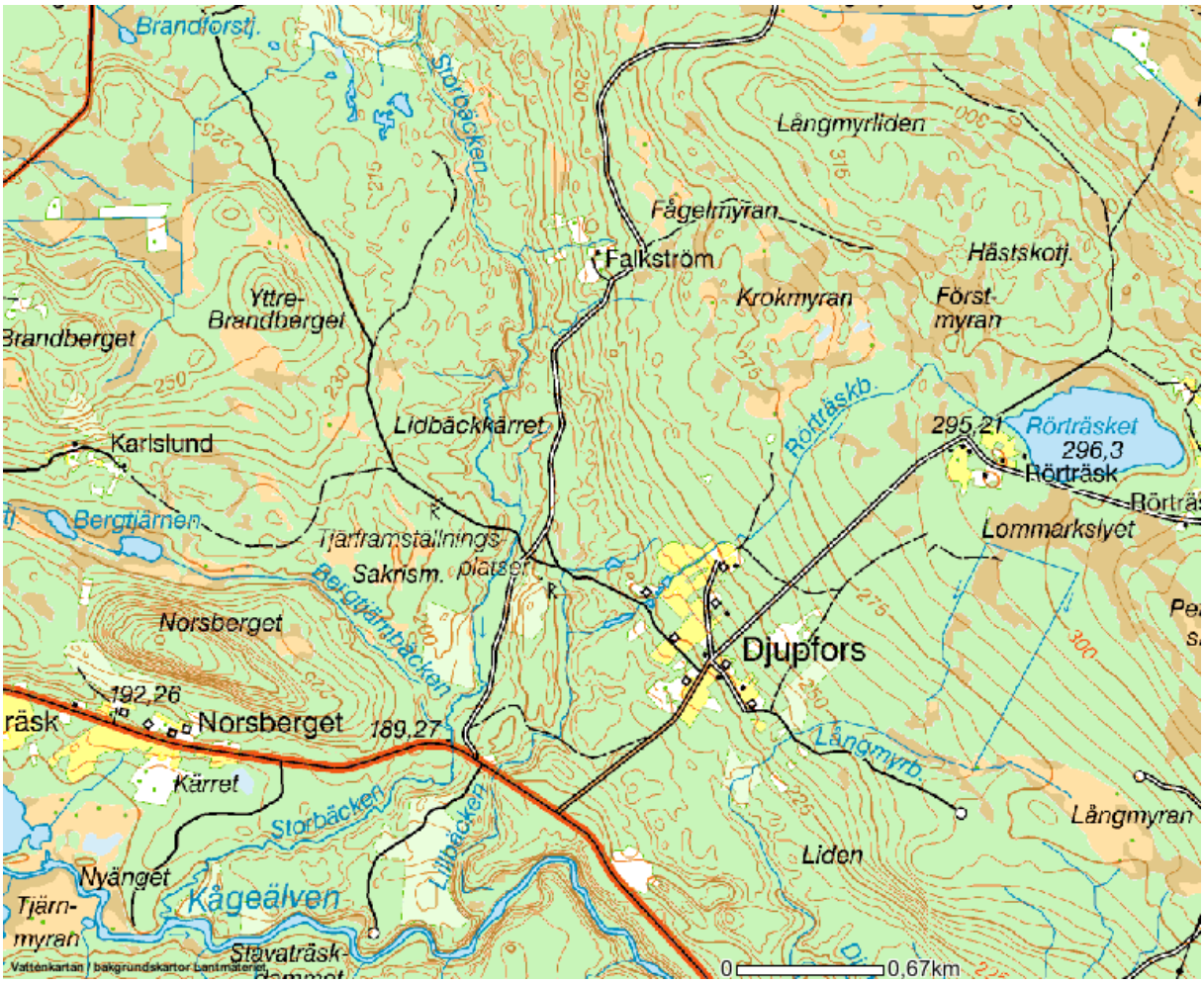

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 3. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett lite mindre biflöde som mynnar i Kågeälven. Den nedersta sträckan från utloppet i älven håller mycket fina uppväxtområden. Längre uppströms så var bäcken helt plötsligt torrlagd. Längre uppströms i Djupfors finns ett antal konstgjorda fiskdammar som kan vara orsaken till torrläggningen. Uppströms dessa fanns det återigen vatten även om bäcken här är väldigt liten. Bäcken byter namn uppströms Djupfors till Rörträskbäcken. Här finns det ett parti på ca 300 meter där bäcken är rätad.
Eventuellt är trumman under Stavaträsk vägen ett partiellt hinder vid låga flöden. Dammarna uppe i Djupfors utgör totala vandringshinder. Åtgärdar man dessa objekt så erhåller vattnet God status.

Åtgärd:
2 elfisken, ett nedströms Stavaträskvägen, koordinat 589 7223717-1723036 och ett fiske uppströms dammarna i Djupfors, koordinat 586 7224566-1723799.

Prioritet 1.

Åtgärda trumman och dammarna.

Utförda åtgärder:
Ett elfiske ned Stavaträskvägen den 1 september 2011. Ingen fångst noterades.
Trafikverket är kontaktade om behoven av åtgärder kring trumman och objektet finns med i planeringen för de närmsta åren.

Utloppet i Kågeälven.

Sträckan från Stavaträskvägen och ner till älven, ca 1,5 km är skyddad. Urskogsliknande och rikt på fornlämningar.

11.1 Vägtrumma under Stavaträskvägen

Koordinater: **589** **7223717-1723036**

Vägtrumman under Stavaträsk vägen.

Beskrivning:
Vägtrumman under vägen kan eventuellt ha lite för hög fallhöjd och lutning.

Åtgärd:
Detta går dock att tröskla för hand då material och förutsättningar finns ned trumman.

Resultat:
Att säkerställa fria vandringsvägar.

Arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett och spade.

Övrigt:
Kontakt bör tas med Trafikverket angående åtgärd ned trumman.

Utförda åtgärder:
Ett elfiske ned Stavaträskvägen den 1 september 2011. Ingen fångst noterades.
Trafikverket är kontaktade om behoven av åtgärder kring trumman och objektet finns med i planeringen för de närmsta åren.

11.2 Dammarna i Djupfors

Koordinater: **588 till 586 7224480-1723725 till 7224566-1723799**

Dammlägen i Djupfors.

Beskrivning:
Tre grävda dammar på rad som vart och ett utgör ett totalt vandringshinder. Bäcken är förhållandevis liten här uppe så det är ovist om något bestånd påverkas negativt av dessa.

Åtgärd:
Omlöp bör göras istället för munkar som utlopp från dammarna.

Resultat:
Att säkerställa fria vandringsvägar.

Arbetsinsats:
En grävmaskin i 16 timmar och en man med spett och spade i 16 timmar.

Övrigt:
Kontakt måste tas med berörda markägare före åtgärd.

Utförd åtgärd:
Ingen åtgärd har gjorts inom projektet.

12 Storbäcken

Koordinater: **575** **7223044-1721536**

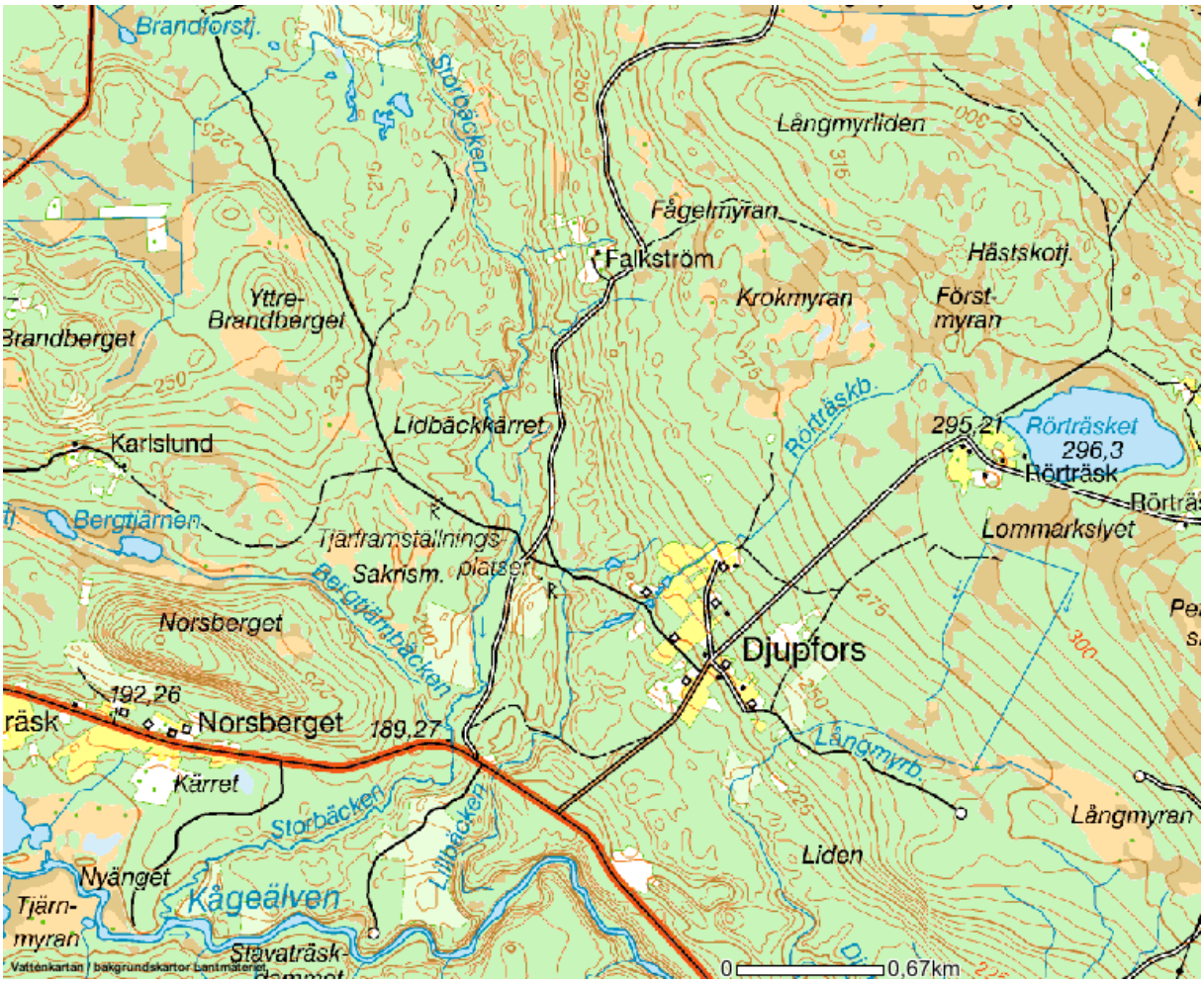

Beskrivning:
Vattnet är inte klassat som en egen vattenförekomst.
Vattendraget har sannolikt betydelse för öringbeståndet. Betyg 5. Denna bedömning utifrån den översiktliga inventeringen.

Ett större biflöde som mynnar i Kågeälven. Den nedersta sträckan från utloppet i älven och upp till ljust ovan Stavaträskvägen håller mycket fina lek och uppväxtområden. Längre uppströms så är bäcken i huvudsak lite lugnare men den är fortfarande mycket fin. En bit uppströms Stavaträskvägen finns resterna av en gammal såg. Dammresterna utgör ett partiellt hinder vid låg och medel vattenföring.
Åtgärdar man detta objekt så erhåller vattnet God status.

Åtgärd:
2 elfisken, ett nedströms Stavaträskvägen, koordinat 576 7223832-1722833 och ett fiske uppströms sågdammen, koordinat 577 7223898-1722822.
Prioritet 1.

Öppna upp i dammresterna så fria vandringsvägar skapas.

Utförd åtgärd:
1 elfiske ovan Stavaträskvägen den 1 september 2011. Fångsten blev 10 bäckrödingar och 4 stensimpor.
Åtgärder i övrigt, se nedan.

Ner mot Stavaträskvägen.

12:1 Sågdammen

Koordinater: **577** **7223898-1722822**

Resterna av sågverksanläggningen 50 meter uppströms Stavaträs vägen.

Beskrivning:
Tydliga rester av ett sågverk. Konstruktionen utgör idag ett vandringshinder vid låg och medelvattenföring.

Åtgärd:
Öppna upp försiktigt och flytta lite sten och block för hand.

Resultat:
Säkerställande av fria vandringsvägar.

Arbetsinsats:
Två man i 4 timmar med spett, såg, motorsåg och spade.

Övrigt:
Kontakt ska tas med museet samt berörda markägare.

Utförd åtgärd:
Efter klartecken från Skellefteå Museeum, Lage Johansson så utfördes åtgärder på platsen den 24 juni 2013. 3 man arbetade i 4 timmar med att plockades bort sten i mitten av strömfåran så

att vattnet började strömma fritt under timmerkonstruktionen. En del nyare plankor och en plast togs bort i överkant. Verkar vara en nyare konstruktion för att hålla vattenspegeln. Fria vandringsvägar säkrades och resterna av den gamla sågen kunde lämnas orörda.

Före åtgärd.

Efter åtgärd.

Bilagor

Avsyning av objekt
20 juni 2013

Skellefteå museum

Thomas Johansson
Kågeälvens övre FVO
KUSMARK
070-5817029

Datum	Dnr
2013-06-26	82/2013

PM

Besiktning av flottledslämningar i Kågeälvens biflöden

Bakgrund

Kågeälvens övre FVO bedriver ett projekt för ekologiskt återställning av biflöden till Kågeälven. Projektledare är Thomas Johansson. Ett antal lämningar besiktades den 20 juni 2013 för att bedöma deras kulturhistoriska värde och hur de kan behandlas vid återställningen. Besiktningen gjordes av Lage Johansson, Skellefteå museum tillsammans med Thomas Johansson

Resultat

Lämningarna benämns efter vattendrag och nummer i T.Johanssons rapport "Kågeälvens biflöden" 2010.

- **A. Lillån nr 2, skibord.** Koordinater SWEREF 99TM: N 7230237 E 751007.
Mycket välbevarat skibord i kanaliserat vattendrag. Virket är rundtimmer. Ingen damm, utan funktionen var ungefär som en flottningsränna.
Åtgärd: BEVARAS. Troligen finns få så välbevarade. Om möjligt besiktas med Länsstyrelsen Västerbotten.

- **B. Lillån nr 8, Högliddammen.** Koordinater SWEREF 99TM: N 7230369 E 749061
Rester av dammanläggning. Dammvallen kvar, men ett fåtal stockar är kvar av damm och skibord.
Åtgärd: Ta bort stenar i nedre delen under stock, mitt i fåran, för att skapa vandringsväg. Arbeta i inte i kanterna, undvik erosion.

- **C. Lillån nr 13, Sundheddammen**. ej besökt.

- **D. Degerträskån nr 4, Karlslundsdammen**. Koordinater SWEREF 99TM: N 7225187 E 757184
Flottningsdamm. Skibordet tämligen intakt, timrade sidor.
Åtgärd: BEVARAS. Lage samråder med Länsstyrelsen Västerbotten.

- **E. Storbäcken nr 12.1, Sågdammen.** Koordinater SWEREF 99TM: N 7224714 E 760529
Rester av sågverksdamm. Dammvall och raserad damm finns kvar.
Åtgärd: Ta bort sten i mitten för att skapa vandringsväg. Undvik erosion på sidorna.

- **F. Kusån nr 2, dammläge.** Koordinater SWEREF 99TM: 7225581 E 753076
rester av flottningsdamm. Dammvall bevarad, och skibord som är på väg att raseras, ca 2/3 kvar.
Åtgärd: BEVARAS. Lage samråder med Länsstyrelsen Västerbotten. Förslag att ta bort sten under den raserade tredjedelen av skibordet. Medför lägre vattennivå.

- **G. Pjäsörbäcken nr 1, stängt omlöp.** Koordinater SWEREF 99TM: N 7 227 234 E 747012
Stängd fåra med enkelkista. Några timmervarv bevarade, formen tämligen bevarad.
Åtgärd: BEVARAS.

- **H. Pjäsörbäcken nr 8, stängt omlöp.** Koordinater SWEREF 99TM: N 7 227 636, E 745761
Lämningar på båda sidor av bäcken. En enkelkista i upplösning på vänster sida i strömriktningen, och en rösmur som är tämligen intakt på höger sida.
Åtgärd: Rösmuren BEVARAS. Kistan mittemot kan öppnas i den övre delen.

- I. Pjäsörbäcken nr 12, stängt omlöp. Strax uppströms objekt H.
Rösmur som stänger en sidofåra. Troligen timmerkista i botten. Mycket välbevarad.
Åtgärd: BEVARAS. Lage samråder med Länsstyrelsen Västerbotten.

- J. Pjäsörbäcken nr 13, stängt omlöp. Strax uppströms objekt I.
Rösmur som stänger en sidofåra. Tämligen välbevarad.
Åtgärd: BEVARAS. Lage samråder med Länsstyrelsen Västerbotten.

Kartan nedan visar objektens läge. Berörda vattendrag är Lillån, Degerträskån, Storbäcken, Kusån och Pjäsörbäcken.

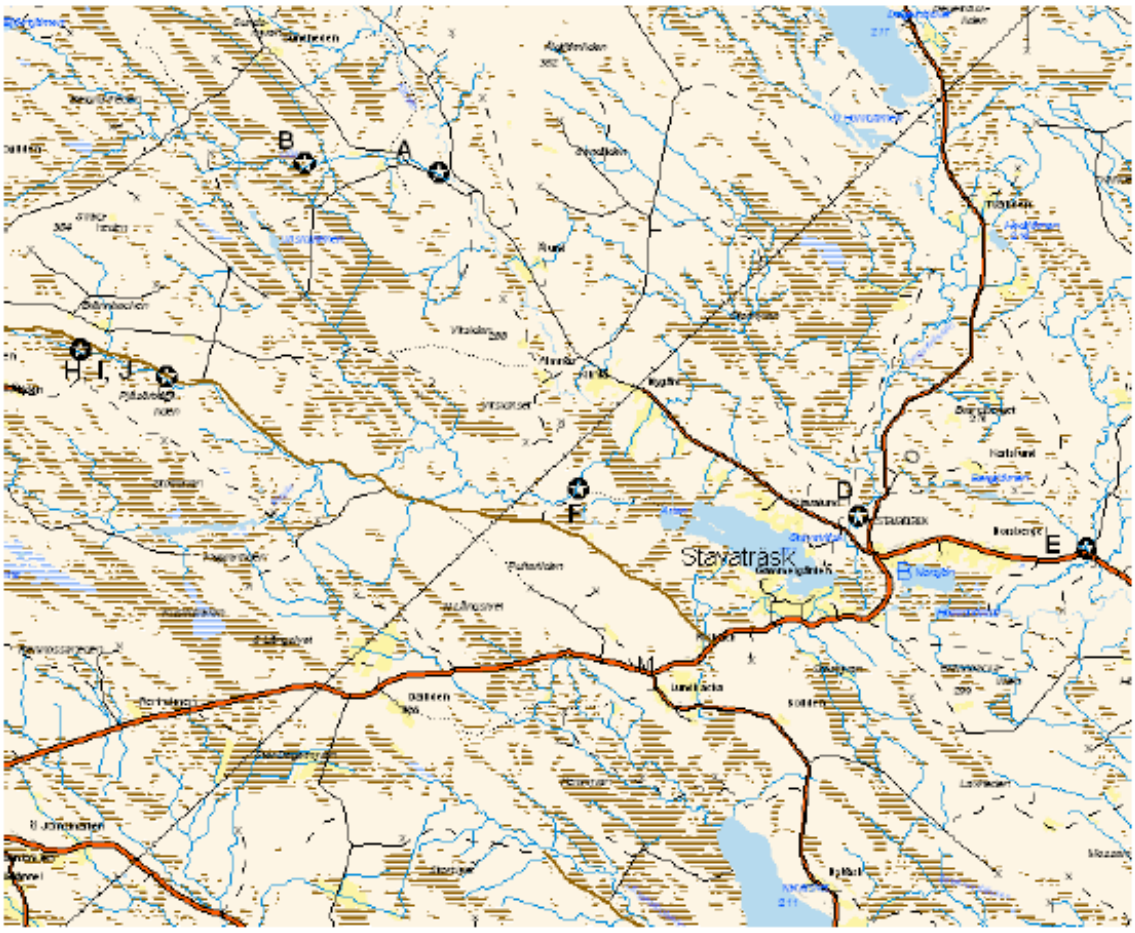

Projektet följer angivna åtgärder. Lage samråder med Jeanette Joelsson på Lst och om möjligt gör vi återbesök på några objekt under hösten, helst tillsammans med Thomas.

För Skellefteå museum

Lage Johansson
antikvarie, kulturmiljövårdsavdelningen
Skellefteå museum
Box 146
931 22 SKELLEFTEÅ
tel: 0910-73 55 19
e-post: lage.johansson@skellefteamuseum.se

15 augusti 2013

Skellefteå museum

Thomas Johansson
Kågeälvens övre FVO
KUSMARK
070-5817029

Datum
2013-08-23

Dnr
82/2013

PM

Besiktning av lämningar i Lillån, Pjäsörbäcken och Degerträskån inför återställning

Bakgrund

Kågeälvens övre FVO bedriver ett projekt för ekologiskt återställning av biflöden till Kågeälven. Projektledare är Thomas Johansson. Ett antal lämningar besiktades den 20 juni 2013 för att bedöma deras kulturhistoriska värde och hur de kan behandlas vid återställningen (se besiktningsrapport). En ny besiktning av några av dessa lämningar gjordes 15/8 2013 med deltagande av Jeanette Joelsson, Länsstyrelsen Västerbotten, Lage Johansson, Skellefteå museum, Tony Söderlund, Skellefteå kommun samt Thomas Johansson, Kågeälven övre FVO.

Resultat

- **A. Lillån nr 2, stötbotten.** Koordinater SWEREF 99TM: N 7230237 E 751007. Mycket välbevarat lämningar i kanaliserat vattendrag. Virket är rundtimmer. Ingen damm finns här. Ån har troligen varit ett vandringshinder redan i urspungligt tillstånd.
  INGA ÅTGÄRDER. BEVARANDEVÄRD LÄMNING.

- **D. Degerträskån nr 4, Karlslundsdammen**. Koordinater SWEREF 99TM: N 7225187 E 757184. Skibord ,delvis raserat.
  KAN ÖPPNAS ENLIGT PROJEKTETS FÖRSLAG.
  INFORMATIONSSKYLTNING INOM PROJEKTET FÖRESLÅS.

Postadress
Nordanå
Box 146
931 22 SKELLEFTEÅ

Telefon
0910-73 55 10

Telefax
0910-73 55 42
E-post
post@museet.skelleftea.se

Postgiro
79 01 26-7

- **F. Kusån nr 2, dammläge.** Koordinater SWEREF 99TM: 7225581 E 753076 rester av flottningsdamm. Dammvall bevarad, och skibord som är på väg att raseras, ca 2/3 kvar.

KAN ÖPPNAS ENLIGT PROJEKTETS FÖRSLAG.

- **I. Pjäsörbäcken nr 12, stängt omlöp.** Rösmur som stänger en sidofåra. Troligen timmerkista i botten.

INGA ÅTGÄRDER. BEVARAS TILLS VIDARE.

- **J. Pjäsörbäcken nr 13, stängt omlöp.** Strax uppströms objekt I. Rösmur som stänger en sidofåra. Tämligen välbevarad.

INGA ÅTGÄRDER. BEVARAS TILLS VIDARE.

Lage Johansson
Antikvarie, Kulturmiljövårdsavd.
Tel 0910-73 55 19
e-post: lage.johansson@skellefteamuseum.se

Kopia till:
Länsstyrelsen Västerbotten/kulturmiljö
901 86 UMEÅ

SWECO

PM

UPPDRAG	UPPDRAGSLEDARE	DATUM
EKOLOGISKA VÄGPASSAGER KÅGEÄLV	Svante Törnblom	2015-01-30
UPPDRAGSNUMMER	UPPRÄTTAD AV	
2474437005	Peter Rivinoja & Dan Evander	

Bedömning av vägpassager över vattendrag inom Kågeälven

Inledning och Bakgrund

En översyn av biologiska värden i akvatiska miljöer, samt potentiella åtgärder för att förbättra vandring av fauna vid vägpassager, genomfördes för sju olika vattendrag inom Kågeälvens avrinningsområde. Arbetet omfattade bedömningar av tillgängligt material med fotografier tagna under maj 2014 (Sweco 2015) och sommaren 2010 (Johansson 2010), samt information kring lokalernas närliggande biotoper. Uppgifterna har inkluderat statusklassningar och omdömen av akvatiska data grundat på VISS (2015), samt inventeringar av fiskförekomst (SERS 2015).

Material och Metoder

Bedömningen har omfattat sju lokaler med passage av vägar som Trafikverket ansvarar för: 1) Lillbäcken 1/Häbbersbäcken, 2) Lillbäcken 2/Häbbersbäcken, 3) Kusbergsbäcken/ Häbbersbäcken, 4) Hålmyrsbäcken/ Häbbersbäcken, 5) Djupgrovbäcken/Kågeälv, 6) Lillbäcken 3/ Kågeälv, samt 7) Kvartersbäcken/Klintån (Tabell 1 och Figur 1). Data från bäckarna erhölls från inventeringar av Johansson (2010) och Sweco (2015), samt kompletterande GIS-analyser.

I Johansson (2010) redovisas översiktliga inventeringar av dessa bäckar (och vissa tillflöden) utförda under sommar-höst 2010. Vid dessa tillfällen besöktes bäckarnas in- och utlopp samtidigt som samtliga vägövergångar dokumenterades. Med utgångspunkt från detta klassificerades vattendragens status efter principer i VISS (2015) där bäckarnas morfologiska potential för öringbestånd betygsattes. Vid bedömningen beaktades vattendragens betydelse och värde som öringbiotop i relation till vattendragets storlek, vattentillgång vid lågflöden, tillgång till leksubstrat och uppväxtområden, samt naturlig tillgänglighet för fiskvandring. Betygsskalan sträckte sig från 1 till 5, där ekologiska statusen avser: 1) "*Dålig*", 2) "*Otillfredsställande*", 3) "*Måttlig*", 4) "*God*", samt 5) "*Bra*" (detaljer i Johansson 2010).

Tabell 1. Bäckar där nuvarande vägpassager och åtgärder redovisas inom Kågeälvens område. Tillgång av specifika data från SMHI (2015) samt VISS (2015) anges med Ja.

Namn	Objekt	SWEREF 99 TM		SMHI	VISS
Lillbäcken 1 - Häbbersbäcken	1	7214268,65	757388,66	Ja	-
Lillbäcken 2 - Häbbersbäcken	2	7215098,39	756395,79	Ja	-
Kusbergsbäcken - Häbbersbäcken	3	7214891,68	753917,75	-	-
Hålmyrsbäcken - Häbbersbäcken	4	7220398,03	745863,61	-	-
Djupgrovbäcken - Kågeälv	5	7222908,01	762614,07	-	-
Lillbäcken 3 - Kågeälv	6	7224524,16	760765,53	-	-
Kvartersbäcken/Klintån	7	7239090,22	743207,52	Ja	Ja

Sweco
Södra Järnvägsgatan 37
Box 259
SE-851 04 Sundsvall, Sverige
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Peter Rivinoja
Fil.Dr. Fiskbiologi
Sweco Environment AB
Mobil +46 (0)706900160
peter.rivinoja@sweco.se

Figur 1. Bäckar där nuvarande vägpassager och potentiella åtgärder bedömts inom Kågeälvens avrinningsområde: 1) Lillbäcken 1/Häbbersbäcken, 2) Lillbäcken 2/Häbbersbäcken, 3) Kusbergsbäcken/Häbbersbäcken, 4) Hålmyrsbäcken/ Häbbersbäcken, 5) Djupgrovbäcken/Kågeälv, 6) Lillbäcken 3/Kågeälv, 7) Kvartersbäcken/Klintån.

I Sweco (2015) redovisas en uppdaterad dokumentation som genomfördes under maj 2014 där vägpassagerna koordinatsattes, fotograferades och beskrevs.

Detaljerade data från bäckarnas närområden vid de utvärderade vägpassagerna söktes från SMHI (2015), VISS (2015) och SERS (2015).

Utifrån ovanstående uppgifter görs i denna rapport platsspecifika bedömningar på eventuella vandringsproblem vid de berörda vägpassagerna. Avslutningsvis ges summariska åtgärdsförslag för de hinder som identifierats.

Resultat & Diskussion

Generellt sett konstateras att samtliga inventerade bäckar hyser förutsättningar för att ha bestånd av öring (*Salmo trutta*), vilket oftast utgör en basal bedömningsgrund för ekologisk status. Utifrån den översiktliga inventeringen av Johansson (2010) framgår att vattendragen har klassats till "*Måttlig status*" och att deras betydelse för öringbestånd har bedömts till betyget 4 för samtliga bäckar utom för Lillbäcken 3/Kågeälv (Lokal 6) som fått betyget 3. Detaljerade lokalspecifika data från SMHI (2015), VISS (2015) och SERS (2015) saknas för merparten av de bedömda bäckarna vid vägpassagerna och deras närområden. Nedan redovisas plats-specifika bedömningar för de utredda lokalerna med elfiskedata redovisade i Bilaga 1.

Lillbäcken – Lokal 1 och Lokal 2.

Beskrivning: Detta biflöde är medelstort (årsmedelflöde av ca 80 l/s enligt SMHI 2015) och runt 8 km långt (Figur 2) med goda lek- och uppväxtområden för öring i anslutning till utloppet i Häbbersbäcken och vidare uppströms (Johansson 2010). Vattendragets omgivning domineras av sumpskog uppströms, med typisk strandskog av blandtyp med inslag av löv- och barrträd längs merparten av sträckningen. Vattnet har klassats till "*Måttlig status*" och har fått betyg 4 som betydelse för öringbestånd (Johansson 2010). I bäcken finns två vägtrummor som beaktats i denna utredning vilka har bedömts ha en relativt hög fallhöjd och kan utgöra partiella hinder för t.ex. uppvandrande fisk. Dessa trummor utgörs av en vägtrumma i Lillbäcken (Lokal 1) vid Jörnsvägen och en andra vägtrumma vid vägen till Nyträsk (Lokal 2).

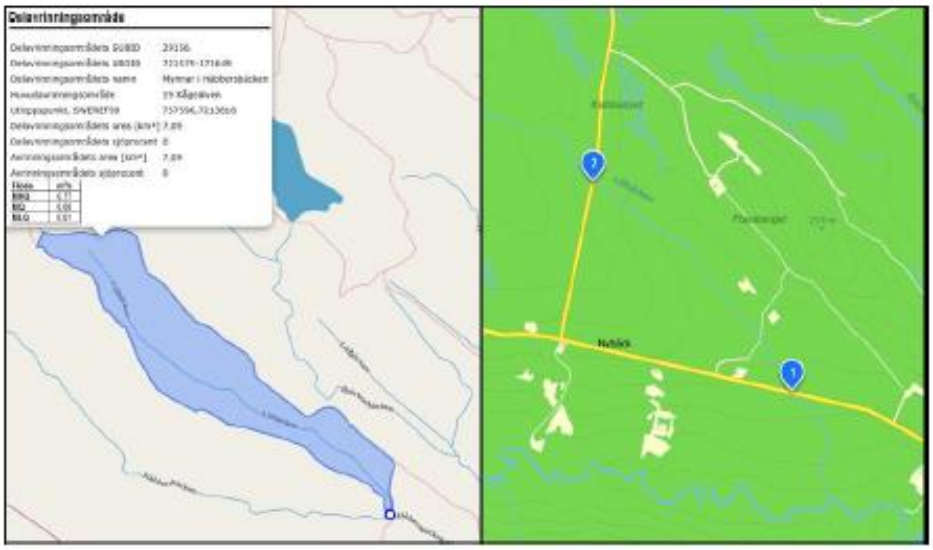

Figur 2. Avrinningsområdet för Lillbäcken (vänster figur), samt Trafikverkets vägpassager vid Lokal 1 och Lokal 2 (höger figur).

Lokal 1: Första vägtrumman i Lillbäcken (Figur 2 A) finns ca 0,6 km uppströms dess utlopp i Häbbersbäcken. Bäcken är här av Sweco (2015) betraktad som "*relativt fin*" där dess bredd närmast uppströms av vägtrumman är runt 1,5–1,8 m och botten utgörs av block och grus med inslag av sand. Nuvarande vägpassage består av en betongtrumma med 1,4 m i diameter och med en längd ca 13 m där vattendjupet är ca 5-10 cm och vattenhastigheten kan betraktas som måttlig. Fallhöjden under vägen bedöms som ringa, dock noteras att ett fall på upptill 0,2 m kan förekomma på nedströmssidan beroende på vattenflöde.

Figur 2A. Bilder för Lokal 1 (Lillbäcken) vid olika flöden genom vägtrumman.

Lokal 2: Vid vägen till Nyträsk, ca 2,1 km uppströms Häbbersbäcken, återfinns i Lillbäcken en andra vägtrumma ca 1,5 km uppströms Lokal 1. Bäckens bredd ovan trumman är runt 1,8–2,0 m och fallhöjden kan anses vara ringa till måttlig under vägbanken där passagen utgörs av en betongtrumma med ø av 1,4 m med en längd av 16–17 meter (Sweco 2015). I utloppet noteras ett fall av ca 10–20 cm, med en hög vattenhastighet och litet vattendjup relaterat till flöden (Figur 2B), vilket sannolikt kan leda till hindrad uppströmsvandring av t.ex. fisk.

Åtgärd: För att förbättra fiskars vandringsförutsättningar uppströms, rekommenderas vid bägge vägtrummorna ett byte till en halvtrumma eller större trumma. Upptröskling på nedströms-sidorna kan dock vara tillräcklig och då ske enligt Degerman (2008), där maskinellt stöd kan behövas. Enligt Johansson (2010) kan arbetet uppgå till att man med spett och spade, samt med maskin restaurerar respektive passage under ca 2 dagar. Arbetet torde vara i riktlinje med nationella förfaranden och därmed inte orsaka några direkta ifrågasättanden.

Figur 2B. Bilder för Lokal 2 vid olika flöden genom vägtrumma.

Kusbergsbäcken – Lokal 3.

Beskrivning: Detta vattendrag är ett relativt litet biflöde till Häbbersbäcken och har en längd av ca 3,7 km från dess övre källor till dess mynning. Bredden närmast befintlig vägtrumma är ca 1 m och den aktuella vägpassagen återfinns ca 0,7 km uppströms bäckens mynning. Passagen består av tre betongsektioner med en diameter av ø 1,5 m och en längd av ca 4,5 m, varefter en bro av huggen sten med en bredd av ca 1 m och längd av ca 20 m finns. Nedströmssidan består av betongtrummor med ø av ca 1,5 m med en längd av ca 12 m (Figur 3).

Figur 3. Bilder över Lokal 3 vid olika flöden vid vägtrumman.

I överlag är bäcken i området ca 1–2 m bred och botten domineras av grovt material i form av sten med större och mindre block som skulle kunna gynna öring. Vattendraget har klassats till "*Måttlig status*" och har fått betyget 4 för öringbestånd (Johansson 2010). Naturliga fall längs sträckan med en lutning av ca 10–11 % utgör dock sannolikt hinder för uppströmsvandring av fisk där framförallt sektionen nedström befintlig vägtrumma har en hög fallhöjd av ca 35 % (Sweco 2015).

Befintlig trumma saknar bottensubstrat och viss tröskling skulle kunna ske närmast nedströms trumman där dess utlopp ligger ca 0,4 m ovan nedströmsliggande vattenyta. Det brantaste området nedan vägtrumman förefaller dock vara alltför kraftigt lutande för att en effektiv upptröskling, som kan underlätta fiskvandring längs den aktuella sträckan, kan genomföras.

Åtgärd: Sammantaget, och i första hand grundat på förekomsten av naturliga hinder för uppvandring av fisk, bedöms att olika åtgärder vid denna lokal knappast kan anses rimliga att genomföra. Eventuella åtgärder skulle bli komplicerade att anlägga och knappast leda till något ökat biologiskt värde för vattendraget i helhet.

Hålmyrbäcken – Lokal 4.

Beskrivning: Denna lokal utgörs av ett medelstort biflöde med en totallängd av ca 8 km och en bredd av 1,7–2 m ovan befintlig väg. Möjliga lek- och uppväxtområden för öring förekommer i anslutning till sammanflödet med Häbbersbäcken och uppströms. Bäcken rinner till stora delar genom sumpskogar och myrområden men hyser även strömmande och forsande partier. Det dominerande bottensubstratet är sand och grus, med inslag av sten och block vilka rimligtvis kan utgöra goda lekbottnar för fisk som t.ex. öring. Vattendraget har klassats till "*Måttlig status*" och har fått betyget 4 för öringbestånd (Johansson 2010).

Den befintliga vägpassagen återfinns vid Jörnsvägen ca 4,4 km uppströms sammanflödet med Häbbersbäcken (Figur 4). Bäcken har här en måttlig-hög fallhöjd vid vägbanken, samt längs sträckor upp- och nedströms. Delar av sträckningen är rätad. Vägpassagen utgörs av en betongtrumma med ø 0,8 m med en längd av 16 m, där de två nedersta betongringarna har raserat. Nedan trumman finns en relativt stor erosionsgrop. Vattendjupet genom trumman är ca 15 cm och vattenhastigheten är definierad som "*Hög*" (Sweco 2015). I nuläget utgör passagen ett fullständigt hinder för uppströmsvandrande fisk.

Åtgärd: Här föreslås att en omläggning av trumman, eller byte till halvtrumma, genomförs. Åtgärden förväntas kräva en relativt omfattande insats och sannolikt vara ganska kostsam med eventuella geotekniska utredningar inberäknat. Med tanke på bäckens övriga värden och ekologisk potential kan dock detta vara ett projekt att prioritera.

Figur 4. Bilder över Lokal 4 i Hålmyrbäcken vid relativt högt flöde (maj 2014) genom vägtrumman.

Djupgrovbäcken – Lokal 5.

Beskrivning: Djupgrovbäcken som i dess övre delar övergår i Långmyrbäcken är ett mindre biflöde ca 5 km långt mynnande i Kågeälven. Längs sträckan av ca 0,7 km från mynningen i älven till befintlig vägtrumma under Stavaträskvägen återfinns högkvalitativa lekbottnar och uppväxtområden för öring (Johansson 2010). Även uppströms trumman återfinns potentiella lokaler för reproduktion av öring. Som helhet har vattendraget klassats till "*Måttlig status*" och det har fått betyget 4 för öringbestånd (Johansson 2010).

Bäckens bredd närmast trumman är ca 1,2–1,5 m och den aktuella vägpassagen (samt den vid Djupfors ca 2,7 km uppströms) utgör definitiva hinder för uppströmsvandring av fisk. Botten närmast trumman domineras av sten, block och grus medan högre inslag av finsediment förekommer nedströms trumman. På nedströmssidan har ett relativt stort skred skett på höger

strand (sett i nedströmsriktning) och marken beskrivs av Sweco (2015) som skredbenägen. Vägbanken i området är relativt hög och bäcken har måttlig-hög fallhöjd uppströms trumman medan fallhöjden nedströms trumman är måttlig, dock med ett fall vid utloppet av 0,2-0,4 m relaterat till flödesmängd. Den översta och nedersta delen av vägpassagen består av betong-trumma med ø 1,2 m av ca 5 m i längd, där sektionen mellan dessa utgörs av bro i huggen sten med en bredd ca 1 m. Totallängden för vägpassagen uppgår till runt 34 m och vattendrags-banken har delvis raserat på både upp- och nedströms trumdelarna.

Åtgärd: Nedströms vägtrumman kan eventuellt en maskinell upptröskling genomföras. Detta kan dock försvåras med hänsyn till den relativt höga fallhöjden längs sträckan tillsammans med rådande markförhållanden med relativt lösa jordlager. Här bedöms samtidigt att ett byte till halvtrumma eller större trumma kan vara nödvändigt för att säkerställa en god uppvandring av fisk. Arbetet kräver sannolikt utförligare utredningar vilket kan omfatta geotekniskprojektering för att utröna bl.a. erosionsrisk vid områden upp- och nedströms vägpassagen. Sammantaget konstateras att lämpliga åtgärder som avser att höja vattendragets ekologiska status vid denna lokal och angränsande strömsträckor samtidigt kan leda till relativt höga projekterings- och arbetskostnader.

Figur 5. Karta över Djupgrovbäckens sträckning, samt bilder vid vägpassagen på Lokal 5 under maj 2014 och relativt lågt sommarflöde i vägtrumman under 2010 (bilden i mitten längst ner).

Lillbäcken – Lokal 6.

Beskrivning: Lillbäcken, namngiven Rörträskbäcken i dess översta delar, härrör från Rörträsket ca 4,4 km uppströms dess sammanflöde med Kågeälv. Enligt Johansson (2010) hyser de nedre delarna av bäcken goda reproduktionslokaler för bl.a. öring, medan bäcken i de övre delarna är liten och vissa sträckor periodvis noterats vara torrlagda. Sträckan nedströms vägpassagen vid Lokal 6 fram till Kågeälven ca 0,9 km nedströms är biotopskyddad och har en urskogsliknande miljö som är rik på fornlämningar. Som helhet har vattendraget klassats till "*Måttlig status*" och har fått betyget 3 för potentiell förekomst av öring av Johansson (2010).

Befintlig vägpassage (0,9 km ovan bäckens mynning i Kågeälv) utgörs av en trumma under Stavaträskvägen. Vid området uppströms vägen är bäcken runt 0,8-1,0 m bred och här utgörs botten i första hand av finsediment medan nedströmssidan uppvisar förekomst av mer grovkornigt substrat som block, sten och grus. Vägbank längs sträckan är relativt hög, samtidigt som ringa fallhöjd råder på uppströmssidan av vägtrumman och ringa-måttlig fallhöjd noterats på nedströmssidan beroende på vattenföring. Passagen utgörs i de översta och nedersta delarna av en plåtrumma med ø 1 m medan mittendelen utgörs av en bro huggen i sten med en bredd av runt 0,7 m (Sweco 2015). Den totala längden för vägpassagen bedöms via GIS-mätningar till 30 m. Passagen har beroende på vattenflöde bedömts utgöra ett partiellt hinder för uppströmsvandrande fiskar vilket framförallt är noterbart vid låga flöden. Vid Djupfors, ca 0,7 km längre uppströms, utgör befintliga dammar definitiva hinder för uppströmsvandring av fisk (Johansson 2010).

Figur 6. Karta över Lillbäckens sträckning, samt bilder vid vägpassagen på Lokal 6 under maj 2014 (ovan trumma) och lågflöden under sommaren 2010 (nedan trumma).

Åtgärd: För Lokal 6 konstateras att man nedströms vägtrumman sannolikt kan genomgöra erforderliga upptröskling för hand då nödvändigt material längs bäckens sträckning kan nyttjas för ändamålet. Arbetsinsatsen bedöms uppgå till runt en heldag för två man med spett och spade men insatsen kan även kräva maskinell hjälp av t.ex. grävskopa.

Kvartersbäcken – Lokal 7.

Beskrivning: Kvartersbäcken (Figur 7A) utgör ett av större sidovattendrage till Klintån med ett medelflöde av ca 140 l/sek (SMHI 2015). Johansson (2010) anger att goda reproduktions-områden för öring återfinns i anslutning till utloppet i Klintån och högre upp i systemet. I VISS (2015) klassas vattendraget till att i stort uppvisa en "*Hög ekologisk status*" och "*God kemisk status*" (med exkluderande av kvicksilver). Som helhet har vattendragets lämplighet bedömts till betyget 4 för öringbestånd (Johansson 2010).

Närmast uppström befintlig vägtrumma (Figur 7B) är bäcken runt 1,8 m bred och här domineras botten i huvudsak av sten och grus som kan utgöra lämpliga reproduktionsområden för strömlevande fisk som t.ex. öring. Nedströmssträckan utgörs framförallt av sten och mindre block. Strax uppströms vägtrumman delar sig bäcken i två fåror där med en bredd av ca 0,8 m och 0,6 m vardera. Vid vägpassagen råder ringa-måttlig fallhöjd vid vägbanken, med en måttlig fallhöjd nedströms (Sweco 2015). Passagen utgörs av en plåttrumma med ø 1,4 m och längd av ca 33 m där inget specifikt bottenmaterial återfinns. Vattendjupet i trumman uppgår till ca 5-7 cm vilket i relation till den relativt höga vattenhastigheten som bedömts förekomma i trumman kan vara ofördelaktig för uppströmsvandring av fisk. Beroende på flöden uppgår fallet nedan trumman till runt 0,1-0,3 m där en måttlig erosionsgrop har bildats strax nedströms trumman.

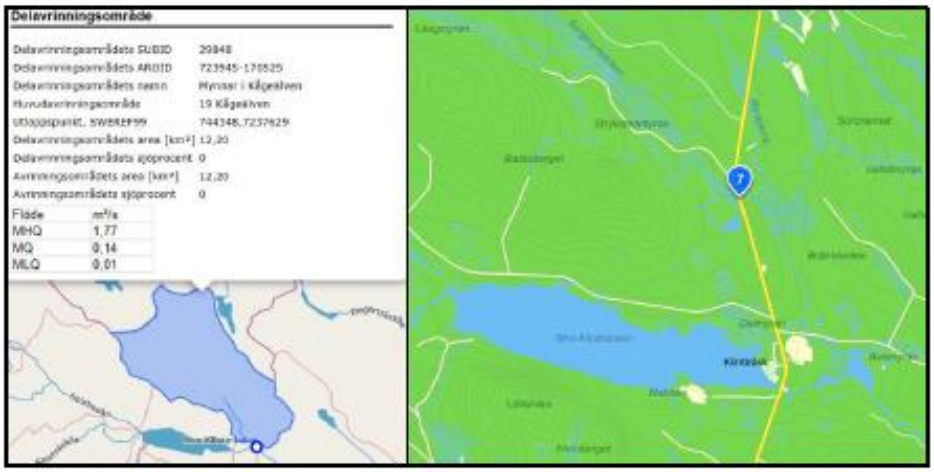

Figur 7A. Avrinningsområdet för Lillbäcken (vänster figur), samt Trafikverkets vägpassage vid Lokal 7 (höger figur).

Figur 7B. Bilder vid vägpassage på Lokal 7. Fotografier tagna under maj 2014, förutom Nedan trumma till höger i mitten, som visar relativt lågt sommarflöde i vägtrumman under 2010.

Åtgärd: Längs lokalen sträckning förekommer relativt mycket block och stenar som skulle kunna nyttjas för en relativt enkel upptröskling på nedströmssidan av vägtrumman. Alternativt med att anlägga en halvtrumma eller större trumma kan dock förbättra förutsättningarna för fiskars uppströmsvandring i området. Arbetet med upptröskling bedöms vara relativt enkelt att utföra och kostnaderna torde hamna inom rimliga intervall med avseende på åtgärdens nytta att främja vattendragets ekologiska perspektiv.

Reflektioner

I sammanhanget konstateras att Vattenmyndighetens kriterier (VISS 2015) förespråkar att det framtida målet är att samtliga biflöden till Kågeälven ska uppnå "*God status*". Baserat på tillgänglig information konstateras att en del av de i denna rapport belysta vägpassagerna (och även annan mänsklig påverkan) relativt enkelt kan åtgärdas i syfte med strävan att uppnå dessa mål. För vissa av vägpassagerna noteras dock att lokalspecifika förhållanden, både naturliga och antropogena, leder till en kompexitet av olika åtgärder vilkas utbyte inte med säkerhet kan borga för en förbättring av den ekologiska statusen vid berörda objekt. I sammanhanget noteras dock att olika program som initierats i Sverige rörande faunapassager vid vägar kan leda till ökade insikter, ny kunskap och i slutändan nya åtgärder för att uppnå en god vandringsframgång hos olika arter torde främja ett ekologiskt tankesätt (Remibar 2015).

Referenser

Degerman E. 2008. Ekologisk restaurering av vattendrag. Naturvårdsverket och Fiskeriverket. Naturvårdsverket ISBN 978-91-620-1270-0, Fiskeriverket ISBN 978-91-972770-4-4. 294 sidor. Tillgänglig 2015-01-06 på: https://www.havochvatten.se/download/18.64f5b3211343cffddb2800022567/1348912824990/ekologisk-restaurering-av-vattendrag.pdf

Johansson T. 2010. Kågeälvens biflöden 2010. Rapport finansierad av Länsstyrelsen Västerbotten, Skellefteå kommun, Vattenmyndigheten och Naturskyddsföreningens fond "Bra miljöval". 265 sidor.

Remibar 2015. Remibar - Fria vandringsvägar för vattenlevande djur. Tillgänglig 2015-02-11 på: http://www.trafikverket.se/remibar/

SERS 2015. SLU [illegible] http://www.trafikverket.se/remibar/

SMHI 2015. SMHI Vattenweb. Tillgänglig 2015-01-22 på: http://vattenweb.smhi.se/

Sweco 2015. Inventering av vägtrummor vid sju tillflöden till Kågeälv. Arbetsmaterial Sweco Environment. 2015-01-30.

VISS 2015. Vatten Informations System Sverige. Tillgänglig 2015-01-15 på: http://www.viss.lansstyrelsen.se/

Bilaga 1.

Data över inrapporterade elfisken för det utredda området.

Art	Vattendragsnamn	Lokalnamn	Fiskedatum	Totalt antal/100 m2
Bäcknejonöga	Häbbersbäcken	7210820-1723120 Brännberg	1999-09-06	9,7
			2008-09-18	1,4
			2010-10-01	0,7
			2011-08-17	2,1
		7216400-1712120 Fjällboda	2011-08-29	3,8
Elritsa	Häbbersbäcken	7210820-1723120 Brännberg	1999-09-06	15,7
			2003-09-01	0,4
			2006-08-25	7,9
			2007-09-30	3,1
			2011-08-17	6,2
			2012-08-08	0,7
			2013-08-16	4
Harr	Klintån	7226500-1715050 Almnäs	1991-08-22	1,9
		7229200-1713900 Broarna	1991-08-22	0,9
Lake	Hålmyrbäcken	7219740-1708090 Ned Jörnsvägen	2011-08-15	51,8
Lax	Häbbersbäcken	7210820-1723120 Brännberg	1999-09-06	11,9
			2001-08-22	4,2
			2005-09-06	6,6
			2006-08-25	64,1
			2007-09-30	6,7
			2008-09-18	5,7
			2009-09-17	7
			2010-10-01	6,1
			2011-08-17	24,3
			2012-08-08	28,7
			2013-08-16	32,1
Nejonöga obestämd	Häbbersbäcken	7216100-1713050 Fjällboda	1991-08-08	3,1
Stensimpa	Häbbersbäcken	7210820-1723120 Brännberg	1999-09-06	9,8
			2001-08-22	6,7
			2003-09-01	1,7
			2005-09-06	1,1
			2006-08-25	1,3
			2007-09-30	2
			2008-09-18	4,8
			2009-09-17	4,3

			2010-10-01	3,2
			2011-08-17	6,4
			2012-08-08	4,9
			2013-08-16	4,5
		7216100-1713050 Fjällboda	1991-08-08	7,6
		7216400-1712120 Fjällboda	2011-08-29	3,1
	Klintån	7226500-1715050 Almnäs	1991-08-22	0
		7229200-1713900 Broarna	1991-08-22	0
		7232200-1712110 Ovan Älgtjärnb. uti.	2011-10-12	2,2
		7236890-1706140 Mell.Myrhedenv.o.Kil	2011-10-10	2,8
	Kvartersbäcken	7237370-1706350 Ovan nedre trumman	2011-10-03	32,7
	Lillhäbbersbäcken	7216020-1712890 Fjällboda	2011-08-29	11,9
Öring	Häbbersbäcken	7210820-1723120 Brännberg	1991-08-05	0,4
			1999-09-06	1,2
			2001-08-22	2,1
			2005-09-06	0,5
			2006-08-25	10,3
			2007-09-30	1,1
			2008-09-18	1,6
			2009-09-17	3,1
			2010-10-01	2,1
			2011-08-17	2,7
			2012-08-08	4,5
			2013-08-16	4,4
		7216100-1713050 Fjällboda	1991-08-08	0,8
		7216400-1712120 Fjällboda	2011-08-29	1
	Klintån	7232200-1712110 Ovan Älgtjärnb. uti.	2011-10-12	1
	Lillbäcken	7213450-1719560 Ned Stavaträskvägen	2011-08-15	2,4

Trafikverket

Trafikverket har som omskrivits i rapporten redan åtgärdat en del vägtrummor i biflöden till Kågeälven och Häbbersbäcken längs vägen mellan Kåge och Österjörn. Av de större bäckarna har vi Hålmyrbäcken och Martinsbäcken.
Anmälan om vattenverksamhet har inkommit för Kvartersbäcken (biflöde till Klintån) och Djupgrovbäcken (biflöde till Kågeälven).
Samråd till planering av vattenverksamhet har inkommit för bägge vägövergångarna längs Lillbäcken (biflöde till Häbbersbäcken).

TRAFIKVERKET

Anmälan om vattenverksamhet

Djupgrovbäcken - Kågeälven

Kågeälvens biflöden, vandringshinder

Väg 876

Diarienummer: TRV 2016/91349

Datum: 2016-11-01

FFU/BYGGHANDLING

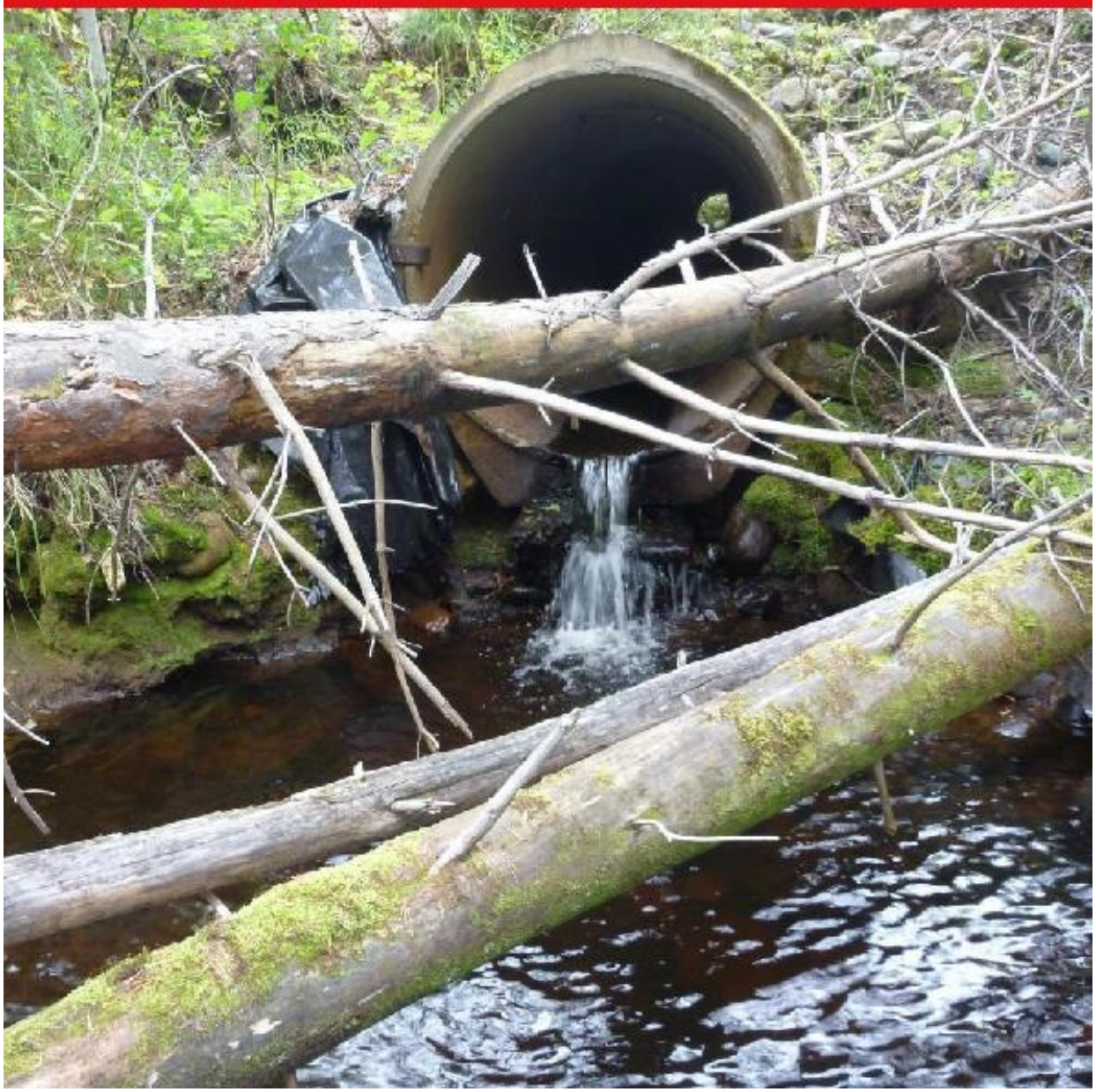

TRAFIKVERKET

Samråd inför anmälan om vattenverksamhet

Lillbäcken 1 – Häbbersbäcken

Kågeälvens biflöden, vandringshinder

Väg 867

Objekt: 139312 Diarienummer: TRV 2015/85122

Datum: 2015-09-29

FFU/BYGGHANDLING

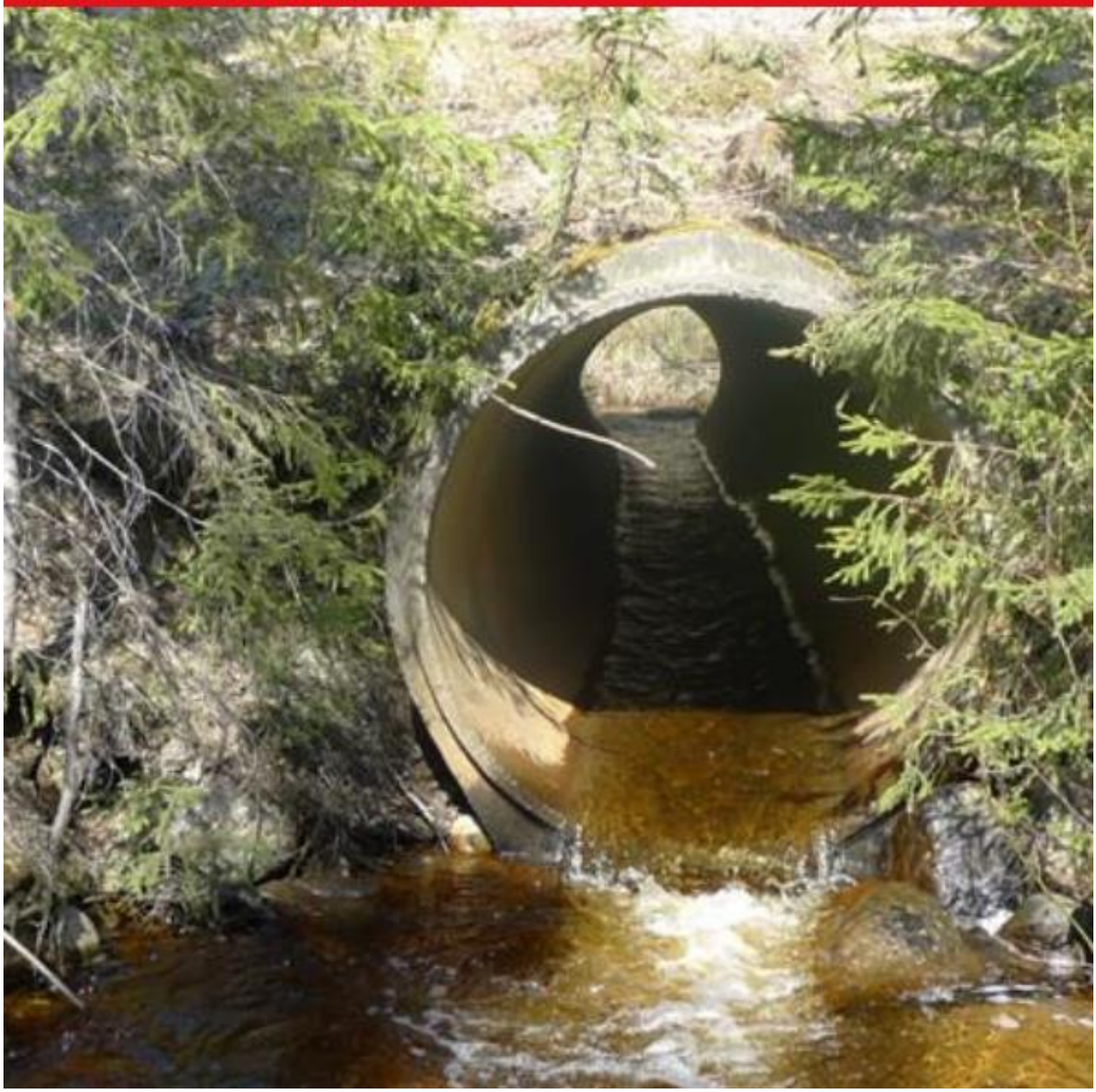

TRAFIKVERKET

Samråd inför anmälan om vattenverksamhet

Lillbäcken 2 – Häbbersbäcken

Kågeälvens biflöden, vandringshinder

Väg 868

Objekt: 139312 Diarienummer: TRV 2015/85124

Datum: 2015-09-29

FFU/BYGGHANDLING